

R O M Â N I A
JUDEȚUL NEAMȚ
COMUNA BRUSTURI
CONSILIUL LOCAL

H O T Ă R Ă R E
privind aprobarea Strategiei de dezvoltare locală durabilă a comunei
Brusturi, județul Neamț, pentru perioada 2021-2027

Consiliul local Brusturi, Județul Neamț, întrunit în ședință ordinară la data de 03.2021;

Având în vedere Refertarul de aprobare nr.1658/16.03.2021 a D-lui Daniel LOZONSCHI Primarul comunei Brusturi precum și Raportul de specialitate nr.1659 din 16.03.2021 întocmit de Dl.Gheorghe RÎPEANU- Administrator Public ;

Luând act de Rapoartele de avizare ale comisiilor de specialitate a consiliului local;

În conformitate cu prevederile :

- Hotărârea Guvernului nr. 246 din 16 februarie 2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;

- art.7 din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică locală;

În temeiul prevederilor art.129 alin.(1), alin.(2) lit.,b”, alin (4) lit.,e”, art.133 alin.(1), art.136, art 139 alin.(1) precum și cele ale art. 196, alin. (1), lit. „a”, art.197, alin.(1), (2),(4) și (5) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

H O T Ă R Ă Ș T E:

Art.1 – Se aprobă Strategia de dezvoltare locală durabilă a comunei Brusturi, pentru perioada 2021-2027, conform Anexei nr.1, care face parte din prezenta hotărâre.

Art.2. – Cu ducerea la îndeplinirea prevederilor prezentei hotărâri se încredințează Primarul comunei Brusturi.

Art.3. – Prezenta hotărâre se aduce la cunoștință prin afișare pe site-ul comunei Brusturi și se comunică prin grija secretarului general al comunei Brusturi instituțiilor și persoanelor interesate.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Consilier , Gheorghe GAVRILCAIA

Nr.18/02.04.2021

CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR GENERAL
Viorica DÎRLOMAN

Adoptată în ședința ordinară din data de 02.04.2021
Cu un număr de 13 voturi din numărul total de 13 consilieri în funcție

**STRATEGIA DE
DEZVOLTARE
LOCALA
DURABILA**

2021-2027

MARTIE 2021

**COMUNA BRUSTURI
JUDETUL NEAMT**

CUPRINSUL LUCRARI

Cuprins

PREFATA.....	4
CAPITOLUL I.....	5
PREAMBUL.....	5
Revizuirea Strategiei de Dezvoltare Locala.....	8
CAPITOLUL II.....	9
DEZVOLTAREA DURABILA A STATELOR MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE.....	9
II.1. POLITICA ECONOMICA A UNIUNII EUROPENE.....	9
Politica de coeziune si dezvoltarea durabila dincolo de pragul anului 2020.....	9
Bazele dezvoltării regionale.....	11
II.2 ARII DE DEZVOLTARE DURABILA.....	13
Rata de ocupare a fortei de munca la nivel european.....	13
Rata somajului la nivel european.....	15
Remunerare si diferenta de gen la nivel european.....	16
Reteaua de transport.....	17
Energia din surse regenerabile.....	19
Politica agricolă comună.....	20
Sprijin direcționat pentru mai multă echitate.....	24
Politica de mediu la nivelul Uniunii Europene.....	24
Politica de sprijin in agricultura la nivel european.....	24
Inovare si stimularea in agricultura.....	25
Bugetul pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027.....	26
CAPITOLUL III.....	29
DEZVOLTAREA DURABILA A ROMANIEI IN CONTEXT EUROPEAN.....	29
1. Programul Operațional Regional (POR) 2021-2027.....	35
2. POCIDIF 2021-2027 - digitalizare și instrumente financiare.....	36
6. Tranziție justă.....	37
8. Sănătate 2021-2027.....	37
9. POIDS 2021-2027.....	38
10. Asistență tehnică.....	38
CAPITOLUL IV.....	42
REGIUNEA DE NORD – EST IN CONTEXT EUROPEAN.....	42
REGIUNEA NORD – EST: CARACTERISTICI.....	43
Reteaua hidrografica.....	44
Resursele solului.....	45
Aspecte ale domeniului pietei muncii.....	47
Aspecte legate de rata somajul in Regiunea de Nord - Est.....	55
Aspecte legate de domeniul infrastructurii.....	57
Infrastructura feroviara.....	57
Infrastructura rutiera.....	58
Infrastructura aeriana.....	58

Reteaua si volumul gazelor naturale distribuite in regiune.....	59
Energie termica si eficienta energetica	59
Infrastructura de telecomunicatii.....	60
Caracteristici ale domeniului educatiei	61
Domeniul sanatatii la nivel regional	63
Infrastructura de servicii sociale.....	64
Protectia copilului	64
Persoanele refugiate	64
Persoane cu handicap sau invaliditate	65
Persoane varstnice	65
Protectia mediului	66
Servicii de furnizare a apei potabile	67
Reteaua de canalizare	68
Protectia mediului si biodiversitate	69
Lista ariilor naturale protejate Natura 2000 (SPA si SCI) din Regiunea Nord-Est.....	70
Dezvoltare rurala si agricultura	70
Populatia si forta de munca in mediul rural	70
Agricultura.....	71
Cresterea animalelor	73
Silvicultura	73
Turismul rural si agroturismul	74
IV.1 PRIORITATILE TEMATICE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALA	75
Obiectiv specific 1.1: Stimularea capacitatilor de inovare-cercetare si promovarea adoptarii tehnologiilor avansate.....	82
Masura 1.1.2: Sprijinirea cercetarii private si publice pentru dezvoltarea si fructificarea de solutii integrate	83
Obiectiv specific 1.2: Sprijinirea infiintarii de noi firme, competitive si sustenabile, in domenii de interes local si regional	85
Obiectiv specific 1.3: Imbunatatirea competitivitatii firmelor prin cresterea productivitatii in domenii cu valoare adaugata	86
Obiectiv specific 1.4: Imbunatatirea competitivitatii prin cresterea accesului la serviciile tehnologiei informatiei si comunicatiilor.....	88
Obiectiv specific 1.5: Cresterea competitivitatii si sustenabilitatii industriilor culturale si creative.....	89
Obiectiv specific 1.6: Cresterea competitivitatii economice in mediul rural	89
Obiectiv specific 1.7: Sprijinirea valorificarii potentialului turistic existent.....	90
Obiectivul specific 2.1: Cresterea ocuparii in randul grupurilor vulnerabile si a tinerilor Masura 2.1.1: Sprijinirea integrarii pe piata muncii a grupurilor vulnerabile si a tinerilor NEET's.....	92
Obiectivul specific 2.2: Imbunatatirea accesului si participarii la educatie si formare de calitate.....	96
Obiectivul specific 2.3: Cresterea accesului la un act si sistem medical de calitate, eficient, modern	100
Obiectivul specific 2.4: Combaterea saraciei si promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale si urbane aflate in declin	103
Obiectiv specific 3.1: Sprijinirea si promovarea eficientei energetice	107
Obiectiv specific 3.2: Promovarea managementului durabil al apei Masura 3.2.1: Dezvoltarea integrata a sistemelor de apa si apa uzata	
Indicatori de monitorizare:	108
Obiectiv specific 3.3 - Promovarea tranzitiei catre economia circulara	109
Obiectiv specific 3.4 - Promovarea adaptarii la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor	110
Obiectiv specific 3.5 - Imbunatatirea protectiei si conservarii biodiversitatii si reducerea poluarii	112
Obiectivul specific 4.1 - Cresterea accesibilitatii, conectivitatii si sigurantei prin realizarea de investitii in infrastructura de transport	113
Obiectivul specific 4.2 - Imbunatatirea accesului la infrastructura de comunicatii de mare viteza	115
Obiectivul specific 4.3 - Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea si implementarea planurilor de mobilitate urbana	115
CAPITOLUL V	118
ASPECTE DE DEZVOLTARE DURABILA ALE JUDETULUI NEAMT	118
Reteaua hidrografica	120
Arii protejate	120
Populatia judetului	121
Contextul educational al judetului Neamt	123
Piata muncii a Judetului Neamt.....	128
Sectorul economic.....	131
Resursa de muncă a judetului Neamt	132
Cotele judetene ale somajului	132
Domeniul economic si sectoarele aferente	136
Agricultură	137
Cresterea animalelor	138
Silvicultura	140
Infrastructura de transport.....	142
Infrastructura feroviara	144

Familii monoparentale (persoane divortate), copii abandonati, copii cu parintii plecati la munca in strainatate, alcoolici, oameni ai strazii, persoane fara venituri	145
Protectia copilului.....	145
Servicii sociale persoane adulte	146
Serviciile de sănătate.....	146
Mediu	148
Ariile naturale protejate din județul Neamț	148
Rețeaua hidrografică	150
Infrastructura de mediu	151
Alimentare cu apă	151
Apa uzată.....	152
Fig. 46. Reteaua de canalizare.....	152
Fig. 50. Depozite industrial de productie, nepericuloase	154
Riscuri de mediu	155
CAPITOLUL VI	158
Scurt istoric.....	159
Relieful comunei.....	160
Reteaua hidrografica	161
Clima.....	161
Resursele solului.....	162
Flora si fauna	162
Valorificarea vegetației spontane și a faunei	163
Populatia comunei.....	163
Piata muncii vazuta la nivelul comunei Brusturi.....	164
Rata somajului.....	165
Aspecte legate de educatie	166
Infrastructura educationala in comuna Brusturi	167
Mediul cultural al comunei Brusturi.....	169
Foto nr. 4 – Biserica Sfinții Voievozi, sat Groși, comuna Brusturi	170
Foto nr. 5 – Biserica pe stil nou Sf. Mihail și Gavril, sat Brusturi	171
Contextul socio – economic	171
Agricultura si cresterea animalelor in Comuna Brusturi	172
Industria	174
Domeniul serviciilor.....	175
Turismul si agroturismul.....	175
Infrastructura de drumuri si transport	177
Infrastructura de utilitati	182
Energie electrica	182
Managementul si amenajarea teritoriului	185
Infrastructura de sanatate.....	185
SERVICIILE SOCIALE.....	186
PROTECTIA MEDIULUI	187
ANALIZA NECESITATILOR PE DOMENII SOCIO-ECONOMICE	189
ANALIZA PUNTELOR TARI, A PUNTELOR SLABE, OPORTUNITATI SI AMENINTARI LA NIVELUL COMUNEI BRUSTURI	223
BIBLIOGRAFIE	299
Site-uri web	300

PREFATA

Dacă în perioada 2014-2020 Uniunea Europeana a promovat prin Strategia “Europa 2020” un model de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, în prezent Comisia Europeană a reînnoit inițiativa “Calea către excelență”, pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urma. În ceea ce privește inovarea “Calea către excelență” este o altă modalitate prin care Comisia Europeană ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget european 2021-2027.

În acest sens, elaborarea unei strategii de dezvoltare locală integrată la nivel regional, național și european îmbunătățește semnificativ șansele de dezvoltare economică și socială durabilă, incluzivă și performantă. În contextul lipsei unei viziuni strategice pe termen mediu (2021-2027) și lung, ar duce la creșterea vulnerabilității comunității și la apariția unor riscuri sociale și economice prin imposibilitatea de a accesa fonduri comunitare. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definițiv pentru a fi formulată o viziune strategică globală asupra procesului de dezvoltare a comunei Brusturi.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunității brusturene pentru perioada 2021-2027 își propune să antreneze toți actorii locali importanți, cu scopul de a lua decizii favorabile dezvoltării locale, pentru a fi valorificate toate energiile și resursele locale, pentru a se atrage finanțări guvernamentale și europene. Administrația Publică Locală (Primăria și Consiliul Local) are rolul catalizator de a coagula toate elementele decizionale, dar și responsabilitatea principală pentru implementarea acestei strategii, însă eșecul sau succesul acestei implementări va influența dezvoltarea socială și economică a comunității brusturene.

CAPITOLUL I

PREAMBUL

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU /RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu.

Dezvoltarea durabilă este unul din obiectivele de amploare pe care Uniunea Europeana îl impune statelor aderente structurii. Scopul acestei abordări este îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării generațiilor prezente și viitoare, printr-un echilibru integrat între dezvoltarea economică, justiție socială și protecția mediului.

La nivelul Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă a devenit obiectiv asumat începând cu 1997, prin Tratatul de la Maastricht. Ca urmare a acestui demers, în anul 2001 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă la Gotheborg, iar în 2006 a fost revizuita Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene care ulterior a fost și adoptată.

În centrul acestor proiectii, a strategiilor de dezvoltare, fie ca vorbim la nivel de Uniune, la nivel de țară, ori regional sau local, trebuie să recunoaștem că oamenii sunt principala resursă a schimbării și că atingerea obiectivelor dezvoltării durabile nu se poate realiza fără o schimbare în modul de gândire și de percepție a spațiului pe care îl ocupă și al vieții sub toate aspectele sale. Fără comunități conștiente și capabile să utilizeze resursele în mod rațional și eficient și care să descopere și să valorizeze potențialul economic al zonei locuite, nu se poate asigura prosperitate, protecția mediului, coeziune socială și o dezvoltare locală durabilă.

Strategia de dezvoltare locală socio - economica a comunei Brusturi prezintă, pe langa caracteristicile localității, o analiza clara a resurselor și oportunităților comunei fixand astfel cadrul în care se va realiza progresul în următorii ani în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor. Elaborarea unei astfel de strategii de dezvoltare locală reprezintă unul dintre cei mai importanți pași care susțin procesul de dezvoltare locală, deoarece un astfel de document are ca scop stabilirea unor priorități pe termen mediu și lung spre care se concentreaza efortul de dezvoltare al comunității locale în viitor. Elaborarea strategiei a fost realizată cu sprijinul colectivului Primăriei Brusturi. Toate datele cu caracter local au fost preluate din cadrul departamentelor din Primărie și de pe site-ul oficial al Primăriei Comunei Brusturi.

O strategie de dezvoltare locală pune in lumina diferite scenarii de dezvoltare, posibile directii de dezvoltare locală cu scopul de a maximiza valorificarea potențialului local. O planificare strategică asigură prioritizarea proiectelor in funcție de nevoile comunității și folosirea corectă a resurselor limitate de care aceasta dispune pentru indeplinirea acestor nevoi imediate si urgente.

Scopul strategiei de dezvoltare locală este de a analiza într-un mod structurat și coerent posibilitatea și oportunitățile autorităților publice locale de a iniția, implementa și de a susține obiective trasate la nivel local si are la baza particularitatile localității, o analiză reala asupra domeniilor de interes si nevoilor imediate ale comunitatii (asistenta sociala, turism, cultură, investiții, populație, infrastructură, sănătate) și o analiză socio- economica detaliata si atent verificata (identificarea resurselor, analiza structurii pieței forței de muncă, stabilirea profilului populației cât și necesitățile populației).

Bazându-se pe individualitatile și nevoile imediate si urgente ale comunității, o strategie de dezvoltare locală prioritizeaza scopuri, obiective, programe și proiecte ce urmează a fi dezvoltate. Acest lucru e realizabil prin minimizarea punctelor slabe, prin exploatarea avantajelor locale, prin identificarea unor soluții în eventualitatea unor viitoare amenințări (inundații, înzăpeziri, buget local insuficient, etc.), analiza oportunităților viitoare (atragerea de noi investitori, dezvoltarea turismului, surse de energie regenerabilă etc.), identificarea provocărilor teritoriale ce trebuie abordate.

Luând în calcul și dezideratul european favorabil diminuării disparităților de

dezvoltare socială și economică existente între România și statele membre ale Uniunii Europene prin finanțarea zonelor mai puțin dezvoltate, strategia de dezvoltare locală poate genera resurse noi prin elementele sale în domeniul etnic, managerial sau financiar. Fondurile structurale și de coeziune sunt un adevărat sprijin pentru dezvoltarea comunităților locale dar pentru a le accesa este nevoie de proiecte care să furnizeze rezultate, proiecte care nu consumă și nu disipează resurse ci care sunt direcționate către investiții realmente stimulante pentru creșterea economică.

Strategia de dezvoltare locală asigură ierarhizarea prin prioritizare a investițiilor, pentru a obține un impact simțitor și o valoare adăugată maximă prin îndeplinirea obiectivelor pe care le propune comunității locale.

Este important ca acest document să fie sustenabil și să deservească atât interesele administrației publice locale, intereselor private dar și intereselor personale ale locuitorilor comunei.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Brusturi este parte integrată a strategiei județului Neamt, inclus în strategia de Dezvoltare Regională (Regiunea Nord - Est), parte integrantă a Programului Național de Dezvoltare al României. Este important ca aceste entități să fie precizate deoarece orice accesare ulterioară de fonduri Europene a comunei Brusturi depinde de alocările ce s-au făcut pentru România vizând Regiunea Nord-Est, regiune din care comuna face parte.

Principiile de bază care au stat la baza elaborării acestei strategii au fost următoarele:

- *principiul cunoașterii trăsăturilor locale.* Strategia a fost elaborată în urma unei radiografii a realităților din această comună;
- *principiul realității.* Acest plan strategic prezintă baza de plecare, stadiul de dezvoltare și potențialul local în cadrul procesului dezvoltării durabile;
- *principiul continuității și sustenabilității.* Fiind un instrument de lucru important, strategia va fi revizuită și actualizată periodic, actualizată cu informații;
- *principiul armonizării* cu obiectivele de dezvoltare existente la nivelul Uniunii Europene, la nivel de țară și de regiune.

Strategia de Dezvoltare Locală se constituie, deci, ca principal instrument de lucru al Consiliului Local Brusturi, care va direcționa și orienta gândirea, decizia, acțiunea și fondurile disponibile către îndeplinirea obiectivelor locale propuse.

Contextul internațional ales pentru schitarea Strategiei de dezvoltare locala a Comunei Brusturi este definit de aplicarea modelelor europene de dezvoltare socială, economică și de mediu și opțiunea față de modelul de dezvoltare durabilă.

Revizuirea Strategiei de Dezvoltare Locala

Revizuirea Strategiei de Dezvoltare Locală se va face cu o anumita periodicitate, în scopul evaluării stadiului de implementare, în vederea analizei comparative a indicatorilor de monitorizare. Revizuirea este necesară pentru actualizarea și adaptarea la cadrul legislativ specific unei perioade sau ca urmare a unor schimbări și opțiuni politice relevante, structural si determinante.

CAPITOLUL II

DEZVOLTAREA DURABILA A STATELOR MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE

II.1. POLITICA ECONOMICA A UNIUNII EUROPENE

Uniunea Europeana reprezinta un conglomerat de state cu o putere comercială majoră la nivel mondial funcționând ca o piață unică formată din 28 de țări.

Obiectivele politicii economice a Uniunii se centreaza, printre altele, pe crearea de locuri de muncă și stimularea creșterii economice printr-o utilizare mai inteligentă a resurselor financiare, prin eliminarea obstacolelor din calea investițiilor și prin furnizarea de asistență tehnică pentru proiectele de investiții. Toate aceste directii de dezvoltare au ca scop convergența regionala a statelor membre prin reducerea decalajului de dezvoltare dintre acestea.

Convergența reală se traduce, în esență, prin atingerea unui nivel de bunăstare similar celui întâlnit în statele avansate. Actiunile intreprinse se centreaza pe identificarea unui posibil proces de recuperare a decalajelor de dezvoltare dintre țări/regiuni. Indeplinirea scopului ultim al convergenței nu implică automat și diminuarea disparităților regionale, țările putând fi afectate și de șocuri aleatoare (de pildă, dependența economiei de anumite activități, precum agricultura, infrastructura, sistemul educational etc.).

Politica de coeziune si dezvoltarea durabila dincolo de pragul anului 2020

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltarii durabile in cadrul Uniunii Europene, care ofera cadrul necesar pentru finantarea unei game variate de proiecte si investitii pentru o dezvoltare socio-economica echilibrata a statelor membre ale UE si in regiunile lor.

Principiului solidaritatii sta la baza intregii strategii europene si justifica eforturile depuse pentru indeplinirea principalului obiectiv al politicii de coeziune sociala si economica si anume diminuarea disparitatilor existente la nivelul statelor membre.

Politica de coeziune este principalul catalizator de strategii de dezvoltare integrată, care

reunesc intervenții din diferite domenii, precum infrastructură, cercetare și inovare, mediul de afaceri, ocuparea forței de muncă, educație, protecția mediului, schimbări climatice și eficiența energetică, într-un pachet de politici coerente, care se adresează contextului regional sau chiar local, fiind una dintre cele mai deschise și transparente politici, mai ales în relația cu cetățenii.

Politica regională și-a dovedit deja valoarea adăugată semnificativă în propagarea creșterii și prosperității la nivelul întregii Uniuni și abordarea dezechilibrelor regionale. În același timp, s-a dovedit a fi o politică dinamică, reacționând rapid și eficace în fața crizei, prin redirecționarea fondurilor către zonele prioritare, precum și prin investiții în sectoare cu rol cheie care să genereze creștere economică și locuri de muncă.

Obiectivele politicii regionale sunt realizate prin intermediul a trei fonduri: *Fondul european de dezvoltare regională* (FEDR), *Fondul de coeziune* (FC) și *Fondul social european* (FSE). Acestea constituie, împreună cu *Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală* (FEADR) și *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime* (EMFF), Fondurile Europene Structurale și de Investiții.

Cele unsprezece obiective tematice ale politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 au fost înlocuite cu cinci obiective în materie de politică pentru FEDR, FSE+, Fondul de coeziune și FEPAM. Fiecare stat membru a adoptat propriile obiective naționale în aceste domenii, în funcție de dezvoltarea socio – economică proprie, ținând seama de necesitățile imediate la nivel național:

O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice

O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Bazele dezvoltării regionale

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile având ca și condiționalitate gradul acestora de dezvoltare. Asadar, vorbim despre regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate în care metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB- ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migrantilor), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la Uniunea Europeană. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale.

Comisia Europeană a reinnoit totodată inițiativa „*Calea către excelență*”, pentru a continua să ofere sprijin compatibil și expertiză regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea.

Alături de propunerile Comisiei privind viitoarea politică de coeziune și de noul program „*Orizont Europa*” și în conformitate cu noua agendă pentru cercetare și inovare a Comisiei, inițiativa „*Calea către excelență*” este o altă modalitate prin care Comisia ajută regiunile Europei să își pregătească viitorul, cu strategii de inovare solide sprijinite de fondurile UE în următorul buget pe termen lung al Uniunii pentru perioada 2021-2027.

Specializarea inteligentă va fi mai importantă decât oricând în perioada de după 2020. Pentru ca aceste strategii să își confirme potențialul în următorii ani, sunt necesare două lucruri: dezvoltarea parteneriatelor și un grad mai mare de asumare, în special în regiunile care trebuie să recupereze cele mai mari decalaje. Această inițiativă va contribui la pregătirea terenului pentru strategii de inovare solide în perioada de după 2020.

Acest program dedicat cercetării și inovării în Uniune, este de departe cel mai ambițios de până acum, și are un buget de 100 de miliarde EUR pentru perioada 2021-2027. Aceasta

înseamnă totodată că regiunile vor avea mai multe posibilități de a-și exploata la maximum potențialul în materie de cercetare și inovare. „*Calea către excelență*” le va ajuta să combine surse de finanțare din partea UE pentru a sprijini proiecte inovatoare.

În cadrul acestei inițiative, Centrul Comun de Cercetare – serviciul științific și de cunoaștere al Comisiei – își va utiliza expertiza pentru a ajuta regiunile să-și valorifice punctele forte și să-și urmeze prioritățile, să-și exploateze la maximum cele mai valoroase atuuri: talentul și creativitatea oamenilor.

Inițiativa, coordonată de Centrul Comun de Cercetare, va oferi regiunilor patru forme de sprijin principale:

- Experții Comisiei și experții externi vor ajuta regiunile să identifice domeniile care se pot îmbunătăți în cadrul strategiilor lor de specializare inteligentă, în cadrul sistemelor lor regionale de inovare (calitatea cercetării publice, legături eficiente între întreprinderi și centrele de cercetare și medii favorabile întreprinderilor) și în modul în care cooperează cu alte regiuni în domeniul cercetării și al inovării.
- Totodată, experții vor ajuta regiunile să profite de toate sursele potențiale de finanțare, cum ar fi *Orizont Europa*, *Europa digitală* și fondurile politicii de coeziune, și să le combine pentru crearea de sinergii profitabile.
- Centrul Comun de Cercetare va contribui la identificarea și remediarea blocajelor regionale specifice care frânează inovarea, cum ar fi lipsa de interacțiune dintre mediile de afaceri locale și mediul academic sau participarea redusă în cadrul actualului program *Orizont 2020*.

- Centrul Comun de Cercetare va inlesni calea catre oportunități de colaborare în rețea și va organiza ateliere de lucru, oferindu-le reprezentanților regiunilor posibilitatea de a se întâlni și de a efectua schimburi de experienta în domeniul dezvoltării strategiilor regionale de inovare. Se va facilita astfel și dezvoltarea unor parteneriate pentru investiții interregionale în inovare.

II.2 ARII DE DEZVOLTARE DURABILA

Rata de ocupare a forței de munca la nivel european

Rata de ocupare a forței de muncă – proporția populației de vârstă activă care lucrează – este un indicator social important utilizat pentru a analiza tendințele de pe piața forței de muncă.

Impactul crizei economice mondiale și al turbulențelor din zona euro înregistrate în 2008 a fost urmat de o creștere susținută a ratei de ocupare a forței de muncă în următorii câțiva ani. Rata de ocupare a forței de muncă în UE a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani a înregistrat nivelul cel mai ridicat în 2018, de 73,1 %.

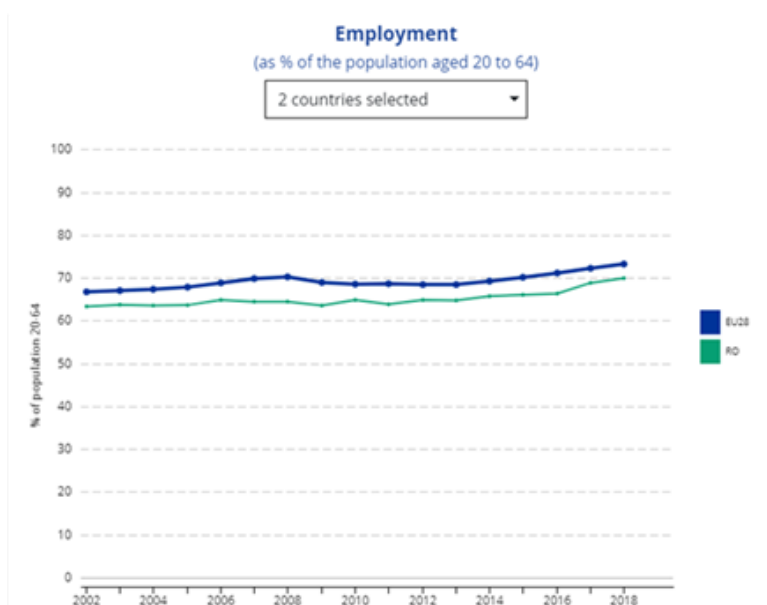
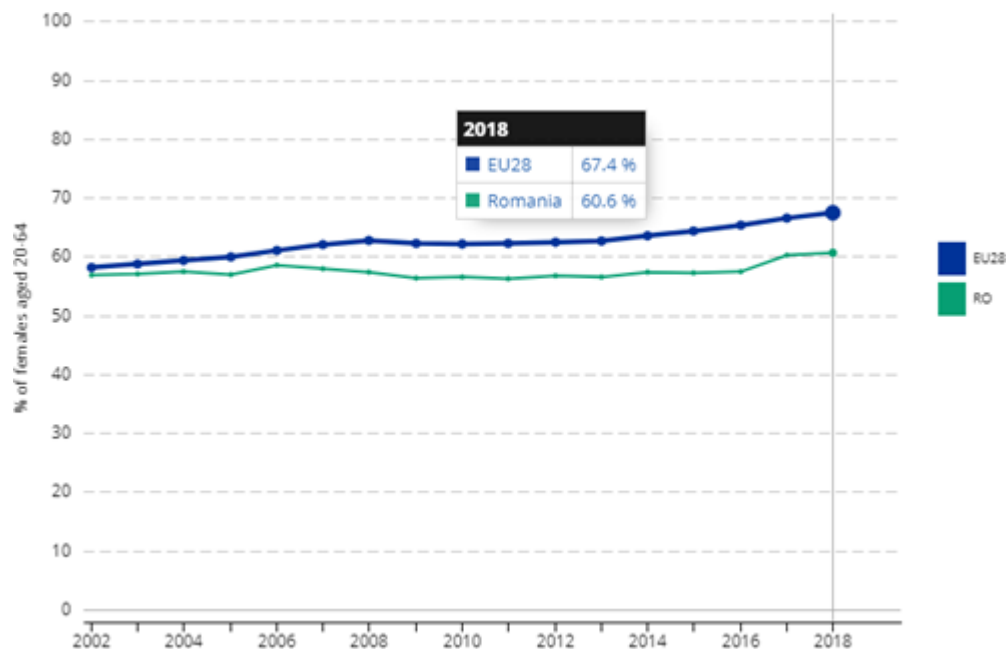

Fig. 1. Ocuparea forței de muncă (total, femei, bărbați, tineri și persoane în vârstă), 2002-2018 (% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani)

*Fig.2.Ocuparea forței de muncă (total, femei), 2002-2018
(% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani) / Sursa: Eurostat*

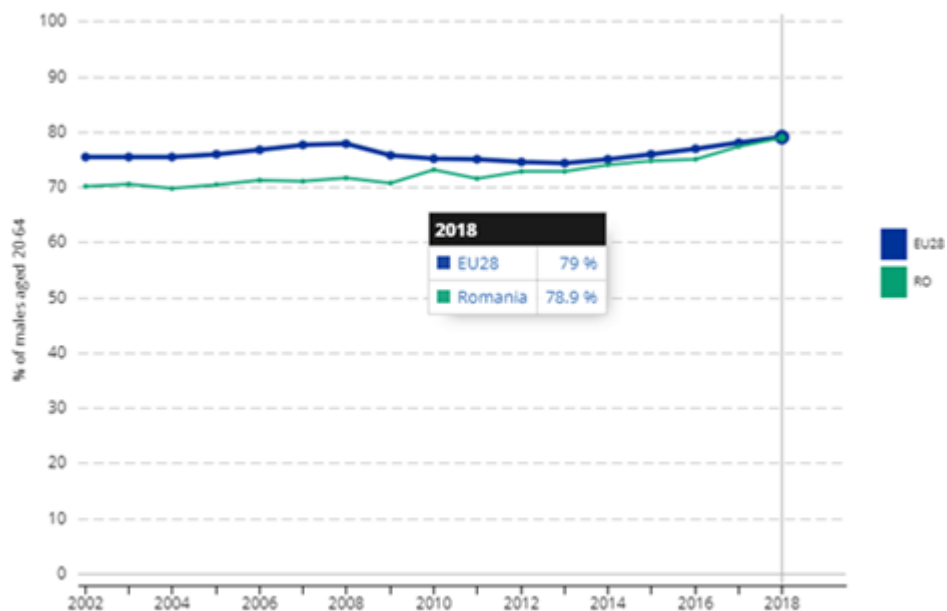

Fig. 3.Ocuparea forței de muncă (total, Barbati), 2002-2018 (% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani) - Sursa: Eurostat

Rata șomajului la nivel european

Rata șomajului este un indicator important, având atât dimensiuni sociale, cât și economice și reprezintă numărul de persoane fără un loc de muncă exprimat ca procent din totalul forței de muncă.

Rata șomajului ajustată sezonier din zona euro a fost de 7,6% în aprilie 2019. Aceasta este cea mai mică rată înregistrată în zona euro din august 2008.

Rata șomajului în Uniune a fost de 6,4% în aprilie 2019, aceasta cota rămânând cea mai scăzută rată înregistrată în Uniunea Europeană din luna ianuarie 2000, de la începutul constituirii seriilor de date lunare privind șomajul în UE.

România este sub media din UE, cu o rată a șomajului de 4% în iunie 2019, în creștere față de 3,9% în luna precedentă, dar în scădere față de 4,2% în perioada similară din 2018.

Obiectivele stabilite de Uniunea Europeană pentru 2020 sunt:

- 75% dintre persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani să aibă un loc de muncă
- numărul de 116,1 milioane de persoane (din UE27) aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (în 2008) să fie redus la 96,2 milioane.

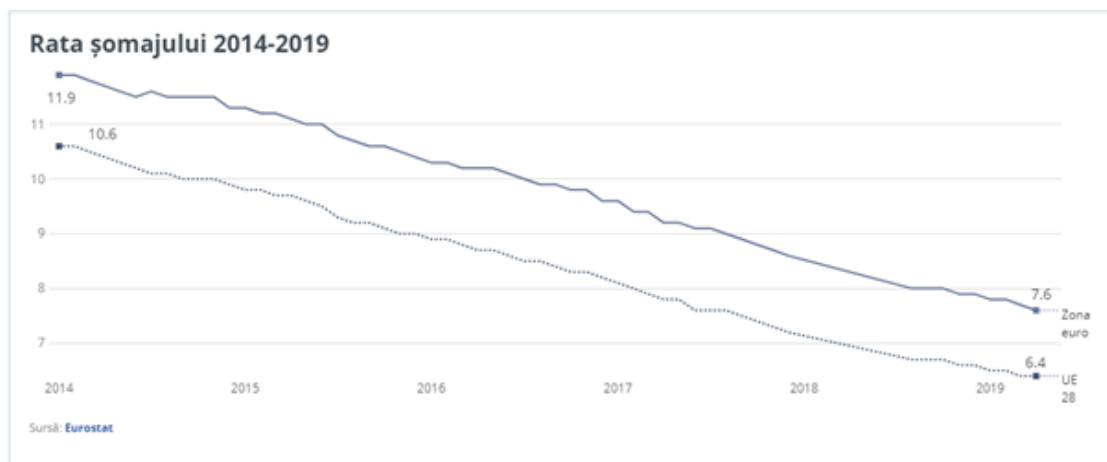

Fig. 4. Rata șomajului 2014 – 2019 la nivelul Uniunii Europene

Remunerare si diferenta de gen la nivel european

Diferența de remunerare între femei și bărbați este definită ca diferența dintre veniturile salariale brute medii/oră ale bărbaților și femeilor, exprimată ca procent din câștigurile salariale brute medii/oră ale bărbaților.

Diferența de remunerare între femei și bărbați este, în general, mult mai limitată în cazul tinerilor angajați și tinde să crească odată cu vârsta, fiind foarte accentuată în cazul femeilor în vârstă, care nu au beneficiat de măsurile de garantare a egalității, acestea lipsind atunci când și-au început ele activitatea profesională. Aceasta poate fi o consecință a întreruperilor carierei cu care se confruntă în general femeile pe parcursul vieții profesionale.

După cum arată graficul de mai jos, diferența de remunerare variază considerabil de la un stat membru al uniunii la altul, așa cum arată datele din graficul următor:

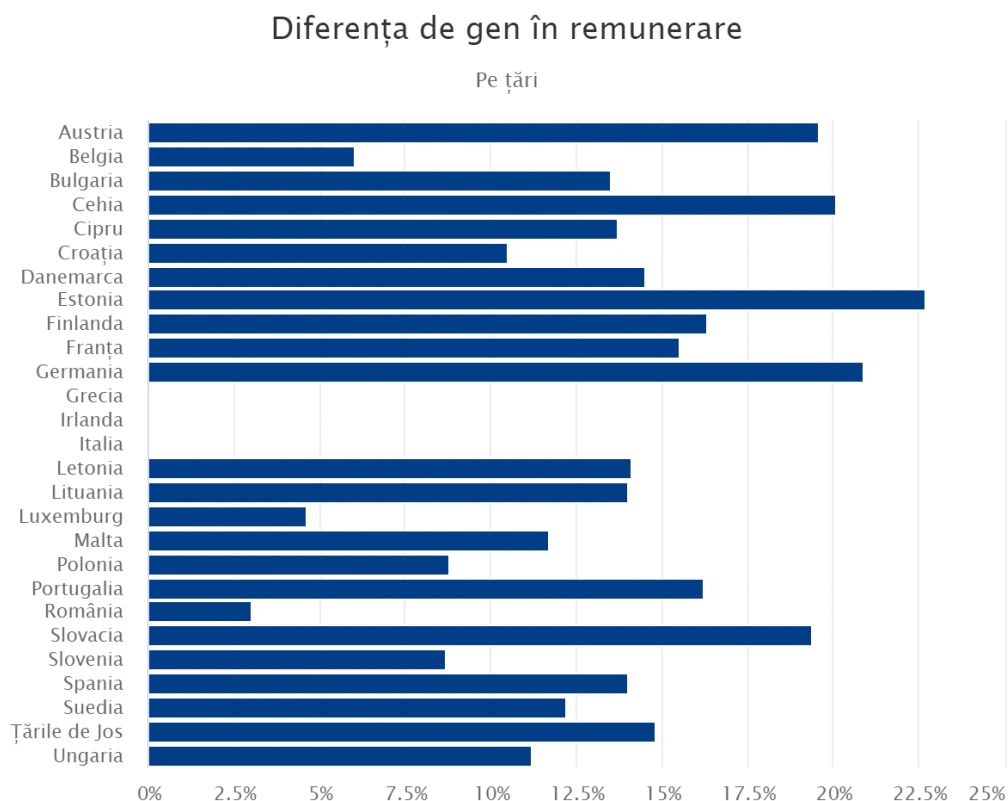

Fig. 5. Diferența de gen în remunerare la nivelul fiecărei țări membre a UE

Reteaua de transport

Un sistem de transport de călători și de mărfuri bine structurat și pus la punct este vital pentru firmele și cetățenii din Europa. Politica uniunii în domeniul transporturilor își propune să susțină deplasările ecologice, sigure și eficiente pe întregul continent, cu emisii poluante cât mai reduse.

Cele 3 grafice de mai jos arată:

- distribuția transportului terestru (cu trenuri, autocare, autobuze, troleibuze etc.) în fiecare țară din UE
- tarifele la transportul aerian de pasageri
- tarifele la transportul maritim de pasageri

Transport terestru de călători

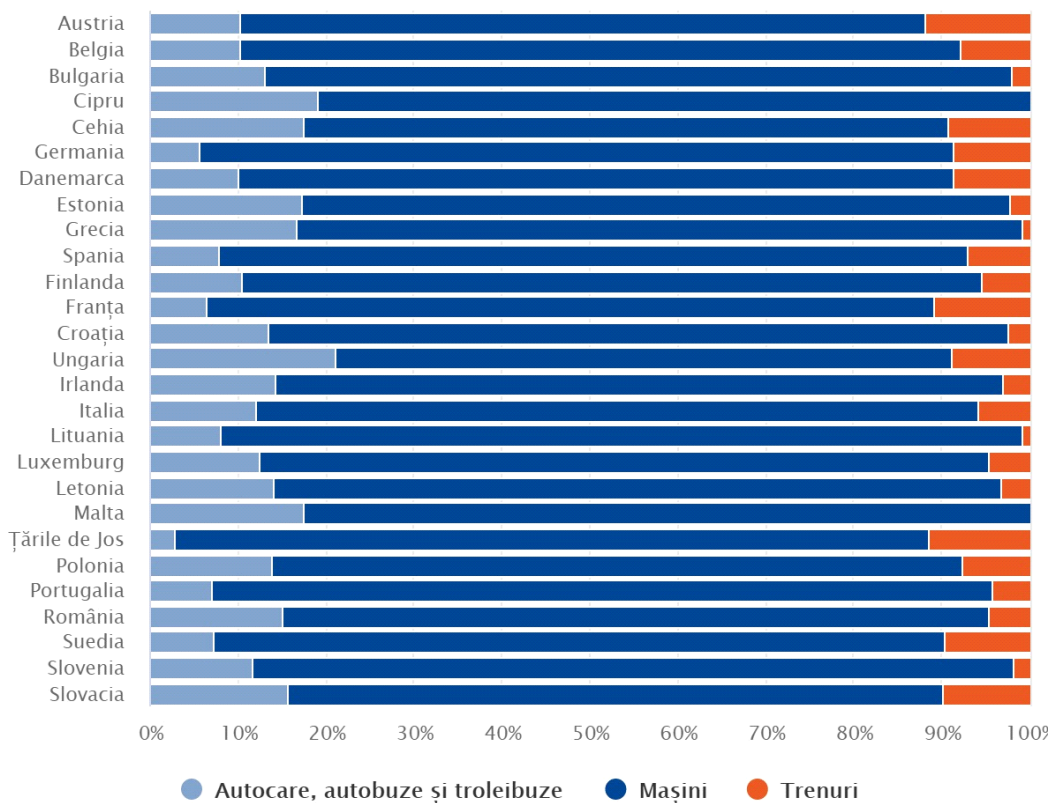

Fig. 6. Graficul transportului terestru de calatori la nivelul UE

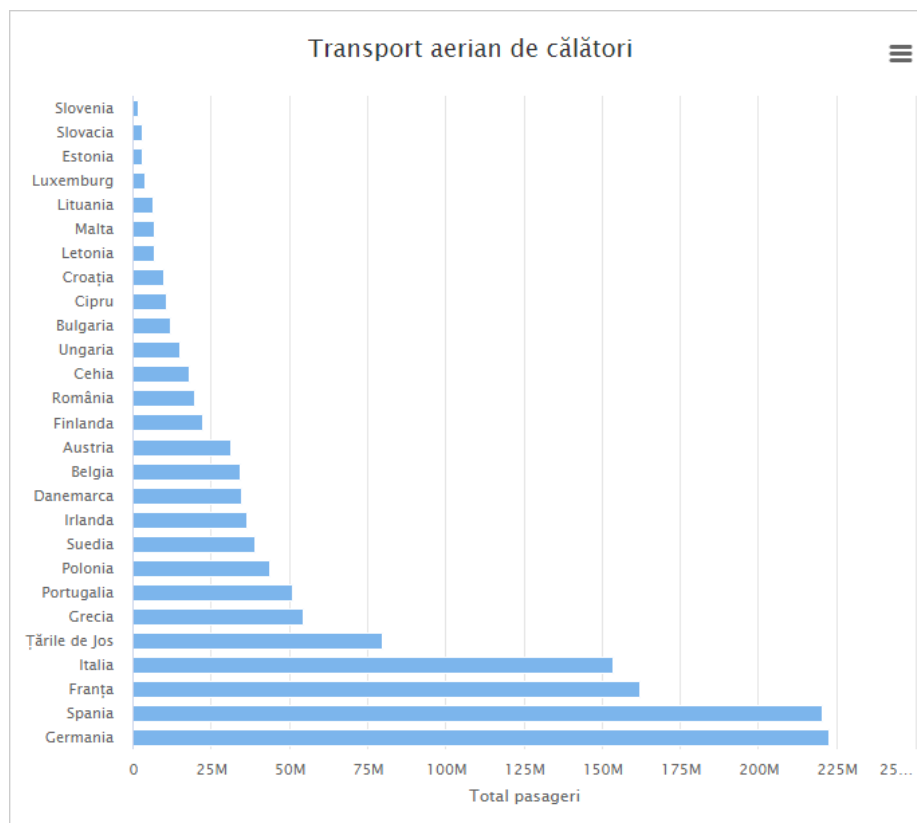

Fig. 7. Graficul transportului aerian de calatori la nivelul UE

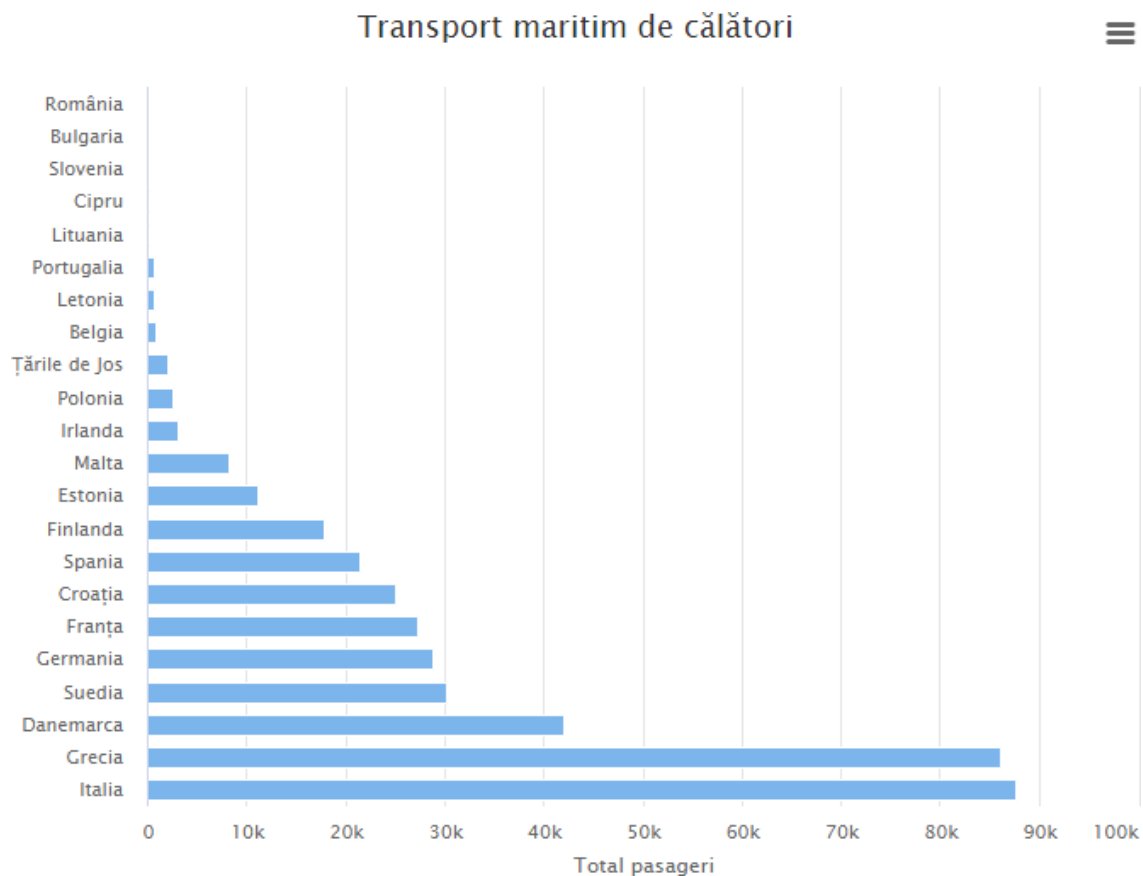

Fig. 8. Graficul transportului maritim de calatori la nivelul UE

Energia din surse regenerabile

Sursele regenerabile de energie (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia oceanelor, energia geotermală, biomasa și biocombustibilii) constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și la reducerea dependenței de piețele volatile și incerte ale combustibililor fosili, în special de petrol și gaze.

În ultimii ani, impactul și gradul de utilizare a resursele regenerabile de energie au crescut puternic în Uniunea Europeană, ponderea energiei din surse regenerabile dublându-se aproximativ contribuția la consumul final brut de energie, așa cum arată graficul de mai jos.

Politica agricolă comună

Politica agricolă comună (PAC) vine în sprijinul dinamismului și viabilității economice a comunităților rurale prin intermediul măsurilor de dezvoltare rurală.

La 1 iunie 2018, Comisia Europeană a prezentat câteva propuneri legislative privind politica agricolă comună (PAC) dincolo de anul 2020. Scopul este ca PAC să devină mai ușor adaptabilă la provocări precum schimbările climatice și reînnoirea generațiilor, fiind un sprijin neconditionat pentru fermierii europeni și competitivitatea agriculturii.

Uniunea Europeană elaborează un buget însoțit de o planificare pragmatică și modernă, pe termen lung, pentru perioada 2021-2027, având la baza nouă obiective clare.

Cele 9 obiective ale viitoarei PAC și obiectivele cheie asociate acestora, sunt:

- să le asigure fermierilor un venit echitabil

Obiectiv-cheie: Sprijinirea unui venit fiabil și a rezilienței fermelor pe întreg teritoriul Uniunii, în vederea îmbunătățirii securității alimentare.

- să amelioreze competitivitatea

Obiectiv-cheie: Stimularea competitivității și a productivității agricole într-un mod sustenabil, pentru a face față provocărilor reprezentate de creșterea cererii, într-o lume nesigură din punctul de vedere al resurselor și al climei.

- să restabilească echilibrul de putere în lanțul alimentar

Obiectiv-cheie: Ameliorarea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric

- să combată schimbările climatice

Obiectiv-cheie: Contribuție la energia durabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea

- să protejeze mediul

Obiectiv-cheie: Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum apa, solul și aerul.

- să conserve peisajele și biodiversitatea

Obiectiv-cheie: Contribuție la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor.

- să sprijine reînnoirea generațională

Obiectiv-cheie: Modernizarea sectorului agricol prin atragerea tinerilor și accelerarea dezvoltării afacerilor acestora.

- să ajute la dinamizarea zonelor rurale

Obiectiv-cheie: Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile.

- să protejeze calitatea alimentelor și sănătate

Obiectiv-cheie: Îmbunătățirea răspunsului pe care agricultura UE îl oferă la cerințele societății în ceea ce privește hrana și sănătatea, inclusiv furnizarea de alimente sigure, hrănitoare și obținute în mod sustenabil, precum și privind bunăstarea animalelor.

Viitoarea politica agricola comuna urmareste să favorizeze fermele mici și mijlocii și să încurajeze tinerii să aleaga agricultura ca domeniu de activitate. In acest sens, Comisia propune ca:

- sprijinul pe hectar să fie mai mare pentru fermele mici și mijlocii
- proporția de plăți directe primite de o fermă dincolo de suma de 60.000 EUR să fie redusă, iar plățile să fie limitate la 100.000 EUR/fermă, pentru o distribuție mai echitabilă a plăților
- minimum 2 % din plățile directe alocate fiecărei țări din UE să fie rezervate pentru tinerii fermieri, fonduri care ar urma să fie însoțite de sprijin financiar in cadrul măsurilor pentru dezvoltare rurală și a celor care facilitează accesul la terenuri și transferul de terenuri
- țările UE trebuie să se asigure că nu primesc sprijin decât fermierii veritabili.

Politica agricolă comună (PAC) este finanțată din două fonduri alimentate din bugetul UE:

- **Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și**
- **Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).**

Alocările financiare pentru agricultură și dezvoltare rurală sunt incluse în al doilea titlu din cadrul financiar multianual (CFM) 2014-20, care acoperă domeniile creșterii durabile și al resurselor naturale. În mai 2020, Comisia Europeană a propus un buget consolidat al uniunii, ca urmare a crizei din 2020 cauzate de Coronavirus. Cele mai recente propuneri se bazează pe Next Generation EU, un instrument de urgență pentru perioada 2020-2024, și pe un cadru financiar multianual consolidat pentru perioada 2021-2027, care completează nucleul propunerii inițiale din mai 2018. Comisia propune, de asemenea, revizuirea actualului său buget pe termen lung, pentru a permite cheltuieli mai mari în 2020, date fiind pierderile înregistrate la nivelul economiei fiecărei țări afectate de SARS – COV2.

În plus, Comisia intenționează să puna la punct o suită de programe, inclusiv politica agricolă comună, dar și programe în sectorul agroalimentar și al pescuitului și să asigure cadrul necesar pentru gestionarea crizelor.

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) este instrumentul de finanțare prin care PAC sprijină strategiile și proiectele de dezvoltare rurală. Acesta face parte din fondurile structurale europene de investiții (fondurile ESI).

Fondurile sunt distribuite pentru șase priorități:

- să încurajeze transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;
- să sporească viabilitatea și competitivitatea tuturor ramurilor agriculturii și să promoveze tehnologiile agricole inovatoare și gestionarea durabilă a fondului forestier;
- să promoveze organizarea lanțului de aprovizionare cu produse alimentare,

bunăstarea animalelor și gestionarea riscurilor în agricultură;

- să promoveze utilizarea eficientă a resurselor și să sprijine tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;
- să refacă, să conserve și să dezvolte ecosistemele care sunt legate de agricultură și silvicultură;
- să promoveze incluziunea socială, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale.

Fiecare dintre aceste priorități se centrează pe realizarea obiectivelor transversale legate de inovare, de protecția mediului, de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea.

Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) este un fond creat de Uniunea Europeană în vederea dezvoltării agriculturii statelor membre ale acesteia, prin gestiune partajată între Uniune și statele membre și este derulat la nivel de țară prin *Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)* care pune la dispoziția publicului interesat fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în contextul gestionării comune între statele membre și Comunitate, în conformitate cu dreptul Uniunii:

- măsurile de reglementare sau sprijinire a piețelor agricole;
- plățile directe către agricultori în contextul politicii agricole comune;
- contribuția financiară a Uniunii la măsurile de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă a Uniunii și în țările terțe, întreprinse de statele membre pe baza unor programe selectate de Comisia Europeană;
- contribuția financiară a Uniunii la programul de încurajare a consumului de fructe și legume în școli, menționat în art. 23 din R. (UE) nr. 1308/2013 și la măsurile privind bolile animalelor și pierderea încrederii consumatorilor, astfel cum sunt menționate în art. 155 din R (UE) nr. 1308/2013.

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în mod direct și în conformitate cu dreptul Uniunii:

- promovarea produselor agricole, efectuate fie direct de către Comisie, fie prin intermediul unor organizații internaționale;
- măsuri luate în conformitate cu legislația comunitară pentru a asigura conservarea, caracterizarea, colectarea și utilizarea resurselor genetice în agricultură;
- crearea și întreținerea sistemelor informatice de contabilitate pentru agricultură;
- sistemele de investigare agricolă, inclusiv investigațiile privind structura exploatațiilor agricole.

Sprijin direcționat pentru mai multă echitate

Pentru a asigura stabilitatea și predictibilitatea, sprijinul pentru venit va rămâne o parte esențială a PAC. În cadrul acestuia, plățile de bază vor depinde în continuare de suprafața fermei exprimată în hectare.

Politica de mediu la nivelul Uniunii Europene

Fermierii joacă un rol foarte important în combaterea schimbărilor climatice, protejarea mediului și conservarea peisajelor și a biodiversității. Propunerea Comisiei Europene stabilește obiective mari în aceste direcții și trasează o serie de cerințe obligatorii:

- protejarea zonelor umede și a turbăriilor având ca scop conservarea solurilor bogate în carbon
- ameliorarea calitatii apei și reducerea nivelurilor de amoniac și de protoxid de azot prin utilizarea unui instrument obligatoriu pentru gestionarea nutrienților
- rotația culturilor, în locul diversificării acestora

Fermierii vor putea să acționeze și mai decisiv, urmând să fie recompensați dacă depășesc cerințele obligatorii. Statele membre vor dezvolta programe ecologice voluntare pentru a sprijini și stimula fermierii să adopte practici agricole benefice pentru climă și mediu.

Politica de sprijin în agricultura la nivel european

Fermierii sunt motorul comunităților rurale mai cu seama ca asigura întreaga populație, si cea de la nivel European, de bunuri publice vitale. Viitoarea PAC propune stimularea zonelor rurale prin măsuri care:

- să ajute tinerii să devină fermieri, prin îndrumare oferită de fermieri mai experimentați, prin îmbunătățirea transferului de cunoștințe de la o generație la alta și prin dezvoltarea unor planuri de succesiune;
- să încurajeze statele membre să facă mai mult la nivel național, de exemplu prin norme mai flexibile privind impozitarea și moștenirea, pentru a îmbunătăți accesul tinerilor fermieri la terenuri;
- să le impună fermierilor cerințe mai stricte de siguranță și calitate a alimentelor, de exemplu prin acordarea sprijinului financiar doar dacă aceștia respectă normele de reducere a utilizării pesticidelor, insecticidelor sau antibioticelor;

Inovare si stimularea in agricultura

Un sector agricol inteligent, rezilient și sustenabil nu poate exista fara cunoștințe și inovare. Viitoarea PAC va încuraja investițiile mai mari în cercetare și inovare și, totodată, va ajuta fermierii și comunitățile rurale să profite de rezultate.

Este foarte important să construim sisteme mai solide de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS), prin care să susținem inițierea, dezvoltarea și implementarea proiectelor de inovare prin difuzarea masiva a rezultatelor și utilizarea lor cât mai mult posibil. Includerea strategiilor naționale AKIS în planurile strategice ale politicii agricole comune, va stimula structurarea și organizarea ecosistemului național de inovare. Dacă toate țările UE ar avea sisteme AKIS care funcționează bine, s-ar evita dublarea eforturilor, s-ar reduce costurile, s-ar mări impactul finanțării europene, naționale și regionale și s-ar accelera inovarea.

Strategiile AKIS de succes au patru seturi principale de acțiuni:

- consolidarea fluxurilor de cunoștințe și a legăturilor dintre cercetare și practică
- consolidarea tuturor serviciilor de consiliere pentru fermieri și susținerea unei bune comunicări între acestea în cadrul AKIS
- consolidarea inovării interactive care reunește mai multe teme și mai multe țări
- sprijinirea tranziției digitale în agricultură

Comisia Europeană a propus alocarea a 10 miliarde EUR din programul *Orizont Europa* pentru cercetare și inovare în domeniul alimentar, agricol, al dezvoltării rurale și al bioeconomiei. Parteneriatul european pentru inovare în domeniul agriculturii (PEI-AGRI) va continua să concentreze sursele de finanțare ale programului *Orizont Europa* și ale programelor de dezvoltare rurală pentru a stimula competitivitatea și sustenabilitatea agriculturii și silviculturii.

Bugetul pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027

Insumand cadrul financiar multianual (1074,3 miliarde EUR) și un efort extraordinar de redresare, cunoscut sub denumirea de *Next Generation EU* (750 de miliarde EUR), bugetul pe termen lung al Uniunii Europene pentru urmatorul exercitiu financiar este de de 1.824,3 miliarde EUR. Pachetul bugetar va ajuta UE să se refacă după pandemia de COVID-19 și va sprijini investițiile în tranziția verde și cea digitală.

Cadrul financiar multianual, consolidat prin *Next Generation EU*, va fi principalul instrument de punere în aplicare a pachetului de redresare pentru a depasi consecințelor socio - economice ale pandemiei de COVID-19. Noul buget va contribui la transformarea UE prin intermediul politicilor sale majore, în special cele vizând Pactul verde european, revoluția digitală și reziliența.

Next Generation EU

Next Generation EU este un instrument de redresare europeană care va necesita investiții publice și private masive la nivel european, în vederea creării de locuri de muncă și pentru a oferi UE mijloacele necesare pentru a face față dificultăților generate de pandemia de COVID-19, susținând totodată prioritățile verzi și digitale ale UE.

Instrumentul de redresare *Next Generation EU* va permite transferul sumei totale de 750

de miliarde EUR, care va fi împărțită între următoarele programe ale UE:

Mecanismul de redresare și reziliență: 672,5 miliarde EUR (împrumuturi: 360 de miliarde EUR, granturi: 312,5 miliarde EUR)

- ReactEU: 47,5 miliarde EUR
- Orizont Europa: 5 miliarde EUR
- InvestEU: 5,6 miliarde EUR
- Dezvoltare rurală: 7,5 miliarde EUR
- Fondul pentru o tranziție justă: 10 miliarde EUR
- RescEU: 1,9 miliarde EUR
- Un plan de redresare pentru Europa (informații generale)
- Bugetul UE pe termen lung

Volumul CFM, și anume 1.074,3 miliarde EUR, va permite UE să își îndeplinească obiectivele pe termen lung și să mențină capacitatea deplină a planului de redresare.

CFM va acoperi următoarele domenii principale de cheltuieli:

- piața unică, inovare și sectorul digital: 132,8 miliarde EUR
- coeziune, reziliență și valori: 377,8 miliarde EUR
- resurse naturale și mediu: 356,4 miliarde EUR
- migrație și gestionarea frontierelor: 22,7 miliarde EUR
- securitate și apărare: 13,2 miliarde EUR
- vecinătate și întreaga lume: 98,4 miliarde EUR
- administrația publică europeană: 73,1 miliarde EUR

Analiza cadrului strategic identifică prioritățile stabilite la nivelurile: național, regional și județean. Astfel că, în vederea orientării progresului, la nivelurile de dezvoltare administrative s-au adoptat următoarele documente:

- Planul Național de Dezvoltare –PND
- Programul de guvernare-PG
- Planul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală-PNADR
- Planul de Dezvoltare Regională-PDR
- Strategia de Dezvoltare a județului.

CAPITOLUL III

DEZVOLTAREA DURABILA A ROMANIEI IN CONTEXT EUROPEAN

Romania inregistreaza o premieră importantă pentru viitorul investițiilor in cadrul recomandărilor de țară publicate de Comisia Europeană, document care plasează tara noastra în rândul celor 13 state membre ale UE care se confruntă cu dezechilibre importante. Executivul european a publicat, pentru prima dată, în cadrul recomandărilor cuprinse în Semestrul European, un ghid în care prezintă și analizează idei pentru a facilita investițiile prioritare ale statelor membre, inclusiv la nivelul politicii de coeziune pentru perioada de programare financiară 2021-2027.

În ceea ce privește Politica de Coeziune, negocierile sunt centrate pe reducerea disparităților regionale și pe abordarea noilor realitati, pe alinierea la Semestrul European și pe asigurarea unei flexibilități care să răspundă nevoilor regionale și locale.

Propunerile și evaluările Comisiei pentru România sunt defalcate pe cele cinci obiective politice ale noii politici de coeziune: *o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde și mai decarbonizată, o Europă mai conectată, o Europă mai socială și o Europă mai aproape de cetățeni.*

O Europă mai inteligentă – Comisia Europeană stipuleaza ca una dintre directiile majore de investiții este ”consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, în toate regiunile României, inclusiv în regiunea capitalei”;

O Europă mai verde și mai decarbonizată – Comisia Europeană identifică necesități de investiții prioritare pentru a promova măsurile de eficiență energetică și energia regenerabilă și remarcă faptul că România inregistreaza un decalaj în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, de reabilitare a siturilor vechi contaminate și prevenirea inundațiilor și a altor calamitati naturale;

O Europă mai conectată – Sunt identificate nevoi de investiții cu prioritate ridicată pentru a

dezvolta o rețea transeuropeană de transport inteligentă, durabilă, rezistentă la schimbările climatice, inclusiv îmbunătățirea accesului la rețelele transeuropene pentru transporturi, mobilitate națională, regională și transfrontalieră;

O Europă mai socială – Sunt identificate nevoi de investiții prioritare pentru a îmbunătăți accesul la ocuparea forței de muncă prin intermediul politicilor active privind piața forței de muncă, anticiparea nevoilor de competențe și sprijinirea tranziției și mobilității pe piața forței de muncă;

O Europă mai aproape de cetățeni prin încurajarea dezvoltării durabile și integrate, prin dezvoltarea zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale – Nevoile identificate de Comisia Europeană în materie de investiții proritare vizează zonele metropolitane în direcții precum inovarea, productivitatea și creșterea capacității administrative, dar și dezvoltarea și siguranța mediului local prin sprijinirea inițiativelor și strategiilor teritoriale, prin creșterea capacității administrative și prin sprijinirea zonelor sensibile din perspectiva problematicei de mediu.

Tabelul 4: Alocare financiară preliminară din FEDR, FSE+, FTJ, FC și FEPAM în funcție de obiectivul de politică *

Obiectivul de politică și obiectivul specific al FTJ	FEDR	FSE+	FTJ	Fondul de Coeziune	FEPAM	Total
Obiectivul de politică 1	5,534.84					5,534.84
Obiectivul de politică 2	6,451.85			1,087.80		7,539.65
Obiectivul de politică 3	2,506.80			2,270.20		4,777.00
Obiectivul de politică 4	2,508.00	7,244.64				9,752.64
Obiectivul de politică 5	630					630
Obiectivul specific al FTJ **			1,766			1,766
Asistență tehnică	530.005	301.86		50		831.865
Alocare pentru 2026-2027						
Total	18,161.50	7,546.50	1,766.00	3,408.00	0.00	30,882.00

Fig. 9. Propunerea de alocare financiara 2021 – 2027 (draft aflat in negociere)

În ce privește România, premiera înregistrată în ghidul publicat de executivul european constă în faptul că țara noastră va beneficia de al patrulea cel mai mare buget alocat (în creștere cu 8% - 30,7 miliarde de euro) în cadrul unei politici de coeziune modernizată, fiind devansată doar de Polonia (72,7 miliarde), Italia (43,4 miliarde) și Spania (38,3 de miliarde).

România a definitivat un draft de Acord de parteneriat, aflat încă în negociere cu Comisia Europeană, acesta urmând să fie documentul programatic-cheie prin care țara își stabilește prioritățile și modalitatea de cheltuire a fondurilor europene din perioada de programare 2021-2027.

Cele 31 de miliarde de euro fac parte din Cadrul financiar multianual 2021-2027, pe partea de fonduri structurale și de coeziune, fără banii din agricultură și dezvoltare rurală. De asemenea, nu intră aici nici banii alocați din Fondul de recuperare din criza COVID-19 (Recovery Fund), negociat recent de liderii statelor UE.

Așadar, din cei 79,9 miliarde de euro pentru România, în acest draft intermediar de Acord de Parteneriat vorbim de fonduri europene de circa 31 de miliarde de euro, la care se adaugă și contribuția bugetului României pe fiecare program operațional.

Vor fi în principal 10 programe operaționale, gestionate de autorități de management de la 3 ministere și de Agențiile de Dezvoltare Regională (ADR), aflate sub controlul autorităților locale.

Două scenarii sunt negociate în prezent, unul mai convenabil, în care România va contribui cu 15% din bugetul de stat la programele operaționale, și unul mai probabil, în care va trebui să acoperim 30%. În varianta cu 30% din fonduri naționale, programele ajung la investiții de 47 de miliarde de euro, iar în varianta dorită de Guvern, cu 15% din banii noștri, investițiile se vor ridica la 41 de miliarde de euro.

Fig. 10. Varianta de programe operaționale cu 30% contribuție de la bugetul de stat:

SCENARIUL 1 - 70% contributie UE/ 30% buget de stat

Titlu [255]	Fond	Categorie de regiuni	Contributia UE	Contributia nationala**	Total
POCIDIF	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POCIDIF	1,500.00	642.86	2,142.86
PODD	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR PODD	3,085.00	1,322.14	4,407.14
	FC		837.8	359.057	1,196.86
POT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POT	2,041.80	1,765.41	3,807.21
	FC		2,570.20	2,564.01	5,134.21
POR B-I	FEDR	Mai dezvoltate	584.186	876.279	1,460.47
POR N-V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,223.43	524.325	1,747.75
POR V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,004.87	430.656	1,435.52
POR Centru	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,179.88	505.664	1,685.55
POR Sud-Muntenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,343.80	575.916	1,919.72
POR Sud-Est	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,268.67	543.717	1,812.39
POR SV Oltenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,021.94	437.974	1,459.91
POR N-E	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,494.92	640.679	2,135.60
POS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POS	1,700.00	1,014.29	2,714.29
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POS	1,081.00	481	1,562.00
POIDS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POIDS	558	239.143	797.14
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POIDS	2,401.94	1,084.35	3,486.29
POEO	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POEO	3,861.70	1,913.58	5,775.28
POAT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POAT	155.005	103.337	258.34
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POAT	201.86	134.573	336.43
	FC				

POTJ	Alocarea FTJ***	Mai puțin dezvoltate	1,766	756.857	2,522.86
POTJ	FTJ- FSE+ sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
POTJ	FTJ -FEDR sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
Total	FEDR, FC, FSE+, FTJ		30,882.00	16,915.83	47,797.83
PAP	FEPAM		162		
PN FAMI Programul național Fondul azil, migrație și integrare	FAMI				
PN FSI Programul național Fondul securitate internă	FSI				
PN IMFV Programul național Instrumentul pentru gestionarea frontierelor și vize	IMFV				
Total	Toate fondurile		31,044.00	16,915.83	47,797.83

1. Programul Operațional Regional (POR) 2021-2027

La Programul Operațional Regional (POR) sunt proiectate cele mai multe oportunități pentru microîntreprinderi și firme mici și mijlocii (IMM) pe perioada de programare 2021-2027. O alta premiera pentru Romania se traduce prin faptul ca, daca pana acum POR era gestionat de Ministerul Dezvoltării, în perioada de programare 2021-2027, Programul Operațional Regional va fi spart în 8 programe mai mici, fiecare gestionat de autoritatea de management de la fiecare Agenție de Dezvoltare Regională (ADR) din fiecare regiune.

Alocarea bugetara pentru fiecare regine de dezvoltare in parte va fi urmatoarea:

- POR Nord-Vest - 1,74 miliarde euro
- POR Vest - 1,43 miliarde euro,
- POR Centru - 1,68 miliarde euro,
- POR Sud-Muntenia - 1,91 miliarde euro,
- POR Sud-Est - 1,81 miliarde euro,
- POR Sud-Vest - Oltenia - 1,46 miliarde euro,
- **POR Nord-Est - 2,13 miliarde euro.**

Prin „POR-uri se au în vedere investiții care vizează în principal IMM-urile în domenii de specializare inteligentă, dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea și internaționalizarea start-up / spin-off în domenii RIS3 (specializare inteligentă n.r.), finanțarea sub formă de grant a antreprenoriatului și infrastructurii suport pentru afaceri și stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor.

Ca și obiective și domenii de investiții ale programelor se numără creșterea competitivității IMM-urilor, precum și investiții tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT (internetul tuturor lucrurilor - n.r.), automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă.

Tot la POR-uri se menționează investițiile în servicii și echipamente pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și a IMM-urilor, „inovarea bazată pe design” în vederea dezvoltării de noi produse, transfer tehnologic, suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare, investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up.

Cele 8 POR-uri mai cuprind și investiții pentru dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor și entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială.

2. POCIDIF 2021-2027 - digitalizare și instrumente financiare

3. POEO 2021-2027 - fonduri pentru cursuri

4. PODD 2021-2027 - proiecte de mediu

5. Programul de pescuit 2014-2020

Programul de Acvacultură și Pescuit (PAP) 2021-2027 va avea un buget de numai 162 milioane euro, cu tot cu cei 30% de la bugetul național. PAP va fi gestionat de Ministerul Agriculturii (ca și până acum) și va finanța și o serie de proiecte IMM, cum sunt cele din domeniul turismului de pescuit de agrement, al restaurantelor cu specific pescăresc, al crescătoriilor de pește, al procesării produselor din pește etc.

6. Tranziție justă

7. Transport 2021-2027

Programul Operațional Transport (POT) va fi cel mai mare program operațional de fonduri structurale și de coeziune - circa 9 miliarde de euro, cu tot cu cei 30% de la statul român având Ministrul Transporturilor ca și autoritatea de management.

Cu acești bani ar trebui să se construiască autostrăzi, căi ferate, poduri și aeroporturi în principal.

În prezent, transporturile intră în Programul Infrastructură Mare (POIM) 2014- 2020, care cuprinde și partea de mediu, gestionat de Ministerul Fondurilor Europene, ca autoritate de management.

8. Sănătate 2021-2027

Programul Operațional Sănătate (POS) va avea un buget total de circa 4,2 miliarde de euro, cu tot cu contribuția națională de 30%. POS 2021-2027 va fi gestionat tot de MFE, ca autoritate de management. Cu acești bani se urmarește, printre altele, construirea spitalelor regionale, care ar fi trebuit să fie construite cu bani din Programul Operațional Regional 2014-2020 și fonduri naționale în principal.

La nivel mai mic, și cabinetele de medicină de familie vor putea fi finanțate - ca beneficiari - din POS 2021-2027, conform draftului de program.

9. POIDS 2021-2027

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) va avea un buget de 4,2 miliarde de euro, cu tot cu cei 30% de la bugetul național. Programul, gestionat tot de Ministerul Fondurilor Europene ca autoritate de management, va cuprinde în principal servicii și asistență pentru vârstnici, persoane cu dizabilități, persoane defavorizate. Practic, POIDS 2021-2027 preia o parte din actualul POCU 2014-2020 și fostul POSDRU 2007-2013.

10. Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT), gestionat tot de MFE, va avea o alocare totală de 258 de milioane de euro, în varianta cu 30% contribuție națională. Ca și până acum, banii vor fi folosiți pentru instruirea, pregătirea și plata suplimentară a personalului implicat în absorbția de fonduri europene pe toate celelalte programe.

Este necesar ca România să își consolideze infrastructura de bază în sectoare-cheie precum cercetare publică și privată, transport, mediu, educație, sănătate și servicii sociale pentru a putea dezvolta Piața Unică și pentru a putea implementa regulile acesteia, concomitent cu asigurarea unui nivel ridicat al calității vieții cetățenilor într-un mod echitabil în toată Uniunea.

Tara noastră se va centra, în următoarea perioadă de programare, pe investiții în noi modele de business, pe dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, precum și pe sprijinirea eficienței energetice a acestora dar și pe dezvoltarea capacităților de producție a energiei din surse regenerabile, combaterea șomajului pe termen lung ș.a.

Pachetul legislativ propus de Ministerul Fondurilor Europene este compus și din hotărârile de Guvern adoptate prin care sunt reglementate *Programul Național pentru Competențe digitale* dedicat angajaților IMM-urilor, respectiv *Programul Național de Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural*.

Pachetul va fi completat în curând cu unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de elevi defavorizați care vor beneficia de un stimulente pe bază de tichete sociale pentru sprijin

educațional. Valoarea nominală a unui tichet va fi de 500 lei /an.

Un alt proiect de act normativ privește programul național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, cu o alocare de 150 milioane de euro.

Cel de-al doilea act normativ adoptat face referire la *Programul Național de racordare a populației și clienților noncasnici la sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale*.

Cu o alocare totală de 1 miliard de euro, programul va fi finanțat pe parcursul a două perioade de programare: aproximativ 200 milioane euro în timpul actualului Cadru Financiar Multianual (2014-2020), prin intermediul Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) și aproximativ 800 milioane euro în viitorul exercițiu financiar 2021-2027, prin intermediul Programului Operațional Transport. Astfel, programul va putea fi implementat până la finalul anului 2029.

Racordarea la gaze naturale are două obiective majore: creșterea standardelor de viață al populației, prin îmbunătățirea condițiilor de încălzire și de preparare a hranei, și reducerea poluării, având în vedere că multe dintre locuințe sunt acum încălzite pe bază de lemne, cu impact major în emiterea de noxe și poluanți, contrar politicilor de mediu ale Uniunii Europene.

Vor fi finanțate proiecte care vizează:

- înființarea rețelelor de distribuție inteligentă a gazelor naturale pentru racordul locuințelor și instituțiilor publice, agenților economici precum și a altor categorii de consumatori;
- extinderea rețelelor de distribuție inteligentă a gazelor naturale pentru racordul consumatorilor;
- transformarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale existente în rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale.

Vor putea depune proiecte:

- **unitățile administrativ teritoriale;**
- Asociații de Dezvoltare Intercomunitară adica parteneriate constituite din unități administrativ teritoriale.

AM POCU a lansat la sfarsitul lunii iulie 2020 în consultare publică Ghidul „*Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural*”.

Solicitanți/parteneri eligibili în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte sunt administratori ai schemei pentru entități ale economiei sociale „*Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural*”, respectiv:

- entități ale economiei sociale, rețele, uniuni, federații din sectorul economiei sociale;
- furnizori de formare profesională autorizați publici și privați, furnizori de servicii de ocupare acreditați publici și privați, furnizori de servicii sociale, organizații sindicale și organizații patronale, asociații profesionale, camere de comerț și industrie, ONG-uri;
- autorități publice centrale sau locale, exclusiv în calitate de parteneri, în parteneriat cu toate categoriile de entități eligibile mentionate la lit a) si b) de mai sus.
- Solicitanții/partenerii eligibili trebuie să fie organizații legal constituite în România.

Bugetul total alocat apelului este de 30.000.000 de euro (contribuția UE + contribuția națională), fiind dedicat exclusiv regiunilor mai puțin dezvoltate.

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de 3.000.000,00 euro.

Conform ghidului, în cadrul acestui apel nu vor fi finanțate proiecte a căror valoare a asistenței financiare nerambursabile (contribuția UE + contribuția națională) este mai mică sau egală cu 100.000,00 euro.

Pentru înființarea de întreprinderi sociale valoarea sprijinului financiar acordat în cadrul acestei scheme va fi de maximum 200.000 Euro/întreprindere.

Acțiunile eligibile vor avea drept scop asigurarea sprijinului necesar pentru înființarea de întreprinderi sociale, inclusiv de întreprinderile sociale de inserție, în mediul rural. Totodată,

antreprenorii din domeniul economiei sociale, din cadrul entităților nou înființate, vor putea beneficia de activități de formare profesională și consiliere în domeniul antreprenoriatului și formare profesională în alte domenii, inclusiv în domeniul social.

Minimum 60% din întreprinderile sociale finanțate în cadrul unui proiect vor trebui să vizeze domeniul prelucrării și comercializării produselor agricole.

CAPITOLUL IV

REGIUNEA DE NORD – EST IN CONTEXT EUROPEAN

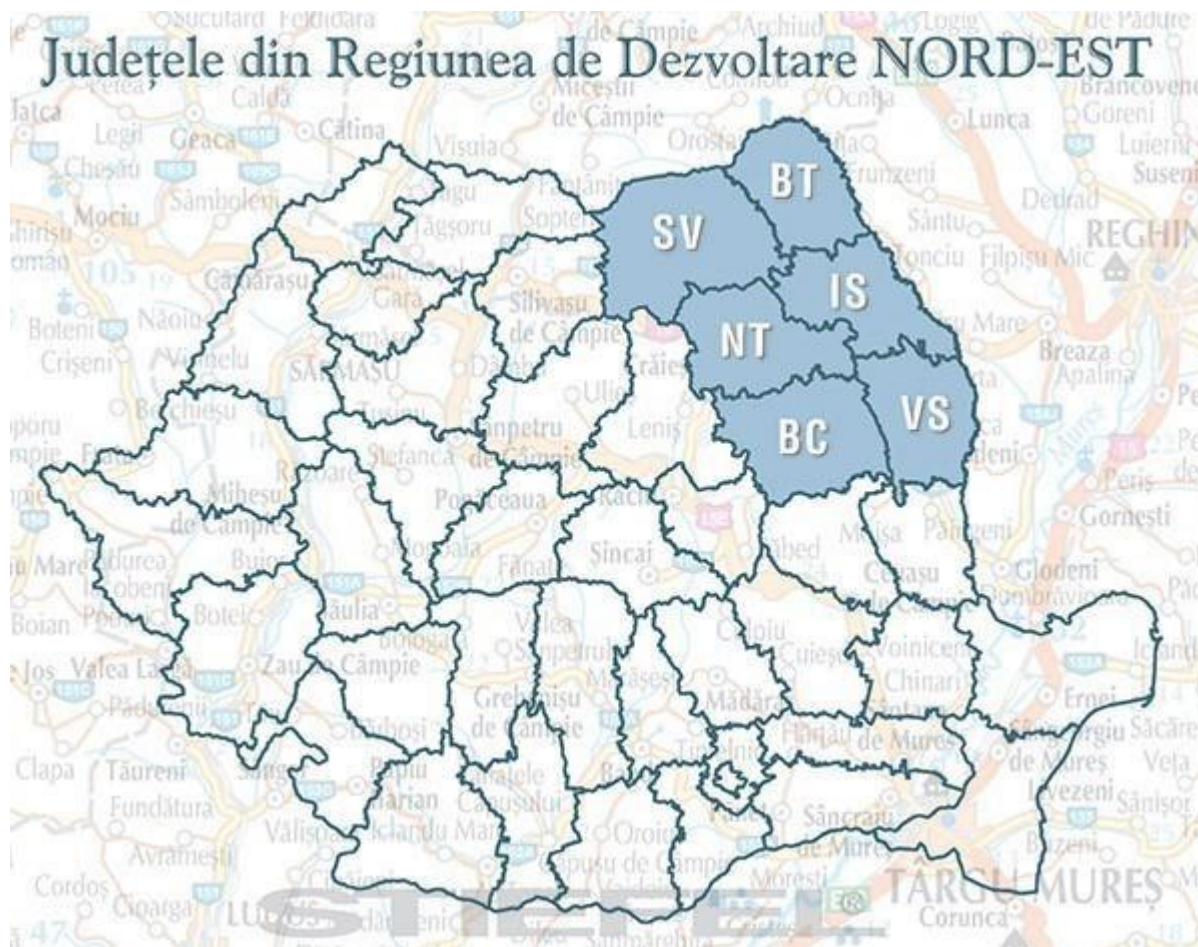

Fig. 11. Teritoriul Romaniei fragmentat pe regiuni de dezvoltare

Planul de Dezvoltare Regionala Nord Est (PDR Nord-Est) asigura cadrul strategic si reprezinta instrumentul prin care regiunea, plecand de la analiza economico-sociala regionala si avand drept cadru obiectivele de politica si actiunile cheie prevazute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, isi promoveaza prioritatile investitionale in domeniul

economic, social, etc, rezultatele acestora reprezentand in acelasi timp contributia regiunii la elaborarea programului operational regional, precum si a celorlalte programe operationale sectoriale.

Procesul de planificare a dezvoltarii la nivel regional ofera o baza strategica esentiala pentru includerea masurilor si a proiectelor regionale in viitoarele programe de finantare indiferent de sursele de finantare ale acestor programe.

Viziunea: Regiunea Nord-Est va fi un spatiu competitiv, durabil si incluziv unde locuitorii isi dori sa locuiasca, sa lucreze si sa investeasca.

Obiectiv general: Derularea unei dezvoltari echilibrate printr-un proces de crestere economica durabil, favorabil incluziunii sociale, care sa conduca la cresterea standardului de viata si reducerea decalajelor de dezvoltare intra si inter regionale.

Indicatori de monitorizare obiectiv general: produsul intern brut la nivel regional si judetean; indicele de disparitate al produsului intern brut pe cap de locuitor la nivel regional si judetean; indicele de dezvoltare umana la nivel local.

REGIUNEA NORD – EST: CARACTERISTICI

Regiunea acoperă partea de Nord-Est a țării și este o parte din vechea regiune istorică a Moldovei. Geografic, regiunea se învecinează la Nord cu Ucraina, la Sud cu județele Galați și Vrancea (Regiunea Sud-Est), la Est cu Republica Moldova iar la Vest cu județele Maramureș și Bistrița-Năsăud (Regiunea Nord-Vest) și județele Mureș, Harghita și Covasna (Regiunea Centru). Beneficiind de o bogată tradiție istorică, culturală și spirituală, regiunea îmbina in mod armonios traditionalul cu modernul si trecutul cu prezentul, potentialul acesteia putand fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a zonelor rurale, a turismului si a resurselor umane.

Zone geografice - caracteristici principale

Regiunea îmbina armonios toate formele de relief, 30% fiind dominate de munți, 30% relieful subcarpatic, iar 40% revine podișului. Această ultimă formă de relief ocupă peste 70%

din suprafață în județele Botoșani, Vaslui și Iași. O secțiune longitudinală asupra regiunii, se prezintă sub forma unei pante care coboară dinspre Vest spre Est, cu numeroase variații. La Vest, Munții Carpați stau ca un zid cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarău, Vf. Giupalău, Vf. Ocolașu Mare, Vf. Hașmașu Mare) și cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Troțușului și, în mică măsură, Munții Vrancei). Subcarpații, cu înălțimi cuprinse între 7-800 m, înconjoară munții. În continuare, jumătatea estică este împărțită în două mari zone: Câmpia colinara a Moldovei, în partea nordică și Podișul Bârladului, în partea de Sud. Partea de Nord-Vest a regiunii este cunoscută și sub numele de Podișul Sucevei înalt de 500 metri și este faimoasă pentru “obcinele” sale (ușoare ondulații ale reliefului, ca un lanț de unde pietrificate).

Date climatice. Diferitele tipuri de relief creează zone climatice cu diferențe semnificative între cele muntoase și cele de deal și de câmpie. În zona muntoasă a regiunii (zona vestică a județelor Suceava, Neamț și Bacău), climatul este continental moderat, cu veri răcoroase și ierni bogate în precipitații sub formă de ninsoare. În zona subcarpatică de dealuri și câmpie (părțile estice ale județelor Suceava, Neamț, Bacău precum și întreg teritoriul județelor Botoșani, Iași, Vaslui), climatul este continental, cu veri călduroase și secetoase și ierni reci și de cele mai multe ori fără zăpadă. Temperatura medie anuală a aerului este de 2° C în zona de munte și de 9° C în zona subcarpatică de dealuri și câmpie.

Reteaua hidrografica

Regiunea este străbătută de un număr de opt cursuri importante de apă, care se repartizează pe direcția Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp). Acesta din urmă, reprezintă graniță naturală cu Republica Moldova, pe o distanță de cca. 680 km.

Multe din cursurile de apă ale regiunii au beneficiat de ample lucrări de amenajări și regularizare. Pe râul Bistrița s-a construit încă din anii '70 o serie de șapte microhidrocentrale și cel mai mare lac de acumulare al regiunii („Izvoru Muntelui”), cu un volum la nivel normal de retenție de 1.130 mil.mc.

Resursele solului

Resurse naturale exploatabile ale subsolului sunt:

- 1) Manganul: Dadu, Ciocănești-Oarța, Vatra Dornei, Iacobeni, Șaru Dornei, Broșteni;
- 2) Sulfuri polimetalice: Cârlibaba, Fundu Moldovei, Valea Corbului, Gemenea, Leșul Ursului;
- 3) Ape minerale carbogazoase: Neagra Șarului, Șaru Dornei, Vatra Dornei, Poiana Negrii, Dorna Cândreni, Poiana Stampei, Coșna, Oglinzi, Băltațești;
- 4) Ape minerale sulfuroase și feruginoase: Strunga, Nicolina Iași-județul Iași, Brânceni, Murgești, Pungești, Gura Morii - județul Vaslui, Băile Slănic, Moinești, Târgu Ocna, Poiana Sărată, Sărata Bacău - județul Bacău;
- 5) Materiale de construcții: - Calcare: Pojorâta, Câmpulung Moldovenesc, Botuș-județul Suceava, Bicz Chei - județul Neamț, Bărbățești, Costești, Ipatele, Păun, Schitu Duca, Deleni, Strunga - județul Iași, Darabani, Ștefănești, Lipceni - județul Botoșani, în Vaslui se găsiindu-se, cu precădere, pe malurile râurilor; - Argile: Bistrița, Timișești, Pastraveni, Girov, Ozana- județul Neamț, Vlădiceni - județul Iași, Bucecea, Dorohoi, Leorda, Mihăileni, Botoșani - județul Botoșani, Doftana, Măgura, Călugăra - județul Bacău; - Gresii: Tarcău - județul Neamț, Coșula, Tudora, Hudești - județul Botoșani , în Vaslui se găsesc gresii și nisip pe malurile râurilor, Ghimeș Făget și la Est de zona Slănic Moldova - județul Bacău, Solca Plătinoasa - județul Suceava, Doabra-com. Frasin; - Gipsuri: Miorcani, Darabani - județul Botoșani, Perchiu Onești - județul Bacău; - Nisipuri cuarțoase: Miorcani si Alba Dudesti; - Nisipuri pentru constructii: Hudești – județ
- 6) Turba: Poiana Stampei - județul Suceava, Dersca - județul Botoșani;
- 7) Sare: Cacica - județul Suceava, Moinești, Sărata, Târgu Ocna - județul Bacău.
- 8) Zăcământ de sulf în Masivul Căliman;
- 9) Zăcăminte de șisturi bituminoase la Tazlău-Neamț;
- 10) Gaze naturale la Tazlău-Oituz - județul Bacău, Tazlău, Roman - județul Neamț, Todirești si Frasin.

Regiunea Nord-Est este alcătuită din șase județe (Bacău, Botoșani, Iași, Neamț,

Suceava, Vaslui), care însumează o suprafață de 36.850 kmp și o populație de 3.856.671 locuitori, situându-se, din acest punct de vedere, pe primul loc între cele opt regiuni ale țării. Ca întindere, regiunea acoperă 15,46% din suprafața totală țării, cele mai întinse județe fiind Suceava, cu o suprafață de 8.553 kmp și Bacău, cu 6.621kmp.

Iasi, puternic centru industrial si totodata unul dintre cele mai importante centre universitare, de cultura, arta, traditie si spiritualitate din Romania, a fost vreme de secole capitala Moldovei.

Bacau, renumit in Evul Mediu ca punct vamal si centru comercial, in prezent este de asemenea un important centru industrial si universitar, cu o economie puternica, dinamica si cu numeroase investitii straine.

Suceava si Piatra Neamt, orase care nu si-au pierdut din farmecul istoric, au devenit centrele unei industrii turistice in dezvoltare si importante puncte de plecare in calatoria spirituala de vizitare a manastirilor sau pentru plimbarile montane pe care le ofera Carpatii.

Botosani si Vaslui, vechi centre comerciale si agricole, aceste orase au fost martori ai unor importante evenimente istorice si loc de origine pentru artisti, scriitori si muzicieni romani celebri. In prezent Botosani si Vaslui sunt centre importante pentru dezvoltarea regionala, in ceea ce priveste industria textila si prelucratoare.

Datorita costurilor scazute si a fortei de munca bine calificate, Regiunea Nord-Est este una din cele mai avantajoase zone pentru investitii din Europa.

JUDETUL	Suprafata totala (kmp)	Numarul locuitorior	Numarul municipiilor	Numarul oraselor	Numarul comunelor
BACA U	6.621	744.838	3	5	79
BOTOSANI	4.986	444.804	2	2	68
IASI	5.476	956.216	2	2	85
NEAMT	5.896	441.811	2	2	70
SUCEAVA	8.553	764.123	5	3	90
VASLUI	5.318	504.879	3	1	71
TOTAL	36.850	3.856.671	17	15	463

Fig. 12. Unitatile administrativ – teritoriale ale Regiunii Nord – Est (cifre preluate de pe Directia Judeteana de Statistica a fiecarui judet in parte, actualizate la 2019)

Accesul rutier si feroviar la principalele centre ale regiunii. Pe direcția Nord-Sud, se desfășoară importante artere rutiere și de cale ferată care susțin cea mai mare parte din traficul de marfă și călători:

- București – Suceava - Siret (punct de control și trecere a frontierei) – drumul internațional E85;
- Oradea - Cluj Napoca – Bistrita – Suceava - Botosani- Stefanesti - Rep. Moldova
- Bacău – Brașov – Pitești drumul internațional E577(care face legătura cu drumul internațional E70 Craiova – Vidin - Scopje);
- București - Bârlad - Albița - Chișinău - drumul internațional E581 care străbate județul Vaslui.
- Magistralele de cale ferata cu rutele:
 - ✓ București – Bacău – Suceava – Siret – Ucraina- magistrala 500;
 - ✓ București - Iași – Ungheni - Republica Moldova – magistrala 600.

Accesul aerian în regiune este asigurat de aeroporturile:

- Bacău - intern și internațional;
- Iași - intern și internațional;
- Suceava– intern (zboruri utilitare).

	Bacau	Botosani	Iasi	Piatra-Neamt	Suceava	Vaslui	Bucuresti
Bacau	-	193	130	58	151	83	294
Botoani	193	-	125	145	42	258	499
Lasi	130	187	-	139	145	71	430
Piatra-Neamt	58	145	139	-	103	129	354
Suceava	151	42	145	103	-	216	457
Vaslui	83	258	71	129	216	-	359

Fig. 13. Distanțe rutiere între principalele municipii din regiune și capitala (km)

Aspecte ale domeniului pieței muncii

Populația ocupată la nivelul regiunii este apropiată mediei pe țară, de 33,8%. Un segment foarte mare îl deține populația ocupată în agricultură (42,7%), mai ales județele Botoșani (52,9%) și Vaslui (51,2%). Procentul populației ocupate în industrie și servicii se află sub media

pe țară (23,5 %), respectiv 19,4, județele Botoșani (15,1%) și Suceava (16,8%) având cel mai mic grad de ocupare în industrie, iar județul Vaslui (30,0%) în domeniul serviciilor. De asemenea, aceste județe se confruntă și cu un decalaj al gradului de tehnologizare industrială și agrară, precum și cu un nivel redus de calificare a populației. În ultimii ani, a avut loc o scădere a ponderii populației ocupate (de la 64.2% în 2000 la 33,8% în 2018).

Șomajul înregistrează o valoare superioară (6,8%) celei naționale (5,9%), județul Vaslui ajungând la 10,1%. Rata șomajului feminin are valori inferioare ratei șomajului în toate județele regiunii. Cauzele se pot găsi în existența mai multor locuri de muncă pentru femei (confecții și industria hotelieră) și a faptului că numeroase femei lucrează în străinătate.

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Județul	Total salariați					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nord - Est / North - East	497928	499798	513631	532486	554237	569739
Bacău	99033	97307	101439	103393	106272	109091
Botoșani	48615	48928	49731	51960	53884	54484
Iași	136423	138023	140571	150336	158837	164676
Neamț	73762	73852	78171	77841	81211	84260
Suceava	88623	91710	92643	96423	100561	103489
Vaslui	51472	49978	51076	52533	53472	53739

Fig. 14. Numarul mediu al salariatilor (exprimat in persoane)

**Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt**

* 2021 – 2027 *

Fig. 15. Populația ocupată civilă, în profil teritorial și pe activități ale economiei (mii persoane)

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Judetul	CAEN Rev. 2								
	Total economie	Agricultură, silvicultură și pescuit	Industrie	din care:				Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
Industria extractivă				Industria prelucrătoare	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare			
MACROREGIUNEA DOI	2084,2	594,1	417,8	7,7	362,0	12,0	36,1	171,7	285,9
Nord - Est	1134,8	352,6	219,7	4,0	194,4	4,9	16,4	84,8	150,6
Bacău	199,4	47,6	43,0	1,6	37,5	1,1	2,8	26,3	28,8
Botoșani	132,2	54,5	24,5	0,1	22,3	0,4	1,7	5,7	15,6
Iași	287,3	66,5	50,8	0,3	44,1	1,4	5,0	25,7	36,5
Neamț	173,1	59,1	35,8	0,5	32,8	0,8	1,7	9,7	26,0
Suceava	219,7	75,5	41,9	1,5	36,6	0,8	3,0	12,0	30,8
Vaslui	123,1	49,4	23,7	0,0	21,1	0,4	2,2	5,4	12,9

**Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt**

*** 2021 – 2027 ***

Macrorégiunea Regiunea de dezvoltare Județul	CAEN Rev. 2											
	Transport și depozitare	Hoteluri și restaurante	Informații și comunicații	Intermedieri financiare și asigurări	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	Administrație publică și apărare; asigurări sociale din stemul public ¹⁾	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități de spectacole, culturale și recreative	Alte activități de servicii
MACROREGIUNEA DOI	108,3	51,1	27,6	14,5	6,6	31,9	54,6	51,4	104,8	111,9	14,5	37,5
Nord - Est	50,6	24,4	17,9	7,6	3,1	16,8	25,5	26,9	63,3	65,9	7,3	17,8
Bacău	7,7	3,3	1,7	1,5	0,7	2,5	4,4	4,7	11,6	10,9	1,2	3,5
Botoșani	5,2	2,6	0,5	0,7	0,2	1,6	1,5	3,2	6,7	6,8	0,7	2,2
Iași	12,3	7,3	12,0	2,4	1,1	6,7	11,5	6,1	18,5	21,9	2,6	5,4
Neamț	8,4	4,4	1,1	1,1	0,5	2,1	2,9	4,0	8,0	7,9	0,9	1,2
Suceava	11,5	5,6	1,9	1,2	0,4	2,8	3,5	5,4	11,9	9,8	1,3	4,2
Vaslui	5,5	1,2	0,7	0,7	0,2	1,1	1,7	3,5	6,6	8,6	0,6	1,3

Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt

* 2021 – 2027 *

Fig. 16. Structura populației ocupate, în profil teritorial, pe activități ale economiei naționale și pe grupe de vârstă, în anul 2018

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Activitatea (secțiuni CAEN Rev.2)	Total populație cupată (mii persoane)	din care, în vârstă de muncă (%):					65 ani și peste (%)	Din total, femei: (%)	din care, în vârstă de muncă (%):					65 ani și peste (%)		
		Total 15-64 ani	grupe de vârstă (ani)						Total 15-64 ani	grupe de vârstă (ani)						
			15-24	25-34	35-44	45-54				55-64	15-24	25-34	35-44		45-54	55-64
Nord - Est																
Total	1606	92,7	9,1	19,4	25,1	24,6	14,5	7,3	44,2	40,2	3,6	7,9	11,3	11,1	6,3	4,0
Agricultură, silvicultură și pescuit	736	84,6	10,9	14,5	20,6	20,9	17,7	15,4	46,2	37,7	4,1	6,1	9,7	9,5	8,3	8,5
Industria extractivă	²⁾	100,0	4,5	35,0	21,4	28,1	11,0	-	8,1	8,1	-	5,9	-	2,2	-	-
Industria prelucrătoare	169	99,8	5,2	17,1	28,7	34,1	14,7	0,2	46,6	46,5	2,7	7,0	13,7	17,1	6,0	0,1
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat		100,0	6,4	9,3	27,3	44,9	12,1	-	19,6	19,6	1,4	-	11,8	3,5	2,9	-
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	14	99,2	5,6	30,1	19,5	27,8	16,2	0,8	31,6	31,6	0,5	11,5	1,4	12,0	6,2	-
Construcții	138	99,8	11,6	23,8	26,4	26,6	11,4	0,2	2,7	2,7	0,1	0,5	0,6	1,2	0,3	-
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	181	99,6	8,8	27,5	31,8	22,0	9,5	0,4	50,0	50,0	5,0	12,7	16,8	11,5	4,0	-
Transport și depozitare	59	99,6	4,6	24,1	30,7	30,5	9,7	0,4	12,2	12,2	0,3	3,8	2,3	4,9	0,9	-
Hoteluri și restaurante	28	100,0	22,9	34,3	23,6	13,3	5,9	-	53,4	53,4	11,9	12,3	16,9	8,9	3,4	-
Informații și comunicații	20	98,1	14,7	46,3	19,5	8,9	8,7	1,9	37,9	36,9	4,5	19,6	6,4	3,8	2,6	1,0

**Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt**

*** 2021 – 2027 ***

Intermedieri financiare și asigurări	10	100,0	5,0	22,9	30,8	33,3	8,0	-	70,9	70,9	3,4	17,7	25,8	22,1	1,9	-
Tranzacții imobiliare		100,0	-	28,8	52,2	1,8	17,2	-	49,9	49,9	-	9,9	31,4	1,8	6,8	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	19	99,3	8,9	24,5	28,3	27,4	10,2	0,7	53,7	53,0	5,0	11,2	14,4	17,7	4,7	0,7
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	17	100,0	9,8	27,9	27,0	26,9	8,4	-	40,0	40,0	5,6	13,9	7,7	7,9	4,9	-
Administrație publică și apărare; asigurări																
sociale din sistemul public	45	99,1	1,1	14,9	35,5	34,8	12,8	0,9	40,1	39,8	0,5	6,5	14,1	13,0	5,7	0,3
Învățământ	54	99,2	3,2	13,9	29,8	34,1	18,2	0,8	71,0	71,0	2,9	10,3	21,7	24,7	11,4	-
Sănătate și asistență socială	61	99,4	1,0	26,3	29,4	31,4	11,3	0,6	77,8	77,4	1,0	18,9	23,5	25,3	8,7	0,4
Activități de spectacole, culturale și recreative	2)	95,1	10,5	19,4	23,9	30,5	10,8	4,9	52,7	47,8	10,5	14,9	13,6	7,5	1,3	4,9
Alte activități ale economiei naționale	38	99,6	13,2	25,8	25,0	21,9	13,7	0,4	76,5	76,1	12,5	20,9	16,5	17,1	9,1	0,4

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Nivel de educație	Total populație ocupată (mii persoane)	din care, în vârstă de muncă (%):					65 ani și peste (%)	
		Total 15-64 ani	grupe de vârstă (ani)					
			15-24	25-34	35-44	45-54		55-64
Nord-Est								
		Total						
Total	1606	92,7	9,1	19,4	25,1	24,6	14,5	7,3
Superior	198	99,0	1,9	31,7	34,1	21,5	9,8	1,0
Mediu	885	96,9	9,6	17,8	24,5	29,9	15,1	3,1
Postliceal de specialitate								
sau tehnic de maiștri	36	96,5	2,7	21,0	29,4	32,1	11,3	3,5
Liceal	499	98,9	12,8	23,1	25,4	27,4	10,2	1,1
Profesional	350	94,1	5,7	9,9	22,6	33,4	22,5	5,9
Scăzut	523	83,3	11,1	17,4	22,7	16,7	15,4	16,7
Gimnazial	451	85,9	11,4	17,9	23,7	17,6	15,3	14,1
Primar sau fără școală absolvită	72	67,0	8,7	14,6	16,6	10,7	16,4	33,0
		Masculin						
Total	897	94,1	9,8	20,5	24,8	24,3	14,7	5,9
Superior	96	98,6	1,2	32,4	33,5	20,2	11,3	1,4
Mediu	519	96,6	9,5	18,5	23,5	29,2	15,9	3,4
Postliceal de specialitate								
sau tehnic de maiștri	13	95,8	3,4	12,3	28,3	35,3	16,5	4,2
Liceal	267	99,0	13,5	25,8	25,4	24,7	9,6	1,0
Profesional	239	93,9	5,4	10,6	21,1	33,9	22,9	6,1
Scăzut	282	87,9	13,3	20,3	24,1	16,5	13,7	12,1
Gimnazial	245	89,1	13,4	20,3	24,2	17,2	14,0	10,9
Primar sau fără școală absolvită	37	79,8	12,3	20,2	23,6	11,7	12,0	20,2
		Feminin						

Total	709	91,0	8,2	17,9	25,5	25,0	14,4	9,0
Superior	102	99,4	2,6	31,1	34,6	22,7	8,4	0,6
Mediu	366	97,3	9,7	16,8	25,9	31,0	13,9	2,7
Postliceal de specialitate								
sau tehnic de maiştri	23	96,9	2,4	25,8	29,9	30,4	8,4	3,1
Liceal	232	98,8	12,1	19,9	25,5	30,4	10,9	1,2
Profesional	111	94,3	6,1	8,5	25,8	32,2	21,7	5,7
Scăzut	241	77,9	8,4	14,1	21,0	16,9	17,5	22,1
Gimnazial	206	82,1	9,0	15,1	23,0	18,2	16,8	17,9
Primar sau fără şcoală absolvită	35	53,1	4,8	8,5	9,2	9,5	21,1	46,9
	Urban							
Total	617	98,5	4,5	23,8	28,5	27,5	14,2	1,5
Superior	169	99,5	1,3	32,2	34,7	22,4	8,9	0,5
Mediu	383	99,1	5,3	20,7	26,5	30,6	16,0	0,9
Postliceal de specialitate								
sau tehnic de maiştri	28	98,2	1,3	20,4	32,5	33,7	10,3	1,8
Liceal	254	99,7	7,3	25,6	26,3	27,6	12,9	0,3
Profesional	101	97,7	1,0	8,6	25,5	37,2	25,4	2,3
Scăzut	65	92,1	8,6	20,2	23,5	22,3	17,5	7,9
Gimnazial	57	91,8	8,1	20,7	22,7	23,3	17,0	8,2
Primar sau fără şcoală absolvită	8	94,0	11,8	16,8	29,3	14,9	21,2	6,0
	Rural							
Total	989	89,1	12,0	16,6	23,0	22,8	14,7	10,9
Superior	29	96,2	5,6	28,6	30,7	16,5	14,8	3,8
Mediu	502	95,2	12,9	15,5	22,9	29,5	14,4	4,8
Postliceal de specialitate								
sau tehnic de maiştri	8	90,3	7,7	23,2	18,0	26,6	14,8	9,7
Liceal	245	98,0	18,5	20,4	24,6	27,2	7,3	2,0
Profesional	249	92,6	7,6	10,4	21,5	31,8	21,3	7,4
Scăzut	458	82,0	11,4	17,0	22,6	15,9	15,1	18,0
Gimnazial	394	85,0	11,9	17,5	23,8	16,8	15,0	15,0

Primar sau fără școală absolvită	64	63,6	8,3	14,3	15,1	10,1	15,8	36,4

Aspecte legate de rata șomajului în Regiunea de Nord - Est

În ultimul deceniu al secolului XX a avut loc o creștere continuă a numărului de someri pe cale de consecință Regiunea Nord-Est confruntându-se cu probleme deosebite în ceea ce privește șomajul.

În condițiile lipsei acute a fondurilor necesare pentru reînnoțirea și investiții, mulți manageri au optat pentru creșterea productivității muncii prin disponibilizarea de personal. Acest fapt a condus la situația menționată, care prezintă accente grave în special în zonele cu o slabă diversificare industrială (județele Botosani și Vaslui, zonele monoindustriale).

Rata șomajului a fost în 2018 de 4,2%. Pe sexe, diferența dintre cele două rate a fost de 1,2 puncte procentuale (4,7% la bărbați față de 3,5% la femei), iar pe medii rezidențiale de 0,9 puncte procentuale (4,7% în mediul rural față de 3,8% în mediul urban).

Rata șomajului a înregistrat la nivelul acelui an nivelul cel mai ridicat (16,2%) în rândul tinerilor (15-24 ani).

Șomajul a afectat în măsură mai mare absolvenții învățământului mediu și scăzut, pentru care rata șomajului a fost de 4,3%, respectiv 5,8%, mai mare comparativ cu rata înregistrată pentru șomerii cu studii superioare (2,1%). Rata șomajului de lungă durată (în șomaj de un an și peste) a fost de 1,8%.

Ponderele persoanelor aflate în șomaj de un an și peste în total șomeri a fost de 44,1%. Șomajul pe termen lung a înregistrat valori diferite pe sexe (47,1% în cazul bărbaților și 38,6% în cazul femeilor), dar destul de apropiate pe medii (45,0% în mediul urban și 43,2% în mediul rural).

Pentru tineri (15-24 ani), rata șomajului de lungă durată (în șomaj de șase luni și peste) a fost de 9,3%, iar incidența șomajului de lungă durată în rândul tineretului de 57,2%.

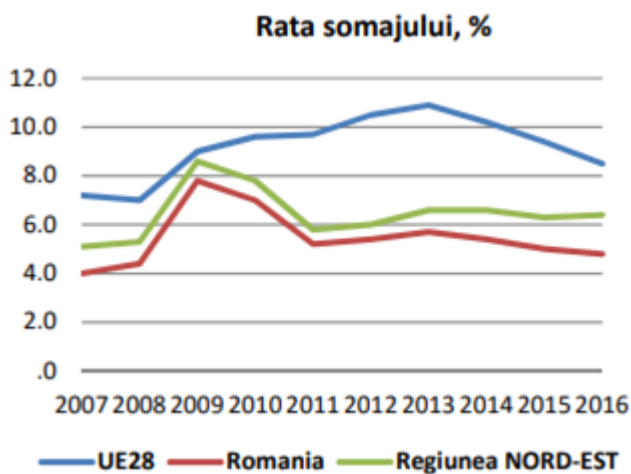

Fig. 17. Rata șomajului, la nivelul Uniunii Europene, la nivel Național și regional, la 31 decembrie 2018
(numar de persoane)

Fig. 18. Șomerii înregistrați și rata șomajului, în profil regional, la 31 decembrie 2018 (numar de persoane)

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Județul	Numărul șomerilor înregistrați	din care:				Rata șomajului (%)
		Beneficiari de indemnizație de șomaj (șomeri cu experiență în muncă)	Beneficiari de indemnizație de șomaj (șomeri fără experiență în muncă)	Beneficiari de plăți compensatorii potrivit O.U.G. nr. 98/1999	Șomeri neindemnizați	
Nord – Est	57530	8725	1632	-	47173	4,8
Femei	23803	4089	1032	-	18682	4,4
Bacău	12638	1663	286	-	10689	6,0
Femei	5107	865	150	-	4092	5,6
Botoșani	4206	873	144	-	3189	3,1
Femei	1696	315	103	-	1278	2,6
Iași	8982	849	147	-	7986	3,0
Femei	3903	443	84	-	3376	2,9

Neamț	8267	1464	326	-	6477	4,6
Femei	3443	702	185	-	2556	4,2
Suceava	11867	2787	595	-	8485	5,1
Femei	5161	1323	441	-	3397	4,9
Vaslui	11570	1089	134	-	10347	8,6
Femei	4493	441	69	-	3983	7,0

Aspecte legate de domeniul infrastructurii

În cadrul regiunii, infrastructura de drumuri, rețele de apă și canalizare ridică probleme în majoritatea județelor, dar cele mai afectate sunt Botoșani, Iași, Vaslui. Aceste județe au, de asemenea, un grad de tehnologizare industrială și agrară foarte scăzut, un nivel redus de calificare a populației, precum și probleme de mediu cauzate de lipsa resurselor de apă, vechile defrișări, alunecările de teren considerabile, stratul freatic adânc. Aceste elemente ale bazei tehnico - materiale sunt descrise de următoarele componente:

- transportul pe drumuri, cai ferate și alte categorii (aerian, naval);
- gaze naturale, energie termică și structura locativă;
- servicii de telecomunicații, televiziune, radio, internet;
- infrastructura socială;
- condiții de locuire, alte servicii publice, spații verzi;

Infrastructura feroviara

Reteaua de cai ferate în regiune se prezintă la un nivel comparabil cu media pe țară în ceea ce privește dotarea tehnică și lungimea tronșoanelor (condițiile geografice și de amplasament impun unele restricții de circulație). Astfel, ponderea rețelei regionale de cai ferate din totalul de rețea de cale ferată la nivel național este de 15,03% la sfârșitul anului 2018.

Densitatea rețelei de cale ferată este de 44,3/1000km², regiunea fiind traversată de două din cele nouă magistrale feroviare ale țării: V (București-Suceava) și VI (București-Iași).

În regiune există zone, orașe chiar, fără acces la cale ferată: Slanic Moldova în Bacău,

Darabani, Flamanzi si Stefanesti in Botosani, Brosteni, Cajvana si Solca in Suceava. Motivul pentru care aceste populatii sunt private de transportul pe calea ferata este fie terenul impropriu pentru construirea unei infrastructuri, fie neglijenta autoritatilor locale care au renuntat la proiecte de dezvoltare feroviara. In procente, situatia este deloc imbucuratoare: 38,4% din populatia regiunii nu are acces la cale ferata, 7,3 % reprezinta procentul celor care se afla situati la capatul unor linii inchise, totalul fiind de 45,7%, procent imens comparativ gradul de conectivitate si dezvoltare al statelor membre.

Infrastructura rutiera

Densitatea drumurilor publice este de 36,3 km/km², superioară mediei pe țară (33,5 km/km²), fiind mai ridicată în Iași, Botoșani, Vaslui și Bacău, pentru că regiunea este străbătută de o serie de coridoare europene (E85, E576, E574, E581, E583). Ponderea drumurilor publice modernizate este însă mult inferioară mediei pe țară (25,1%), județele Botoșani și Iași având o pondere de 16,4%, respectiv 17,6%.

Regiunea Nord-Est este strabatuta de o serie de coridoare rutiere europene, dupa cum urmeaza:

- Bucuresti – Bacau – Roman – Suceava - Siret (punct de control si trecere a frontierei) – E 85
- Suceava - Vatra Dornei – Cluj Napoca (E 576) care face legatura cu E 60 Cluj Napoca-Oradea
- Bacau – Brasov – Pitesti - E 574 (care face legatura cu E 70 Craiova – Vidin - Skopje)
- Bucuresti – Barlad – Albita (punct de trecere a frontierei) – Chisinau – E 581 care strabate judetul Vaslui
- Roman- Targu Frumos cu ramificatie catre Botosani (E 58) si Iasi – Sculeni (punct de trecere a frontierei) (E 583)

Infrastructura aeriana

În cadrul regiunii există trei aeroporturi (Bacău, Iași și Suceava) care deservește curse

interne și doar ocazional zboruri externe de pasageri și marfă din cauza unei infrastructuri existente care nu permite nici unui aeroport din cele trei efectuarea de astfel de curse. Județul Suceava dispune de 5 heliporturi, iar în județul Iași există o aerobază utilitară cu o experiență de 30 ani în domeniu și care are ca obiect de activitate zboruri utilitare și zboruri sanitare.

Reteaua și volumul gazelor naturale distribuite în regiune

Reteaua de distribuție a gazelor naturale are la nivel regional o lungime totală de 3.387,6 km, reprezentând 13,8% din lungimea totală din România, județele Bacău, Iași și Neamț, având ponderea cea mai mare.

Consumul casnic reprezintă 11,55% din valoarea înregistrată la nivelul țării – o medie redusă comparativ cu ponderea pe care o are populația regiunii în total nivel național. Doar 32 dintre municipiile și orașele regiunii sunt conectate la sisteme de distribuție a gazelor naturale, iar cea mai mare parte a comunelor și satelor nu au acces la rețea. Din cele 14 localități urbane din regiune (date 2012 - Institutul Național de Statistică) care nu dispuneau de rețea de furnizare a gazelor, una este de rang II: municipiul Vatra Dornei din județul Suceava, iar 13 de rang III: orașele Darabani, Flamanzi, Saveni, Stefanesti (județul Botosani), Roznov (județul Neamț), Brosteni, Cajvana, Dolhasca, Liteni, Milisauti, Vicovu de Sus, Solca (județul Suceava) și Murgeni (județul Vaslui). Numărul de localități conectate la rețeaua de gaz a crescut ușor în perioada 2006-2012 (cu 10,97%) față de 15,24% creștere la nivel național. În mediul rural s-au înregistrat rate de creșteri mai mari, față de mediul urban (15,68% în regiunea Nord-Est).

Energie termică și eficiența energetică

La nivelul anului 2019, doar 16 localități din Regiunea Nord-Est mai aveau sisteme de producere și distribuție a energiei termice respectiv în municipiile Bacău, Onesti, Botosani, Iași, Păscani, Piatra Neamț, Suceava, Radauți, Vatra Dornei, Vaslui, Barlad, Husi, orașele Gura Humorului, Siret, comunele Pastraveni, Alexandru cel Bun. În timp, datorită fenomenului general de debransare a populației de la sistemul centralizat de energie termică, cantitatea

produsa si livrata de energie termica a scazut vertiginos, astfel incat la nivelul anului 2019 cele mai importante cantitati produse (consumate) au avut loc in municipiul Iasi (324.533 Gcal), Suceava (171.283 Gcal) si Bacau (138.770 Gcal).

Infrastructura de telecomunicatii

Conform Raportului de cercetare realizat in anul 2010 de catre firma GALLUP pentru Autoritatea Nationala pentru Administrare si Reglementare in Comunicatii, se desprind urmatoarele concluzii pentru Regiunea Nord-Est.

- Piata serviciilor de telefonie fixa

Gradul de penetrare a serviciilor de telefonie fixa prin linie de acces la nivel de gospodarie era de numai 54%. Principalii furnizori de servicii de telefonie fixa sunt: Romtelecom (77%), RDS&RCS (22%) si UPC (3%).

- Piata serviciilor de telefonie mobila

Gradul de penetrare a serviciilor de telefonie mobila la nivel de gospodarie era de 82%, cu 12 puncte procentuale mai putin fata de Bucuresti-Ilfov. Dintre detinatorii de cartele SIM, numai 33% au abonamente (cel mai mic procent dintre toate regiunile), 55% au cartele preplatite iar 12% ambele tipuri de servicii. Dintre abonati, cei mai multi au servicii furnizate de Orange si Vodafone. Totodata, 92% dintre firmele si institutiile care activeaza in Regiune folosesc servicii de telefonie mobila.

- Piata serviciilor de retransmisie a programelor TV

In 89% din numarul total al gospodariilor se folosesc servicii de retransmisie a programelor TV pe baza de abonament, in 6% fara abonament, iar in 5% dintre gospodarii nu se utilizeaza serviciile TV. Principalele suporturi pentru receptia semnalului TV sunt prin cablu 55% (cel mai mic procent dintre toate regiunile), prin antena de satelit cu abonament 44% (cel mai mare procent dintre toate regiunile) si 2% cu antena terestra. Pentru receptia tip CATV principalii furnizori sunt RDS cu 31% si UPC cu 23%, in timp ce pentru receptia cu antena de

satelit domina Romtelecom si RDS cu cate 46%. Totodata, 12% din numarul total national de utilizatori ai televiziunii prin cablu si 21% din cei cu platforme de receptie prin satelit sunt concentrati in Regiunea Nord-Est. Mai mult, conform rezultatelor raportului 53% dintre posesorii de televizoare au precizat ca televizoarele detinute au capabilitatile tehnice necesare pentru receptia canalelor digitale (cea mai mare pondere dintre toate regiunile).

- **Piata serviciilor de acces la internet**

Dotarea gospodariilor din Regiunea Nord-Est cu calculatoare (PC-uri) este deficitara – doar 36% dintre acestea detin un calculator, 5% un laptop, iar 5% si PC si laptop. Practic 54% dintre gospodari nu au niciun calculator – procent dublu fata de regiunea Bucuresti-Ilfov. Totodata, cele mai multe gospodarii fara calculatoare sunt amplasate in mediul rural. Gradul de penetrare a serviciilor de internet la nivel de gospodarie este de numai 36% - 32% au acces la internet fix, 2% acces la internet mobil, 2% acces si la internet fix si internet mobil. Practic 64% dintre gospodarii nu au acces la internet. Conform informatiilor statistice furnizate de Eurostat in “Regional Statistical Yearbook 2013”, la nivelul Regiunii Nord-Est, in anul 2011, numai 36% din numarul total de gospodarii erau conectate la internet, fata de 67% in Regiunea Bucuresti-Ilfov si 70% la nivel comunitar (UE 27), iar a celor conectate la conexiuni internet de tip broadband de 17%, fata de 34% in Regiunea Bucuresti-Ilfov si 60% la nivel comunitar (UE27).

Caracteristici ale domeniului educatiei

Factorul esential in dezvoltarea unei economii nationale, respectiv regionale este reprezentat intr-o foarte mare masura de capitalul uman. Desi este dificil de cuantificat si reprezinta in sine un concept controversat, capitalul uman ar putea sa includa resursele umane cu un anumit nivel de educatie.

Fig. 19. Situatie comparativa a numarului de unitati scolare pe niveluri de educatie

Unitatea Teritoriala	Gradinite	Scoli din inv. Primar si Gimnazial	Licee	Scoli din inv. Postliceal	Institutiile de invatamant superior
Nord ·Est	92	710	255	20	15
Romania	1222	4024	1606	101	107

Numarul unitatilor de educatie din regiune detine 15,46% din numarul total al unitatilor de invatamant existente la nivel national, iar populatia scolara reprezinta 18,07% din totalul populatiei scolare la nivel national (2012). Acest aspect exprima corelarea cu faptul ca regiunea detine cea mai mare populatie si suprafata dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale Romaniei.

Regiunea Nord-Est cuprinde toate formele de invatamant. In anul scolar 2018-2019 numarul elevilor inscrisi in invatamantul preuniversitar fiind de 615.532 elevi (16,6% din populatia totala a regiunii), iar in invatamantul superior, in cele trei centre universitare isi desfasurau studiile 59.471 studenti.

Fig. 20. Unitati scolare si populatia scolara pe niveluri de educatie si medii, Regiunea Nord Est

Niveluri de educatie	Unitati scolare		Populatie scolara	
	Urban	Rural	Urban	Rural
Total	503	590	389825	285206
Invatamant prescolar	81	11	45988	58060
Invatamant preuniversitar	407	579	284366	227146
Invatamant primar (inclusiv invatamant special)	3		69968	110439
Invatamant gimnazial (inclusiv invatamant special)	193	514	62767	100822
Invatamant primar si gimnazial	183	514	129474	211261
Invatamantul primar	3		68700	110439
Invatamant Gimnazial	180	514	60774	100822
Invatamant primar si gimnazial special	13		3261	
Invatamant gimnazial special	13		1993	
Invatamant liceal	191	64	133067	14298
Invatamant profesional		1	4019	1245
Invatamant oostliceal	20		14545	342
Invatamant superior	15		59471	

În perioada 2009 - 2019 în Regiunea Nord-Est se constată o creștere cu 6 procente a ponderii populației cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 ani având cel puțin educație terțiara (nivel ISCED 5 și 6). Cu toate acestea această pondere rămâne totuși sub nivelul național și mult sub nivelul mediu european.

Domeniul sănătății la nivel regional

Regiunea Nord-Est deține un număr de 68 spitale: 56 spitale de asistență medicală acută (care au și departamente/ compartimente cu paturi de cronici/recuperare) și 12 spitale pentru afecțiuni cronice.

Din acestea:

- 56 sunt spitale publice de îngrijire acută;
- 9 sunt unități private de asistență medicală acută;
- 4 sunt îngrijiri pe termen lung / facilități publice pentru afecțiuni cronice,
- 9 sunt unități private cu paturi de cronici.

În 2018, numărul medicilor de familie raportat de Institutul Național de Statistică din regiunea NE a fost 1606, reprezentând 13,4% din numărul total al medicilor de familie la nivel național. Mai mult de jumătate dintre acești (50,5%, n = 811) au lucrat în zonele urbane și 49,5% (adică 795) au lucrat în zonele rurale, chiar dacă proporția populației rurale în regiune reprezintă 58,1%. Acoperirea cu medici de familie din regiunea Nord-Est (5,0 la 10 000 de locuitori) este sub media națională (6,2-10 000 de locuitori). Există diferențe semnificative între județe, precum și între zonele rurale și cele urbane. Județul Neamț a înregistrat cel mai mare indice de acoperire cu medici de familie în urban, peste media națională, iar județul Iași a înregistrat un indice de acoperire mai bun pentru zonele rurale, dar sub media națională. Suceava și Vaslui sunt județele cu cei mai scăzuți indici de acoperire cu medici de familie.

Infrastructura de servicii sociale

Protectia copilului

Numarul copiilor / tinerilor aflati in evidenta sistemului de protectie la data de 30.06.2018: 1811 de copii/ tineri, din care:

a) In cadrul serviciilor de tip rezidential:

In servicii din subordinea D.G.A.S.P.C. Neamt:

- centre maternale: 8 copii;
- case de tip familial, apartamente: 65 copii/tineri;
- centre de plasament: 135 copii/tineri, din care 15 asistati;
- centre de recuperare pentru copii cu dizabilitati: 79 copii;
- centre de primire in regim de urgenta: 22 copii.

In servicii aflate in subordinea altor autoritati:

- unitati de invatamant special: 160 copii/tineri;
 - organisme private autorizate: 87 copii/tineri.
- b) In cadrul serviciilor de zi – centre de zi: 22 copii
- c) In cadrul serviciilor de tip familial
- asistenta maternal/plasament la rude, alte familii sau persoane: 966 copii/tineri, din care 568 copii/tineri la asistenti maternali profesionisti;
 - tutela 30 copii

Persoanele refugiate

În semestrul I al anului 2019 din bugetul M.M.J.S. s-au acordat 256 ajutoare pentru persoane care au dobândit statutul de refugiat sau au dobândit protecție subsidiară acordată de statul român (număr mediu lunar), în cuantum de 540 lei/lună. Ajutoarele se acordă pentru maximum nouă luni, cu posibilitatea prelungirii pentru cel mult trei luni, fără obligativitatea rambursării. Comparativ cu semestrul I al anului 2018, numărul mediu lunar de beneficiari a

scăzut cu 108 persoane (29,7%). Suma plătită pentru acest beneficiu în semestrul I 2019 a fost de 656.100 lei, mai mică decât în semestrul I al anului 2018 cu 214.920 lei (24,7%).

Persoane cu handicap sau invaliditate

Plecand de la premisa ca persoanele cu handicap trebuie sa beneficieze, in conditii de egalitate, de acces la serviciile medicale si la institutiile sanitare, la institutiile de sanatate mentala, la educatie, la ocuparea unui loc de munca, la nivelul Regiunii Nord-Est se constata un interes sporit din partea institutiilor abilitate in aceasta privinta.

Pentru adulții cu handicap grav și accentuat se acordă o indemnizație lunară, indiferent de venituri. Adulții cu handicap grav, accentuat sau mediu beneficiază de un buget personal complementar, indiferent de venituri. Părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii, beneficiază de prestații sociale, pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere.

Persoane varstnice

Pe POR 2007-2013, pe domeniul major de interventie ce vizeaza reabilitarea/modernizarea/ dezvoltarea si echiparea infrastructurii serviciilor sociale (DMI 3.2.) sunt finalizate sau aflate in implementare 37 de proiecte care includ amenajari, reabilitari, extinderi, modernizari si dotari pentru centrele sociale, infiintarea unor noi unitati si servicii sociale.

Localitatile vizate sunt:

- Judetul Botosani: Adaseni, Botosani, Mihaileni, Saveni;
- Judetul Bacau: Onesti; - Judetul Iasi: Iasi, Targu Frumos;
- Judetul Neamt: Oslobeni, Piatra Neamt, Razboieni, Roman, Tirgu Neamt;
- Judetul Suceava: Sasca, Todiresti, Vama, Zvoristea;
- Judetul Vaslui: Bacesti, Codaesti, Cretesti, Stanilesti.

Totodata, pe axa 1 a programului mentionat se reabiliteaza/ modernizeaza/ echipeaza

centrele sociale din centrele urbane: Buhusi, Comanesti, Moinesti, Botosani, Dorohoi, Pascani, Piatra Neamt, Vaslui, polul de dezvoltare urbana Bacau si polul national de crestere Iasi. La nivel comunitar, noile orientari strategice aferente perioadei de programare 2021-2027 pun accent deosebit pe dezvoltarea capitalului uman. Astfel, unul din cele 11 obiective tematice aferente *Strategiei Europa 2020* este dedicat incluziunii sociale si combaterii saraciei.

In semestrul I 2019, M.M.J.S., prin agentiile judetene de plăți și inspecție socială, a efectuat plăți pentru beneficiile de asistență socială menționate mai sus în sumă de 8.141.600.751 lei. Cea mai mare parte a resurselor gestionate de M.M.J.S. pentru aceste beneficii de asistență socială a fost direcționate către alocația de stat pentru copii: 33,2%, alocație de care au beneficiat 3.638.505 copii.

O pondere mare în cheltuielile pentru beneficiile sociale (27,1%) au avut-o sumele plătite pentru acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului. De acest program au beneficiat 179.564 familii. Beneficiile de asistență socială acordate persoanelor cu handicap au avut o pondere de 26,2% în totalul beneficiilor de asistență socială, numărul de beneficiari fiind de circa 785 mii persoane cu handicap grav, accentuat sau mediu. Sumele plătite în scopul acordării ajutorului social pentru asigurarea venitului minim garantat au avut o pondere de 3,6% în totalul beneficiilor și au fost acordate pentru 183.903 familii.

Protectia mediului

Infrastructura de utilitati

Infrastructura de utilitati include: serviciile de furnizare a apei potabile, sistemul de canalizare si epurare a apelor uzate, rețeaua de distributie si furnizare a gazului metan, sistemele de termoficare/incalzire si rețeaua de furnizare a energiei electrice.

Servicii de furnizare a apei potabile

Fig. 20. Capacitatea instalatiilor publice de producer si distributie centralizata a apei potabile, pe regiuni de dezvoltare si judete, la 31 decembrie 2017

	Lungimea totală simplă a rețelei de distrib, a apei potabile -km-	Lungimea străzilor cu rețele de distrib, a apei potabile -km-	Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile -mc/zi-	Apa potabilă introdusă în rețea -mii mc-	Apa potabilă distribuită consumatorilor -mii mc-		
					Total	uz casnic	uz public
TOTAL	82090,4	71469,9	9808851	1189906	746401	561847	127556
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	30092,7	24587,7	7558158	937274	552555	391878	111201
NORD-EST	9389,8	7155,8	951682	150169	79324	56770	19044
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	3519,2	2764,4	761517	118202	59696	40559	16612
JUDEȚUL BACĂU	1842,3	1734,9	108568	33438	14432	11359	3047
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	692,5	652,5	80647	28965	10975	8202	2773
JUDEȚUL BOTOȘANI	1007,0	832,0	140565	15257	6277	4580	625
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	513,2	366,1	138240	12992	5316	3826	573
JUDEȚUL IAȘI	2363,5	1031,2	192704	38184	27054	16661	10393
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	641,0	444,1	173888	31037	21545	12348	9197
JUDEȚUL NEAMȚ	1512,8	1198,8	209871	23426	10390	8320	2070
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	546,8	370,8	105657	12503	6817	5160	1657
JUDEȚUL SUCEAVA	1456,5	1207,9	163792	28847	12329	8746	1171
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	788,7	605,1	149176	25441	9662	7026	1028
JUDEȚUL VASLUI	1207,7	1151,0	136182	11017	8842	7104	1738
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	337,0	325,8	113909	7264	5381	3997	1384

Fig. 21 Volumul de apa potabila distribuita consumatorilor, pe regiuni de dezvoltare si judete, in anul 2017

	APA POTABILĂ DISTRIBUITĂ		
	TOTAL	din care: consumatorilor la care sunt instalate apometre	Apa potabilă distribuită prin apometre față de total
	-mii mc-	-mii mc-	-%-
TOTAL	746401	709847	95,1
NORD-EST	79324	76319	96,2
JUDEȚUL BACĂU	14432	14322	99,2
JUDEȚUL BOTOȘANI	6277	6027	96,0
JUDEȚUL IAȘI	27054	27042	100,0
JUDEȚUL NEAMȚ	10390	9185	88,4
JUDEȚUL SUCEAVA	12329	10930	88,7
JUDEȚUL VASLUI	8842	8813	99,7

Reteaua de canalizare

In anul 2018, doar 28,44% din localitatile regiunii erau racordate la sisteme de canalizare, situatie similara cu cea nationala (29,11%). Situatia este cu totul alta cand analizam procentul populatiei conectate la sistemul in cauza din total populatie, media regionala de 35,36% fiind cu mult sub nivelul national de 46,78%. Singurul judet care se apropie de media nationala este Iasi, cu 44,74% din total populatie conectata la sistemul de canalizare. Judetele Suceava si Vaslui sunt cele care au cele mai mari probleme in aceasta privinta, doar 25,27%, respectiv 26,62% din populatia lor avand acces la acest serviciu.

	Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare -km-	Lungimea străzilor cu conducte de canalizare -km-
TOTAL	36344,5	29761,4
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	24606,2	19319,4
NORD-EST	4052,2	3199,9
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	2644,2	2179,3
JUDEȚUL BACĂU	681,2	650,0
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	395,9	377,8
JUDEȚUL BOTOȘANI	307,7	200,7
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	290,2	186,4
JUDEȚUL IAȘI	1137,2	718,8
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	577,1	489,0
JUDEȚUL NEAMȚ	479,9	367,3
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	385,9	292,8
JUDEȚUL SUCEAVA	949,8	779,2
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	630,8	469,0
JUDEȚUL VASLUI	496,4	483,9
DIN CARE:MUNICIPII ȘI ORAȘE	364,3	364,3

Fig. 22 Reteaua de canalizare publica, pe regiuni de dezvoltare si judete, in anul 2017

Protectia mediului si biodiversitate

In acest domeniu figureaza directive comunitare privind conservarea habitatelor naturale si a florei si faunei salbatice ce au ca scop asigurarea mentinerii sau restabilirii unei stari favorabile de conservare a diversitatii biologice europene, prin stabilirea masurilor specifice atat habitatelor naturale, cat si speciilor salbatice de flora si fauna, tinand cont de exigentele economice, sociale si culturale ale statelor membre. Pentru aceasta s-a stabilit o retea ecologica europeana de zone speciale de conservare, numita Natura 2000, in care sunt

incluse situri ce adapostesc tipuri de habitate naturale de interes comunitar sau in care sunt integrate specii salbatice ce necesita masuri care sa le asigure o stare de conservare favorabila.

Lista ariilor naturale protejate Natura 2000 (SPA si SCI) din Regiunea Nord-Est
cuprinde:

- aria protejata a Masivului Ceahlau, Judetul Neamt
- Situl de importanta comunitara Ceahlau

Dezvoltare rurala si agricultura

In contextul socio-economic actual spatiul rural din regiunea Nord-Est prezinta o serie de elemente ce contribuie la definirea particularitatilor teritoriilor celor 506 comune si 2.414 de sate din judetele Bacau, Botosani, Iasi, Neamt, Suceava si Vaslui.

In zona rurala a regiunii, la nivelul anului 2018, figureaza 506 comune, care cuprind un numar de 2.361 sate, in care locuiesc 1.927.423 locuitori (reprezentand 58,37% din populatia regiunii). La nivel judetean, cele mai mari ponderi a locuitorilor din zona rurala se regasesc la nivelul judetului Neamt (63,97%), Vaslui (61,31%) si Botosani (59,34%).

Populatia si forta de munca in mediul rural

Fig. 23 Numarul si structura populatiei pe sexe in mediul rural, nivel judetean, 2018

Unitatea teritoriala	Total		Din care feminin
	Numar	%	
Regiunea Nord - Est	1.927.423	100	957.981
Bacau	349.027	18.11	173.482
Botosani	244.854	12.70	123.155
Iasi	417.228	21.65	205.025
Neamt	301.167	15.63	150.683
Suceava	372.657	19.33	186.491
Vaslui	242.490	12.58	119.145

Ponderea populatiei aflate in mediul rural este de peste 50% la nivelul fiecarui judet component al regiunii, Cele mai mari procente inregistrandu-se in judetele Neamt (62,52%), Vaslui (58,55%) si Botosani (58,07%).

Agricultura

Judetele Botosani (20,96%), Iasi (19,93%) si Vaslui (19,54%) sunt judetele cu cele mai mari suprafete cultivate cu culturi cerealiere pentru boabe din suprafata totala a regiunii (pe acest segment agricol). Suprafetele cultivate cu grau si secara predomina in judetele Vaslui (29,47%), Iasi (20,86%), Botosani (15,49%) si Neamt (14,75%) din totalul suprafetei cultivate pentru acest tip de cereale. Cea mai mare pondere a suprafetelor cultivate cu porumb pentru boabe este inregistrata in judetele Botosani – 22,83%, Bacau – 18,44% si Vaslui – 17,47% din totalul suprafetei cultivate pentru aceasta cultura.

Concluzionand, se constata ca cea mai buna productivitate a graului si secarei este in judetele Neamt, Bacau, Bacau si Vaslui, a porumbului in Neamt si Botosani, a cartofilor in Botosani, Iasi si Neamt, pentru lucerna in Vaslui, Suceava si Botosani. Se subliniaza faptul ca in judetele mentionate valoarea productiei medii la hectar este superioara valorilor medii inregistrate la nivel national.

Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt

* 2021 – 2027 *

Fig. 24 Suprafata (ha) cultivate cu principalele culturi, la nivel regional, 2013

Principalele culturi	Regiunea Nord-Est		
	Total	Sector privat	din care: exploatatii agricole individuale
Total	1.162.811	1.157.324	838.843
Cereale pentru boabe	679.213	676.128	471.569
Grau si secara	154.846	153.165	49.120
Secara	2.110	2.067	1.499
Grau - total	152.736	151.098	47.621
Grau comun	152.682	151.044	47.606
Grau dur	54	54	15
Orz si orzoaica	25.998	25.844	17.997
Orz	7.063	7.014	2.394
Ovaz	40.454	40.233	38.374
Porumb boabe	453.051	452.108	364.540
Sorg	2.464	2.408	457
Leguminoase pentru boabe	5.335	5.293	4.892
Mazare boabe	905	881	647
Fasole boabe	4.399	4.382	4.215
Plante uleioase	24	23	23
Floarea soarelui	23	23	23
Rapita	1	167.820	82.838
Soia boabe	168.598	108.957	54.931
In pentru ulei	109.393	24.101	4.311
Sfecla de zahar	24.224	33.648	23.562
Sorg pentru maturi	33.844	207	10
Tutun	207	9.092	1.830
Plante medicinale si aromatice	9.143	334	311
Cartofi - total	334	55	55
Cartofi timpurii,semitimpurii si de vara	55	291	7
Cartofi de toamna	293	52.822	51.588
Legume - total	52.854	3.361	3.332
Tomate	3.362	49.461	48.256
Vinete	49.492	46.149	45.681
Ceapa uscata	46.160	7.734	7.714
Usturoi uscat	7.736	1.198	1.195
Varza alba	1.198	7.244	7.200
Ardei	7.244	2.732	2.731
Radacinoase comestibile	2.738	9.704	9.627
Legume cultivate in camp	9.707	3.841	3.825
Legume in solarii si sere	3.841	98	81
Legume proaspete din gradinile familiale	98	27.084	26.632
Pepeni verzi si galbeni	27.091	105	98
Furaje verzi din teren arabil	109	17.467	17.467
Furaje perene	17.467	3.274	3.080
Lucerna	3.274	212.286	193.224
Trifoi	213.622	173.515	160.045
Furaje verzi anuale	174.647	93.856	85.331
Porumb verde furajer	94.263	45.006	44.233
Radacinoase furajere	45.062	38.771	33.179
Capsunerii pe rod	38.975	10.504	6.501
Flori si plante ornamentale	10.573	5.696	5.671
Livezi pe rod	5.708	173	163
Suprafata serelor	173	29	21
Teren arabil in repaus	34.021	14.056	12.622

Cresterea animalelor

Numar de ferme zootehnice specializate in cresterea animalelor este foarte scazut in regiune, majoritatea animalelor fiind crescute in gospodariile personale si utilizate pentru asigurarea consumurilor individuale. Cele mai mari efective de bovine sunt in judetele Suceava (30,6% din total regional) si Botosani (19,8% din total regional), porcine in judetele Iasi (22,7% din total regional), Neamt (19,2% din total regional) si Bacau (16,9% din total regional), ovine in judetele Botosani (23% din total regional), Suceava si Iasi (18% din total regional), pasari in judetele Bacau (26% din total regional), Iasi (21% din total regional) si Vaslui (19% din total regional), caprine in judetele Bacau (29% din total regional) si Vaslui (19% din total regional), familii de albine in judetele Vaslui si Iasi (cu cate 22% din totalul regional) si Bacau (19% din total regional).

Categorii animale	Regiunea Nord-Est	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui
Bovine	515339	59769	102083	71230	69950	157676	54631
Vaci, bivolite si juninci	302875	36142	55317	35970	44352	99770	31324
Juninci	25739	3781	4790	2033	4575	6889	3671
Vaci si bivolite	277136	32361	50527	33937	39777	92881	27653
Porcine	550920	93203	64783	124826	105900	80535	81673
Scroafe de prasila	37159	7367	4020	6824	7163	5171	6614
Scrofite pentru reproductie	5495	1617	475	666	1207	548	982
Ovine	1296866	161602	296953	230402	169781	237359	200769
Oi si mioare	1158563	134807	261806	215261	151326	209318	186045
Caprine	202680	58669	26079	34148	29730	15350	38704
Capre	158856	45897	18643	29142	22422	11858	30894
Cabaline	150612	23070	25434	30920	16816	25667	28705
Cabaline de munca	129449	20531	20560	27239	14799	20657	25663
Pasari	12867214	3377484	1355850	2738881	1417365	1470707	2506927
Pasari ouatoare adulte	6515508	1037205	938243	1045206	1009273	1041656	1443925
Familii de albine	170731	32978	21939	37783	19286	20799	37946
Iepuri	79649	11511	10854	13855	10288	11592	21549

Sursa: aplicatia statistica TEMPO- INS

Fig. 25 Efectivele animalelor la nivel regional, 2018

Silvicultura

Silvicultura reprezinta o activitate cu traditie pentru regiune dar si o sursa majora de venituri, produsele obtinute din prelucrarea masei lemnoase luand, in cea mai mare parte, drumul exportului.

Cea mai mare suprafata cu paduri si alte vegetatii forestiere o detine judetul Suceava cu 454,5 mii ha reprezentand 36,8% din suprafata totala a regiunii. Urmeaza judetele Neamt si Bacau, fiecare cu cate 21-23%.

Evolutia volumului de lemn exploatat, mii metri cubi

Unitate teritoriala	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Regiunea NORD-EST	4875,5	4755,4	4937,1	4977,8	5167,4	5333,7	5412,5
Bacau	758,2	810	822,9	869,6	883,3	921,2	950,7
Botosani	130	118,6	115	131,8	118,5	126,2	161,4
Iasi	225	239,2	265,8	271,3	266,7	281,8	323,3
Neamt	1123,4	1099,8	1222,8	1253,1	1200,5	1240,2	1298,1
Suceava	2467,6	2322,5	2344,2	2299,6	2530,9	2595,3	2489,6
Vaslui	171,3	165,3	166,4	152,4	167,5	169	189,4

Sursa: aplicatia statistica TEMPO- INS

Fig. 26 Evolutia volumului de lemn exploatat la nivel regional

Turismul rural si agroturismul

Productia si valorificarea productiei proprii prin intermediul gospodariei agroturistice, respectiv promovarea valorilor traditionale sunt cele doua deziderate care definesc turismul rural, ramura a turismului care la ora actuala se gaseste in faza de expansiune.

Zonele deluroase si montane ale regiunii sunt zonele care prezinta potentialul cel mai ridicat pentru practicarea turismului rural, datorita peisajelor de o frumusete rara si, in plus, datorita calitatii aerului si apei. Tinand cont de faptul ca, datorita conditiilor climatice si prin natura factorilor de relief, zonele deluroase si montane se confrunta deseori cu probleme in exploatarea agricola vegetala, dezvoltarea turismului rural in aceste zone ar reprezenta, alaturi de zootehnie, un pas important pe calea dezvoltarii economice a acestora.

Problema majora cu care se confrunta acest sector de activitate nu o reprezinta facilitatile pentru investitori, ci stadiul precar al infrastructurii fizice, fara de care potentialul acestor zone nu poate fi valorificat. Astfel, multe localitati din zonele deluroase si montane se confrunta cu probleme ale infrastructurii rutiere si ale infrastructurii de utilitati – absenta alimentarii cu gaz metan, lipsa apei curente, canalizarii etc.

**IV.1 PRIORITATILE TEMATICE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
REGIONALA**

In continuare este prezentat sintetic panelul de prioritati, obiective specifice si masuri, precum si corelarea acestora cu obiectivele politicii de coeziune, respectiv politica agricola comuna, pentru perioada de programare 2021-2027.

Prioritate	Obiectiv specific	Masura	Corelarea cu politicile comunitare si obiectivele de politica aferente 2021 2027
1. Dezvoltarea unei economii competitive	1.1 Stimularea capacitatilor de inovare cercetare si promovarea adoptarii tehnologiilor avansate	1.1.1 Dezvoltarea inovarii si promovarea transferului tehnologic	Politica de Coeziune OP 1 "O Europa mai inteligenta - transformare industriala inovativa si inteligenta"
		1.1.2 Sprijinirea cercetarii private si publice pentru dezvoltarea si fructificarea de solutii integrate	Politica de Coeziune OP 1 "O Europa mai inteligenta - transformare industriala inovativa si inteligenta"
	1.2 Sprijinirea infintarii de noi firme, competitive si sustenabile, in domenii de interes local si regional	1.2.1 Sprijinirea tinerilor antreprenori si cresterea accesului firmelor infiintate la servicii noi, de calitate	Politica de Coeziune OP 1 "O Europa mai inteligenta - transformare industriala inovativa si inteligenta"

	1.3 Imbunatatirea competitivitatii firmelor prin cresterea productivitatii in domenii cu valoare adaugata	1.3.1 Dezvoltarea domeniilor competitive, sistemelor productive integrate si internationalizarea acestora	Politica de Coeziune OP 1 "O Europa mai inteligenta - transformare industrială inovativa si inteligenta"
	1.4 Imbunatatirea competitivitatii prin cresterea accesului la serviciile tehnologiei informatiei si comunicatiilor	1.4.1 Folosirea avantajelor tehnologiei informatiei si comunicatiilor in economie	Politica de Coeziune OP 1 "O Europa mai inteligenta - transformare industrială inovativa si inteligenta"
	1.5 Cresterea competitivitatii si sustenabilitatii industriilor culturale si creative	1.5.1 Sprijin acordat pentru dezvoltarea si promovarea industriilor creative	Politica de Coeziune OP 1 "O Europa mai inteligenta - transformare industrială inovativa si inteligenta"
	1.6 Cresterea competitivitatii economice in mediul rural	1.6.1. Sprijinirea si dezvoltarea activitatilor economice alternative in mediul rural	Politica agricola comuna

	1.7 Sprijinirea valorificarii potentialului turistic existent	1.7.1 Dezvoltarea infrastructurii de turism si de agrement aferenta, promovarea potentialului turistic	Politica de coeziune OP 5 “O Europa mai aproape de cetateni prin promovarea dezvoltarii durabile si integrate a zonelor urbane, rurale, si de coasta si a initiativelor locale”

Prioritate	Obiectiv specific	Masura	Corelarea cu politicile comunitare si obiectivele de politica aferente 2021 2027
2. Dezvoltarea capitalului uman	2.1 Cresterea ocuparii in randurile tinerilor si a grupurilor vulnerabile	2.1.1 Sprijinirea integrarii pe piata muncii grupurilor vulnerabile si a tinerilor NEET	Politica de Coeziune OP 4 “O Europa mai sociala – Implementarea pilonului social al drepturilor sociale”
	2.2 Imbunatatirea accesului si participarii la educatie si formare de calitate	2.2.1 Cresterea participarii la un invatamant de calitate, modern, corelat la cerintele pietei muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente si la formarea continua	Politica de Coeziune OP 4 “O Europa mai sociala – Implementarea pilonului social al drepturilor sociale”
	2.3 Cresterea accesului la un act si sistem medical de calitate, eficient, modern	2.3.1 Extinderea si diversificarea serviciilor de sanatate inclusive prin modernizarea	Politica de Coeziune OP 4 “O Europa mai sociala – Implementarea pilonului social al

		infrastructurii aferente	drepturilor sociale”
	2.4 Combatearea saraciei si promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale si urbane aflate in declin	2.4.1 Sprijin adresat pentru integrare sociala si economica a comunitatilor marginalizate si defavorizate prin furnizarea de pachete integrate de servicii	Politica de Coeziune OP 4 “O Europa mai sociala – Implementarea pilonului social al drepturilor sociale”
3. Protejarea mediului si optimizarea utilizarii resurselor	3.1 Sprijinirea si promovarea eficientei energetice	3.1.1 Cresterea eficientei energetice si a utilizarii energiei din resurse regenerabile in sectorul residential, infrastructura publica si firme	Politica de coeziune OP 2 “O Europa cu emisii scazute de carbon si mai ecologica – tranzitia catre o energie nepoluanta si echitabila, investitii verzi si albastre, economie circulara, adaptarea la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor
	3.2 Promovarea managementului durabil al apei	3.2.1 Dezvoltarea integrate a sistemelor de apa si apa uzata	Politica de coeziune OP 2 “O Europa cu emisii scazute de carbon si mai ecologica – tranzitia catre o energie nepoluanta si echitabila, investitii verzi si albastre, economie circulara, adaptarea la schimbarile

			climatice si prevenirea riscurilor
	3.3 Promovarea tranzitiei catre economia circulara	3.3.1 Dezvoltarea sistemelor de management integrat a deseurilor si stimularea economiei circulare	Politica de coeziune OP 2 “O Europa cu emisii scazute de carbon si mai ecologica – tranzitia catre o energie nepoluanta si echitabila, investitii verzi si albastre, economie circulara, adaptarea la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor
	3.4 Promovarea adaptarii la schimbarile climatice si prevenirea ricurilor	3.4.1 Adaptarea la schimbarile climatice, managementul riscurilor legate de clima si reducerea poluarii	Politica de coeziune OP 2 “O Europa cu emisii scazute de carbon si mai ecologica – tranzitia catre o energie nepoluanta si echitabila, investitii verzi si albastre, economie circulara, adaptarea la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor
	3.5 Imbunatatirea protectiei si conservarii biodiversitatii si reducerea poluarii	3.5.1 Prezervarea biodiversitatii si dezvoltarea infrastructurilor verzi	Politica de coeziune OP 2 “O Europa cu emisii scazute de carbon si mai ecologica – tranzitia

			catre o energie nepoluanta si echitabila, investitii verzi si albastre, economie circulara, adaptarea la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor
4. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente si durabile	4.1 Cresterea accesibilitatii, conectivitatii si sigurantei prin realizarea de investitii in infrastructura de transport	4.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de transport feroviara, aeriana si rutiera	Politica de coeziune OP 3 “O Europa mai conectata – Mobilitate si conectivitatea regionalaa tehnologiei informatiei si comunicatiilor”
	4.2 Imbunatatirea accesului la infrastructura de ciomunicatii de mare viteza	4.2.1 Dezvoltarea infrastructurii de comunicatii, in special in zonele rurale si comunitatile izolate	Politica de coeziune OP 3 “O Europa mai conectata – Mobilitate si conectivitatea regionalaa tehnologiei informatiei si comunicatiilor”
	4.3 Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea si implementarea planurilor de mobilitate urbana	4.3.1 Mobilitate urbana durabila	Politica de coeziune OP 3 “O Europa mai conectata – Mobilitate si conectivitatea regionalaa tehnologiei informatiei si

			comunicatiilor”
	4.4 Asigurarea conditiilor de dezvoltare in mediul urban, prin realizarea de investitii in infrastructura locala	4.4.1 Dezvoltarea durabila a zonelor urbane functionale	OP 1 + OP 2 + OP3 + OP 4 + OP 5
		4.4.2 Sprijin pentru revitalizarea si regenerarea oraselor mici si mijlocii cu functiuni socio – economice reduse	OP 1 + OP 2 + OP3 + OP 4 + OP 5
	4.5 Asigurarea conditiilor de dezvoltare in mediul rural, prin realizarea de investitii in infrastructura locala	4.5.1 Dezvoltarea spatiului rural, inclusiv integrarea functionala cu zonele urbane	Politica Agricola comuna

In constructia strategiei au fost avute in vedere urmatoarele teme orizontale:

1. Dezvoltare durabila

Investitiile propuse in cadrul actiunilor indicative vor viza optiunile cele mai economice din punctul de vedere al utilizarii resurselor, urmarindu-se evitarea celor ar putea avea un impact negativ semnificativ asupra mediului sau climatului. Vor fi sprijinite investitiile care vizeaza prevenirea, diminuarea si combaterea efectelor negative ale schimbarilor climatice si dezastrelor naturale dar si investitiile care acorda atentie deosebita utilizarii eficiente a resurselor.

2. Promovarea egalitatii intre barbati si femei si nediscriminarea

Masurile inscrite in cadrul strategiei vor urmari asigurarea egalitatii dintre barbati si femei, precum si prevenirea discriminarii. De altfel, aceste principii au fost promovate in procesul de realizare a documentului de planificare: in componenta grupurilor de lucru existand un echilibru numeric intre femei si barbati. Totodata, in structura parteneriatului sunt prezente organisme

nonguvernamentale care sustin si reprezinta interesele grupurilor/categoriilor defavorizate. Aceste entitati au fost si vor fi implicate in procesul de monitorizare a PDR Nord-Est.

PRIORITATEA 1 - DEZVOLTAREA UNEI ECONOMII COMPETITIVE

Obiectiv specific 1.1: Stimularea capacitatilor de inovare-cercetare si promovarea adoptarii tehnologiilor avansate

Masura 1.1.1: Dezvoltarea inovarii si promovarea transferului tehnologic

Indicatori de monitorizare:

- (1) Numar total de clustere infiintate, dezvoltate
- (2) Numar total de centre de transfer tehnologic
- (3) Numar de retele de transfer tehnologic
- (4) One stop shop inovare regional creat
- (5) Observator teritorial pentru inovare creat

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii, analize

Actiuni, operatiuni vizate:

- a. Realizarea de investitii pentru inovare in companii, inclusiv brevetare, pe toate fazele de la idee pana la lansare produs in piata
- b. Promovarea si asigurarea accesului in retele de inovare europene pentru IMM sau alte organizatii
- c. Cooperarea interregionala in domenii ale Strategiei de cercetare si inovare prin specializare inteligenta RIS3 Nord-Est (informare, promovare, parteneriate si proiectele aferente)
- d. Crearea one-stop-shop-ului regional pentru promotori de proiecte internationale de cercetare, dezvoltare, inovare, inclusiv pe programul Horizon Europe
- e. Dezvoltarea de proiecte cercetare, dezvoltare, inovare aferente specializarii inteligente la nivel regional (abordare integrata pe lantul valoric al inovarii - activitati cercetare, dezvoltare, inovare, valorizare produse/servicii)
- f. Crearea, dezvoltarea infrastructurilor de inovare (incubatoare de inovare, platforme

tehnologice, open data, parcuri stiintifice, tehnologice, hub-uri de inovare)

- g. Sprijinirea crearii de noi clusteres si managementul acestora, in domenii care pot conduce la cresterea competitivitatii regionale si care se incadreaza in domeniile Strategiei de cercetare si inovare prin specializare inteligenta RIS3 Nord-Est
- h. Sprijinirea dezvoltarii clusterelor existente prin activitati de: cercetare-dezvoltare, internationalizare a firmelor din cadrul clusterului, dezvoltare a capitalului uman din firmele care compun clusterul, atragere de noi firme in cadrul clusterului, incurajarea colaborarii dintre firme, integrarea acestora in lanturilor valorice europene.
- i. Crearea, dezvoltarea entitatilor de inovare si transfer tehnologic la nivelul universitatilor, institutiilor de cercetare, camerelor de comert si industrie, administratiei publice, firmelor, etc. pentru diversificarea ofertei de servicii de transfer tehnologic si comercializarea rezultatelor
- j. Realizarea unei retele regionale a centrelor de transfer tehnologic
- k. Dezvoltarea capacitatii administrative a actorilor implicati in implementarea, monitorizarea, revizuirea Strategiei de cercetare si inovare prin specializare inteligenta RIS3 Nord-Est si a mecanismului/sistemului de descoperire antreprenoriala: ADR Nord-Est, Consoritiul Regional pentru Inovare, etc.
- l. Realizarea unui observator teritorial pentru inovare

Masura 1.1.2: Sprijinirea cercetarii private si publice pentru dezvoltarea si fructificarea de solutii integrate

Indicatori de monitorizare:

- (1) Ponderea cheltuielilor din cercetare-dezvoltare in produsul intern brut regional
- (2) Numarul total de salariati din cercetare-dezvoltare
- (3) (Numarul) Rezultate (lor) de cercetare-dezvoltare preluate si implementate in mediul privat

Surse: date si informatii statistice INS, Eurostat, rapoarte de progres, studii de monitorizare

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza atat impulsinarea sectorului de cercetare-dezvoltare, cat si un transfer efectiv al rezultatelor cercetarii catre mediul economic:

- a. Sprijin pentru reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de cercetare- dezvoltare din institute de cercetare, universitati, intreprinderi, etc.
- b. Sprijin pentru crearea de noi centre de cercetare, laboratoare in unitatile de cercetaredezvoltare si in intreprinderi
- c. Sprijin pentru achizitionarea de aparatura, echipamente si instrumente de specialitate necesare derularii activitatilor de cercetare si dezvoltare, dotarea laboratoarelor, inclusiv cu echipamente IT
- d. Dezvoltarea serviciilor de consultanta aferente activitatilor de cercetare-dezvoltare-inovare, inclusiv pentru valorificarea rezultatelor obtinute¹³
- e. Sustinerea serviciilor cercetare, dezvoltare, inovare de tip experiment desfasurate de catre o organizatie de cercetare, dezvoltare, inovare/intreprindere
- f. Servicii suport pentru activitatea de cercetare-dezvoltare
- g. Sprijin pentru participarea la programele de colaborare transfrontaliera si internationale a institutiilor, centrelor, unitatilor de cercetare-dezvoltare existente
- h. Dezvoltarea resurselor umane din institutiile, centrele, departamentele de cercetare, inclusiv prin participarea personalului la programe doctorale si post doctorale
- i. Dezvoltarea de proiecte realizate de consortii de cercetare, dezvoltare si inovare pe teme majore - definite de industrie (IMM-uri, intreprinderi mari), inclusiv pe teme de specializare inteligenta
- j. Dezvoltarea de proiecte de cercetare, dezvoltare, inovare orientate catre economia circulara, reducerea emisiilor de carbon si adaptarea la schimbarile climatice
- k. Crearea, dezvoltarea de centre de transfer tehnologic la nivelul universitatilor, institutiilor de cercetare, altor entitati interesate care sa asigure interfata dintre mediul de afaceri si cel academic
- l. Schimburi de informatii, exemple de bune practica intre unitatile de cercetare, mediul de afaceri, universitati, clusterelor prin derularea de evenimente: conferinte, seminarii, mese rotunde si alte actiuni parteneriale
- m. Dezvoltarea de retele si platforme de colaborare cu institutii/firme de profil din alte state membre

Obiectiv specific 1.2: Sprijinirea infiintarii de noi firme, competitive si sustenabile, in domenii de interes local si regional

Masura 1.2.1: Sprijinirea tinerilor antreprenori si cresterea accesului firmelor infiintate la servicii noi, de calitate

Indicatori de monitorizare:

- (1) rata anuala de creare de noi intreprinderi
- (2) rata de supravietuire a intreprinderilor noi
- (3) indicele nivelului productivitatii muncii nivel regional fata de nivel national, total si pe domenii de activitate

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza imbunatatirea competentelor de afaceri si marketing ale firmelor noi, in vederea cresterii competitivitatii si implicit a vanzarilor contribuind la cresterea sustenabilitatii acestora. Sprijinul acordat va fi personalizat in functie de grupul tinta vizat - tinerii antreprenori, persoanele care se intorc din strainatate si doresc sa infiinteze o firma proprie, persoanele care domiciliaza in mediul rural care isi deschid o afacere, etc.

- a. Sprijin acordat pentru infiintarea de firme noi sub forma schemelor de granturi, in special in domeniile cerute de economia locala sau regionala
- b. Servicii de consultanta, orientare pentru infiintarea de start-up-uri, in special pentru tinerii antreprenori, persoanele care intentioneaza sa dezvolte o afacere in mediul rural, persoanele care apartin grupurilor dezavantajate, persoanele care se reintorc din strainatate, etc.
- c. Sprijin pentru trecerea de la proof of concept pana la produs minim valabil (MVP)

- d. Scalarea intreprinderilor cu potential mare de crestere (rata de crestere a cifrei de afaceri de peste 10% anual in ultimii doi ani)
- e. Sprijin acordat pentru modernizarea, dezvoltarea, extinderea, refunctionalizarea structurilor de sprijin a afacerilor existente
- f. Sprijin pentru crearea de noi structuri de sprijin a afacerilor (incubatoare de afaceri, acceleratoare de afaceri, parcuri industriale, parcuri tehnologice, parcuri stiintifice,etc.) orientate catre acordarea de sprijin firmelor noi care contribuie la dezvoltarea economiilor locale si/sau cresterea competitivitatii
- g. Dezvoltarea serviciilor de consultanta, proiectare si auditare adresate firmelor noi cu activitati orientate catre cresterea eficientei energetice, economia circulara, adaptarea la schimbarile climatice
- h. Furnizarea de servicii de consultanta pentru realizarea de planuri de afaceri, studii de piata, planuri de marketing, studii de fezabilitate, analize economice si financiare, documentatii tehnice, etc.
- i. Derularea de campanii de informare si promovare a identitatii firmei si produselor, respectiv pachetelor de servicii si a brandurilor locale sau regionale
- j. Sprijin pentru internationalizare, participare la targuri, evenimente de profil, interne si internationale.

Obiectiv specific 1.3: Imbunatatirea competitivitatii firmelor prin cresterea productivitatii in domeniul cu valoare adaugata

Masura 1.3.1: Dezvoltarea domeniilor competitive, a sistemelor productive integrate si internationalizarea acestora

Indicatori de monitorizare:

(1) nivelul productivitatii muncii; indicele de disparitate al productivitatii muncii regional versus national

- (2) numarul de intreprinderi active la mia de locuitori
- (3) numarul total de salariati din unitatile locale
- (4) nivelul valorii totale a exporturilor regionale; aportul adus de regiune la valoarea totala a exporturilor Romaniei
- (5) nivelul populatiei ocupate in sectoarele care utilizeaza intensiv tehnologiile mediu-inalte
- (6) strategia regionala de export Nord-Est

Surse: date si informatii statistice INS, Eurostat, rapoarte de progres

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza:

- a. Dezvoltarea de scheme de grant pentru achizitionarea de linii de productie, echipamente si tehnologii moderne, care sa permita obtinerea de produse noi, servicii noi sau care sa dezvolte un proces tehnologic nou
- b. Dezvoltarea unei scheme de grant pentru achizitionarea si valorificarea echipamentelor IT, aplicatii TIC de catre firme
- c. Investitii in active corporale si necorporale in legatura cu modernizarea industriala, pentru sectoarele de specializare inteligenta
- d. Scalarea intreprinderilor cu potential mare de crestere (rata de crestere a cifrei de afaceri de peste 10% anual in ultimii doi ani)
- e. Sprijin pentru achizitionarea de linii tehnologice si tehnologii care folosesc si energiile regenerabile
- f. Sprijin pentru intreprinderile care dezvolta produse favorabile mediului, cat si a celor care pot fi utilizate pentru cresterea eficientei energetice: produse obtinute prin reciclarea deseurilor, realizarea de panouri solare, materiale hidro-izolatoare, produse destinate monitorizarii calitatii aerului si apei
- g. Facilitarea investitiilor in noi tehnologii: investitii corporale si necorporale, linii pilot, testare prototipuri, audit energetic, eficienta energetica, certificare produse/servicii - noi tehnologii (IoT, automatizare, robotica, inteligenta artificiala), design industrial, customizare de masa (imprimare 3D, manufacturare digitala directa)
- h. Investitii in implementarea si certificarea sistemelor de management a calitatii, sistemelor

de management integrate calitate-mediu

- i. Investitii care vizeaza obtinerea de energie din sursele regenerabile existente
- j. Dezvoltarea capacitatii administrative a actorilor implicati in elaborarea, implementarea si monitorizarea strategiei regionale de export. Constructie/dezvoltare parteneriate orientate catre cresterea competitivitatii la export
- k. Elaborarea Strategiei regionale de export Nord-Est
- l. Organizarea de evenimente de promovare a producatorilor locali: expozitii, targuri, congrese, forumuri
- m. Stimularea participarii grupurilor de exportatori la evenimentele externe: conferinte, targuri, expozitii de profil

Obiectiv specific 1.4: Imbunatatirea competitivitatii prin cresterea accesului la serviciile tehnologiei informatiei si comunicatiilor

Masura 1.4.1: Folosirea avantajelor tehnologiei informatiei si comunicatiilor in economie

Indicatori de monitorizare:

- (1) ponderea firmelor care au dezvoltat pagini de internet
- (2) ponderea populatiei care realizeaza achizitii on-line de bunuri si servicii, operatiuni de banking

Surse: rapoarte de progres, raportari ANCOM, publicatii Eurostat, studii, analize

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza:

- a. Dezvoltarea de produse, servicii si aplicatii digitale de catre firme
- b. Implementarea digitalizarii la nivelul proceselor de productie
- c. Dezvoltarea masurilor de securitate cibernetica
- d. Dezvoltarea serviciilor tip e-commerce, inclusiv platforme care sa ofere gratuit accesul celor din mediul rural (de exemplu) interesati deschiderea unei afaceri online.
- e. Digitalizare intreprinderilor incluzand aplicatii tip e-afaceri, e-comert, dezvoltarea huburilor de inovare digitala, antreprenori „web”, start-up-ri in domeniul tehnologiei

informatiei si comunicatiilor, platforme digitale pentru firme, etc.

- f. Dezvoltarea sistemelor de localizare specializate pentru activitatea firmelor

Obiectiv specific 1.5: Cresterea competitivitatii si sustenabilitatii industriilor culturale si creative

Masura 1.5.1: Sprijin acordat pentru dezvoltarea si promovarea industriilor culturale si creative

Indicatori de monitorizare

- Aportul adus la constituirea produsului intern brut regional
- Numarul de salariatii si cifra de afaceri sectoriala
- Numar de hub-uri creative

Surse: date si informatii statistice INS, Eurostat, rapoarte de progres, studii, analize

Actiuni, operatiuni vizate:

- a. Derularea de scheme de grant pentru sprijinirea antreprenorilor care activeaza in industriile
- b. culturale si creative: arte performative, audio-vizual, arhitectura, publicitate, IT (dezvoltare media digitala si jocuri)
- c. Realizarea de hub-uri creative si conectarea in retea europeana a hub-urilor creative
- d. Derularea de programe orientate pe schimbul de experienta, de bune practici: ateliere, conferinte, vizite de studiu

Obiectiv specific 1.6: Cresterea competitivitatii economice in mediul rural

Masura 1.6.1: Sprijinirea si dezvoltarea activitatilor economice alternative in mediul rural

Indicatori monitorizare:

- numarul si ponderea persoanelor ocupate in agricultura
- numarul si ponderea salariatilor in agricultura
- productivitatea muncii in agricultura

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza crearea de noi locuri de munca, in special in activitatile economice alternative:

- a. Investitii in demararea sau dezvoltarea unei afaceri destinata colectarii, depozitarii, procesarii si marketingului fructelor de padure, plantelor medicinale si aromatice, ciupercilor de padure, produselor agricole bio
- b. Investitii in demararea sau dezvoltarea unei afaceri destinata zootehniei bio
- c. Investitii in demararea sau dezvoltarea unei afaceri in domeniul cresterii albinelor
- d. Investitii in demararea sau dezvoltarea unei afaceri in acvacultura
- e. Investitii in procesarea si marketingul produselor obtinute din apicultura, acvacultura
- f. Investitii in sprijinirea, incurajarea activitatilor mestesugaresti, artizanale, inclusiv de distributie si comercializare a acestora
- g. Investitii in dezvoltarea infrastructurii de turism rural (turism montan, turism pentru pescuit sportiv, turism ecvestru, cicloturism) si a agroturismului
- h. Infiintarea de centre teritoriale pentru colectarea si depozitarea produselor agricole, inclusiv valorificarea in pietele de gros (inclusiv transfrontaliere)
- i. Sprijin pentru demararea sau dezvoltarea unei afaceri ce vizeaza procesarea produselor agricole sau de origine animala de catre tineri antreprenori, persoane care se (re)intorc din strainatate
- j. Investitii in demararea sau dezvoltarea unei afaceri in domeniul prelucrarii superioare a lemnului
- k. Sprijinirea investitiilor care valorifica energiile regenerabile existente

Obiectiv specific 1.7: Sprijinirea valorificarii potentialului turistic existent

Masura 1.7.1: Dezvoltarea infrastructurii de turism si de agrement aferenta, promovarea potentialului turistic

Indicatori de monitorizare:

- (1) Indicele de utilizare a capacitatii de cazare in functiune
- (2) Durata medie de sedere
- (3) Numar total de sosiri in regiune (turisti), ponderea in numarul total de sosiri nivel national

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza:

- a. Reabilitarea, renovarea obiectivelor turistice care apartin patrimoniului cultural, istoric, ecumenic, inclusiv a infrastructurii conexe (alei pietonale, parcuri, drumuri acces, puncte de informare etc.) si inclusiv marketingul si promovarea turistica a obiectivului
- b. Reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de turism balnear, a unitatilor de tratare si infrastructurii conexe: alei pietonale, piste pentru biciclisti, a trotuare, spatii verzi, dotari mobilier urban, wi-fi spatii publice, facilitati pentru agrement pe terenuri amenajate (terenuri sport, spatii joaca pentru copii, teatre-cinematografe in aer liber), inclusiv a drumurilor de acces, utilitatilor aferente, retelei de iluminat public, etc.
- c. Crearea si extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilitatilor aferente
- d. Reabilitarea, modernizarea, extinderea spatiilor de cazare, inclusiv a infrastructurii de agrement conexe
- e. Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publica, inclusiv crearea, modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publica
- f. Dezvoltarea sistemului de semnalizare a atractiilor turistice: panouri, harti turistice pe drumurile nationale si judetene, gari, autogari, aerogari
- g. Dezvoltarea de aplicatii tip e-turism: promovarea produselor si serviciilor turistice
- h. Dezvoltarea infrastructurii de agrement asociate sporturilor de iarna
- i. Realizarea/modernizarea traseelor montane, a retelei de cabane si refugii montane, locuri de popas, punctelor de observare/filmare, posturilor salvamont
- j. Dezvoltarea si diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesara petrecerii timpului liber
- k. Dezvoltarea de infrastructuri publice la scara mica pentru valorificarea atractiilor turistice

- l. Crearea, modernizarea centrelor si oficiilor de informare si promovare turistica in zonele cu potential turistic
- m. Dezvoltarea de parteneriate transnationale/transregionale intre centrele de informare si promovare turistica, integrarea standardizata a acestora prin interconectare
- n. Sprijin pentru organizarea si derularea de targuri, expozitii, manifestari culturale, festivaluri
- o. Sprijin pentru derularea de campanii de promovare integrata a produsului turistic local si regional la targuri de profil, interne si internationale
- p. Promovarea turismului ecologic
- q. Dezvoltarea de observatoare pentru promovarea imaginii turistice a regiunii (sistemul integrat de management si marketing al destinatiei)

PRIORITATEA 2 - DEZVOLTAREA CAPITALULUI UMAN

Obiectivul specific 2.1: Cresterea ocuparii in randul grupurilor vulnerabile si a tinerilor

Masura 2.1.1: Sprijinirea integrarii pe piata muncii a grupurilor vulnerabile si a tinerilor NEET's

Indicatori de monitorizare:

- (1) rata somajului BIM in randul tinerilor grupa de varsta 15-24 ani si subgrupa de varsta 18-24 ani, total, pe medii de rezidenta si pentru etnia roma
- (2) ponderea tinerilor care nu au loc de munca, nu sunt inscrisi intr-o unitate de invatamant sau nu urmeaza un curs de formare profesionala – tinerii NEET's pentru grupa de varsta 15-24 ani si subgrupa de varsta 18-24 ani, pe total, pe medii de rezidenta si pentru etnia roma
- (3) rata somajului in randul populatiei de etnie roma
- (4) ponderea persoanelor adulte cu dizabilitati angajate in total persoane angajate
- (5) rata somajului lunga durata, ponderea somerilor de lunga durata in total someri

(6) rata ocuparii in agricultura si ponderea numarului de salariati in agricultura in total salariati

Surse: date statistice Eurostat, date statistice INS, rapoarte de progres, studii, analize

A. Actiuni indicative pentru tineri:

Masura este dedicata tinerilor cu varsta cuprinsa intre 15-24 de ani, care se afla intruna din urmatoarele situatii sau pentru care exista riscul de a se incadra in acestea:

- nu au un loc de munca
- nu urmeaza cursurile unei institutii de invatamant
- nu urmeaza cursuri de formare profesionala

Actiunile vizeaza dobandirea de catre tinerii vizati de cunostinte, abilitati, deprinderi pentru ocupatii cerute pe piata muncii, care sa le permita fie sa ocupe un loc de munca, fie sa isi deschida propria afacere.

- a. Derularea de activitati pentru identificarea si monitorizarea tinerilor NEET's
- b. Sprijinirea participarii tinerilor din grupul tinta vizat la programe de formare profesionala care vizeaza dobandirea competentelor pentru ocupatii cerute de catre piata muncii (inclusiv de competente digitale)
- c. Sprijinirea participarii tinerilor din grupul tinta vizat la programe de formare profesionala care vizeaza dobandirea competentelor antreprenoriale
- d. Dezvoltarea si furnizarea de pachete integrate de masuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET: consiliere, mediere, prime de ocupare, acordarea de subventii, formare profesionala/ucenicii/stagii, evaluare de competente, programe tip a doua sansa, prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii (transport, masa), stagii scurte la diferiti angajatori familiarizarea cu domeniile de activitate, stimulare angajatori postucenicie
- e. Crearea, dezvoltarea de centre de/pentru tineret care sa ofere activitati specifice de consiliere, ateliere de lucru, de creativitate, de dezvoltare a competentelor cheie (inclusiv digitale), antreprenoriale, sociale, civice
- f. Realizarea si activarea unei retele de lucratori de tineret, identificati/activati si selectati din randul NEET's si instruiti, pentru furnizarea de servicii de suport si activare a tinerilor, inclusiv NEET's

- g. Derularea de campanii de informare si constientizare dedicate tinerilor din categoria NEETs
- h. Dezvoltarea unei scheme de grant pentru infiintarea de start-up-uri de catre tinerii din grupul tinta vizat, care au urmat in prealabil un program de formare profesionala pentru dezvoltarea antreprenoriatului
- i. Dezvoltarea de programe integrate pentru tineri, care sa asigure tranzitia catre piata muncii: furnizarea de informatii, orientare profesionala, asistare in gasirea unui loc de munca, dezvoltarea de planuri personalizate de orientare si formare, dobandirea de experienta prin participarea la programe de ucenicie si internship-uri
- j. Dezvoltarea de scheme de grant dedicate programelor de internship, coaching, ucenicie, practica asistata pentru tineri in cadrul firmelor si ONG-urilor in vederea dobandirii de competente si experienta pentru insertia pe piata muncii
- k. Sprijinirea angajatorilor prin subventionarea cheltuielilor pentru a facilita sprijinirea participarii tinerilor la programe de formare
- l. Accesibilizarea spatiilor in care se asigura educatia si formarea tinerilor cu dizabilitati/cerinte educationale speciale

B. Actiuni indicative pentru grupuri dezavantajate:

- a. Actiunile vor viza, dupa caz, identificarea si analiza nevoilor existente, acordarea de consiliere, furnizarea de instruire prin programe de orientare/reorientare profesionala, incadrarea participantilor in intreprinderile sociale:
- b. Activitati de identificare, indrumare si sprijin pentru persoanele dezavantajate, actiuni privind evaluarea multidisciplinara a nevoilor si problemelor persoanelor dezavantajate, oferirea de solutii personalizate
- c. Dezvoltarea de servicii personalizate in vederea facilitarii accesului persoanelor defavorizate la servicii de ocupare(ancheta sociala, elaborarea planului individual de interventie, insotirea beneficiarului, elaborarea si furnizarea de pachete de servicii personalizate persoanelor greu angajabile in cautarea unui loc de munca
- d. Dezvoltarea de programe de evaluare a competentelor persoanelor cu dizabilitati (in

- special cu dizabilitati intelectuale) in vederea integrarii lor in munca
- e. Servicii personalizate de informare, consiliere si orientare (management de caz), sprijin in gasirea unui loc de munca/ mediere/plasare pe piata muncii, monitorizarea integrarii socioprofesionale a persoanelor vulnerabile pe piata muncii
 - f. Sprijin pentru participarea grupurilor vulnerabile la programe de formare personalizate, care vizeaza dobandirea competentelor pentru ocupatii cerute de catre piata muncii (inclusiv motivarea participarii la un program de formare)
 - g. Programe de formare profesionala/ucenicie la locul de munca/stagii/alte programe de pregatire (A doua sansa, alfabetizare, etc.) in vederea imbunatatirii nivelului de competente
 - h. Dezvoltarea si furnizarea de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piata muncii (persoane cu dizabilitati, someri de lunga durata, persoane reintoarse in tara, persoane cu varsta peste 54 ani, persoane etnie roma, etc.)
 - i. Dezvoltarea unei scheme de grant dedicata infiintarii de noi intreprinderi sociale, dezvoltarii celor existente, in care sa fie angajate o parte dintre persoanele din grupul tinta vizat, care au participat la un program de formare profesionala
 - j. Dezvoltarea de catre comunitatea locala, in parteneriat, de pachete integrate dedicate zonelor cu deficit de forta de munca calificata si/sau migratie economica sezoniera: estimarea deficitului de forta de munca si de ocupatii, realizarea de planuri de actiune, acordarea de sprijin financiar pentru relocare si dezvoltarea unei afaceri
 - k. Dezvoltarea de programe pentru angajatori, intreprinderi, ONG-uri privind accesibilizarea locurilor de munca pentru persoanele cu dizabilitati
 - l. Derularea de campanii de constientizare a dreptului la munca pentru persoanele cu dizabilitati
 - m. Consolidarea capacitatii institutionale a organizatiilor economiei sociale prin acces la formare, consultanta si finantare

Obiectivul specific 2.2: Imbunatatirea accesului si participarii la educatie si formare de calitate

Masura 2.2.1: Cresterea participarii la un invatamant de calitate, modern, corelat la cerintele pietii muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente si la formarea continua

Indicatori de monitorizare:

- (1) rata de parasire timpurie a scolii
- (2) rata abandonului scolar, total si in invatamantul profesional si tehnic
- (3) rata de participare la programe de educatie si instruire
- (4) observatorul regional pentru educatie

Surse: rapoarte de progres, studii intocmite la nivel regional, informatii ISJ, Eurostat

In cadrul acestei masuri actiunile vizeaza pe de o parte sa se adreseze cauzelor de ordin educational astfel incat sa se previna/combata parasirea timpurie a scolii, iar pe de alta parte sa permita reintegrarea in procesul educational a tinerilor care deja au parasit scoala:

- a. Elaborarea si implementarea la nivel local si regional a unui sistem de monitorizare a fenomenului de parasire timpurie a scolii (urmarire pe baza unui indentificator unic), identificarea cauzelor si motivelor
- b. Elaborarea, actualizarea de strategii/planuri de actiune locale, regionala de prevenire si combatere a fenomen
- c. Dezvoltarea unui program de stimulare a participarii la educatie a copiilor cu parintii plecati la munca in strainatate constand in pachete integrate de servicii, asigurare consiliere scolara si servicii de educatie parentala, dezvoltarea de parteneriate intre scoala-administratia publica-comunitate
- d. Derularea de programe care sa incurajeze participarea activa a elevilor si parintilor in luarea deciziilor la nivelul unitatii de invatamant
- e. Crearea unui mecanism de monitorizare si evaluare a calitatii formarii profesionale, inclusiv prin colectarea opiniei factorilor interesati (elevi, parinti, unitate de invatamant, firme, etc.) prin utilizarea platformelor digitale

- f. Crearea unui mecanism de asigurare a calitatii certificarii rezultatelor invatarii din formarea profesionala initiala, relevant pentru piata muncii, prin implicarea activa si sustenabila a mediului de afaceri
- g. Elaborarea si implementarea de programe personalizate de reintegrare in procesul educational a tinerilor care doresc sa isi continue studiile – extinderea si cresterea flexibilitatii (din punctul de vedere a curriculei) pentru programele de tipul a doua sansa
- h. Derularea de actiuni pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire si combatere a fenomenelor de segregare scolara
- i. Dezvoltarea de programe care vizeaza sprijinirea elevilor cu cerinte educationale speciale (cadre didactice de sprijin, itinerante)
- j. Derularea unei scheme de grant pentru ONG-uri, scoli, gradinite in vederea derularii de programe tip „Scoala de spital” pentru copiii cu boli cronice sau alte categorii de boli care necesita o perioada de spitalizare mai mare de patru saptamani
- k. Diversificarea si flexibilizarea de servicii suport socio-educationale pentru educatia timpurie, in special pentru copiii care provin din mediul rural, familii defavorizate, copii cu parinti plecati in strainatate: elaborarea de planuri de actiune locale, scheme de vouchere pentru sprijin material-educational(imbracaminte, incaltaminte, rechizite, materiale educationale), elaborarea si diseminarea unui ghid de bune practici
- l. Derularea unui program cu actiuni proactive care sa reduca discrepantele dintre copii din mediul rural si urban privind accesul la procesul educational post-gimnazial: facilitati de mobilitate educationala, perfectionarea cadrelor didactice din mediul rural, programe pilot de invatare in licee, sustinerea copiilor supradotati
- m. Asigurarea transportului gratuit al elevilor spre/dinspre scoala, inclusiv transport dotat cu accesibilitati pentru copiii cu nevoi speciale
- n. Dezvoltarea unui sistem de acordare de vouchere pentru activitatile din timpul liber ale copiilor legate de cultura, sport, creatie, arta
- o. Elaborarea de studii la nivel regional, judetean, local privind identificarea nevoilor de competente si calificari cerute pe piata fortei de munca, precum si previzionarea acestora pe termen mediu

- p. Realizarea, actualizarea, implementarea si monitorizarea planului regional de actiune pentru invatamant, planurilor locale de actiune pentru invatamant si planurilor de scolarizare in conformitate cu rezultatele studiilor realizate
- q. Crearea, dezvoltarea parteneriatelor intre agentii economici si unitatile scolare
- r. Realizarea observatorului regional pentru educatie
- s. Monitorizarea insertiei pe piata muncii a absolventilor unitatilor de invatamant
- t. Sprijin pentru crearea de parteneriate intre patronate, camerele de comert si industrie, furnizorii de formare initiala si continua, universitati, ONG-uri in vederea corelarii programelor educationale cu necesarul de forta de munca existent, respectiv cu tendintele de dezvoltare a mediului economic
- u. Promovarea parteneriatelor intre institutiile de invatamant si firmele inovatoare (sectoare smart) pentru adaptarea ofertei educationale la nivelul actual al inovarii
- v. Realizarea de studii de evaluare la nivel regional privind masurarea competentelor de inovare in randul tinerilor
- w. Cresterea gradului de asociere intre universitati, administratia publica si sectorul privat – parteneriate pentru realizarea stagiilor de practica, furnizarea de inovatie si implementarea in mediul economic a rezultatelor cercetarii, derularea de proiecte comune de dezvoltare
- x. Promovarea de masuri directe si stimulative pentru calificarea la locul de munca
- y. Monitorizarea rezultatelor programelor de practica, atat pentru invatamantul liceal cat si cel superior
- z. Dezvoltarea resurselor umane din unitatile de invatamant, prin derularea de programe de formare (inclusiv pentru personalul auxiliar), dezvoltarea de mentorat didactic (lucru cu copii cu dizabilitati, cerinte educationale speciale, tratare diferentiata, prevenire si combatere segregare)
- aa. Actualizarea si dezvoltarea de noi standarde ocupationale conform cerintelor curente si viitoare ale pietei muncii
- bb. Crearea unui mecanism de recunoastere a excelentei in furnizarea de programe de formare profesionala

- cc. Dezvoltarea parteneriatelor intre furnizorii de formare profesionala publici, privati si partenerii sociali (sindicate, asociatii patronale, ONG-uri) cu scopul de a culege cerintele curente de instruire, de a oferi informatii asupra ofertei de formare existente
- dd. Crearea, respectiv dezvoltarea de parteneriate intre Camerele de Comert si Industrie, patronate, ONG-uri si furnizorii de formare initiala si continua in vederea corelarii programelor educationale cu necesarul de forta de munca existent si tendintele de dezvoltare a mediului economic
- ee. Dezvoltarea de programe de formare profesionala pentru angajati, si in special a celor care vizeaza instruirea la locul de munca si cele de tip online (e_educatie)
- ff. Dezvoltarea unei scheme de grant pentru sprijinirea centrelor comunitare de invatare permanenta
- gg. Crearea de noi instrumente on-line si dezvoltarea celor existente cu scopul de a promova/prezenta ofertele de formare profesionala existente
- hh. Derularea de campanii de constientizare privind beneficiile aduse de formarea profesionala a adultilor
- ii. Dezvoltarea de instrumente care sa permita schimbul de experiente si prezentarea de exemple de buna practica privind formarea profesionala a adultilor - organizarea de conferinte, seminarii, mese rotunde, derularea de vizite de studiu
- jj. Consolidarea capacitatii administrative a autoritatilor locale in vederea accesarii fondurilor comunitare (realizarea de planuri de dezvoltare, strategii, proiecte, studii si analize, implementarea si monitorizarea acestora)
- kk. Promovarea programelor care conduc la cresterea spiritului civic – implicarea cetatenilor in realizarea si implementarea de strategii, planuri si proiecte de dezvoltare locala
- ll. Finalizarea lucrarilor de investitii privind crearea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii educationale demarate anterior si care sunt in prezent sistate, nefinalizate
- mm. Construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea si dotarea creselor
- nn. Constructia de noi gradinite (in special in zonele rurale, zonele izolate, zonele urbane dezavantajate sau marginalizate), modernizarea, extinderea si dotarea gradinitelor existente.
- oo. Reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea unitatilor de invatamant (inclusiv

- sali de sport), inclusiv realizarea de lucrari de crestere a eficientei energetice (reabilitare termica, sisteme de incalzire, climatizare, ventilare, sisteme de management energetic, iluminare, sisteme alternative de producere a energiei electrice si sau termice/surse regenerabile de energie pentru asigurarea energiei termice)
- pp. Accesibilizarea spatiilor in care se asigura educatia copiilor, elevilor, tinerilor cu dizabilitati/cerinte educationale speciale
- qq. Asigurarea sistemului de canalizare si de aductiune a apei potabile in unitatile scolare
- rr. Construirea, modernizarea grupurilor sanitare in interiorul unitatilor scolare/gradinitelor
- ss. Modernizarea sistemelor de incalzire proprii pentru unitatile scolare din mediul rural
- tt. Construirea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea si dotarea internatelor si cantinelor scolare
- uu. Amenajarea de baze sportive pentru scolile din mediul rural si urban, cat si pentru sportul de performanta
- vv. Dotarea unitatilor de invatamant cu mobilier, elemente de birotica, calculatoare
- ww. Dotarea laboratoarelor si atelierelor cu echipamente de specialitate
- xx. Dotarea atelierelor si spatiilor unde se efectueaza practica productiva (licee tehnologice, scoli profesionale, colegii economice)
- yy. Digitalizarea invatamantul preuniversitar prin crearea, dezvoltarea platformelor de invatare on-line, asigurarea interoperabilitatii cu alte sisteme informatice din educatie si cultura
- zz. Achizitionarea de mijloacele de transport pentru transportul elevilor ce domiciliaza in mediul rural si zonele izolate
- aaa. Construirea de spatii modulare destinate activitatilor de scolarizare din penitenciare

Obiectivul specific 2.3: Cresterea accesului la un act si sistem medical de calitate, eficient, modern

Masura 2.3.1: Extinderea si diversificarea serviciilor de sanatate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente

Indicatorii de monitorizare:

- (1) numarul de medici si personal medical mediu la 10.000 locuitori, total si pe medii de rezidenta
- (2) rata mortalitatii total si pe cauze de deces, rata mortalitatii evitabile
- (3) rata mortalitatii infantile total si pe medii de rezidenta
- (4) speranta de viata la nastere

Sursa: date si informatii statistice INS, studii intocmite, rapoarte de progres, planuri de actiune, strategii

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza:

- a Constructia, dotarea, digitalizarea si formarea personalului medical spitalului regional Iasi
- b Crearea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea spitalelor judetene de urgenta, spitalelor municipale si orasanesti, ambulatoriilor de specialitate, inclusiv lucrari de crestere a eficientei energetice(reabilitare termica, sisteme de incalzire, climatizare, ventilare, sisteme de management energetic, iluminare, sisteme alternative de producere a energiei electrice si sau termice/surse regenerabile de energie pentru asigurarea energiei termice), dotarea cu aparatura de specialitate, sisteme si echipamente informatice, echipamente care asigura buna functionare (bucatarii, spalatorii)
- c Dezvoltarea de investitii in digitalizarea sectorului medical: registre electronice, raportare date statistice, programare interventii chirurgicale, etc.
- d Modernizarea unitatilor de primire urgente, a statiilor de ambulanta, achizitionarea de ambulante
- e Reabilitarea, modernizarea, extinderea cabinetelor medicilor de familie, a centrelor de permanenta, centrelor unde se desfasoara activitati de asistenta medicala comunitara(centre comunitare integrate), centre de sanatate mintala (structuri ambulatorii care ofera servicii de sanatate mintala ambulatori si in comunitate)
- f Dezvoltarea retelei de medicina scolara, prin realizarea de investitii care sa vizeze modernizarea si dotarea cabinetelor medicale, in special in scolile din zona rurala si din comunitatile defavorizate, marginalizate
- g Modernizarea, extinderea, dotarea infrastructurii medicale care asigura servicii de

recuperare, de paliatie, de ingrijire pe termen lung

- h. Dezvoltarea competentelor furnizorilor din asistenta medicala primara si medicala comunitara in raport cu noile cunostinte si tehnologii in domeniul medical, in special in mediul rural si comunitatile dezavantajate sau marginalizate
- i. Dezvoltarea resurselor umane implicate in managementul unitatilor medicale, a personalului medical, a personalului non-medical prin derularea de programe de formare, inclusiv metode specifice de abordare a copiilor si tinerilor cu dizabilitati intelectuale, cu tulburari din spectrul autist
- j. Dezvoltarea continua a competentelor furnizorilor din asistenta medicala primara si asistenta medicala comunitara
- k. Derularea de programe pentru cresterea nivelului de educatie in randul populatiei pentru mentinerea si ingrijirea sanatatii, cat si adoptarea unor comportamente sanatoase in scopul prevenirii imbolnavirilor
- l. Sprijinirea extinderii si diversificarii serviciilor medicale destinate prevenirii si controlului bolilor cu impact major asupra starii de sanatate a populatiei
- m. Derularea de programe pentru prevenirea complicatiilor, decesului prematur si cresterea calitatii vietii la pacientii cu afectiuni cronice prin accesul la servicii medicale de calitate
- n. Cresterea accesului la servicii de ingrijire medicala de calitate a persoanelor vulnerabile sau dezavantajate social
- o. Sprijinirea cresterii rolului medicului de familie ca si consilier de sanatate
- p. Diversificarea si cresterea calitatii serviciilor medicale destinate mamei si copilului
- q. Sprijinirea dezvoltarii si implementarii de sisteme informatice integrate de tip e- sanatate avand ca scop accesul populatiei la o paleta larga de informatii din domeniul medical
- r. Formarea personalului medical si non-medical pentru a putea interactiona cu persoanele cu dizabilitati
- s. Dezvoltarea de programe de prevenire, screening, monitorizare socio-medicala in mediul rural

Obiectivul specific 2.4: Combaterea saraciei si promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale si urbane aflate in declin

Masura 2.4.1: Sprijin adresat pentru integrarea sociala si economica a comunitatilor marginalizate si defavorizate prin furnizarea de pachete integrate de servicii

Indicatori de monitorizare

- Indicele dezvoltarii umane la nivel local
- Rata de marginalizare pe medii de rezidenta
- Ponderea populatiei care locuieste in zone dezavantajate, respectiv marginalizate, pe medii de rezidenta
- Numarul de persoane aflate in risc de saracie sau excluziune sociala, rata riscului de saracie sau excluziune sociala
- Rata riscului de saracie
- Set indicatori pentru conditiile de viata ale populatiei din gospodarii
- Rata de cuprindere in invatamant a elevilor apartinand grupurilor vulnerabile, rata de parasire timpurie

Sursa: date si informatii statistice INS, Eurostat, raportul anual privind incluziunea sociala in Romania, rapoarte de progres

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza dupa caz:

- a. Crearea, reabilitarea, accesibilizarea, modernizarea, digitalizarea centrelor comunitare integrate care acorda servicii medico-sociale integrate (educatie, sanatate, ocupare si dezvoltare comunitara)
- b. Crearea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea infrastructurii de servicii sociale, dotarea cu echipamente de specialitate, echipamente informatice, echipamente care asigura buna functionare a unitatilor (cantine, spalatorii etc.), digitalizarea acestora
- c. Transformarea, refunctionalizarea cladirilor abandonate/neutilizate in centre de servicii multifunctionale
- d. Constructia de locuinte sociale, reabilitarea, accesibilizarea, modernizarea celor existente (inclusiv racordarea la utilitati) pentru grupurile defavorizate, vulnerabile care locuiesc

in locuinte informale, in conditii improprii – nu au alimentare cu apa potabila, canalizare, posibilitati de incalzire a locuintei pe perioada iernii

- e. Identificarea si monitorizarea zonelor cu locuinte informale, dezvoltarea de planuri de actiune aferente
 - a. Dezvoltarea unui program de stimulare a participarii la educatie a copiilor cu parintii plecati la munca in strainatate constand in pachete integrate de servicii, asigurare consiliere scolara si servicii de educatie parentala, dezvoltarea de parteneriate intre scoala-administratia publica-comunitate
 - b. Derularea de programe pentru promovarea educatiei incluzive prin eliminarea segregarii si combaterea discriminarii (programe tip „scoala dupa scoala”, „a doua sansa”)
 - c. Derularea de actiuni pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire si
 - d. combatere a fenomenelor de segregare scolara
 - e. Organizarea si derularea de cursuri de formare pentru mediatorii scolari, mediatorii sanitari, cadrele didactice din domeniul educatiei incluzive, educatiei interculturale care sustine principiile non-discriminarii
 - f. Dezvoltarea unui sistem de acordare de vouchere pentru activitatile din timpul liber ale copiilor si tinerilor (pana la implinirea varstei de 30 ani) in domeniile: cultura, sport, creatie, arta
 - g. Dezvoltarea unei linii de interventie prin care sa se asigure elevilor care locuiesc in comunitati defavorizate sau marginalizate, in special din mediul rural, sprijin material sub forma de rechizite, carti, imbracaminte si incaltaminte
 - h. Dezvoltarea unui program de tip „Masa pe roti” care sa asigure persoanelor varstnice singure, fara posibilitati, imobilizate, accesul la o masa calda zilnica, la servicii de asistenta sociala, la servicii de monitorizare
 - i. Sprijinirea tinerilor care urmeaza sa paraseasca sistemul de protectie speciala si a celor care au parasit sistemul de protectie speciala prin furnizarea de servicii si interventii integrate de consiliere, orientare, consiliere si formare profesionala pentru gasirea unui loc de munca, mediere, dezvoltare personala si a abilitatilor de viata independenta, monitorizare post interventie, asigurarea unei locuinte sociale
 - j. Dezvoltarea de solutii telematice de tip social-medical pentru persoanele varstnice si cu

- dizabilitati, inclusiv de alertare, dotare cu echipamente de tehnologie asistiva
- k. Dezvoltarea unui program, linii de interventie pentru incurajarea participarii varstnicilor la viata sociala, prevenirea si combaterea izolarii
 - l. Sprijinirea facilitarii accesului persoanelor dezavantajate la servicii de informare, consiliere, formare profesionala³⁶ si mediere pe piata muncii (inclusiv organizarea de campanii de informare, consiliere, orientare profesionala)
 - m. Sprijinirea initiativelor locale pentru dezvoltarea capacitatii antreprenoriale a persoanelor ce apartin grupurilor dezavantajate
 - n. Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de educatie, dotarea cu echipamente de specialitate, cu echipamente informatice, cu echipamente ce asigura buna functionare a unitatilor (inclusiv constructia de noi gradinite), digitalizarea acestora
 - o. Organizarea de tabere pentru copiii proveniti din grupuri dezavantajate (familii cu venituri reduse, monoparentale, risc de separare, romi, etc., pentru a le da posibilitatea sa experimenteze invatarea prin activitati culturale, sportive, recreative, sa fie autonomi si sa socializeze
 - p. Construirea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea si dotarea internatelor si cantinelor scolare
 - q. Sprijinirea tinerilor care urmeaza sa paraseasca sistemul de protectie speciala si a celor care au parasit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate: consiliere, orientare in cariera, dezvoltare personala si de abilitati de viata independenta, monitorizare post- interventie in vederea asigurarii sustenabilitatii masurilor, asigurarea unei locuintei gratuite
 - r. Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de sanatate, dotarea cu echipamente medicale de specialitate, cu echipamente informatice, cu echipamente ce asigura buna functionare a unitatilor (spalatorii, cantine)
 - s. Derularea de programe pentru cresterea nivelului de educatie privind mentinerea si ingrijirea sanatatii, cat si adoptarea unor comportamente sanatoase in scopul prevenirii imbolnavirilor
 - t. Sprijin pentru extinderea si diversificarea serviciilor medicale destinate prevenirii si controlului bolilor cu impact major asupra starii de sanatate a populatiei (derularea de

- campanii de evaluare a starii de sanatate)
- u. Dezvoltarea serviciilor de ingrijire la domiciliu, pe termen lung si de ingrijire comunitara, in special pentru persoanele in varsta si cele cu dizabilitati - cu sisteme de telemetrie
 - v. Dezvoltarea unei scheme de vouchere pentru incurajarea participarii varstnicilor la viata sociala si prevenirea izolarii sociale (spectacole de teatru, expozitii, etc.)
 - w. Crearea de servicii medicale mobile, care sa asigure consultatii la domiciliu
 - x. Formarea profesioanala a personalului (asistenti sociali, medicali, consilieri sociali, etc) implicat in domeniul acordarii de servicii sociale
 - y. Derularea de scheme de grant care vizeaza crearea, dezvoltarea intreprinderilor sociale
 - z. Promovarea conceptului de economie sociala, derularea de campanii de informare si promovare a produselor realizate in intreprinderile sociale
 - aa. Dezvoltarea de scheme de grant care sa stimuleze dezvoltarea de pietele de desfacere pentru serviciile sociale si de ocupare – externalizarea/cumpararea de servicii sociale de la furnizorii privati din cadrul economiei si experimentarea unor noi relatii de tip contractual cu acestia sau de vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale si de ocupare
 - bb. Derularea de activitati culturale de reconstructie si afirmare identitara a romilor, in special in randul copiilor si tinerilor, de promovare a culturii si elitelor
 - cc. Amplasarea de sisteme de supraveghere video, cu rol preventiv in punctele si zonele cu o infractiune ridicata
 - dd. Accesibilizarea spatiilor publice pentru persoanele cu dizabilitati
 - ee. Crearea de instrumente de culegere a datelor privind contributia adusa de acest sector (locuri de munca create, cifra de afaceri etc.)
 - ff. Infiintarea centrelor de depistare si interventie timpurie pentru copii cu dizabilitati (0-3 ani), dezvoltarea centrelor de abilitare pentru copii (3-8 ani)
 - gg. Dezvoltarea de servicii de ingrijire de zi destinate copilului cu dizabilitati, in cadrul carora sa fie oferite servicii de abilitare, reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate; asistenta, formare pentru parintii care au copii cu dizabilitati, creare servicii de respiro
 - hh. Dezvoltarea de pachete de interventii integrate pentru victimele violentei domestice: cazare in centre temporare, locuinte protejate, vouchere de chirie diferite in functie de nivelul veniturilor, consiliere/evaluare psihologica, profesionala, juridica, suport

material (imbracaminte, hrana, etc.)

- ii. Dezvoltarea de pachete de interventii personalizate pentru persoanelor fara adapost: asigurarea de asistenta medicala primara, medicamente, consiliere/evaluare psihologica, hrana si imbracaminte, cazare, asistenta pentru obtinerea actelor de identitate, servicii de consiliere juridica pentru situatii civile sau penale
- jj. Construirea de centre de tranzit pentru persoanele care se libereaza din penitenciare
- kk. Asigurarea reinsertiei familiale si socio-profesionala a persoanelor private de libertate prin construirea de noi penitenciare in judetele care nu dispun de unitate de detinere, precum si infiintarea si constructia de centre judetene de arest preventiv
- ll. Dezvoltarea de pachete de interventii integrate pentru sprijinirea persoanele eliberate din sistemul penitenciar, precum informare, consiliere ocupationala, formare profesionala, reinsertie sociala

PRIORITATEA 3 - PROTEJAREA MEDIULUI SI OPTIMIZAREA UTILIZARII

RESURSELOR

Obiectiv specific 3.1: Sprijinirea si promovarea eficientei energetice

Masura 3.1.1 - Cresterea eficientei energetice si a utilizarii energiei din resurse regenerabile in sectorul rezidential, infrastructura publica si firme

Indicatori monitorizare:

- (1) ponderea din totalul blocurilor de locuinte care beneficiaza de lucrari de eficienta energetica
- (2) ponderea din totalul institutiilor publice beneficiaza de lucrari de eficienta energetica
- (3) plan regional de actiune privind energia si clima
- (4) variatia consumului final de energie, total, rezidential si public

Surse: rapoarte de progres, studii de monitorizare, rezultate Recensamantul populatiei si locuintelor

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza investitii in cresterea eficientei energetice a locuintelor, cladirilor publice si firmelor:

- a. Imbunatatirea izolatiei termice si hidro a anvelopei cladirii, acoperisurilor, sarpantelor si invelitoarelor, inclusiv masuri de consolidare a cladirilor
- b. Modernizarea lifturilor, a circuitelor electrice in partile comune (scari de bloc, subsol,etc)
- c. Reabilitarea, modernizarea sistemelor, instalatiilor pentru producerea si distributia agentului termic, apei calde menajere
- d. Reabilitarea, modernizarea sistemelor inteligente de ventilare si climatizare, inclusiv a sistemelor de racire pasiva
- e. Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termica pentru incalzire si prepararea apei calde menajere (amplasarea de panouri solare, sisteme de utilizare a energiei geotermale, biomasei, energiei eoliene etc.)
- f. Implementarea sistemelor de management al functionarii consumurilor energetice
- g. Realizarea de terase verzi pe blocurile de locuinte, infrastructura publica, firme care vizeaza reducerea efectului de sera, imbunatatirea coeficientului termic, bariera impotriva intemperiiilor climatice si contribuind la imbunatatirea esteticii cladirilor
- h. Alte investitii care conduc la cresterea performantei energetice a cladirilor (sisteme de monitorizare, sisteme de automatizare etc.)
- i. Reabilitarea, modernizarea sistemelor de iluminat public, inlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent si incandescent cu corpuri de iluminat cu eficienta energetica ridicata si durata mare de viata
- j. Elaborarea si implementarea unui plan regional de actiune privind energia si clima
- k. Elaborarea si implementarea de strategii pentru cresterea eficientei energetice, a reducerii emisiilor de CO²
- l. Derularea de campanii de promovare, informare si constientizare privind efectele benefice ale cresterii eficientei energetice

Obiectiv specific 3.2: Promovarea managementului durabil al apei

Masura 3.2.1: Dezvoltarea integrata a sistemelor de apa si apa uzata

Indicatori de monitorizare:

- (1) numarul, ponderea populatiei din gospodariile racordate la retele de alimentare cu apa potabila
- (2) numarul, ponderea populatiei din gospodarii racordate la retele de canalizare

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare, rapoarte judetene privind starea mediului

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza:

- a. Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea retelelor de transport si distribuire a apei potabile si de apa uzata
- b. Construirea, retehnologizarea, reabilitarea, modernizarea statiilor de epurare a apelor uzate menajere care asigura colectarea si epurarea incarcarii organice biodegradabile
- c. Sprijinirea proiectelor de investitii, sistemelor individuale, cu dimensiuni mai mici si care adreseaza in proportie mai mare apa uzata
- d. Realizarea de investitii in managementul namolurilor provenite de la statiile de epurare a apelor uzate

Obiectiv specific 3.3 - Promovarea tranzitiei catre economia circulara

Masura 3.3.1 - Dezvoltarea sistemelor de management integrat a deseurilor si stimularea economiei circulare

Indicatori de monitorizare:

- (1) Gradul de acoperire al populatiei cu servicii de salubritate, total si pe medii derezidenta;
- (2) Rata de reciclare, pe total si pe tipuri de deseuri

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare, rapoarte judetene privind starea mediului

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza:

- a. Investitii in sistemele de management integrat al deseurilor (menajere, industriale, periculoase) – constructia, reabilitarea, modernizarea statiilor de sortare, tratare achizitionarea de echipamente pentru realizarea colectarii selective a deseurilor, constructia de depozite ecologice
- b. Investitii in extinderea sistemului de colectare separata a deseurilor reciclabile si biodeseurilor
- c. Investitii in imbunatatirea sistemele de management integrat al deseurilor care sa conduca la cresterea gradului de reutilizare si reciclare a deseurilor, de prevenire a generarii deseurilor
- d. Dezvoltarea si implementarea planurilor judetene de gestionare a deseurilor
- e. Dezvoltarea de campanii de informare si constientizare privind prevenirea deseurilor, colectarea separata, economia circulara, etc.
- f. Dezvoltarea unei scheme de vouchere pentru intreprinderile care doresc sa isi schimbe modelul de afaceri si sa faca tranzitia catre economia circulara, sa implementeze principiile economiei circulare – asistenta pentru identificare si dezvoltarea de solutii, servicii de mentorat, etc.
- g. Dezvoltarea unei scheme de granturi pentru intreprinderile care vizeaza/se angajeaza sa aiba rate inalte de reciclare si re folosire in procesele de productie

Obiectiv specific 3.4 - Promovarea adaptarii la schimbarile climatice si prevenirea riscurilor

Masura 3.4.1 - Adaptarea la schimbarile climatice, managementul riscurilor legate de clima si reducerea poluarii

Indicatori de monitorizare:

- (1) suprafata totala afectata de fenomenele de panta
- (2) cantitatea totala de emisii de gaze cu efect de sera
- (3) numarul siturilor potential contaminate si contaminate

(4) numarul siturilor potential contaminate si contaminate reabilitate

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare, rapoarte judetene privind starea mediului, raportul privind starea mediului in Romania

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza:

- a. Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare si avertizare a fenomenelor meteorologice severe;
- b. Investitii in amenajarea cursurilor apa si realizarea unor sisteme de avertizare-alarmare sonora a populatiei si a obiectivelor din zonele potential afectate;
- c. Managementul inundatiilor si reducerea impactului acestora si ale celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbarile climatice asupra populatiei, proprietatii si mediului;
- d. Reducerea impactului manifestarii secetei si furtunilor asupra populatiei, proprietatii si mediului;
- e. Realizarea de perdele de protectie atmosferice si fonice de-a lungul arterelor rutiere intens circulat, magistralelor feroviare, aeroporturilor;
- f. Investitii pentru stabilizarea versantilor din apropierea cailor de acces – infrastructura feroviara si rutiera afectata de alunecari de teren;
- g. Derularea de programe de impadurire a zonelor desertificate (cu un grad ridicat de eroziune), de creare de perdele forestiere de protectie a terenurilor agricole;
- h. Sprijin pentru extinderea, modernizarea si re tehnologizarea sistemelor de irigatii care au in vedere reducerea incidentei fenomenelor meteorologice extreme (seceta, eroziune);
- i. Realizarea de planuri de protectie a mediului cu regiunile invecinate, inclusiv cu cele din Republica Moldova si Ucraina, realizarea de proiecte si monitorizarea in comun a factorilor de poluatori;
- j. Sprijin pentru identificarea riscurilor asociate siturilor potential contaminate sau contaminate
- k. Sprijin pentru realizarea si implementarea planurilor de actiune privind reabilitarea siturilor potential contaminate sau contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale si asigurarea calitatii factorilor de mediu

- l. Investitii pentru pregatirea siturilor reabilitate in vederea intrarii in circuitul economic si/sau social.
- m. Implementarea sistemelor de monitorizare a calitatii factorilor de mediu (aer, apa, sol), a poluarii fonice in zonele urbane.
- n. Investitii ce urmaresc stoparea poluarii, respectiv depoluarea raurilor si lacurilor, inclusiv actiuni de repopulare a acestora.

Obiectiv specific 3.5 - Imbunatatirea protectiei si conservarii biodiversitatii si reducerea poluarii

Masura 3.5.1 - Prezervarea biodiversitatii si dezvoltarea infrastructurii verzi

Indicatori de monitorizare:

- (1) numar de arii naturale protejate cu planuri de management elaborate si aprobate
- (2) numar de arii naturale protejate cu planuri de management in implementare
- (3) numar de studii pentru monitorizarea si evaluarea starii de conservare a habitatelor si speciilor din ariile naturale protejate
- (4) suprafata medie a spatiilor verzi pe locuitor, total, medii de rezidenta si localitate

Surse: rapoarte de progres, studii de monitorizare

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza:

- a. Elaborarea de studii pentru monitorizarea si evaluarea starii de conservare a habitatelor si speciilor din ariile naturale protejate, pentru fundamentarea planurilor de management;
- b. Elaborarea, actualizarea planurilor, strategiilor de management a ariilor naturale protejate, a planurilor de actiune aferente;
- c. Actiuni de mentinere si de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii si habitate, precum si a ecosistemelor degradate
- d. Investitii in infrastructura de uz public orientata spre protectia si gestionarea mediului in ariile naturale protejate;
- e. Organizarea si derularea de campanii de informare si constientizare publica, dedicate educatiei si cresterii gradului de constientizare cu privire la conservarea si imbunatatirea starii de conservare a ariilor naturale;

- f. Crearea, dezvoltarea sistemelor informatice, achizitionarea de echipamente si instrumentarul necesar structurii responsabile pentru administrarea/asigurarea managementului ariei protejate in vederea indeplinirii obiectivelor de protectie si conservare a speciilor si habitatelor si monitorizarii starii de conservare favorabila a habitatelor
- g. Derularea de activitati care vizeaza cresterea capacitatii administrative a structurilor responsabile pentru administrarea, managementului ariei naturale protejate;
- h. Reconvertia functionala si/sau refunctionalizarea unor terenuri si suprafete abandonate si neutilizate din interiorul oraselor si transformarea in spatii verzi;
- i. Demolarea cladirilor situate pe terenurile supuse interventiilor aflate intr-o stare avansata de degradare, care nu apartin patrimoniului national cultural.
- j. Amenajare spatii verzi (defrisarea vegetatiei existente; modelarea terenului; plantarea cu plante perene /gazonarea suprafetelor, inclusiv plantare arbori si arbusti);
- k. Crearea de facilitati pentru recreere pe terenurile amenajate (zone speciale amenajate pentru sport, locuri de joaca pentru copii, etc.).

PRIORITATEA 4 - DEZVOLTAREA UNEI INFRASTRUCTURI MODERNE, INTELIGENTE, REZILIENTE SI DURABILE

Obiectivul specific 4.1 - Cresterea accesibilitatii, conectivitatii si sigurantei prin realizarea de investitii in infrastructura de transport

Masura 4.1.1 - Dezvoltarea infrastructurii de transport feroviara, aeriana si rutiera

Indicatori de monitorizare:

- (1) numarul total de pasageri pe moduri de transport: feroviar, aerian, rutier
- (2) viteza medie de deplasare trenuri pasageri si marfa;
- (3) gradul de modernizare a drumurilor judetene, comunale;
- (4) numarul de variante ocolitoare/sosele de centura create/modernizate;
- (5) numarul si intensitatea accidentelor de circulatie rutiera

Surse: date statistice INS, raportari autoritati aeroportuare, rapoarte de progres

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza:

- a Crearea, reabilitarea, modernizarea si extinderea retelei feroviare, in special dublarea

- si electrificarea liniilor existente, inclusiv consolidari pe traseele afectate de fenomene de panta (alunecari de teren, fenomene de eroziune, inundatii etc.);
- b. Dezvoltarea de terminale intermodale cu impact major asupra valorificarii transportului feroviar pe reseaua TEN-T;
 - c. Modernizarea garilor, inclusiv a utilitatilor aferente, dotarea cu automate de eliberare a legitimatiilor de calatorie (inclusiv sistem informatic aferent), elemente de semnalizare a mijloacelor de transport in comun, accesului catre obiectivele turistice;
 - d. Extinderea, modernizarea pistelor de decolare-aterizare si a pistelor de rulaj;
 - e. Extinderea, modernizarea terminalelor de pasageri;
 - f. Modernizarea platformelor de imbarcare si debarcare;
 - g. Modernizarea si dotarea cu echipamente de navigatie aferente turnurilor de control;
 - h. Achizitionarea si instalarea de sisteme de navigatie instrumentala;
 - i. Extinderea platformelor in vederea asigurarii spatiilor de parcare si operare la sol a aeronavelor;
 - j. Amenajarea de parcare;
 - k. Extinderea, modernizarea drumurilor de acces spre si dinspre aeroport;
 - l. Reabilitarea, modernizarea drumurilor publice judetene, comunale, in special a celor care asigura o crestere a accesibilitatii intre zonele rurale, comunitatile izolate si centrele urbane limitrofe, intre orasele mici si mijlocii si zonele functionale urbane, a conectivitatii si accesibilitatii transnationale cu Republica Moldova si Ucraina;
 - m. Constructia, modernizarea variantelor ocolitoare, in special pentru zonele urbane aglomerate, congestionate care se confrunta cu probleme de poluare atmosferica si fonica;
 - n. Modernizarea strazilor orasesti, in special cele care asigura o crestere a accesibilitatii si conectivitatii cu variantele ocolitoare existente/viitoare;
 - o. Reabilitare, modernizare drumuri de acces catre aeroporturi, zonele de interes turistic si infrastructurile de sprijin a afacerilor;
 - p. Consolidari terasamente, refacere si reabilitare a drumurilor de acces afectate de calamitati naturale, a trecerilor cale ferata

Obiectivul specific 4.2 - Imbunatatirea accesului la infrastructura de comunicatii de mare viteza

Masura 4.2.1 - Dezvoltarea infrastructurii de comunicatii, in special in zonele rurale si comunitatile izolate

Indicatori de monitorizare:

- (1) ponderea gospodariilor care au acces la internet, total si pe medii de rezidenta;
- (2) ponderea gospodariilor care au acces la internet tip broadband, total si medii de rezidenta;

Surse: date statistice INS, Eurostat, statistici ANCOM, rapoarte de progres

In cadrul acestei masuri actiunile vor viza crearea, modernizarea, extinderea a retelei de internet tip broadband, in special in zonele rurale si in comunitatile izolate care nu au in prezent retele de internet fix.

Obiectivul specific 4.3 - Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea si implementarea planurilor de mobilitate urbana

Masura 4.3.1 - Mobilitate urbana durabila

Obiectiv specific 4.4: Asigurarea conditiilor de dezvoltare in mediul urban, prin realizarea de investitii in infrastructura locala

Masura 4.4.1: Dezvoltarea durabila a zonelor urbane functionale

Masura 4.4.2: Sprijin pentru revitalizarea si regenerarea oraselor mici si mijlocii cu functiuni socio-economice reduse

Obiectiv specific 4.5: Asigurarea conditiilor de dezvoltare in mediul rural, prin realizarea de investitii in infrastructura locala

Masura 4.5.1: Dezvoltarea spatiului rural, inclusiv integrarea functionala cu zonele urbane

Indicatori de monitorizare:

- (1) numarul de planuri, strategii (integrate) de dezvoltare realizate si implementate;

(2) numarul total al populatiei beneficiare;

(3) rata de marginalizare din mediul rural – total si nivel marginalizare severa, numarul populatiei afectate.

Surse: date si informatii statistice INS, rapoarte de progres, studii de monitorizare

Actiunile indicative prevazute in cadrul acestei masuri vor viza asigurarea conditiilor pentru modernizarea spatiului rural, care sa permita localizarea investitorilor, cresterea standardului de viata, diminuarea emigratiei tinerilor:

- a. Reabilitarea, modernizarea, extinderea drumurilor comunale, inclusiv marcarea si dotarea lor cu panouri de orientare si semnalizare;
- b. Imbunatatirea conexiunilor de transport dintre mediul urban si mediul rural;
- c. Crearea, modernizarea, reabilitarea retelei de drumuri interioare, inclusiv a trotuarelor, a parcarilor;
- d. Crearea, modernizarea, extinderea retelelor de iluminat public;
- e. Crearea, amenajarea si/sau modernizarea spatiilor verzi si locurilor de joaca pentru copii;
 - a. Realizarea de alei pietonale, piste pentru biciclisti, crearea de trotuare, inclusiv suporturi pentru biciclete;
 - b. Crearea de facilitati pentru recreere pe terenurile amenajate, zone amenajate pentru sport, locuri de joaca pentru copii
 - c. Instalare sisteme Wi-Fi in zonele publice;
 - d. Instalare sisteme de supraveghere video a spatiilor publice;
 - e. Dotare cu mobilier urban (banci, cosuri de gunoi, toaleta ecologice, etc.);
 - f. Construirea, modernizarea si extinderea infrastructurii de utilitati (apa, canalizare) din mediul rural;
 - g. Extinderea retelelor de alimentare cu energie electrica si celor cu gaze naturale;
 - h. Crearea, reabilitarea, modernizarea si extinderea infrastructurii de educatie, sanatate, servicii sociale, inclusiv dotarea si echiparea cu echipamente de specialitate, digitalizarea si accesibilizarea acestora;
 - i. Conservarea, protejarea, renovarea monumentelor si siturilor istorice si culturale, inclusiv a muzeelor;

- j. Construirea, reabilitarea, modernizarea si dotarea, informatizarea si digitalizarea caminelor culturale;
- k. Reabilitarea, amenajarea lacurilor, cursurilor de apa din mediul rural si crearea de spatii de agrement;
- l. Reamenajarea terenurilor, cladirilor, siturilor dezafectate, abandonate (inclusiv activitati de demolare) si pregatirea pentru noi activitati economice si/sau sociale, inclusiv de centre comunitare integrate;
- m. Conservarea, protejarea mediului inconjurator asociata cu conservarea terenurilor, padurilor si peisajului;
- n. Realizarea lucrarilor de prevenire si combatere a fenomenelor de panta: reimpaduriri, reabilitari cursuri de apa afectate de calamitati, amenajari torenti, lucrari de stabilizare si protectie a terenurilor impotriva alunecarilor, alte lucrari de combatere a eroziunii solului;
- o. Crearea, dezvoltarea si imbunatatirea infrastructurii asociate dezvoltarii agriculturii (infrastructura de irigatii, silozuri, etc.).

CAPITOLUL V

ASPECTE DE DEZVOLTARE DURABILA ALE JUDETULUI NEAMT

Cu un teritoriu în suprafață de 5.896 km², județul Neamț este situat în zona central - vestică a Moldovei. Prin amplasarea sa, județul Neamț se învecinează:

- la nord cu judetele Suceava si Iasi
- la est cu judetele Iasi si Vaslui
- la sud cu judetul Bacau
- la vest cu judetele Harghita si Suceava

Reprezentand 2,5% din suprafata totala a tarii, respectiv locul 18, incadrandu-se in categoria judetelor mici, este strabatut de cursul mijlociu al raurilor Bistrita si Siret.

Partea de est a judetului este strabatuta de magistrala rutiera si feroviara care face legatura Capitelei tarii cu nordul Moldovei, iar ramificatiile acesteia spre vest asigura legatura cu zona Ardealului.

Resedinta judetului este municipiul Piatra Neamt. Se incadreaza, din punct de vedere geografic, intre 46° 40' si 47° 20' latitudine nordica si 25° 43' si 27° 15' longitudine estica. Judetul Neamt are in componenta 2 municipii, 3 orase si 78 de comune.

Judetul Neamt prezinta un relief variat, muntos in partea de vest, coborand in trepte catre podisul Central Moldovenesc si culoarele raurilor Siret si Moldova in partea de est. Principalele unitati muntoase au altitudini situate intre 1664 m in Muntii Tarcau, la sud de valea Bicazului si la est de valea Damucului si 1907 m in masivul Ceahlau.

In zona estica, teritoriul judetului Neamt cuprinde depresiunile Neamt, Cracau-Bistrita si o parte din depresiunea Tazlau.

Unitatea de podis are caracteristicile generale ale Podisului Central Modovenesc.

Fig. 27. Judetul Neamt

Clima judetului Neamt este temperat continentala determinata de particularitatile circulatiei atmosferice, de altitudine, de formele si fragmentarea reliefului, dar si de suprafetele lacustre ale amenajarii hidroenergetice a raului Bistrita. Regimul climatic prezinta un caracter continental in estul judetului unde aerul este mai uscat decat in zona montana. In cazul maselor de aer rece, zona montana deviaza inaintarea acestora, determinand geruri intense in conditiile existentei unor depresiuni barice adanci deasupra Marii Negre si Marii Mediterane. Astfel de efecte contribuie la aparitia unor viscole violente in zona estica a judetului. In cazul maselor de aer instabile, ascensiunea fortata a aerului umed pe versantii estici contribuie la producerea efectelor de foehn in masivul Ceahlau spre valea Bistritei si in depresiunile subcarpatice Neamt si Cracau-Bistrita. Ca si regim al precipitatiilor, maximul de precipitatii se inregistreaza in luna

iunie si minimul in lunile ianuarie - februarie, in zona montana minimul inregistrandu-se in luna octombrie.

Reteaua hidrografica

Raurile ce traverseaza judetul Neamt insumeaza in lungime 2000 km: raul Bistrita are 118 km, Moldova 70 km, Cracau 58 km, Ozana 54 km, Siret 42,1 km.

Din punct de vedere al regimului de alimentare, apele subterane au o pondere de 15 - 30%, iar cele din topirea zapezii intre 30 - 40%. Lacurile existente pe teritoriul judetului sunt artificiale, fiind amenajate in scopuri complexe (hidroenergetice, pentru atenuare viituri, irigatii, piscicultura, rezerva de apa, agrement). Dintre toate, acumularea Izvorul Muntelui fiind cea mai importanta, avand o suprafata de aproximativ 3120 ha si un volum de apa de aproximativ 1251 milioane m³.

Arii protejate

Judetul Neamt are 10 rezervatii forestiere ("Padurea de argint", "Codrii de arama", Pangarati etc.); 3 rezervatii paleontologice si fosiliere (Muntii Cozla, Pietricica si Cernegura din Piatra - Neamt); 5 rezervatii geologice (Cheile Sugaului, Cascada Duruitoarea etc); parcuri dendrologice cu arbori seculari; 12 rezervatii floristice, faunistice, acvatice, peisagistice si mixte; 5 monumente ale naturii: 4 stejari seculari si un ulm secular (Piatra Teiului etc.). Ariile naturale de interes national si local ocupa suprafata de 38.448 ha. Dintre acestea, poate cele mai impresionante sunt Parcul National Ceahlau, cu o suprafata de 7.742 ha si Parcul National "Cheile Bicazului", cu 3.315 ha. O alta arie protejata, de interes national, este rezervatia naturala de la Vanatori si care cuprinde 26.380 ha.

La nivelul judetului Neamt au fost declarate situri de importanta comunitara "Natura 2000" urmatoarele arii naturale protejate: CEAHLAU (Parc National aflat in administrarea CJ Neamt), CHEILE BICAZULUI - HASMAS (Parc National aflat in administrarea Regiei Nationale a Padurilor), CHEILE SUGAULUI - MUNTICELU (Rezervatie naturala aflata in custodia Clubului Montan Roman), PADUREA GOSMAN (in custodia Directiei Silvice

Neamt), VANATORI - NEAMT (Parc Natural aflat in administrarea RNP).

Arii protejate de interes local:

- Rezervatia forestiera de la Dobreni,
- Lacul Izvorul Muntelui (cu 150 ha),
- Rezervatia floristica "Dealul Vulpii" si rezervorul fosilifer "Cernegura" (aflate in apropiere de Piatra - Neamt),
- Cheile Sugaului - Munticelu,
- Pesterile Tosorog si Munticelu (din zona Bicz Chei),
- Stanca de la Serbesti (com. Stefan cel Mare),
- Padurea de argint sau Codrii de arama, situate intre localitatile Agapia si Varatec,
- Rezervatiile Naturale Dobreni, Gosman, Brates, Borca,
- Lacul Cuiejdel (cel mai mare lac de baraj natural din Romania) si Secu,
- Rezervatia "Codrul Secular Runc",
- Ariile naturale protejate Pietricia, Cozla si Agircia (din zona Piatra - Neamt),
- Ariile speciale avifaunistice Lacurile Pangarati si Vaduri.

Populatia judetului

Populatia judetului era de de 568.565 de persoane în anul 2019, din care bărbați 220.484 (49,35%) și femei 226.325 (50,65%).

Conform datelor statistice, aproximativ 35% din populație trăiește în mediul urban, în timp ce restul locuiește în zonele rurale. Cele mai importante comune, conform numărului de locuitori, între 7.500 și 10.000 sunt: Săbăoani, Pipirig, Brusturi, Vânători Neamț.

Cea mai mare densitate a populației poate fi găsită în Roman, de 2213 de locuitori/km², în timp ce orașul Bicz deține cea mai mică densitate de 60 persoane/km². În zonele rurale, cea mai mică densitate a populației poate fi regăsită în regiunile montane, pespectiv 50 de persoane/km².

Denumire	Regiunea Nord - Est		Județul NEAMȚ	
	2017	2018	2017	2018
Total (număr persoane)				
Ambele sexe	3231018	3210481	449399	444563
Masculin	1606142	1597013	221802	219484
Feminin	1624876	1613468	227597	225079
Mediul urban	1348772	1344187	158800	156995
Masculin	648776	645641	75494	74428
Feminin	699996	698546	83306	82567
Mediul rural	1882246	1866294	290599	287568
Masculin	957366	951372	146308	145056
Feminin	924880	914922	144291	142512
In procente față de total				
Masculin	49,7	49,7	49,4	49,4
Feminin	50,3	50,3	50,6	50,6
Urban	41,7	41,9	35,3	35,3
Rural	58,3	58,1	64,7	64,7
Locuitori/km ²	87,7	87,1	76,2	75,4

Fig. 28. Populatia rezidenta pe sexe si medii

Denumire	Total		masculin		feminin	
	(ambele sexe)		2017	2018	2017	2018
Grupa de vârstă	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Județul NEAMȚ	449399	444563	221802	219484	227597	225079
0-4 ani	23784	23810	12183	12201	11601	11609
5-9 ani	23680	23168	12046	11775	11634	11393
10-14 ani	26543	26172	13776	13522	12767	12650
15-19 ani	28250	27639	14610	14293	13640	13346
20-24 ani	26306	26594	13664	13816	12642	12778
25-29 ani	20115	19443	11618	11234	8497	8209
30-34 ani	23074	22690	12144	12157	10930	10533

35-39 ani	29791	27770	15180	14176	14611	13594
40-44 ani	32873	32802	16895	16810	15978	15992
45-49 ani	37527	35223	19582	18328	17945	16895
50-54 ani	25457	28741	13376	15093	12081	13648
55-59 ani	28443	26852	14338	13674	14105	13178
60-64 ani	31334	30815	14642	14476	16692	16339
65-69 ani	28348	29108	12295	12666	16053	16442
70-74 ani	19426	19859	8166	8346	11260	11513
75-79 ani	19822	18575	7872	7325	11950	11250
80-84 ani	14695	14961	5704	5723	8991	9238
85 ani și peste	9931	10341	3711	3869	6220	6472

Fig. 29 Populatia rezidenta pe grupe de varsta si sexe

Contextul educational al judetului Neamt

În anul școlar 2019-2020 au fost funcționale 138 de unități școlare cu personalitate juridică, la care au fost arondate 224 de structuri, din care:

- Învățământ de masă – 363 unități;
- Învățământ special – 4;
- Cluburi și palate ale copiilor - 4 unități și o structura.

Unități școlare organizate pe niveluri de școlarizare:

- Învățământ preșcolar – 79;
- Învățământ primar – 68;
- Învățământ gimnazial – 158;
- Învățământ liceal de masă – 38;
- Învățământ liceal special – 1;
- Învățământ postliceal – 1.

Evoluția efectivelor de elevi pe ultimii 6 ani de învățământ este următoarea (persoane):

Denumire	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Județul NEAMȚ	80263	79245	76214	74450	72924	71655

Fig. 30 Populația școlară din învățământul de toate gradele (persoane)

Denumire	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2018/2019
Județul NEAMȚ	80263	79245	76214	74450	72924	71655
Învățământ antepreșcolar	-	538	474	419	416	412
Învățământ preșcolar	12597	12260	11553	11327	11362	11608
Învățământ primar, gimnazial și special	44076	43293	42124	41171	40290	39271
Învățământ liceal	19835	18727	17694	16993	16289	15874
Învățământ profesional	831	1665	2092	2514	2609	2451
Învățământ postliceal și de maiștri	2516	2361	1908	1667	1614	1679
Învățământ superior	408	401	369	359	344	360

Fig. 31 Personalul didactic din învățământul de toate gradele (învățământ de zi, seral și fără frecvență) (persoane)

Denumire	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Județul NEAMȚ	5190	5205	4930	4857	4810	4681

Fig. 32 Institutii detinate invatamantului anteprescolar si prescolar

Denumire	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Județul NEAMȚ						
Creșe	-	-	-	-	-	-
Grădinițe de copii	7	6	6	6	5	5
Copii înscriși	12597	12798	12027	11746	11778	12020
Personal didactic	745	743	695	693	684	680

Fig. 33 Învățământul primar și gimnazial (învățământ de zi, seral și cu frecvență redusă)

Denumire	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Județul NEAMȚ						
Școli	98	98	99	96	93	93
Elevi înscriși	44076	43293	42124	41171	40290	39271
Absolvenți	5094	5152	4714	4468	4545	
Personal didactic	3057	3064	2860	2791	2796	2713

Fig. 34 Învățământul liceal (învățământ de zi, seral și cu frecvență redusă),
pe tipuri de licee

Denumire	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Județul NEAMȚ						
Licee – total	40	40	38	38	35	35
Elevi înscriși	19835	18727	17694	16993	16289	15874
Absolvenți	4428	4762	3967	4169	3978	
Personal didactic	1366	1380	1355	1354	1293	1241
Licee profil teoretic	9	9	9	9	9	9
Elevi înscriși	6557	6676	6556	6646	6620	6517
Absolvenți	1497	1679	1451	1676	1615	
Personal didactic	380	362	371	363	348	331
Licee profil tehnic	16	15	13	12	10	10
Elevi înscriși	5547	4444	3892	3397	3104	2904
Absolvenți	1108	1165	951	827	788	
Personal didactic	548	521	466	460	444	412
Licee profil resurse	4	4	4	4	4	4

Elevi înscriși	2823	2658	2478	2227	2080	1999
Absolvenți	486	618	478	528	462	
Personal didactic	171	183	179	182	180	164
Licee profil servicii	3	3	3	3	3	3
Elevi înscriși	3385	3141	3034	2931	2829	2816
Absolvenți	835	828	689	727	690	
Personal didactic	116	122	117	125	110	113
Licee profil sportiv	1	2	2	2	2	2
Elevi înscriși	335	671	647	642	635	646
Absolvenți	184	194	150	151	172	
Personal didactic	27	52	67	60	65	65
Licee profil artistic	1	1	1	1	1	1
Elevi înscriși	254	248	235	237	224	236
Absolvenți	60	68	54	51	57	
Personal didactic	35	40	66	66	51	52
Licee profil pedagogic	1	1	1	1	1	1
Elevi înscriși	207	210	229	229	225	219
Absolvenți	49	43	47	56	61	
Personal didactic	36	45	36	30	27	26
Licee profil teologic	5	5	5	6	5	5
Elevi înscriși	727	679	623	684	572	537
Absolvenți	177	167	136	153	133	
Personal didactic	53	55	53	68	68	78

Fig. 35 Învățământul superior (învățământ de zi, seară, cu frecvență redusă și deschis la distanță)

Denumire	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Județul NEAMȚ						
Instituții de învățământ superior	1	1	1	1	1	1
Facultăți	4	4	4	4	4	4
Studenti înscriși ^{*)}	408	401	369	359	344	360
Absolvenți	55	105	72	56	69	
Personal didactic	14	9	9	9	9	9

Fig. 36 Baza materială a învățământului

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ						
Săli de clasă (cabinete școlare/amfiteatre)	3100	3746	3635	3595	3575	3587
- în învățământ antepreșcolar	-	29	28	28	24	23
- în învățământ preșcolar	-	646	604	594	579	580
- în învățământ primar și gimnazial	2031	2063	1937	1905	1906	1916
- în învățământ special primar și gimnazial	73	62	82	45	45	46
- în învățământ liceal	980	945	965	1004	989	991
- în învățământ profesional	-	-	-	-	13	12
- în învățământ postliceal și de maiștri	1	1	4	4	4	4
- în învățământ universitar	15	-	15	15	15	15
Laboratoare școlare	480	476	510	485	482	479
- în învățământ primar și gimnazial	235	237	248	229	227	221
- în învățământ special primar și gimnazial	10	10	23	23	24	24
- în învățământ liceal	228	218	228	219	215	218
- în învățământ postliceal și de maiștri	4	11	8	11	10	10
- în învățământ universitar	3	-	3	3	3	3
Ateliere școlare	111	122	109	105	109	111
- în învățământ primar și gimnazial	21	28	16	12	16	15
- în învățământ special primar și gimnazial	7	7	8	8	6	6
- în învățământ liceal	83	87	85	85	83	83
- în învățământ profesional	-	-	-	-	4	7
Săli de gimnastică	126	128	128	135	136	133
- în învățământ primar și gimnazial	84	85	82	86	86	84
- în învățământ special primar și gimnazial	5	5	5	5	8	8
- în învățământ liceal	36	38	40	43	40	39
- în învățământ profesional	-	-	-	-	1	1
- în învățământ universitar	1	-	1	1	1	1
Terenuri de sport	135	136	146	145	143	143
- în învățământ primar și gimnazial	97	95	101	99	99	99

- în învățământ special primar și gimnazial	3	3	4	4	3	3
- în învățământ liceal	34	38	40	41	39	39
- în învățământ profesional	-	-	-	-	1	1
- în învățământ universitar	1	-	1	1	1	1
PC-uri	6959	7349	7337	7383	7460	7536
- în învățământ antepreșcolar	-	2	2	3	8	8
- în învățământ preșcolar	-	278	275	280	297	329
- în învățământ primar și gimnazial	3974	3924	3858	3875	3920	3942
- în învățământ special primar și gimnazial	117	103	119	106	106	133
- în învățământ liceal	2740	2903	2919	2969	2953	2945
- în învățământ profesional	-	-	-	-	30	31
- în învățământ postliceal și de maiștri	88	138	132	118	114	116
- în învățământ universitar	40	1	32	32	32	32

Piata muncii a Judetului Neamt

Studiul cu privire la situația salariaților din România pregătit anual de cabinetul de expertiză Syndex România si poate fi un punct de plecare în negocierile salariale care nu pot fi demarate fără a avea o bună înțelegere asupra situației la zi a salariaților din judet, a situației economice a judetului și, mai larg asupra economiei românești și a situației salariale a angajaților din România.

Asadar, conform acestui studiu, in județul Neamț erau înregistrați la sfârșitul anului 2018, 84.300 de salariați, adică 18,9% din populația județului.

Din cei aproximativ 446.000 de nemțeni rezidenți (fiindcă datele Institutului Național de Statistică arată că populația totală a județului după domiciliu este de 568.565 la 1.01.2019) trebuie să eliminăm, din start 140.327 de pensionari (raport Casa de Pensii Neamț, 2018) și 91.703 copii (număr mediu de beneficiari alocații de stat pentru copii, 2018). Asta înseamnă aproximativ 52% din totalul populației.

Rămân ceilalți 48% – 214.000 de locuitori ai județului din care dacă se elimina salariații, rămân 29.700 de persoane, aici încadrându-se și numărul celor care au firme, PFA sau alte forme de activitate, dar nu au și calitatea de salariați.

Persoanele care nu sunt și ar putea să intre în rândul angajaților provin, în principal, din două surse: șomerii (indemnizați sau nu) și persoanele care trăiesc din venitul minim garantat (ajutor social primit de la stat). Ar mai fi și persoane care nu sunt înregistrate la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă sau la altă instituție pentru că nu primesc niciun sprijin din partea statului sau locuitori care au păstrat domiciliul din documente aici, dar în fapt lucrează și locuiesc în altă parte.

Dacă cei neînregistrați nu se pot cuantifica, numărul șomerilor era, la sfârșitul anului 2018, de 8.267 de persoane, din care doar 1.790 care primeau indemnizație. O parte dintre șomerii fără indemnizație fac parte din categoria beneficiarilor de ajutor social – în 2018, în medie, au fost 6.122 de beneficiari de venit minim garantat la nivelul județului. În ceea ce privește tinerii NEET (cei care nu muncesc și nici nu învață), până la sfârșitul anului trecut, în județ fuseseră identificate doar 49 de persoane (raport AJOFM Neamț privind anul 2018).

Prin urmare, chiar dacă beneficiarii de venit minim garantat ar fi o categorie complet diferită de cea a șomerilor fără indemnizație (deși parțial se suprapun – un șomer fără indemnizație poate primi ajutor social până își găsește un loc de muncă), tot ar rămâne un procent important al populației care, în statistici, nu merge la muncă.

Fig. 37 Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale și pe sexe (mii persoane)

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Secțiuni CAEN Rev.2						
Județul NEAMȚ	188,3	185,4	178,7	171,2	171,5	173,1
din care: femei	89,7	85,8	82,7	74,7	77,2	79,3
Agricultură, silvicultură și pescuit	80,6	78,1	67,6	58,1	58,6	59,1
din care: femei	43,7	41,1	34,9	29,5	29,6	30,4
Industrie - total	32	31,2	33,8	35,5	35,4	35,8

din care: femei	10,4	10,3	11,1	10,8	11,5	11,9
Industria extractivă	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
din care: femei	-	-		0,1	-	-
Industria prelucrătoare	29,3	28,4	31,1	32,7	32,6	32,8
din care: femei	9,9	9,8	10,7	10,3	11	11,4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
din care: femei	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,7
din care: femei	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
Construcții	8,6	8,6	8,7	8,7	9,3	9,7
din care: femei	1	1	0,8	0,9	0,9	1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	27,1	26,3	27	26,4	26,2	26
din care: femei	12,6	11,6	14,1	11,9	13,4	13,9
Transport și depozitare	6,9	6,5	7,1	7,6	8,1	8,4
din care: femei	0,7	0,5	0,5	0,7	0,8	1
Hoteluri și restaurante	3,4	4	3,7	3,9	4,1	4,4
din care: femei	2,1	2	1,9	1,8	2,4	2,6
Informații și comunicații	1,1	1	1,2	1,3	1,2	1,1
din care: femei	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
Intermedieri financiare și asigurări	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1	1,1
din care: femei	0,9	1	1	0,9	0,9	0,9
Tranzacții imobiliare	0,9	0,7	0,8	0,9	0,7	0,5
din care: femei	0,7	0,3	0,5	0,5	0,3	0,3
Activități profesionale, științifice și tehnice	1,7	1,8	1,9	2,1	2	2,1
din care: femei	0,7	0,7	1,1	1	1	1
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2,9	3,8	3,6	2,9	2,7	2,9
din care: femei	0,6	1,1	0,9	0,8	0,9	0,9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3,7	3,8	4	3,8	3,9	4
din care: femei	2,1	2,1	2,2	2,2	2,2	2,2
Învățământ	8,1	8,2	8,3	8,4	8,3	8
din care: femei	6,1	6,1	6	5,5	5,6	5,3

Sănătate și asistență socială	7,4	7,4	7,5	7,7	7,7	7,9
din care: femei	5,9	5,7	5,9	5,9	6,1	6,2
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	1	1	0,8	1	0,9
din care: femei	0,5	0,6	0,6	0,4	0,5	0,5
Alte activități de servicii	1,6	1,7	1,2	1,9	1,2	1,2
din care: femei	1,2	1,3	0,8	1,4	0,7	0,7
Sursa: Balanța forței de muncă – la sfârșitul anului						

Sectorul economic

Conform datelor macro-economice judetul Neamt este plasat in partea inferioara a clasamentului Regiunii Nord-Est, fiind una dintre cele mai sarace zone NUTS 2 din Uniunea Europeana, depasita de judetele Iasi, Bacau si Suceava si afla aproape de cifrele judetelor Vaslui si Botosani.

Evolutia PIB-ului in perioada 2018 - 2019 in judetele din Regiunea Nord-Est indica faptul ca judetul Neamt, asemeni celorlalte judete, a resimtit efectele crizei economice care a debutat in 2008, cu greu reusind sa prinda din urma celalalte judete ale regiunii.

Reușind să înregistreze o nouă creștere după perioada de criză (2008-2010) și plasându-se astfel în grupul județelor care au înregistrat un reviriment, județul Neamț a înregistrat doar o revenire timidă în jurul valorilor pre-criză, afișând un PIB/capita la jumătatea valorii naționale și cu o treime mai mic față de cel din județul Iași.

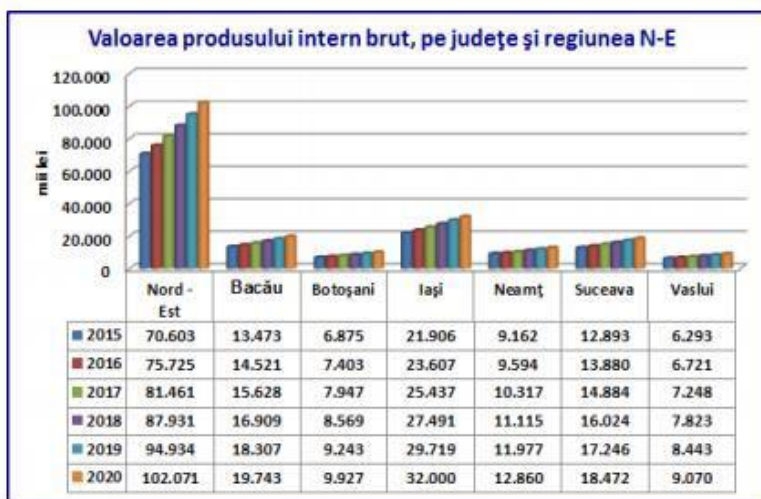
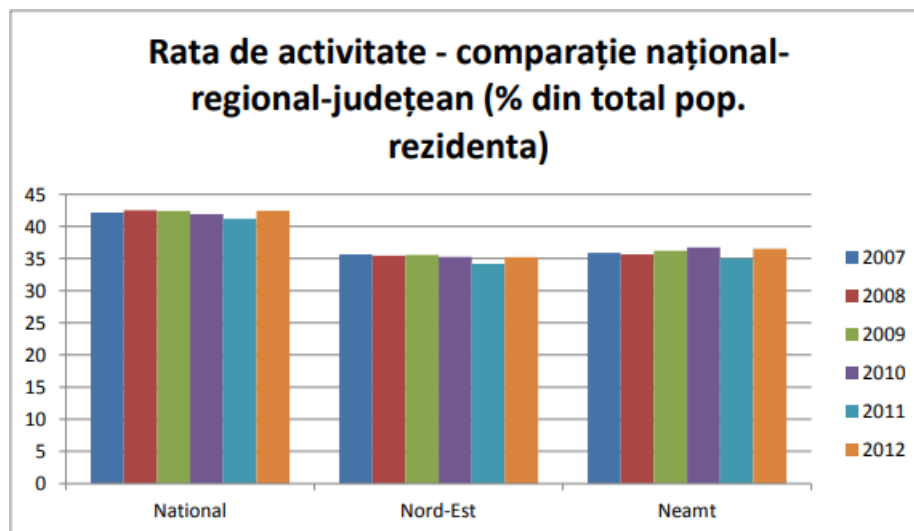

Fig. 38 Valoarea PIB, pe judete si regiunea Nord - Est

Resursa de muncă a județului Neamț

Rata de activitate a populației județului Neamț este cu circa 5% inferioară mediei naționale. Aceasta reprezintă un dezavantaj competitiv pentru activitatea economică, reprezentând o barieră pentru atragerea investitorilor și pentru dezvoltarea IMM-urilor locale.

Ponderea populației ocupate civile a județului Neamț (reprezentând populația care este angajată într-o activitate generatoare de venit: salariu sau orice altă formă) este și ea constant inferioară nivelului național (cu mai mult de 5%) însă superioară nivelului înregistrat în Regiunea Nord-Est. Aceasta confirmă caracterul problematic al capitalului uman în județul Neamț.

Cotele județene ale somajului

La sfârșitul lunii iunie 2018, numărul șomerilor înregistrați era cu 54 persoane mai mic față de luna mai 2018. Județul Neamț dispune de importante resurse naturale și umane, dar și de know-how, ceea ce ar putea genera o dezvoltare economică susținută, având ca rezultat creșterea nivelului de trai al populației precum și sporirea vizibilității regiunii ca fiind profitabilă pentru investitori.

Tabelul de mai jos cuprinde date statistice cu somerii înregistrați, pe sexe, pe categorii de personal și nivel de educație:

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ	12451	12114	11571	11171	9039	8267
din care: femei	4938	4837	4623	4341	3665	3443
Primar, gimnazial și profesional	8590	9119	8906	8818	7776	6878
din care: femei	2987	3244	3156	3214	2988	2636
Liceal și postliceal	3100	2316	2092	1919	1014	1177
din care: femei	1489	1183	1100	853	535	667
Studii universitare	761	679	573	434	249	212
din care: femei	462	410	367	274	142	140
Beneficiari de indemnizație de șomaj- total	5100	3928	3237	2602	2032	1790
din care: femei	2036	1624	1414	1155	953	887
Primar, gimnazial și profesional	2370	1857	1508	883	1234	1055
din care: femei	663	530	451	314	491	429
Liceal și postliceal	2211	1600	1337	1384	630	609
din care: femei	1063	807	713	624	361	369
Studii universitare	519	471	392	335	168	126
din care: femei	310	287	250	217	101	89

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ	12451	12114	11571	11171	9039	8267
din care: femei	4938	4837	4623	4341	3665	3443
Primar, gimnazial și profesional	8590	9119	8906	8818	7776	6878
din care: femei	2987	3244	3156	3214	2988	2636
Liceal și postliceal	3100	2316	2092	1919	1014	1177
din care: femei	1489	1183	1100	853	535	667
Studii universitare	761	679	573	434	249	212
din care: femei	462	410	367	274	142	140
Beneficiari de indemnizație de șomaj- total	5100	3928	3237	2602	2032	1790
din care: femei	2036	1624	1414	1155	953	887
Primar, gimnazial și profesional	2370	1857	1508	883	1234	1055
din care: femei	663	530	451	314	491	429
Liceal și postliceal	2211	1600	1337	1384	630	609
din care: femei	1063	807	713	624	361	369
Studii universitare	519	471	392	335	168	126
din care: femei	310	287	250	217	101	89
Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Din beneficiari de indemnizație de șomaj – cu experiență	3565	2747	2294	2005	1646	1464
din care: femei	1343	1061	936	819	744	702
Primar, gimnazial și profesional	2289	1728	1401	844	1131	970
din care: femei	631	500	427	298	440	393
Liceal și postliceal	924	697	592	956	379	395
din care: femei	499	381	318	398	223	240
Studii universitare	352	322	301	205	136	99
din care: femei	213	180	191	123	81	69
Din beneficiari de	1535	1181	943	597	386	326

indemnizație de șomaj – fără experiență						
din care: femei	693	563	478	336	209	185
Primar, gimnazial și profesional	81	129	107	39	103	85
din care: femei	32	30	24	16	51	36
Liceal și postliceal	1287	903	745	428	251	214
din care: femei	564	426	395	226	138	129
Studii universitare	167	149	91	130	32	27
din care: femei	97	107	59	94	20	20
Șomeri neindemnizați	7351	8186	8334	8569	7007	6477
din care: femei	2902	3213	3209	3186	2712	2556
Primar, gimnazial și profesional	6220	7262	7398	7935	6542	5823
din care: femei	2324	2714	2705	2900	2497	2207
Liceal și postliceal	889	716	755	535	384	568
din care: femei	426	376	387	229	174	298
Studii universitare	242	208	181	99	81	86
din care: femei	152	123	117	57	41	51

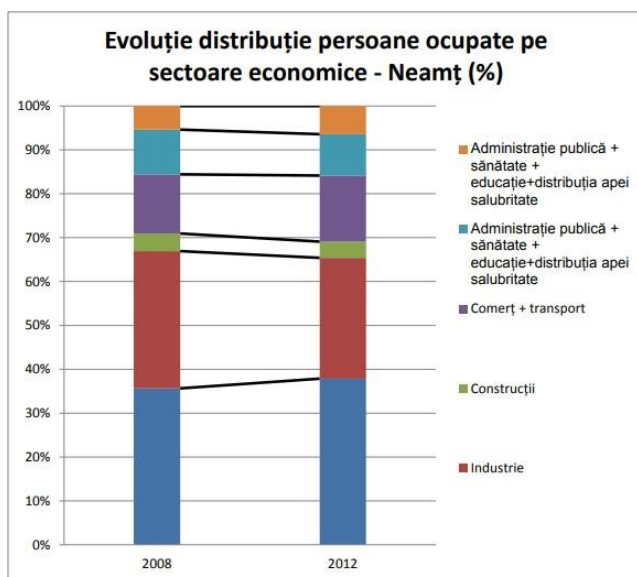
Fig. 39 Rata șomajului pe sexe

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ						
Rata șomajului - total	6,2	6,1	6,1	6,1	5	4,6
Masculin	7,1	6,8	6,8	6,6	5,4	4,9
Feminin	5,2	5,3	5,3	5,5	4,5	4,2
Sursa: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă						

Domeniul economic si sectoarele aferente

Distribuția activității pe sectoare macro - economice se inscrie in problematica națională a ponderii prea mari a persoanelor ocupate în agricultură comparativ cu cifra de afaceri generată de sectorul agricol. În termeni de evoluție, dacă sectorul industrial și cel al serviciilor au reușit, după o scădere în 2009, să depășească perioada de criză (în termeni de cifră de afaceri generată), sectorul agricol nu pare a fi afectat în mod semnificativ de conjunctura economică mondială pe fondul unei producții a cărei valoare de piață nu reușește să înregistreze creșteri semnificative, trădând lipsa de dezvoltare a valorii adăugate a produselor în această ramură economică.

Problema numarului mare al celor ocupați într-un sector agricol slab productiv este extrem de acută în județul Neamț. Distribuția cifrei de afaceri și cea a populației ocupate civile sunt elocvente în acest sens: dacă mai puțin de un sfert din cifra de afaceri totală este generată în județul Neamț de sectorul agricol, aproape 40% din populația ocupată civilă salariată este angajată în acest sector.

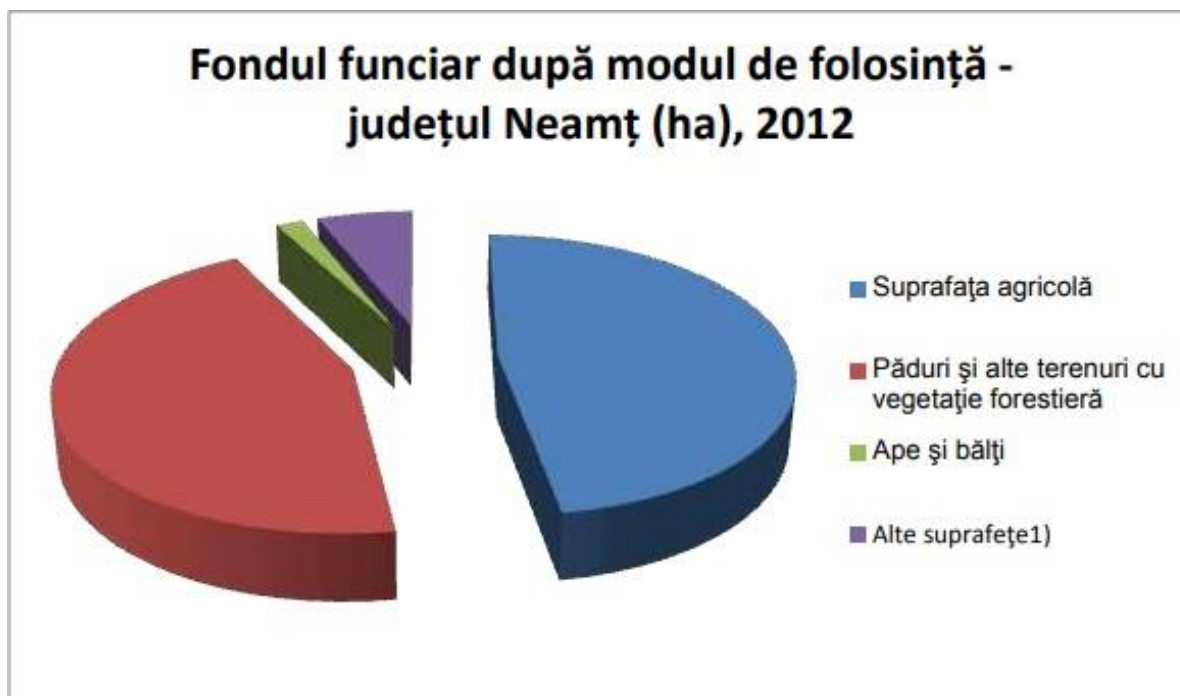

Sursa datelor: INS-Institutul Național de Statistică

Fig. 40 Evoluția distribuției persoanelor ocupate pe sectoare economice (exprimat în procente)

Agricultură

Județul Neamț este un teritoriu dedicat în buna măsură agriculturii ca activitate economică pe care o practică o bună parte din populația rezidentă, după cum au aratat statisticile anterioare. Privind profilul său agricol, observăm că ponderea suprafeței agricole în județul Neamț este inferioară celei de la nivelul Regiunii Nord-Est, diferență explicabilă prin procentul important de teren ocupat de pădure și vegetație forestieră din județul Neamț, în special în jumătatea sa vestică, muntoasă.

Sursa: Institutul Național de Statistică Neamț

Fig. 41 Fondul funciar al județului Neamț, după modul de folosință

În ceea ce privește principalele culturi raportate la suprafața totală cultivată, se observă faptul că, evident, culturile de porumb, grâu (și cereale în general) și floarea soarelui - culturi de suprafață mare - ocupă mare parte din suprafața totală cultivată la nivelul județului. Legumicultura nu pare a reprezenta o filieră importantă în județ, cel puțin nu la nivel de producții pentru piață, care să fie raportate.

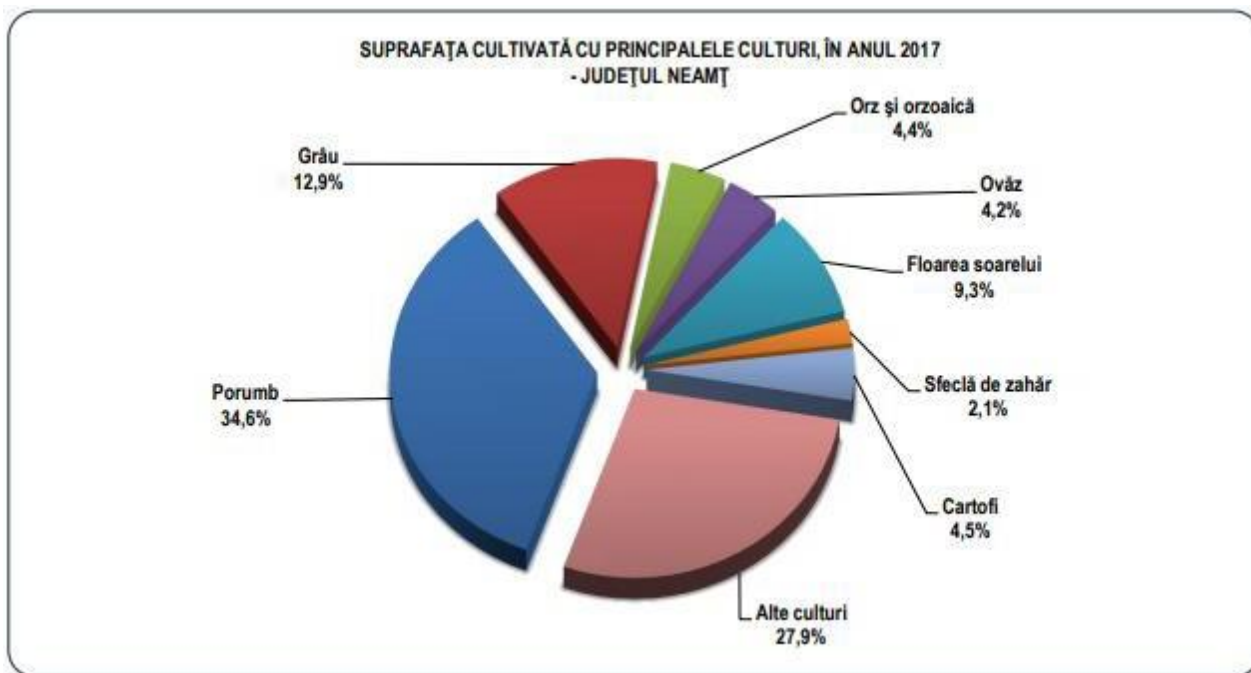

Fig. 42 Suprafata cultivata cu principalele culturi

Cresterea animalelor

Sectorul animalier, un alt sector cu potențial foarte bun în județ, rămâne, așa cum am văzut și mai sus, un sector problematic. Tabelul de mai jos indică scăderi ale producției de carne pe aproape toate speciile (mai puțin la păsări) între 2018 și 2019, asemănător produselor derivate (lapte, lână). Nu exista ferme de crestere a animalelor, majoritatea efectivelor se regasesc in gospodarii private.

Fig.43 Productia de carne pe specii

Denumire	UM	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Nord - Est							
Carne – total ¹⁾	mii tone greutate în viu	204,9	185,8	205,9	242,4	244,5	230,4
din care:							
Carne de bovine	mii tone greutate în viu	50,5	50,7	48,6	57,9	51,2	52,3
Carne de porcine	mii tone greutate în viu	58,9	53,9	54,4	71,8	71,8	59,9
Carne de ovine și caprine	mii tone greutate în viu	12,8	13,9	14,8	13,1	12	12,5
Carne de pasăre	mii tone greutate în viu	82,5	67,3	88,1	99,4	109,3	105,4
Lapte de vacă și bivoliță (inclusiv consumul vițelilor)	mii hl	9927	10525	10906	11502	11045	10602
Lapte de oaie și capră	mii hl	883	863	901	864	863	850
Lână	tone	2778	3124	3165	3201	3157	3071
Ouă	milioane bucăți	943	981	1005	990	1035	1029
Miere extrasă	tone	3368	3433	2711	4081	3188	3917
din care:							
Proprietate majoritar privată							
Carne – total ¹⁾	mii tone greutate în viu	204,7	185,6	205,8	242,2	244,3	230,2
din care:							
Carne de bovine	mii tone greutate în viu	50,4	50,6	48,5	57,8	51	52,2
Carne de porcine	mii tone greutate în viu	58,9	53,8	54,3	71,8	71,8	59,9
Carne de ovine și caprine	mii tone greutate în viu	12,8	13,9	14,8	13,1	12	12,5
Carne de pasăre	mii tone greutate în viu	82,5	67,3	88,1	99,4	109,3	105,4
Lapte de vacă și bivoliță (inclusiv consumul vițelilor)	mii hl	9898	10498	10880	10609	10154	9725
Lapte de oaie și capră	mii hl	880	862	898	861	861	848
Lână	tone	2770	3115	3155	3193	3148	3062
Ouă	milioane bucăți	943	981	1005	990	1035	1029
Miere extrasă	tone	3366	3429	2708	4074	3181	3909
din care:							
Județul NEAMȚ							
Carne – total ¹⁾	mii tone greutate în viu	20,8	22,0	21,2	21,0	21,6	20,1
din care:							
Carne de bovine	mii tone greutate în viu	7,1	7,8	7,6	5,6	5	4,8
Carne de porcine	mii tone greutate în viu	9,5	10,1	9,2	11,4	12	11,1
Carne de ovine și caprine	mii tone greutate în viu	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4
Carne de pasăre	mii tone greutate în viu	2,8	2,8	3,0	2,4	3,1	2,7
Lapte de vacă și bivoliță (inclusiv consumul vițelilor)	mii hl	1356	1477	1496	1492	1492	1487
Lapte de oaie și capră	mii hl	100	99	113	111	112	104
Lână	tone	361	476	473	434	419	427
Ouă	milioane bucăți	150	155	157	160	151	149
Miere extrasă	tone	359	361	244	431	300	385
din care:							
Proprietate majoritar privată							
Carne - total ¹⁾	mii tone greutate în viu	20,8	22,0	21,1	21,0	21,5	20,1
din care:							
Carne de bovine	mii tone greutate în viu	7,0	7,8	7,5	5,6	4,9	4,8
Carne de porcine	mii tone greutate în viu	9,5	10,1	9,2	11,4	12	11,1
Carne de ovine și caprine	mii tone greutate în viu	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4
Carne de pasăre	mii tone greutate în viu	2,8	2,8	3,0	2,4	3,1	2,7
Lapte de vacă și bivoliță (inclusiv consumul vițelilor)	mii hl	1346	1466	1485	1483	1484	1479
Lapte de oaie și capră	mii hl	100	99	112	111	112	104
Lână	tone	360	476	472	433	418	427
Ouă	milioane bucăți	150	155	157	160	151	149
Miere extrasă	tone	359	361	244	426	296	380

¹⁾ greutatea animalelor destinate sacrificării pentru consum

Silvicultura

Profilului geografic al județului plaseaza silvicultura drept una dintre ramurile foarte importante ale sectorului primar din județul Neamț, mai ales datorită (jumătatea muntoasă de vest cu largi zone împădurite) și prezenței în județ a unui sector industrial al mobilei care în ciuda problemelor actuale reprezintă un potențial de dezvoltare deloc de neglijat. Problematika retrocedării pădurilor și a durabilității exploatării silvice reprezintă însă o temă cu impact major în viitor.

Fig. 44 Fondul forestier la sfarsitul anului 2017 (mii hectare)

Denumire	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Nord Est						
Total	1192,4	1192,5	1194,1	1196,4	1197,4	1198,1
Suprafata padurilor	1163,1	1163,2	1164,7	1166,9	1169,2	1170,2
Rasionoase	560,1	559,4	558,0	556,8	556	555,8
Foioase	603,0	603,8	606,7	610,1	613,2	614,4
Alte terenuri	29,3	29,3	29,4	29,5	28,3	27,9
Judetul NEAMT						
Total	259,3	259,2	260,1	261,8	262	262,2
Suprafata padurilor	254,4	254,1	255,5	257,1	257,3	257,5
Rasinoase	139,2	138,9	138,9	140,1	140,2	140,1
Foioase	115,2	115,2	116,6	117	117,1	117,4
Alte terenuri	4,9	5,1	4,6	4,7	4,7	4,7

Un instrument instituțional important pentru dezvoltarea rurală este reprezentat de Grupurile de Acțiune Locală (GAL). În județul Neamț există 6 GAL-uri dintre care 2 includ doar comune din județ. 4 dintre cele 6 GAL-uri sunt în mare parte incluse în teritoriul județului Neamț. Cu excepția zonei de sud-est și a fâșiei peri-montane care merge de la Tîrgu Neamț la Tarcău, teritoriul județului este acoperit de GAL-uri. Lista lor este prezentată mai jos:

Denumirea GAL	Acoperire comune GAL	Suprafata totala (km1)	Populatie Locuitori	Reprezentant legal	Date de contact GAL
Asociatia "Grupul de Actiune Locala Ceahlau"	Comune: Bicaz - Chei, Bicazu-Ardelean, Borca, Ceahlau, Damuc, Farcasa, Grinties, Hangu, Pipirig, Poiana Teiului, Raca, Pastraveni Orase : Bicaz	1850	60.940	Ioan Cernat	Adresa: Primaria Com. Hangu, sat Hangu, comuna Hangu, Judetul Neamt Tel:0754 643 936 Fax: 0333 819 473 Email: gal.ceahlau@ gmail.com
Asociatia Grupul de Actiune Locala (G.A.L.) "Nicolae Roznovanu"	Comune: Dochia, Balcani, Borlesti, Margineni, Piatra Soimului, Tazlau, Zanesti Orase: Roznov	694,01	51.242	Daniel Vasiliu	Adresa: Str. Principala, nr. 1285, Loc. Zanesti, Judetul Neamt Tel./Fax: 0233 283 471 Mobil : 0747 665 555, 0721693 648, 0759 012 130 E-mail : galroznovanu@ yahoo.com
GAL "Podisul de Nord al Barladului"	Comune: Bira, Sagna, Boghicea, Gadinti, Stanita, Oteleni	292,97	17.966	Mimi Gherasim	Adresa: Com. Bira, sat Bira, jud.Neamt, C.P. 617030 Tel/Fax: 0233 765 502 Mobil : 0768101930

GAL "Stefan cel Mare"	Comune: Bargauani, Dragomiresti, Bodesti, Ciohorani, Dulcesti, Faurei, Girov, Valeni, Trifesti, Ruginoasa, Stefan Cel Mare, Tupilati, Tibucani, Dobreni, Grumazesti, Negresti, Petricani, Razboieni	829,05	60.224	Panaite Vasile	Adresa: Sat Vad, Comuna Dragomiresti, Jud. Neamt Tel/Fax: 0233 293.999 Tel: 0731 056 262
GAL "Valea Siretului"	Comune: Sabaoani, Tamaseni, Doljesti, Rachiteni	105,90	31.553	Dascalu Valeria	Adresa: Str.Orizontului nr.58, Loc. Sabaoani, com. Sabaoani, Jud. Neamt Tel: 0233 735 183 Mobil 0730 223 880 0753.551.558
GAL "Tinutul Zimbrilor"	Comune: Agapia, Baltatesti, Brusturi, Cracaoani, Draganesti, Ghindaoani, Patraveni, Brusturi, Timisesti, Urecheni, Vanatori	690,8	44.435	Nica Vasile	Asociatia Grup de Actiune Locala „Tinutul Zimbrilor” CUI 32379442 Sediul social: str. Stefan cel Mare, Comuna Vinători- Neamt, sat Lunca, jud.Neamt, cod postal 617500

Infrastructura de transport

Caile de comunicatie constituie un domeniu esential in dezvoltarea viitoare a judetului si sunt reprezentate intr-o structura integrala de cai rutiere si feroviare. Judetul este traversat de magistrale rutiere si feroviare care asigura legaturi regionale si externe cee ace

sporeste importanta infrastructurii de transport.

Reteaua de cai rutiere:

La nivel de judet densitatea drumurilor este de 3,3 km/km² (30,8 km/ 100 km²). Densitatea este mai mare in partea centrala si de est a judetului si mai redusa in vest, in zona montana.

Principala artera rutiera drumul european E 85 strabate judetul de la sud la nord in lungul culoarului Siret.

Cele mai importante drumuri nationale sunt:

- DN 15: strabate judetul de la sud - est la vest pe ruta Costisa - Roznov - Piatra Neamt • Bicz - Poiana Largului - Grinties si asigura legatura cu Ardealul prin Borsec - Toplita.
- DN 15 B: din E 85 (Timisesti), prin Targu Neamt, la Poiana Largului (racord la DN 15);
- DN 15 C: Piatra Neamt -Targu Neamt, spre Falticeni si Suceava prin Brusturi• Draganesti;
- DN 15 D: Piatra Neamt - Roman (cu racord din Roman la E 85); in continuare din Roman, prin Poienari, spre Vaslui;
- DN 12 C din Gheorghieni, prin Lacul Rosu - Cheile Bicazului, la Bicz (racord la DN 15)
- DN 17B: de la Vatra Dornei prin Borca - Farcasa la Poiana Teiului (racord la DN 15).

Restul drumurilor sunt drumuri judetene si comunale care completeaza reseaua rutiera a judetului.

Se observa ca la nivel regional densitatea drumurilor publice totale este superioara mediei nationale, judetele din jumatarea estica a regiunii avand o densitate a drumurilor publice superioara mediei regionale – in corelare cu formele de relief existente.

Denumire	2012	2013	2014	2015	2017	2018
Județul NEAMȚ						
Lungimea drumurilor publice - total	1984	2009	2039	2039	2039	2038
Drumuri modernizate	541	547	566	566	568	571

Drumuri cu îmbrăcămiși ușoare rutiere	577	579	595	595	603	633
Lungimea drumurilor naționale*)	419	418	419	419	419	419
Drumuri modernizate	407	407	407	407	407	409
Drumuri cu îmbrăcămiși ușoare rutiere	12	11	12	12	12	10
Lungimea drumurilor județene și comunale	1565	1591	1620	1620	1620	1619
Drumuri modernizate	134	140	159	159	161	162
Drumuri cu îmbrăcămiși ușoare rutiere	565	568	583	583	591	623
Densitatea drumurilor publice la 100 km ² de teritoriu	32,9	33,6	34,1	34,6	34,6	34,6

Infrastructura feroviara

Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ						
Lungimea căilor ferate – total ¹⁾	173	173	173	173	173	173
din care, linii cu ecartament normal ²⁾	173	173	173	173	173	173
linii normale cu o cale	99	99	99	99	99	99
linii normale cu 2 căi	74	74	74	74	74	74
Din total, căi ferate electrificate	89	89	89	89	89	89
Densitatea liniilor pe 1000 km ² teritoriu	29,3	29,3	29,3	29,3	29,3	29,3

Servicii de asistenta sociala

Grupul vulnerabil al populatiei de etnie rroma

La nivelul judetului Neamt, conform rezultatelor ultimului recensamantului, s-au inregistrat un numar de 6700 persoane (1,4% din total nivel judetean) de etnie roma. Din datele Biroului Județean pentru Romi reiese faptul ca sunt aproximativ 17.000 de persoane aparținând acestei minorități ceea ce releva de fapt ca, în realitate, rromii sunt cu mult mai numeroși decât numărul consemnat în registrele oficiale.

Localitati in cadrul carora se inregistreaza un procent ridicat de persoane de etnie roma sunt Valeni cu 328 persoane (24% din populatia totala), Bahna (16% - 492) si Cracaoani (12% - 490). Localitatile urbane cu un numar mai important de locuitori de etnie roma sunt Roman

(1549) si Piatra Neamt (827), Roznov cu 411 persoane (aprox. 5% din populatia totala) si Targu Neamt (330 - sunt necesare locuinte sociale).

Familii monoparentale (persoane divortate), copii abandonati, copii cu parintii plecati la munca in strainatate, alcoolici, oameni ai strazii, persoane fara venituri

In zona rurala nu exista structuri sociale de sprijin pentru copii iar pentru celelalte structuri de sprijin social pentru adulti, legislatia prevede ca centrele cu o capacitate mai mare de 100 persoane sa fie inchise si transformate in alte tipuri de structuri sociale. In urma acestui demers, se vor infiinta noi centre rezidentiale cu o capacitate de pana la 50 persoane si locuinte protejate cu 6 pana la 12 locuri.

Una din problemele sociale cu care se confrunta judetul Neamt este reprezentata de numarul mare (peste 100.000) al persoanelor plecate la munca in strainatate, fapt care atrage dupa sine o alta problema majora, aceea a numarului mare (peste 8.000) de copii ramasi in urma, in tara, in grija altor persoane. Aceasta realitate impune luarea rapida a unor masuri de protectie si sprijin social atat pentru copiii ramasi in tara cat si pentru familiile in sanul carora au ramas in grija.

Protectia copilului

La data de 30.09.2013 numărul copiilor aflați în evidența sistemului de protecție al DGASPC Neamț era de 2437 copii, în segmentul de vârstă 7-17 ani, din care:

În servicii din subordinea D.G.A.S.P.C. Neamț:

a) În cadrul serviciilor de tip rezidențial:

- centre maternale: 3 copii case de tip familial,
- apartamente: 81 copii
- centre de plasament: 197 copii, din care 23 asistați
- centre de recuperare pentru copii cu dizabilități: 84 copii
- centre de primire în regim de urgență: 18 copii

În servicii aflate în subordinea altor autorități:

- centre de recuperare pentru copii cu dizabilități: 2 copii
 - școli speciale: 338 copii
 - organisme private autorizate: 95 copii
- b) În cadrul serviciilor de zi
- centre de zi: 24 copii
- c) În cadrul serviciilor de tip familial:
- asistență maternală/ plasament la rude, alte familii sau persoane: 1123 copii, din care 558 copii la asistenți maternali profesioniști
 - tutele: 38
- d) Încredințări în vederea adopției: 6 copii
- Adopții finalizate care sunt în perioada de monitorizare: 12 copii;
- e) Servicii de consiliere și prevenire: 273 copii;
- f) Alte servicii (recuperare): 143 copii;

Județul Neamț dispune de o strategie de incluziune socială care se concentrează asupra integrării sociale și profesionale a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului, precum și a celorlalte grupuri vulnerabile cum ar fi persoanele adulte.

Servicii sociale persoane adulte

Numarul de persoane cu handicap aflate în evidență este de 16.363 persoane, din care 802 instituționalizate și 15.561 neinstituționalizate.

Din punct de vedere statistic, două treimi din tipurile de handicap ale persoanelor care primesc asistență sunt de natură fizică, vizuală și mintală.

Serviciile de sănătate

Servicii de sănătate curative

Unități sanitare existente la sfârșitul anului 2013 în județul Neamț

Mediul urban

- 4 spitale
- 4 dispensare medicale
- 37 cabinete medicale de medicină generală adulți
- 119 cabinete medicale de familie
- 79 farmacii
- 2 drogherii
- 3 depozite farmaceutice
- 1 centru medical de specialitate
- 3 ambulatorii integrate spitalului
- 200 cabinete stomatologice
- 309 cabinete medicale de specialitate
- 1 centru de transfuzie sanguină
- 40 laboratoare medicale
- 82 laboratoare de tehnică dentară
- 2 centre de sănătate mintală
- 1 unitate de ambulanță cu 58 de autosanitare
- 10 cabinete medicale de fiziokinetoterapie.

Mediul rural

- 1 spital
- 6 cabinete medicale de medicină generală adulți
- 141 cabinete medicale de familie
- 1 societate medicală civilă
- 50 farmacii
- 19 puncte de lucru ale farmaciilor
- 3 drogherii
- 1 depozit farmaceutic
- 63 cabinete stomatologice

- 5 laboratoare medicale
- 4 laboratoare de tehnică dentară
- 1 cabinet medical de specialitate
- 2 cabinete medicale de fiziokinetoterapie

Mediu

Cadrul natural diversificat al județului Neamț este complex, incluzând câmpii, dealuri, văi și munți. Acesta prezintă o mare varietate de formațiuni vegetale, game de culori și forme, toate acestea conferindu-i acestui teritoriu un caracter de specificitate aparte.

Ariile naturale protejate din județul Neamț

Parcuri Naționale

- Cheile Bicazului-Hășmaș – 3315,82 ha pe teritoriul Județului Neamț (comunele Bicaz Chei, Bicazu Ardelean, Dămuc), 3621,27 ha pe teritoriul Județului Harghita
- Ceahlău – 7742,5 ha, aflate doar pe teritoriul Județului Neamț (orașul Bicaz, comunele Bicazul, Ardelean, Ceahlău și Pastraveni)

Parcuri naturale

Vânători-Neamț – 30818 ha, aflate în întregime pe teritoriul Județului Neamț (Agapia, Bălțătești, Brusturi, Crăcăoani, Vânători Neamț, Brusturi, Pipirig și orașul Tg. Neamț).

Rezervații forestiere

- Dobreni – Comuna Dobreni, 37 ha
- Pângărați – Comuna Pângărați, 2 ha
- Codrul Secular Runc – Localitatea Bahna, 58 ha
- Secu – Localitatea Secu, 776,7 ha, în cadrul ROSPA0129 Masivul Ceahlău

- Gosman – Comuna Tarcău, 175 ha
- Polița cu Crini – Comuna Ceahlău, 370 ha; în cadrul Parcului Național Ceahlău
- Codrii de Aramă – Comuna Agapia, 7 ha;
- Pădurea de Argint – Comuna Agapia, 2 ha

Rezervații faunistice

- Rezervația de zimbri Neamț – Comuna Vânători-Neamț, 11500 ha; în cadrul Parcului Natural Vânători Brateș – Comuna Tarcău, 30,7 ha
- Borca – Comuna Borca, 357 ha

Rezervații floristice

Dealul Vulpii-Botoaia (Ochiul de stepă) – Municipiul Piatra-Neamț, 2 ha

Rezervații paleontologice

- Locul fosilifer Cozla - Municipiul Piatra-Neamț, 10 ha
 - Locul fosilifer Pietricica - Municipiul Piatra-Neamț, 39,50 ha
 - Locul fosilifer Cernegura - Municipiul Piatra-Neamț, 198,2 ha în cadrul ROSCI0156
- Munții Goșman
- Locul fosilifer Agârcia - Municipiul Piatra-Neamț, 1 ha

Rezervații acvatice

- Pârâul Borcuța – Comuna Borca, 1,2 ha
- Lacul Cuejdel – Comuna Gârcina, 114 ha
- Lacul Izvorul Muntelui – Orașul Bicaș, 150 ha, parțial în ROSPA0129 Masivul Ceahlău

Arii de protecție specială avifaunistică

- Lacul Vaduri – Comuna Alexandru cel Bun, 119 ha
- Lacul Pângărați – Comuna Pângărați, 153 ha

Monumente ale naturii

- Cascada Duruitoarea – Comuna Ceahlău, 1 ha; în cadrul Parcului Național Ceahlău
- Cheile Bicazului – Comuna Bicaz - Chei, 11.600 ha; în cadrul Parcului Național Cheile Bicazului Hășmaș
- Cheile Sugăului – Comuna Bicaz - Chei, 90 ha, în ROSCI0033 Cheile Sugăului Munticelu
- Stânca Șerbești – Comuna Ștefan cel Mare, 5 ha
- Piatra Teiului – Comuna Poiana Teiului, 0,2 ha
- Peștera Toșorog – Comuna Bicazu Ardelean, 0,1 ha
- Peștera Munticelu – Comuna Bicazu Ardelean, 1 ha, în ROSCI0033 Cheile Sugăului Munticelu.

Rețeaua hidrografică

Sistemul de Gestionare a Apei Neamț acoperă aproape întreaga suprafață a județului, cu excepția părții estice care este acoperită de bazinul hidrografic al râului Bârlad. Lungimea rețelei hidrografice codificate a județului Neamț este de 2150 km; există un număr de 39 de baraje folosite pentru producția de electricitate, pescuit și protecție împotriva inundațiilor. Volumul total al acestor acumulări este de 1306,546 milioane m³. Principalele râuri în județul Neamț sunt Siret, Moldova, Bistrița, Ozana și Tazlău. Principalele caracteristici ale acestor râuri sunt prezentate succint în tabelul de mai jos.

Nr .	Râuri	Stație Hidrometrică	Deversări maxime în 2010 (m ³ /s)	Deversări medii multi-anzuale (m ³ /s)
Bazin hidrografic Siret				
1.	Siret	Nicolae Bălcescu	192 / 27,10	37,7
2.	Moldova	Roman	473 / 7,08	31,9
3.	Bistrița	Frunzeni	167 / 25,10	19,0
4.	Neamț (Ozana)	Dumbrava	71,2 / 6,08	3,52
5.	Tazlău	Tazlău	62,5/ 22,10	1,33

Infrastructura de mediu

Rețelele de infrastructură rutieră, de apă și canalizare pun probleme în majoritatea județelor din nord-estul țării având ca și cauza lipsa resurselor de apă, despăduriri, alunecări de teren de amploare și existența stratului freatic la mare adâncime.

Lista operatorilor economici care administrează rețelele de apă/canal

1. Compania Județeană Apa Serv S.A. este operator regional al Serviciului Public de alimentare cu apă și canalizare din județul Neamț.
2. S.C. APAVITAL S.A. Iași deservește comunele Timișești, Doljești, Săbăoani (sat Traian), operatori economici din zona Roman (S.C. Mittal Steel S.A., S.C. Suinprod S.A., etc).

Alimentare cu apă

Toate orașele din județ și aproape 42 % din localități beneficiază de sisteme de alimentare cu apă însă rețeaua este veche iar componentele acesteia pot să prezinte succint următoarele probleme:

Probleme generale:

- Pierderi mari de apă (peste 50 %);
- Avarii pe conducte pe perioada refacerii drumurilor;
- Conducte din azbociment în unele segmente de rețea (care sunt totuși în curs de înlocuire).

Probleme specifice pentru județul Neamț:

- Pericol pentru sursele de apă de suprafață
- Râul Bistrița: risc sporit de poluare rezultând din bazinul hidrografic extins (întreaga zonă localizată în România)
- Sisteme de transport lungi
- Niveluri de presiune scăzută parțial ca urmare a sistemelor învechite

Calitatea apei este una din principalele probleme critice în special în cazul puțurilor din zona rurală. Este necesară asigurarea conformării în sectorul alimentării cu apă în sensul

ca toate comunele afectate de calitatea precară a apei trebuie să beneficieze de sisteme adecvate de alimentare cu apă.

Valoarea redusă a analizelor de apă și pericolul potențial pentru sursele de apă de suprafață sunt alte doua problem ce isi cauta rezolvarea prin eforturi generale în domeniul controlului calității apei, protecției și totodată în domeniul reabilitării și protecției surselor subterane.

Fig. 45 Rețeaua de distribuție a apei potabile și volumul de apă potabilă distribuită consumatorilor

Denumire	UM	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ							
Localități cu rețea de distribuție a apei	Nr	52	52	53	53	54	55
din care: în municipii și orașe	Nr	5	5	5	5	5	5
Lungimea totală simplă a rețelei de distribuție	Km	1312,2	1374,7	1415,1	1455,2	1512,8	1580
din care: în municipii și orașe	Km	458,8	503,8	508,7	509,4	546,8	546,8
Apa potabilă distribuită	Mii mc	10656	10318	10602	10475	10390	10617
din care: pentru uz casnic	mii mc	8168	7862	8213	8340	8320	8544

Apa uzată

Principalele obiective în domeniul apelor uzate sunt:

- reducerea în mod eficient a infiltrărilor în sistemele de colectare a apelor uzate;
- operarea eficientă a facilităților existente de epurare a apelor uzate,
- eliminarea oricăror riscuri de contaminare provenind de la consumatori non-casnici;
- creșterea gradului de conectare la sistemele de colectare a apelor uzate.

Fig. 46. Rețeaua de canalizare

Denumire	UM	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ							
Localități ^{*)} cu canalizare publică	nr	19	19	21	22	23	25
din care: în municipii și orașe	nr	5	5	5	5	5	5
Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare	km	378,2	378,2	429,9	456,5	479,9	508,1

Fig. 47. Reteaua de distributie a gazelor natural

Denumire	UM	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ							
Localități în care se distribuie gaze naturale	Nr	18	18	16	16	16	18
din care: municipii și orașe	Nr	4	4	4	4	4	5
Lungimea simplă a rețelei de distribuție	Km	479,8	510	552,7	575,1	592,8	661
Volumul gazelor naturale distribuite	mii mc	99781	135786	99482	97956	99480	118725
din care: pentru uz casnic	mii mc	49751	56128	47733	47870	49739	60918

Fig. 48. Energie termica

Denumire	UM	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul NEAMȚ							
Localități ^{*)} în care se distribuie energie termică	Nr	3	3	2	2	2	2
din care: municipii și orașe	Nr	1	1	-	-	-	-
Energie termică distribuită	Gcal	13574	7685	2868	2437	3488	4160
din care: pentru populație	Gcal	10402	5248	485	493	897	480

Situația deșeurilor

Activitățile socio-economice și industriale din Județul Neamț duc la generarea unor volume substanțiale de deșeuri casnice și industriale.

Gestionarea colectării, transportului și depozitării acestor deșeuri nu a fost o prioritate principală în trecut și, în consecință, starea mediului induce un anumit risc populației.

În Județul Neamț, managementul deșeurilor urbane nu a ajuns încă la standarde europene; în zonele rurale, nu s-a implementat încă un sistem general de colectare a deșeurilor, 60% din primarii nu administrează un depozit de deseuri (groapa de gunoi), în schimb în 50% din primarii există implementat un sistem de colectare selectivă la nivelul tuturor imobilelor administrației, dintre acestea doar 30% din Primarii percep o taxă pentru serviciul de colectare separată a deșeurilor de la cetățeni.

În zonele urbane, managementul deșeurilor urbane – colectare, transport și depozitare – este asigurat de câteva companii de salubritate, care acoperă doar municipiile și orașele și câteva sate din împrejurimile acestor zone urbane.

Fig. 49. Depozite municipale conforme

Nr. Crt.	Judet	Depozit	Operator	Capacitate disponibila de depozitare la sfarsitul anului 2012(mc)
1	NEAMT	Piatra Neamt	“Asocierea SC. ROSAL SRL - S.C. Salubritate S.A.”	Celula 1: Sistata depozitarea Celula 2: 150213,29

Fig. 50. Depozite industrial de productie, nepericuloase

Agent Economic	Adresa	Suprafata ocupata (ha)	Anul programat pentru inchidere	Observatii
Arcelor Mittal Roman Tubular Product SA – Roman – halda noua	Simionesti, Com. Cordun	0,005	2032	Conform
SC Cersanit Romania SA Roman – halda noua	Roman	0,072	2034	Conform

In judetul Neamt cantitatea totala de deseuri a fost de 10.3036 tone din care 21.672 tone necolectate.

Riscuri de mediu

Inundații

Teritoriul județului Neamț se imparte în proporții aproximativ egale într-un sector cu climă de munte (partea de vest) și unul cu climă continentală - ținutul climei de dealuri, districtul Subcarpaților estici și parțial Podișului Central Moldovenesc (jumătatea de est). Cantitățile medii anuale de precipitații cresc gradat de la est către vest, de la 550 mm în est, la peste 1000 mm în vest.

Zona montană și subcarpatică cu altitudini mai mari primește anual între 800 și 1050 mm, sectorul de podiș între 600 și 800 mm (Piatra-Neamț - 649 mm, Tîrgu Neamț - 672 mm) iar pe văile largi ale Bistriței, Moldovei și Siretului între 550 și 600 mm (Roman - 529 mm). Cantitățile medii în luna iulie variază pe mai mult de jumătate din suprafața județului între 90 și 140 mm, iar în valea râului Siret scad până la 70 mm. Seceta este un fenomen deseori întâlnit în timpul verii. Cantitățile medii ale lunii ianuarie se încadrează între 30 și 70 mm, iar în zona montană 80 mm. Inundațiile sunt în multe cazuri amplificate de activități umane ca: depozitarea de materiale și deșeuri pe maluri care sunt antrenate la ape mari și produc blocaje în special la traversări, reducerea secțiunii de scurgere prin executarea de lucrări de traversare, executarea de construcții neautorizate în zonele inundabile ale cursurilor de apă, în mod special împrejmuirii și anexe gospodărești.

Toate comunele din județ pot fi afectate mai mult sau mai puțin de inundații, cu excepția comunei Săbăoani. Acest tip de risc poate afecta în județ, cu aproximație, următoarele obiective aflate în zona inundabilă:

- 2300 gospodării individuale;
- 97 societăți comerciale sau instituții publice;
- 9049 ha terenuri agricole;
- 232 km de drumuri;

Secetă hidrologică

Seceta hidrologică este caracterizată prin micșorarea accentuată a debitelor pe cursurile de apă, din care unele sunt afectate intermitent sau prelungit de fenomenul de secare. Lipsa debitelor pe cursurile de apă afectează consumatorii de apă care au stații de captare în bazinele unor astfel de cursuri de apă. În județul Neamț zona afectată de secetă hidrologică se află în bazinul hidrografic al râului Moldova cu afluenții de dreapta cei mai importanți, respectiv râul Neamț (Ozana) și pârâul Topolița.

Ploi cu caracter de aversă

Ploile cu caracter de aversă sunt mai frecvente în zonele de munte: municipiul Piatra-Neamț, orașul Tîrgu Neamț, comunele Piatra Șoimului, Tazlău, Tarcău, Dămuc, Bicazu Ardelean, Borca, Farcașa, Poiana Teiului, Bicz Chei și Pipirig.

Grindină

Conform istoricului, localitățile cele mai des afectate de căderi de grindină se află în zona de sud a județului, de-a lungul comunicațiilor Piatra Neamț-Costișa și Români - Secuieni, în zona de nord, pe direcția Tîrgu Neamț - Păstrăveni, și în zona de est - localitățile Săbăoani, Gherăești, Tămășeni, Doljești, Stănița, Icușești, Valea Ursului, Oniceni, Boghicea și Bîra;

Ninsori abundente și viscolite care blochează circulația auto se înregistrează în special pe traseele Piatra-Neamț - Brusturi, Piatra Neamț – Roman - Poienari, Bicz - Potoci, Petru Vodă - Pluton, Români – Moldoveni – Secuieni, Piatra Neamț – Mărgineni, Girov – Ștefan cel Mare – Dragomirești – Războieni etc.;

Intensificări ale vântului cu aspect de tornadă au avut loc în Tîrgu Neamț, Ceahlău, Grințieș și Poiana Teiului;

Îngheț

O particularitate a județului Neamț o reprezintă fenomenul de zăpor de pe râul Bistrița. Localitățile afectate de acest fenomen fiind Poiana Teiului, Farcașa și Borca.

Incendii de pădure

Suprafața fondului forestier din județul Neamț este de 262.445 ha, din care 224.205 ha sunt acoperite cu păduri. Acesta este răspândit pe toată suprafața județului, cu o pondere mai însemnată în jumătatea vestică, acolo unde și relieful este muntos. Suprafețele împădurite care pot fi afectate de incendiile de pădure reprezintă cca. 60 % din suprafață.

Cutremure de pământ

Teritoriul județului Neamț poate fi afectat de mișcările seismice din zona Vrancea situată la cca. 150 km depărtare. Deși au fost înregistrate mișcări seismice cu epicentrul în zona Tazlău, probabilitatea de apariție a unor astfel de mișcări cu epicentrul în județul Neamț este redusă.

Alunecări de teren

Alunecările de teren ca situație de urgență independentă nu prezintă periodicitate. Fiind o pierdere de echilibru a unui masiv de pământ, ele sunt provocate și favorizate de alterarea calității pământurilor (prin umezire, interzicerea traseelor tradiționale de circulație, eliminarea apelor subterane etc.) de creșterea valorii sarcinilor gravitaționale (construcții, depozite de pământ sau materiale) sau de intervenții neautorizate, fără o bază corectă asupra geometriei sistemului (săpături locale la bază, șanțuri, tunele, creșterea unghiului de pantă a taluzurilor). Ultimele două cauze ale alunecărilor de teren, fiind provocate prin intervenții umane, pot fi prevenite și ținute sub control, eventual prin severe măsuri coercitive.

Zonele cu potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren se găsesc pe teritoriul următoarelor localități: Piatra-Neamț, Bicz (Izvorul Alb, Potoci), Bicazu Ardelean, Bîra, Borlești, Botești, Dobreni, Dulcești (Corhana), Făurei, Icușești, Moldoveni, Păstrăveni, Brusturi, Războieni, Români, Sagna, Ștefan Cel Mare, Tupilați și Urecheni.

Zonele cu potențial mediu de producere a alunecărilor de teren se găsesc pe teritoriul următoarelor localități: Agapia, Bălțătești, Borca, Ceahlău, Farcașa, Gârcina (Cuejdel), Hangu, Ion Creangă, Piatra Șoimului, Pipirig (Dolhești, Pluton), Poiana Teiului (Petru Vodă) și Pastraveni (Pastraveni Deal și Hamzoaia).

CAPITOLUL VI

DEZVOLTARE DURABILA IN COMUNA BRUSTURI

Geografic, comuna Brusturi Comuna Brusturi este situată în partea de nord-est a județului Neamț, în depresiunea Baia, mai precis la granița între județele Neamț și Suceava, întinzându-se pe o suprafață totală de 5.015 hectare. Situată la 14 km de Cetatea Neamțului, 25 km de Mănăstirea Neamț, 25 km de Mănăstirea Râșca și de Baia și la 20 de km față de orașul Fălticeni.

Din punct de vedere administrativ comuna Brusturi este formată din patru sate, respectiv Brusturi, Grosi, Poiana, Tarzia.

*Zaharia Andrei
photo*

Fig. 51. Comuna Brusturi

Comuna Brusturi se mărginește

- la nord cu comuna Boroaia, județul Suceava (pe văile pâraielor Ulia și Dadeșa);
- la est cu comuna Drăgănești (cu care a format împreună, din anul 1968 până în anul 2004, comuna Brusturi - Drăgănești);
- la sud cu comuna Răucești;
- la vest cu comuna Vânători Neamț.

Așezarea amintită face ca să primească o cantitate de căldură solară mai mică decât localitățile din sudul țării, toamna să vină mai timpuriu iar iernile să fie mai lungi.

Prin poziția și caracteristicile sale geografice, comuna Brusturi se integrează armonios ținuturilor de contact al Podișului Moldovei cu Subcarpații.

Comuna este străbătută de drumul național DN 15C Târgu Neamț – Suceava și în legătură directă cu Piatra – Neamț (reședința de județ), situată la o distanță de 54 km, prin orașul Târgu Neamț, față de care este situată la 10 km. Este înconjurată de dealuri împădurite și pășuni ce oferă o priveliște deosebită.

Scurt istoric

Legenda spune că temelia satului Brusturi ar fi fost pusă în jurul anului 1359 de către răzeșii Motocești, când Dragoș din Maramureș a coborât și s-a așezat pe dealul Borșa. Primul document în care este atestat satul Brusturi datează din 26 decembrie 1518, când postelnicul Cozma Șarpe „a dat pentru sănătatea și mântuirea sa sfintei Mănăstiri de la Neamț“ o mănăstire „a Turbatului, ce se numește acum Brusturi“, iar Ștefăniță Vodă întărește această danie. Un alt document din 10 ianuarie 1952, aflat în arhivele de la Iași, spunea că Aron Vodă, Voievod al Moldovei, dăruiește și întărește Mănăstirea Neamț cu satul Drăgănești și cătunul Brusturi, iar documentul din 14 martie 1612 precizează că Ștefan Voievod al Moldovei întărește Mănăstirea Neamț cu moșia Drăgănești în urma pricinii ce a avut-o Mănăstirea Rașca.

Desigur că satul Brusturi ca și altele amintite de aceste documente, vor fi existat cu mult înainte decât primele documente citate.

Informațiile cele mai ample despre satul Brusturi le dă însă Dicționarul geografic al județului Suceava privind așezarea satului, numărul de case, familii și suflete, suprafața de teren, învățământ precum și numele unor gospodării din acea perioadă. Același Dicționar transmite informații și despre satul Poiana Prisacii – azi Poiana – aflată la 3 km vest de Drăgănești pe valea pârâului Culesa.

Din anul 1865 apare în patrimoniul satului o școală mixtă, ale cărei cursuri erau urmate de 30 de copii din cei 138 cu vârsta cuprinsă între 7 – 12 ani de vârstă școlară. Până în anul 1878 comuna era formată din Săvești și Șoimărești. Despre satele Groși și Tîrzia se arată că ele

au făcut parte, în perioada 1700-1904 din comuna Boroaia, ulterior aliniindu-se comunei Brusturi. Intravilanul satelor componente ale comunei a fost convențional împărțit în unități teritoriale de referință – suprafețe omogene din punct de vedere funcțional, structural și morfologic, pentru care se pot stabili condiții de construibilitate.

Denumirea satelor componente: **Brusturi, Grosi, Tarzia, Poiana** .

Relieful comunei

Relieful județului Neamț are în ansamblu aspectul unui amfiteatru natural, cu fațada orientată spre est: partea vestică o formează culmile înalte ale munților (800-1907 m), după care urmează treptele descrescătoare ale dealurilor subcarpatice (500-700 m), de podiș (400-450 m) și luncile joase (100-200 m). Munții, cu o suprafață de 2653 km², reprezintă 45% din suprafața totală a județului, iar dealurile și podișurile 55%, cu o suprafață de 3245 km².

Munții au forma unor culmi și platouri cu vârfuri izolate, puternic fragmentați de văi adânci, incluși în întregime Carpaților Orientali - grupa munților Bistriței Moldovenești și cuprind: munții Bistriței, Ceahlău, Hășmaș, Tarcău și Stănișoarei.

Dealurile subcarpatice formează o fâșie continuă de la nord la sud, lată de 15 km incluzând depresiunile subcarpatice Neamț, Cracău-Bistrița și Tazlău ce se individualizează ca niște câmpii colinare de-a lungul văilor, intens cultivate.

Culoarele de vale ale Siretului, Bistriței și Moldovei ocupă un loc aparte în relieful județului având aspectul unor câmpii largi terasate, dezvoltate la o altitudine de 180-200 m.

Relieful comunei Brusturi este reprezentat de Subcarpații Moldovei și Podișul Moldovenesc, acesta armonizându-se cu relieful județului Neamț. Beneficiind de o bogată tradiție istorică, culturală și spirituală, cadrul natural al comunei îmbină în mod armonios tradiționalul cu modernul și trecutul cu prezentul, potențialul acesteia putând fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a întreg spațiului rural, a turismului, economiei și a resurselor umane.

Reteaua hidrografica

Apele de suprafață:

Lungimea totală a râurilor ce traversează județul Neamț este de peste 2000 km. Întreaga rețea hidrografică ce drenează teritoriul județului aparține râului Siret și principalilor săi afluenți: Bistrița și Moldova la care se adaugă râurile Ozana, Cracău, Tarcău, Cuiejdii. Din punct de vedere hidrografic, teritoriul comunei aparține bazinului hidrografic al râului Moldova care prin afluenții săi colectează apele de precipitații și de izvoare de pe cuprinsul teritoriului.

Pâraiele ce se varsă în râul Moldova pe cuprinsul comunei Brusturi sunt: Târzia, Dadeș, Culesa, Cucului și Brustura.

Pânza freatică este potabilă însă conține urme de cloruri și mai abundent sulfatați. Rețeaua hidrografică este bogată și se caracterizează printr-o alimentare pluvială intensă a râurilor, prin predominarea apelor mari de primăvara și viituri frecvente vara și toamna, regimul hidrografic având în general un caracter echilibrat.

Clima

Clima zonei are un caracter temperat continental, cu nuanțe de excesivitate cu amplitudini termice anuale mari. Temperatura minimă anuală este de -28°C și a fost

înregistrează în lunile ianuarie și februarie iar cea maximă absolută de +40°C, fiind înregistrată la sfârșitul lunii iulie.

Regimul pluviometric se caracterizează prin mai puține ploi în anotimpul rece al anului, cu un minim în lunile februarie și martie și cu un maxim în lunile iunie și iulie. Suma medie a precipitațiilor anuale este de 540,8 mm.

Regimul ploilor se caracterizează prin cantități mari în iunie (70 – 80 mm în medie) și mici iarna și în martie (20 – 30 mm în medie).

Direcția predominantă a vânturilor este nord – vestică și sud – estică, iar intensitatea medie la scara Beaufort având valoarea de 2,5 - 3,0 m/s.

Regimul anual al umidității relative este caracterizat prin valori cuprinse între 74% și 80% (decembrie – ianuarie) și minime de 60 – 65% (aprilie – mai – iunie).

Resursele solului

Din punct de vedere geomorfologic, comuna Brusturi este situată în zona de racordare dintre terasa superioară de pe malul drept al râului Moldova și versant.

Geologic, fundamentul regiunii este reprezentat prin depozite miocene (bessarabian) reprezentate prin nisipuri, pietrișuri, marne, argile marnoase și calcare oolitice. Deasupra depozitelor din fundament sunt depuse discordant formațiuni cuaternare (pleistocen) reprezentate prin nisipuri, pietrișuri, bolovănișuri și depozite loessoide în zona de terasă și material deluvial pe versanți. Stratul acvifer freatic este cantonat în depozitele cuaternare ale terasei.

Flora si fauna

În funcție de altitudine și relief, la nivelul județului Neamț se pot evidenția următoarele etaje de vegetație:

- etajul subalpin în zonele cele mai înalte ale Masivului Ceahlău, a Munților Hășmașului și Budacului unde se dezvoltă tufărișuri de jnepeni și pajiști;
- etajul pădurilor de molid cu extindere maximă în jumătatea de vest a județului, pe toți versanții munților;
- etajul pădurilor de foioase în amestec cu rășinoase, în zona montană mai joasă;
- etajul pădurilor de foioase în zona dealurilor submontane și zona de podiș;
- luncile se dezvoltă în lungul malurilor râurilor, predominând o vegetație ierboasă, o mare parte a lor fiind ocupată de terenuri agricole.

Domeniul forestier adăpostește o faună bogată și de mare interes cinegetic: urs, lup, cerb, căprior, râs, vulpe, jder, veveriță, cocoș de munte, șoim, ieruncă.

În apele curate din zona montană, în râuri și lacuri, trăiesc diverse specii de pești: păstrav, lipan, scobar, clean, morunaș, babușcă.

Valorificarea vegetației spontane și a faunei

Pădurile, în majoritatea lor din clase mijlocii, furnizează cantități importante de material lemnos pentru industria de construcții și alte sectoare ale economiei. Procentul de lemn destinat combustibilului este în scădere datorită înlocuirii cu alte surse de energie.

O cantitate importantă de fructe de pădure (fragi, mure, cireșe, coarne, măceșe, etc.) și ciuperci comestibile sunt valorificate direct sau dirijate spre industria alimentară. Pajiștile naturale primare sau secundare, postforestiere, sunt valoroase din punct de vedere furajer și sunt în majoritatea lor situate pe terenuri în pantă supusă eroziunii și degradate prin influența omului și a animalelor. De aceea, în ultimul timp, s-au luat măsuri pentru îmbunătățirea pajiștilor sub aspect cantitativ și calitativ, între care: raționalizarea pășunatului, extirparea buruienilor și plantelor toxice, supraînsămânțări cu ierburi valoroase și adaptate, fertilizări cu îngrășăminte chimice și organice, metode ameliorative agrotehnice etc. Când privește importanța economico-socială a faunei putem aprecia ca fiind de mare utilitate. Rolul ei în viața societății este atât direct, prin posibilitatea valorificării, în primul rând a faunei cinegetice și piscicole, cât și indirect prin contribuția substanțială la menținerea echilibrului biologic. Aceasta fiind și cauza pentru care legislația actuală reglementează vânatul și pescuitul, încât să nu afecteze fondul cinegetic și piscicol.

Populatia comunei

La 1 ianuarie 2019, populația rezidentă a României a fost de 19.414.458 locuitori, din care 9,9 milioane femei (51,1%). Valorile negative ale sporului natural, conjugate cu cele ale soldului migrației internaționale, au făcut ca populația rezidentă a țării să se diminueze, în perioada 1 iulie 2017 – 1 ianuarie 2019, cu 177,2 mii persoane.

Populatia rurala reprezinta doar 46% din totalul populatiei stabile a Romaniei. In ultimii 10 ani procesul de imbatranire a populatiei rurale a luat amploare, una dintre principalele cauzele ale acestui fenomen fiind migrarea tinerilor catre zonele urbane sau catre alte state membre UE, descurajati fiind de nivelul scazut al veniturilor din agricultura si lipsa activitatilor economice alternative.

Conform datelor statistice, populatia stabila a comunei la 1 iulie 2019 era de 3907

persoane din care 1994 barbati si 1913 femei. In anul de referinta 2019, sporul natural de -23 a fost calculat in urma diferentei dintre numarul de nou nascuti – 23 si numarul de decese – 46.

Concluziile studiului demografic pun in lumina faptul ca Brusturi este o comuna cu o populatie tanara redusa inasa nu semnificativ, fapt cauzat de fenomenul migratiilor masive inasa datele de mai sus trebuie luate cu rezerva de rigoare deoarece in ultimii ani au avut loc mutatii semnificative prin plecarea unei parti din populatie la munca in strainatate. Datele arata ca tot mai multe persoane sunt plecate in strainatate si zeci de familii au lasat copiii in grija bunicilor ori persoanelor din afara familiei. Cum migratia nu s-a produs intotdeauna pe cai legale, datele

corecte sunt greu de estimat pentru aceasta categorie de populatie.

Din datele inregistrate pana in anul 2019 de Anuarul Statistic al Judetului Neamt, miscarea migratorie a populatiei in comuna Brusturi arata ca:

Schimbari de domiciliu			
Localitate	Stabiliri domiciliu	Plecari cu domiciliul	Soldul schimbarilor de domiciliu
Brusturi	52	65	-13

Schimbari de resedinta			
Localitate	Stabiliri resedinta	Plecari cu resedinta	Soldul schimbarilor de resedinta
Brusturi	10	58	-48

Migratia internationala			
Localitate	Imigranti definitiv	Emigranti definitiv	Soldul migratiei internationale
Brusturi	1	4	-3

Piata muncii vazuta la nivelul comunei Brusturi

Piata muncii, in cei 30 de ani de la Revoluția Română, a suferit numeroase provocări și schimbări, de la îmbătrânirea populației, migrație și până la crize economice

sau de forta de munca calificata fapt pentru care Romania este inca departe de atingerea obiectivului EU 2020 stabilit de Programul National de reforma care mentioneaza o rata de ocupare a fortei de munca de 70% pana in 2020. Rata de ocupare a populatiei active din mediul rural era in anul 2019 de 44,9% cifre care se explica prin fenomenul migrarii populatiei rurale tinere, alaturi de imbatranirea populatiei rurale, conduce la un declin al fortei de munca disponibile din spatiul rural.

Conform Anuarului Statistic al Judetului Neamt pe anul 2018, in comuna Brusturi inregistra un numar de 218 de salariati, majoritatea activi in domenii ca agricultura, industrie prelucratoare, constructii si comert. Subliniem ponderea scazuta a populatiei care este ocupata in alte meserii sau domenii decat cele mentionate si a caror obiect de activitate se inscrie in aria celor de nisa in comparatie cu cei ocupati in agricultura. Comuna dispune de un potential de forta de munca nevalorificat si in acest sens trebuie facute demersuri pentru stimularea altor activitati economice in care sa se antreneze toata aceasta forta de munca locala, cresterea veniturilor in cadrul acestor activitati precum si scaderea taxelor si impozitelor platite catre primarie.

Cea mai mare parte din populatia apta de munca si neocupata, deci nesalarizata, isi castiga existenta din cresterea animalelor si agricultura – activitati de subzistenta, care de cele mai multe ori irosesc resurse umane valoroase tocmai pentru ca par domenii de activitate sigure si, oarecum, la indemana. Autoritatile locale au insarcinarea de a cauta investitori care sa-si localizeze afacerile pe raza comunei, in conditiile in care exista forta de munca aici, tocmai pentru a sparge monopolul detinut de agricultura si pentru a valorifica cu adevarat resursa umana.

Rata somajului

Conform datelor furnizate de Primaria Brusturi, la finalul anului 2018 se inregistrau un numar de 99 de someri din care 42 de femei si 47 de barbati. Din totalul de 99 de someri, 27 primesc indemnizatie de somaj (15 femei). 72 sunt neindemnizati iar din acestia 27 sunt femei. Masurile care se impun pentru ca in comuna toata populatia active sa fie si ocupata vizeaza in principal:

- cresterea gradului de ocupare a fortei de munca in domenii non - agricole/zootehnice prin atragerea de investitori;
- reconversia profesionala a unor categorii de someri prin efectuarea unor cursuri de re- calificare;

- servicii de consiliere si reorientare profesionala pentru persoanele cu varsta intre 18 si 45 de ani;
- cresterea mobilitatii, flexibilitatii si adaptabilitatii fortei de munca prin programe de formare profesionala continua.

Aspecte legate de educatie

Capitalul educațional este un factor important în promovarea dezvoltării economice si este parte integrantă a capitalului uman. Capitalul educational trebuie privit ca o investiție în cei care sunt apti si produc sau potențialul uman în care trebuie investit pe viitor pentru ca o parte a problemelor economice sa ramana de domeniul trecutului. Calitatea resurselor umane se măsoară prin nivelul de pregătire educațională/formare profesională, un argument în plus pentru susținerea educației care nu poate fi ignorat în elaborarea politicilor sectoriale sau regionale.

Educația este un factor important în promovarea dezvoltării economice, modernizarea economică presupune achiziționarea de capital uman înalt calificat. Un nivel de educație scăzut, la nivelul comunității, înseamnă un număr mare de adulți cu un nivel de instruire și calificare scăzut.

Cum nivelul educațional este corelat cu nivelul veniturilor, rezultă că în comunitatea respectivă o parte importantă a locuitorilor sunt săraci, cu atât mai mult cu cât în mediul rural nivelul de instruire este redus și asociat cu vârsta înaintată și ocuparea în agricultură. Economii moderne se bazează mai mult pe educație decât pe materii prime sau muncă fizică. Pentru a face față concurenței reprezentate de noile economii emergente, Europa trebuie să creeze locuri de muncă de care are nevoie o societate dinamică, bazată pe cunoaștere.

Pentru aceasta este necesar să se investească atât în educație și știință, precum și în politicile privind ocuparea forței de muncă, astfel încât să se țină pasul cu schimbările tehnologice. Țările din Uniunea Europeană cooperează strâns pentru a face față provocărilor, împărțându-și aceleași obiective și politici. Referitor la infrastructura scolara exista discrepante evidente, calitatea educatiei este redusa pe de o parte din cauza slabei dotari, iar pe de alta parte din cauza nivelului de pregatire / experienta al profesorilor.

Infrastructura si facilitatile aferente educatiei si formarii profesionale constituie instrumente importante pentru conversia fortei de munca agricole in forta de munca non -

agricola in vederea diversificarii economiei rurale. Unitatile de invatamant din spatiul rural, reprezentate de gradinite, unitati primare si gimnaziale sunt slab dotate in ceea ce priveste materialul tehnic si didactic. Scolile din spatiu rural sunt insuficient dotate din punctul de vedere al Tehnologiei IT. De asemenea o alta problema importanta o constituie dificultatea de a atrage personal calificat in zonele rurale.

Situatia critica actuala a invatamantului, in zonele rurale, se datoreaza unor factori interni si externi mediului rural cum ar fi:

- mentalitatea oamenilor (folosirea copiilor la muncile agricole in detrimentul scolii);
- lipsa institutiilor de nivel liceal in zona rurala;
- suplinirea lipsei de cadre didactice prin inlocuirea acestora cu profesori cu o slaba pregatire;
- lipsa mijloacelor materiale ale familiilor care nu isi permit intretinerea in scoala a copiilor;
- nealocarea de catre guvern a unor fonduri suficiente pentru educatie si a subventiilor pentru familiile din zonele rurale cu venituri mici;
- starea infrastructurii educationale si lipsa dotarii corespunzatoare.

Infrastructura educationala in comuna Brusturi

Factorul esențial în dezvoltarea unei economii naționale, ca și a unei localități, reprezintă capitalul uman. Deși este dificil de cuantificat și reprezintă în sine un concept controversat, capitalul uman ar putea să includă resursele umane cu un anumit nivel de educație.

Județul Neamț dispune de un sistem de învățământ care asigură o educație și o formare profesională adecvată tuturor nivelurilor de pregătire.

Unitatea școlară reprezintă unitatea administrativă de învățământ cu personalitate juridică, înscrisă în nomenclatorul Național SIRUES, în care funcționează unul sau mai multe niveluri educaționale, având o conducere unică.

Sunt considerate unități de învățământ :

- Grădinițele de copii
- Școlile primare și gimnaziale
- Școlile speciale primare și gimnaziale
- Liceele
- Grupurile școlare (în cadrul cărora funcționează mai multe niveluri de educație)
- Școlile de arte și meserii (sau profesionale)
- Școlile de maiștri, postliceale
- Instituțiile de învățământ superior (sau universitare)

Nivelurile de instruire în conformitate cu clasificarea Internațională Standard a Educației- ISCED, sunt:

1. **Învățământul preșcolar** – este primul stadiu de instruire organizat în învățământ, ce cuprinde copiii de 3-6 ani și peste.

Ca tip de unități funcționează:

- Grădinițe de copii cu program prelungit;
- Grădinițe de copii cu program săptămânal;
- Grădinițe de copii cu program normal;
- Grădinițe speciale;

2. **Învățământul primar sau învățământ de nivel I** a cărui funcție principală este de a asigura elementele de bază ale educației având durată de școlarizare de 4 ani (clasele I-IV). Cuprinde copiii în vârstă de 7-10 ani și funcționează numai ca formă de învățământ de zi; și face parte din tipul de învățământ obligatoriu.

3. **Învățământul gimnazial – învățământ secundar inferior de nivelul II**, bazat pe cel puțin 4 ani de instruire (V-VIII), ce cuprinde elevi în vârstă de 11-14 ani; face parte din tipul de învățământ obligatoriu. Funcționează cu formele de învățământ de zi și de frecvență redusă.

4. **Învățământul special primar de nivel I și gimnazial** (secundar inferior) de nivel 2, cuprinde instituțiile de învățământ în care sunt înscriși copiii și tinerii cu deficiențe fizice, senzoriale și intelectuale în vederea instruirii, educării, corectării deficiențelor potrivit naturii și gradului deficienței și integrării acestora în viața activă.

5. **Învățământul secundar superior – liceal de nivel III**, are durată de școlarizare de 4-5 ani (clasele IX-XII/XIII) și asigură educație specializată a tinerilor în vârstă de 15-18 ani.

Înscrierea în clasa IX-a se face numai din absolvenții învățământului gimnazial.

Formele sub care funcționează: zi, seral, frecvență redusă și deschis la distanță.

6. **Învățământul secundar superior – profesional de nivelul III**, are durată de școlarizare de 1-4 ani și cuprinde tinerii în vârstă de 15-18 ani. Formele sub care funcționează: zi, seral și frecvență redusă.

Tipurile sub care funcționează, sunt:

- Școli profesionale (școli de arte și meserii)
- Învățământ de ucenici,
- Școli profesionale (școli de arte și meserii speciale)
- Școli special de reeducare.

7. **Învățământul postliceal** – învățământ post secundar, neechivalent primului nivel universitar, de nivel IV, are durată de 2-3 ani și cuprinde tineri în vârstă de 19-21 ani. Formele de învățământ existente sunt de: zi, seral, frecvență redusă și deschis la distanță.

Tipurile sub care funcționează sunt:

- Școli postliceale;
- Școli de maiștri;
- Școlile postliceale special.

8. **Învățământul universitar** (terțiar) este învățământul de nivel V. învățământul universitar este organizat astfel: de scurtă durată (2-3 ani) și de lungă durată (4-6 ani)

9. **Învățământul postuniversitar** – este corespunzător nivelului VI.

Conform datelor ultimului recensământ, gradul de alfabetizare la nivelul județului este de 96,05%. Acest indicator reflectă principalele procese care au avut loc în domeniul ridicării și diversificării nivelului de instruire al populației.

În cadrul comunei Brusturi, funcționează două școli gimnaziale și o grădinița după cum urmează:

1. Școala gimnazială "Irimia Irimescu" – comuna Brusturi, județul Neamț, unde nivelurile de

școlarizare sunt: preșcolar, primar, gimnazial.

Școala gimnazială Irimia Irimescu, din comuna Brusturi este școală coordonatoare și cuprinde copii din patru sate: Brusturi, Târzia, Poiana și Groși.

2. Școala gimnazială ”Grigore Sturza”, sat Târzia, comuna Brusturi, județul Neamț unde nivelurile de școlarizare sunt: preșcolar, primar, gimnazial.

3. Grădinița cu program normal din sat Poiana, comuna Brusturi.

Conform datelor preluate , în anul școlar 2020-2021, aveam:

- Învățământ preșcolar: 6 grupe – cu aproximativ 191 preșcolari;
- Învățământ primar: 10 clase- 218 elevi;
- Învățământ gimnazial: 10 clase – 204 elevi.

Cadrele didactice:

- 6 educatoare;
- 10 învățători;
- 25 de profesori.

Bază didactico -materială:

- 6 săli grupe grădiniță;
- 26 săli de clasă;
- 1 C.D.I. - dotat corespunzător cu calculatoare, videoproiector, scanner, imprimantă, video, tv, combine muzicale, retroproiector, ecran.
- Fondul de carte este de peste 7000 volume
- Există în cadrul școlilor conexiune la internet.
- Existența a două biblioteci școlare cu peste 5000 volume la structurile Poiana și Târzia.
- 2 laboratoare, de fizică și chimie-biologie.
- 1 cabinet de limba română
- 1 sală de festivități
- 3 terenuri de sport
- 2 cabinete de informatică
- 3 cancelarii
- 1 sală de secretariat
- Structurile Poiana și Târzia au fost dotate cu mobilier nou
- Serviciul de contabilitate și secretariat din școli dispune de 6 calculatoare Pentium IV, 4 imprimante, 2 xeroxuri, 1 stație de amplificare completă, încălzire centrală
- 2 microbuze școlare

Mediul cultural al comunei Brusturi

Mediului cultural al României a suferit o umbră în ultimii ani pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați. La nivel rural, situația s-a oglindit întocmai. Camerele culturale, văzute ca spații de manifestare culturală și promovarea valorilor locale, deși beneficiază de un sediu propriu, fie nu sunt dotate corespunzător, fie și-au încetat activitatea și servesc drept săli de evenimente, fie se află într-o stare avansată de degradare.

Bibliotecile din zonele rurale se afla in situatii similare. În ultimii ani din 3300 de biblioteci rurale acum au rămas 3000.

În ultimii ani s-a înregistrat o scădere a interesului public față de aspectul de cultură organizat, datorată în mare măsură impactului mass-media asupra timpului dedicat de individ formării și educației permanente. Aceasta a determinat o restrângere a activității specifice și schimbarea destinației unor așezăminte culturale.

În comuna Brusturi funcționează o bibliotecă și o sala de festivități / un cămin cultural pentru modernizarea și dotarea cărui trebuie făcute numeroase investiții. Pe scena căminului cultural au performat nume mari ale folclorului național, dar și poezi și rapsozi locali cu care comuna se mandrește și care au ajutat la ridicarea prestigiului comunei prin cunoașterea și răspandirea adevăratelor valori culturale. Comuna se mandrește și cu câteva biserici ortodoxe de mare însemnatate pentru comunitate.

În comuna Brusturi există următoarele imobile care fac parte din patrimoniul arhitectural și cultural reprezentativ al comunei Brusturi:

În cadrul comunei avem înregistrate următoarele monumente culturale:

1. Biserica de lemn Sfinții Voievozi, din sat Groși, construită în anul 1806.

Foto nr. 4 – Biserica Sfinții Voievozi, sat Groși, comuna Brusturi

2. Biserica de lemn Sfântul Ioan Botezătorul, din sat Poiana, construită în anul 1924.
3. Biserica pe stil nou cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril din sat Brusturi.

Foto nr. 5 – Biserica pe stil nou Sf. Mihail și Gavril, sat Brusturi

4. Necropolă tumulara, din sat Târzia, datată din sec. III-IV epoca daco-romană.
5. Așezare ”La Islaz” ce datează din Neolitic, cultura Cucuteni.
6. Monument al naturii – Stejar secular în curtea Bisericii din Târzia.

Contextul socio – economic

Comuna Brusturi este o unitate administrativ teritoriala in care sunt dezvoltate activitati de baza precum: agricultura, zootehnia, industria si comertul.

Pesoanele angajate în sectorul industrial nu au reprezentat niciodată o pondere importantă în stuctura situației locurilor de muncă pentru ca marea majoritate a populației activeaza în agricultură.

Economia locala poate fi diversificata prin atragerea de investitori in zona, in alte activitati economice, cum ar fi localizarea unor fabrici din alte regiuni. Nu trebuie inasa neglijate initiativele economice individuale la nivel de comuna, chiar daca sunt afaceri care nu necesita investitii importante, deoarece locuitorii nu dispun de aceste sume.

Amenintate de lipsa unor locuri de munca bine platite in conditiile unei economii de piata instabile si a unei legislatii in continua schimbare, tot mai multe familii au decis pentru lucrul in afara tarii, atractia Vestului simtindu-se acut la nivel de comuna.

Migratia catre zone ale Europei mult mai dezvoltate unde se primesc remuneratii

consistente are doua aspecte care se rasfrang asupra comunei:

- unul pozitiv legat de aducerea de venituri in comuna, fapt care impulsioneaza si alte domenii, cum ar fi constructiile;
- unul negativ legat de situatia demografica, de pericolul imbatranirii populatiei si de absenta fortei de munca calificate.

Cum de cele mai multe ori formele de munca in strainatate nu sunt intocmite legal, ne este dificil sa apreciem la acest moment care sunt efectivele din populatie care au migrat.

Agricultura si cresterea animalelor in Comuna Brusturi

Agricultura si cresterea animalelor reprezinta principalele activitati pe care majoritatea populatiei le practica in comuna. Gradul insuficient de mecanizare nu permite o agricultura performantă, aceasta fiind în acest moment una de subzistență, la fel ca si creșterea animalelor care nu se desfășoară în sistem industrial cu eficiența economică, ci prin intermediul fermelor si gospodariilor individuale.

Tehnologii de cultivare:

- Gradul de utilizare a suprafețelor agricole: în ultimii doi ani gradul de utilizare a suprafețelor agricole a crescut ajungând la un procent de circa 99%.
- Prelucrarea terenurilor agricole: se realizează în general mecanic și este făcută la un nivel de calitate medie spre bine, datorită mai ales prelucrării solului în parcele mici și foarte mici, ceea ce nu permite o tehnologie corectă din punct de vedere agrotehnic și eficiență din punctul de vedere al randamentului economic.
- Semințe și material săditor rezistent la boli și dăunători: se utilizează în procent de circa 75 %.
- Erbicidare: se realizează în procent de 35-40%.
- Combaterea dăunătorilor: se realizează în procent de 35-40%
- Îngrășăminte: se utilizează îngrășăminte chimice în procent de 65-70% și îngrășăminte organice în procent de 25-30%

➤ Propuneri de îmbunătățire:

- asocierea proprietarilor și lucrarea terenului în sole mai mari, de minim 5 ha, ceea ce ar permite, totodată, mecanizarea lucrărilor agricole și procurarea de utilaj specific zonei, procurarea semințelor și materialului săditor de calitate, valorificarea superioară a produselor obținute, etc

	Nr. capete de animale	Terenuri arabile (Ha)	din care:				Păduri (Ha)
			Productive (Ha)	Neproductive (Ha)	Pășuni (Ha)	Viță de vie și livezi (Ha)	
Total	42982	4693	4475	176	1203	-	941
%	100	100	95	3	25	0	100

Agricultura și creșterea animalelor reprezintă, așa cum am văzut, ramuri de bază ale economiei locale, acestea asigurând produse pentru consumul propriu, puține fiind fermele în care supraproducția este comercializată. Pe lângă această pondere mare de populație ocupată în agricultură și zootehnie, în comună există persoane, care își câștigă existența și din alte meserii, non-agricole.

Terenul arabil este favorabil pentru agricultură, principalele culturi care se pretează condițiilor climatice și de sol locale fiind: porumbul, apoi, orz, ovăz, legumele și plante de nutreț.

Producția de cereale acoperă în general nevoile proprii, productivitatea fiind destul de scăzută din cauza neutilizării sistemelor intensive de creștere, a îngrășămintelor chimice, a ierbicidării și a mecanizării, fărâmițarea terenului, absența utilajelor agricole, clima răcoroasă care nu permite perioade de vegetație îndelungate, precum și solurile neproductive și nefavorabile unei agriculturi intensive.

Terenurile agricole sunt utilizate în proporție de 80% arabilul și fâneața, erbicidarea și combaterea dăunătorilor se face sporadic, semințele și materialul săditor nu sunt de bună calitate. Îngrășămintele chimice se folosesc în proporție scăzută urmărindu-se folosirea îngrășămintelor organice din zootehnie pentru dezvoltarea agriculturii ecologice.

Sectorul zootehnic este dezvoltat dar nu se practică în sistem intensiv, în ferme de creștere, ci în gospodării și societăți agricole. Există potențial pentru înființarea unor ferme de ovine și bovine.

Dacă în trecut numărul de animale era destul de mic, odată cu apariția Legii 18/1991, privind restituirea proprietarilor, efectivele de animale au crescut simțitor, ajungând la finele anului 2019 la următoarele nivele imbucuratoare.

Rasa dominantă ale bovinelor din gospodăriile populației este Bruna, Holstein, Bălțata românească, rase adaptative la factorii pedoclimatici din zonă, deloc pretențioase în ceea ce privește modul de îngrijire și adăpost.

Rasele de oi predominante sunt Țurcană și rasa Țigaie, din lâna carora se produc diferite țesături de casă de către gospodine.

Porcii Marele Alb, Bazna și Landrace sunt crescuți numai pentru consumul propriu din gospodării.

Industria

Comuna dispune de agenți economici cu capital de stat, capital privat și cooperatist și asociații familiale ce au ca profil comerțul, construcții, etc.

Orientarea economiei comunei Brusturi spre o dezvoltare durabilă în concordanță cu interesele naționale impune implicarea profundă în acest proces, ca și la nivel național, a industriei, aceasta având o contribuție majoră în atingerea obiectivelor generale ale politicii industriale.

Domeniul serviciilor

În domeniul prestărilor de servicii comuna Brusturi dispune de:

- Poștă
- Service auto și agricol
- Asistență veterinară
- Farmacie umana

Se poate observa că raportat la numărul de locuitori și suprafața comunei unitățile de prestări servicii sunt în număr insuficient. Deasemenea în comună nu există sucursale CEC sau bancare, stație PECO, unități de colectare a deșeurilor, exista operatori de cablu și internet.

Comerțul este reprezentat de unități a căror formă de proprietate este privată-respectiv un număr de 30 de unități, dintre care 18 de tip alimentară, 3 depozite materiale construcții, 2 puncte farmaceutice, un cabinet veterinar, un cabinet servicii medicale umane și o spalatorie auto cu service auto.

Turismul si agroturismul

Pe langa frumusețea locului oferita de pitorescul zonelor montane si de deal, județul Neamț detine un inestimabil patrimoniu cultural și religios care poate concura cu alte zone turistice mult mai renumite din țară.

Județul Neamț deține un valoros și bogat potențial turistic (natural și antropic), care reprezintă una dintre cele mai prețioase resurse ale regiunii.

Principalele elemente ale potențialului turistic al județului Neamț sunt:

- Relieful și geologia;
- Clima;
- Hidrografia;
- Vegetația;
- Fauna;
- Rezervațiile naturale;
- Vestigiile arheologice;

- Monumentele istorice, de arhitectură și de artă;
- Muzeu și case memoriale;
- Mărturiile civilizației și culturii populare; arhitectura și tehnica populară tradițională; creația artistică.

Pe baza resurselor turistice naturale și antropice pot fi dezvoltate diverse și atractive forme de turism, și anume:

- turismul montan - escaladări montane, drumeții, sporturi de iarnă;
- turismul de odihnă și de week-end favorizat de proximitatea unor centre urbane;
- turismul speologic;
- turismul științific;
- turismul de vânătoare și pescuit sportiv;
- turism cultural;
- turismul rural și agroturismul.

În cadrul comunei Brusturi se poate practica turismul de odihnă și de week-end, turismul de vânătoare și pescuit sportiv, turismul cultural dar în special turismul rural și agroturismul.

Ca obiective generale ale strategiei de dezvoltarea a turismului în localitate avem:

- Promovarea unor concepte moderne de dezvoltare turistică;
- Introducerea unui management modern în vederea îmbunătățirii calității serviciilor turistice;
- Elaborarea de programe și proiecte locale de dezvoltare turistică;
- Modernizarea ofertei turistice, creșterea capacității concurențiale și a atractivității pentru piața turistică națională și internațională;
- Crearea unei imagini favorabile printr-o politică de promovare agresivă în scopul creșterii cererii turistice;
- Asigurarea instruirii cantitative și calitative a personalului;
- Crearea de noi produse turistice la nivel local și atragerea de noi segmente de turiști;
- Adoptarea reglementărilor din domeniul turismului la cerințele Uniunii Europene;
- Evaluarea politicii fiscale cu privire la efectele acesteia asupra turismului;
- Adaptarea activităților turistice la politica națională și internațională;
- Dezvoltarea durabilă a turismului;

Turismul poate deveni unul din factorii cheie în procesul de relansare a economiei, ținând cont de faptul că județul Neamț, implicit comuna Brusturi dețin un potențial turistic, adecvat diverselor tipuri de turism. Unul din principalele aspecte care trebuie abordate în turismul la nivel local este utilizarea insuficientă a potențialului său sau utilizarea acestuia în condiții neadecvate.

Este necesară astfel, creșterea atractivității turismului rural precum și a turismului din zonele

interesante din punct de vedere cultural.

Concentrarea eforturilor investiționale și de imagine se va axa pe promovarea proiectelor de importanță locală și pe promovarea parteneriatelor între stat, care asigura infrastructura, administrația publică locală, care trebuie să pună la dispoziție terenurile și sectorul privat.

Pentru a pune în valoare potențialul turistic al comunei Brusturi sunt necesare eforturi continue și investiții masive în infrastructura de drumuri, căi de acces, apă - canal, gaz metan, pensiuni agro - turistice etc, infrastructura fara de care comuna nu ar putea sa isi creeze vizibilitate si sa se inscrie ca si punct turistic pe harta Romaniei.

Direcțiile posibile de dezvoltare economică, includ comuna Brusturi în zona teritorială cu profil turistic - recreativ, cu gospodării care corespund condițiilor pentru practicarea activităților de agroturism.

Infrastructura de drumuri si transport

Calitatea și dezvoltarea drumurilor comunale publice către localitate poate reprezenta cheia dezvoltării durabile a acestora, acestea fiind necesare a se ridica la standardele UE. Principala cauză a întârzierilor în dezvoltare economică, umană și socială o reprezintă starea improprie a drumurilor.

În prezent situația infrastructurii de drumuri din Comuna Brusturi arată astfel:

Sat Brusturi

STR./FDT.	Dnumire strada	Sistem constructiv pamant / pietris, asphalt / beton	Data ultimei reabilitari	Starea actuala a drumului	Importanta drumului pe o scara de la 1 la 5 (1 – puțin importanta, 5 – foarte importanta)
STR.	VERDE	pietris		acceptabila	3
FDT.	VERDE	pietris		degradata	2
STR.	MORII	pietris		acceptabila	2
STR.	LUMINISULUI	pietris		degradata	1
FDT.	MĂRULUI	pietris		acceptabila	1
FDT.	SALCÂMULUI	pietris		acceptabila	1
STR.	TINERETEULUI	pietris		degradata	3

STR.	TĂCERII	pietris		acceptabila	4
STR.	BISERICII	asfalt/pietris		buna	4
STR.	CODRULUI	asfalt/pietris		buna/foarte degradata	4
FDT.	MOȚOCI	pietris		acceptabila	1
STR.	POIENII	pietris		foarte degradata	3
FDT.	BLOCURILOR	pietris		acceptabila	1
STR.	NOUĂ	asfalt		foarte buna	4
STR.	BRUSTURA	asfalt		foarte buna	4
STR.	APOSTOLENILOR	pietris		acceptabila	2
STR.	ROZELOR	asfalt		buna	5
STR.	ȘCOLII	beton		foarte buna	5
FDT.	VOIEVODULUI	pietris		acceptabila	2
STR.	ETERNITĂȚII	pietris		acceptabila	4
STR.	PRIVIGHETORII	pietris		acceptabila	4
STR.	CREȚENI	pietris		degradata	4
STR.	SALCĂMILOR	pietris		foarte degradata	5
FDT.	DEALULUI	pietris		acceptabila	1
STR.	TEIULUI	asfalt/pietris		buna/degradata	3
FDT.	MERILOR	pietris		acceptabila	2
FDT.	BISERICII	pietris		degradata	3
STR.	PRIMĂVERII	pietris		degradata	3
FDT.	PÂRÂULUI	pietris		degradata	3
STR.	LIVEZILOR	pietris		acceptabila	2
STR.	TĂRĂBONȚENI	pietris		acceptabila	2
FDT.	PLOPILOTOR	pietris		acceptabila	1
FDT.	ETERNITATII	pietris		acceptabila	1
FDT.	IZVOARELOR	pietris		degradata	2
FDT.	TRANDAFIRILOR	pietris		degradata	2
FDT.	SALCĂMILOR	pietris		foarte degradata	2
STR.	PRUNILOR	pietris		degradata	3
FDT.	BRUSTURA	pietris		degradata	1
STR.	PRINCIPALĂ	asfalt		foarte buna	5
FDT.	CREȚULUI	pietris		degradata	1
FDT.	PALTINILOR	pietris		acceptabila	1
FDT.	LA MACAREI	pietris		acceptabila	1
FDT.	IAZULUI	pietris		acceptabila	1
FDT.	CERBULUI	pietris		acceptabila	1
STR.	BRAZILOR	pietris		degradata	1
FDT.	CRIZANTEMELOR	pietris		acceptabila	1

FDT.	CREȚENI	pietris		degradata	2
FDT.	CUCULUI	pietris		foarte degradata	3
FDT.	FRASIN	pietris		acceptabila	1
FDT.	FLORILOR	pietris		acceptabila	1
FDT.	PRUNULUI	pietris		degradata	1
FDT.	CRINULUI	pietris		degradata	1

Sat Poiana

STR./FDT.	Dnumire strada	Sistem constructiv Pamant / pietris, asfalt/beton	Data ultimei reabilitari	Starea actuala a drumului	Importanta drumului pe o scara de la 1 la 5 (1 – putin importanta, 5 – foarte importanta)
STR.	VICTORIEI	pietris		degradata	3
STR.	TINERETULUI	pietris		degradata	4
STR.	POIENII	beton		foarte buna	5
STR.	SPERANȚEI	pietris		foarte degradata	4
STR.	ETERNITĂȚII	pietris		degradata	3
FDT.	SALCÂMILOR	pietris		foarte degradata	3
STR.	PRIMĂVERII	pietris		degradata	3
FDT.	ISLAZULUI	pietris		degradata	2
FDT.	TROIȚEI	pietris		degradata	1
STR.	PRINCIPALĂ	asfalt		foarte buna	5
FDT.	LIVEZII	pietris		degradata	1
FDT.	PRUNDULUI	pietris		degradata	3
FDT.	CÂMPULUI	pietris		degradata	1
FDT.	TINERETULUI	pietris		degradata	1

Sat Tarzia

STR./FDT.	Dnumire strada	Sistem constructiv Pamant / pietris, asfalt/beton	Data ultimei reabilitari	Starea actuala a drumului	Importanta drumului pe o scara de la 1 la 5 (1 – putin importanta, 5 – foarte importanta)
FDT.	ŞESULUI	pietris		degradata	2
STR.	PRINCIPALĂ	asfalt		foarte buna	5
STR.	FODORENI	pietris		degradata	3
FDT.	IACOBENI	pietris		degradata	3
STR.	CORNILEŞTI	pietris		degradata	4
FDT.	PLOPILOTOR	pietris		degradata	4
FDT.	LALELELOR	pietris		degradata	1
FDT.	CORNILEŞTI	pietris		degradata	2
STR.	MARE	asfalt		buna	5
FDT.	MAGAZINULUI	pietris		degradata	3
FDT.	SALCIEI	pietris		degradata	3
FDT.	FLORILOR	pietris		degradata	3
FDT.	SALCÂMULUI	pietris		degradata	3
STR.	DADIŞA	pietris		degradata	3
FDT.	DEALULUI	pietris		degradata	2
FDT.	PRUNULUI	pietris		degradata	3

Sat Grosi

STR./FDT.	Dnumire strada	Sistem constructiv Pamant / pietris, asfalt/beton	Data ultimei reabilitari	Starea actuala a drumului	Importanta drumului pe o scara de la 1 la 5 (1 – putin importanta, 5 – foarte importanta)
STR.	PRINCIPALĂ	asfalt/pietris		foarte buna/ foarte degradata	5
STR.	MĂNĂSTIRII	pietris		degradata	4
FDT.	ETERNITĂŢII	pietris		degradata	1
FDT.	SALCÂMILOR	pietris		foarte degradata	3
STR.	CANTONULUI	pietris		foarte degradata	4
STR.	VĂII	pietris		foarte degradata	4

FDT.	ARINILOR	pietris		foarte degradata	4
FDT.	VÂNĂTORILOR	pietris		degradata	2

- Comuna Brusturi este traversată de șoseaua națională 15 C, ce face legătura între orașul Tîrgu Neamț și municipiul Fălticeni.

În perioada urmatoare consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare:

- **Actiuni de gestionare a crizei pandemice in Comuna Brusturi - masuri de preventie pentru invatamantul preuniversitar;**
- *Achizitia de echipamente din domeniul tehnologiei – it mobile, respectiv tablete, echipamente și dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Comuna Brusturi, Judetul Neamt;*
- *Balastarea intr-o prima faza si asfaltarea in a doua faza a drumurilor ce fac parte din rețeaua stradala din intravilanul comunei;*
- *Balastarea drumurilor din extravilanul comunei Brusturi care asigura accesul la fermele vegetale, fermele pomicole sau la fermele zootehnice;*
- *Sala de educatie fizica scolara in sat Brusturi, comuna Brusturi, judetul Neamt” din comuna Brusturi, judetul Neamt.*
- *Amenajarea in zonele centrale a localitatilor componente ale comunei a spatiilor de parcare auto si a spatiilor destinate transportului rutier in comun;*
- *Amenajarea si intretinerea rigolelor de scurgere a apelor provenite din plozi si zapezi;*
- *Amenajarea de trotuare pentru circulatia pietonala;*
- *Reabilitare și modernizare străzi afectate de inundații în comuna Brusturi, județul Neamț;*
- *Modernizare rețea de drumuri de inters local, comuna Brusturi, județul Neamț;*
- *Extindere rețea de alimentare cu apă în satul Târzia, comuna Brusturi, județul Neamț;*
- *Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică la locuința domnului Apostol Marcel - Cătălin, din localitatea Brusturi, județul Neamț*
- *Amenajare terenuri activitati sportive sintetice*

Infrastructura de utilitati

Pe langa calitatea drumurilor publice, un rol la fel de important in localitatile rurale il au accesul la utilitati: energie electrica, alimentarea cu apa potabila si canalizarea apelor uzate. Aceste retele sunt esentiale din punctul de vedere al urmatorilor indicatori: confortul locuitorilor, igiena si sanatatea acestora, atractivitatea comunei pentru investitorii privati, valorificarea potentialului turistic si protectia mediului.

Energie electrica

Alimentarea cu energie electrică a comunei este in curs de rezolvare.

Energia electrică necesară consumatorilor din comună este furnizată prin posturile de transformare aeriene 110/20 kv. Rețeaua de medie tensiune de 20 Kv urmărește traseele drumului județean și drumurilor comunale.

Se impune extinderea instalației de iluminat public.

Se impune modernizarea infrastructurii de transport a energiei electrice și alinierea ei treptată la standardele europene.

De asemenea există potentialul dezvoltării unui sistem bazat pe energia solară, zona beneficiind de o radiație solară mare, ceea ce favorizează amenajarea unor captatoare de energie.

În perioada 2021-2027 consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare racordarea la rețeaua de electricitate a unui număr cat mai mare de gospodării si creșterea rețelei de iluminat public la 12 km drumuri comunale:

Alimentare cu apa

Rețeaua de alimentare cu apă deserveste gospodariile din satele Brusturi si Poiana

Proiecte viitoare pentru Comuna Brusturi:

- ***Extindere rețea de alimentare cu apa si rețea de canalizare menajera in comuna Brusturi judetul Neamt***
- ***Extindere rețea de alimentare cu apă în satul Târzia, comuna Brusturi, județul Neamț***

Reteaua de canalizare

Reteaua de canalizare menajera deserveste gospodarii din satele Brusturi si Poiana:

Proiecte viitoare pentru Comuna Brusturi:

- ***Extindere retea de alimentare cu apa si retea de canalizare menajera in comuna Brusturi judetul Neamt***

Reteaua de distributie gaze

Comuna nu dispune de rețea de încălzire. Atât clădirile social edilitare din centrul satului reședință de comună cât și restul gospodăriilor și dotărilor au încălzirea cu sobe, la fel ca și în celelalte sate ale comunei.

În perioada 2021-2027 consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare racordarea la rețeaua de gaz a unui număr de 1400 gospodării prin:

- ***Infiintare retea inteligenta de distributie a gazelor naturale in Comuna Brusturi, judetul Neamt. Prin alimentarea cu gaz metan se va reduce cantitatea de masă lemnoasă folosită ca lemn de foc. Pentru acest proiect ne aflam in perioada de intocmire a studiului de fezabilitate.***

Colectarea deseurilor

Teritoriul comunei Brusturi este ferit de surse de poluare atât a solului, apelor cât și a atmosferei. Principala problemă legată de mediu a comunei Brusturi este gestionarea deșeurilor, deoarece comuna nu dispune de un sistem de colectare, sortare și reciclare a deșeurilor.

În perioada 2020 – 2027 consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare :

- ***Infiintare rețea de canalizare în Comuna Brusturi - beneficiar C.J. Apa Serv SA. Proiectul este depus la Ministerul Fondurilor Europene, co-finanțat din Fondul de Coeziune prin POIM 2014-2020***
- ***Stabilirea și delimitarea unei suprafețe de teren pe care să fie amplasată o stație de transfer a deșeurilor respectiv dotarea comunității cu mașini de colectare selectivă a deșeurilor.***
- ***Identificarea potențialilor beneficiari în vederea achiziționării unor utilaje performante de valorificare a rumegușului prin brichetare și utilizarea lui ca sursă de energie alternativă.***

- *Organizarea unei campanii de educare și informare a agenților economici referitor la posibilitățile de reciclare a deșeurilor.*
- *Organizarea campanii de educare și informare a populației în domeniul gestionării și sortării deșeurilor.*
- *Dotarea comunei cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor.*
- *Colectarea centralizată a rumegușului în vederea valorificării*

Colectarea deșeurilor se poate face:

- ✓ *Colectare „din poarta în poartă”.* Această opțiune propune colectarea deșeurilor din locuințe individuale și apartamente. Sistemul se bazează fie pe saci de colectare, fie pe recipiente de colectare. Beneficiile acestui sistem includ:
 - (1) confortul locuitorilor;
 - (2) dorința locuitorilor de a-și asuma răspunderea depozitării adecvate a deșeurilor înainte de colectarea acestora. Principalul dezavantaj este că necesită costuri mai mari decât sistemele bazate pe europubele.
- ✓ *Europubele de 80, 120 sau 240 litri* amplasate în vecinătatea locuințelor. Aceasta opțiune presupune folosirea pubelelor cu roți pentru colectarea deșeurilor. Beneficiile acestei opțiuni sunt:
 - (1) uzare mică a containerelor;
 - (2) manevrare inadecvată a pubelelor;
 - (3) confort îmbunătățit pentru locuitori.
- ✓ *Containere cu roți de 1100 de litri.* Acest sistem permite stocarea unui volum mai mare de deșeuri. Beneficiile includ rezistența containerelor și un confort relativ pentru locuitori. Aceste containere sunt mai greu de manevrat în comparație cu europubelele.
- ✓ *Mini-autogunoiere pentru transfer.* În acest sistem, minibasculantele sunt încărcate în vehiculele de colectare. Sistemul nu favorizează eficiența și calitatea serviciilor.

- ✓ *Colectarea cu vehicule cu remorcă.* Tractoarele cu remorcă sunt o opțiune practică pentru zonele rurale. Sistemul are avantajul accesului pe străzi nepavate, întreținerea și reparațiile ușoare a vehiculelor. Sistemul este mai costisitor decât colectarea cu ajutorul căruțelor trase de cai.

- ✓ *Colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile* (inclusiv deșeuri de ambalaje) se poate realiza individual, prin puncte sau centre de colectare. Colectarea individuală se poate realiza fie în amestec, fie pe tip de material, cu excepția hârtiei și cartonului. Hârtia și cartonul, pentru ca au cerințe de calitate impuse de reciclatori vor fi colectate separat.

Managementul si amenajarea teritoriului

Amenajarea teritoriului reprezinta expresia spatiala a politicilor economice, sociale, culturale si ecologice ale societatii.

Amenajarea teritoriului are ca scop principal crearea unui nucleu comun care sa armonizeze politicile economice, sociale, ecologice si culturale, stabilite la nivel national si local, in vederea asigurarii unei dezvoltari echilibrate a diferitelor zone ale tarii, rezultatul final fiind cresterea coeziunii si eficientei relatiilor economice si sociale dintre acestea.

Infrastructura de sanatate

Sănătatea este o componentă extrem de importantă în dezvoltarea unei comunități, iar asistența socială este veriga care face legătura cu persoanele aflate în dificultate.

Asistența medicală este asigurată în comună de un dispensar. În comuna s-au înființat doua puncte farmaceutice private care este de strictă necesitate pentru locuitorii comunei.

Deoarece populația comunei Brusturi se confruntă cu insuficiența asistenței medicale datorată atât unei baze materiale reduse cât și lipsei cadrelor medicale în perioada 2021 – 2027 consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare:

- ***Construirea de locuințe de serviciu pentru cadrele medicale, cu scopul stabilirii acestora în comuna Brusturi. Astfel se va putea asigura un serviciu de urgență cu***

program permanent pentru locuitorii comunei.

- *Modernizarea bazei materiale existente și aducerea de noi tehnologii medicale.*
- *Informatizarea sistemului medical pentru o evidență cât mai bună a bolnavilor cronici.*

SERVICIILE SOCIALE

Starea socială a comunei se referă la asigurarea venitului minim garantat și la prioritățile ce au stat la baza asigurării sub diferite forme a unor condiții de trai și de existență normală pentru persoanele care se află în dificultate, temporar sau pe o perioadă mai lungă de timp. Serviciul public de Asistență Socială realizează măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie, în conformitate cu legislația în vigoare. Metodologia folosită în cadrul procesului de asistare socială este în conformitate cu legislația în vigoare, efectuându-se anchete sociale, evaluări, monitorizări, situații statistice, planuri de servicii și/sau de protecție pentru copiii pentru care se instituie o măsură de protecție.

Selectarea beneficiarilor de asistență socială se realizează cu participarea altor instituții implicate în activitatea de asistență socială precum: medicul de familie, școala precum și poliția comunei Brusturi și alte autorități. Referitor la ajutoarele sociale acordate în baza Legii nr 416/2001, privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, au fost efectuate planificări lunare pentru efectuarea zilelor de muncă conform unei programări.

Pentru alinierea comunei la cerințele legislației europene în ceea ce privește asistența socială și pentru evitarea migrației se impune înființarea de unități specializate în acest domeniu.

În perioada 2021 – 2027 consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare:

- *Înființarea unui centru de formare profesională și calificare pentru persoanele aflate în dificultate*
- *Modernizarea biroului de asistență socială (conform cerințelor europene) și asigurarea bazei materiale și logistice a acestuia*
- *Asigurarea bazei materiale și logistice, precum și a unui personal calificat cu scopul de a înființa un centru de formare profesională pentru îngrijirea persoanelor aflate în dificultate.*

PROTECTIA MEDIULUI

Grija pentru urmărirea evoluției ansamblului de elemente ce constituie mediul înconjurător pornește de la adevărul că resursele naturale planetare sunt limitate și că va contribui la conservarea și refolosirea lor este mai mult decât o bună și necesară practică civică, ea trebuie transformată într-o adevărată politică pentru a menține viața planetei.

În acest context, a fost gândită dezvoltarea durabilă ca o strategie prin care comunitățile să caute căi de dezvoltare economică, într-un mediu înconjurător de siguranță a evoluției normale a vieții locuitorilor și care să aducă chiar beneficii în privința calității acesteia.

În comuna Brusturi calitatea mediului a fost menținută la un nivel ridicat. Astfel singurele probleme de mediu care se pun vizează:

- gestionarea apelor uzate prin construirea de stații de epurare;
- găsirea unor soluții de gestionare a deșeurilor;
- reabilitarea cursurilor de ape pentru evitarea pe viitor a inundațiilor și efectelor acestora.

Teritoriul comunei Brusturi este ferit de surse de poluare atât a solului, apelor cât și a atmosferei. Principala problemă legată de mediu a comunei Brusturi este gestionarea deșeurilor, deoarece comuna nu dispune de un sistem de colectare, sortare și reciclare a deșeurilor.

În perioada 2021 – 2027 consiliul local al comunei Brusturi are cuprins în programul de dezvoltare :

- *Extindere rețea canalizare apa menajera*
- *Extinderea rețelei de alimentare cu apă dotată cu sistem de pompe pentru distribuție și stație de îmbunătățire a calității apei pentru întreaga comună.*
- *Identificarea potențialilor beneficiari în vederea achiziționării unor utilaje performante de valorificare a rumegușului prin brichetare și utilizarea lui ca sursă de energie alternativă.*
- *Organizarea unei campanii de educare și informare a agenților economici referitor la posibilitățile de reciclare a deșeurilor.*
- *Organizarea campanii de educare și informare a populației în domeniul gestionării și sortării deșeurilor.*
- *Regularizarea cursurilor apelor care strabat comuna pentru inlaturarea riscului de inundatie;*
- *Corectarea curgerii torentilor pentru stoparea alunecarilor de teren;*
- *Implementarea unui sistem de management al deseurilor la nivelul teritoriului comunei;*
- *Executia unor perimetre de siguranta sanitara in jurul cimitirelor existente in comuna;*

CAPITOLUL VII

ANALIZA NECESITATILOR PE DOMENII SOCIO-ECONOMICE

Domeniul – CULTURA –TRADITIE/ TIMP LIBER	
Necesitati	- Un complex sportiv dotat cu sală de sport și un stadion, precum și dotarea acestuia cu baza materială necesară- Modernizare Cămin Cultural în satul Brusturi- Proiectul BIBLIOTECA EUROPEANĂ. Achiziția sau luarea prin donație a unui număr de 700 volume. Dezvoltarea unui program de tip e- biblioteca- Dotarea caminului cultural din satul Brusturi cu mobilier adecvat si aparatura IT necesare comunicarii cu utilizatorii resurselor.- Achizitionarea unui sistem electronic de management al documentelor pentru o mai buna organizare si comunicare atat la nivel intern cat si la nivel cu utilizatorii serviciilor de biblioteca

	- Organizarea unui muzeu satesc sau a unei case taranesti pentru expunerea produselor manufacturate - Extinderea retelei de internet WI-FI si la nivelul comunei - Club pentru petrecerea timpului liber pentru bătrâni și tineri - Construirea unei biblioteci moderne - Infiintare punct de informare in cadrul Caminului Cultural - Amenajarea bisericilor comunei (mochetare, centrale termice, constructii de reabilitare, pictura, etc) - Cumpărarea de echipament sportiv. Construirea sau consolidarea echipei de fotbal. Atragerea de investitori pentru finanțarea echipei de fotbal - Accesarea programelor de înregistrare și promovare a produselor locale. - Realizarea de proiecte comune interculturale, campanii anti-discriminare in școala si la întâlniri publice. - Programe de educație și informare preventivă a membrilor comunității de romi privind relația cu majoritarii, derulate în parteneriat. Mediere comunitară și cooperarea liderilor comunităților de romi cu autoritățile locale.
Domeniul – ARTA	
Necesitati	- Revitalizarea traditiilor si artei populare

	- Valorificarea obiectelor de arta rezultate din prelucrarea lemnului, a lanii, a pielilor, etc- Dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale locale, creând o nouă industrie alternativă ocupației de bază a populației în agricultură.- Se dorește înființarea unui complex expozițional cu unități de producție a creațiilor populare, cu scopul valorificării la maxim a acestora.- Construire, amenajare și dotare muzeul satului.- Dezvoltarea în parteneriat a unor programe de recunoaștere a competențelor pentru ocupații tradiționale si non tradiționale. Reînființarea școlii tradiționale de arte și meserii (acolo unde e cazul).
Domeniul – EDUCATIE	
Necesitati	- Amenajare si dotare laboratoare scolare (fizica, chimie, biologie, informatica)- Dotarea cu echipament din domeniul tehnologiei informatiei - IT mobile- Imbogatirea fondului de carte al bibliotecilor scolare- Orientarea și instruirea elevilor pt. calificări cerute pe piața muncii- Dezvoltarea parteneriatului școală-familie- Îmbunătățirea calității resurselor umane din învățământ- Înființarea unui centru de formare profesională

	- Desfasurarea de programe de protectia mediului in gradinite si scoli vizand formarea comportamentului si a deprinderilor unui trai ecologic- Constientizarea cadrelor didactice in ceea ce priveste influenta si rolul de formator- Organizarea de cursuri de pregătire profesională, pentru cetățenii comunei, specifice pentru unitățile economice ce urmează a se înființa- Gradinita cu program prelungit- Dotarea scolilor cu mobilier si diverse echipamente , tablete, table interactive, etc.- Proiect de investiții bază sportivă comuna- Reabilitarea si modernizarea școlilor din satele comunei- Asigurarea agentului termic pentru încălzire în sistem centralizat.- Posibilitatea efectuării unei educatii rutiere in scoli si nu numai- Reorientarea facilă spre noi meserii- Organizarea unor cursuri privind managementul fermelor- Organizarea unor cursuri de perfecționare în domeniul educației și pedagogiei- Îmbunătățirea calității sistemului educațional din învățământul gimnazial;- Achiziționarea (repararea) unui număr de 2 Microbuze pentru transportul elevilor la și de la școală

	- Construcția sau renovarea și dotarea unităților școlare (grupuri sanitare, apă curentă, dotarea laboratoarelor, achiziția de calculatoare, acces la Internet)- Sprijinirea programelor de pregătire “Școală după școală” în parteneriat cu ONG în vederea creșterii gradului de pregătire a elevilor.- Crearea unui program de creștere a atractivității posturilor didactice din comună prin oferirea de condiții avantajoase de stabilire în mediul rural (teren, locuințe de serviciu etc.) .Încurajarea întoarcerii în comună a absolvenților de studii superioare- Crearea postului de mediator școlar sau optimizarea activității acestuia în vederea creșterii accesului la educație a comunităților dezavantajate.- Program de informare în rândul comunității de romi despre importanța educației în rândul copiilor în contextul tradiției rome.- Sprijinirea programelor de pregătire “A doua șansă” în parteneriat cu școala și cu organizații neguvernamentale, în vederea reducerii numărului de persoane analfabete.- Program de informare a cadrelor didactice și a elevilor despre legislația anti-discriminare. Încurajarea proiectelor interculturale.-

Domeniul – ASISTENTA SOCIALA	
Necesitati	- Îmbunătățirea serviciului de asistență socială din cadrul primăriei cu asigurarea bazei materiale și a unui spațiu conform standardelor europene- Înființarea unui centru de zi pentru persoane aflate în dificultate, cu asigurarea spațiului necesar, a bazei materiale și a resurselor umane- Înființarea unui centru de formare profesională pentru îngrijirea persoanelor aflate în dificultate- Crearea de servicii specializate pentru îngrijire la domiciliu- Stabilirea unei colaborări între autoritățile publice locale și ONG-uri de profil- Perfectionarea personalului de specialitate și alocarea resurselor bugetare.- Îmbunătățirea bazei materiale și logistice la nivel rural.- Cadrul legislativ neactualizat și lipsa de coerență și eficiență a sistemului.- În colaborare cu unitățile teritoriale ale M.E.C. autoritățile publice locale vor dezvolta un centru de formare profesională în vederea reintegrării în societate a persoanelor dezavantajate.- Înființarea unui centru de zi pentru copii cu dizabilitati si pentru copii de etnie rroma.

	- Înființarea unui centru de zi și de noapte pentru bătrâni;- Atragerea persoanelor fără locuri de muncă la cursuri de inițiere și perfecționare în domeniul asistenței sociale și îngrijirii persoanelor aflate în dificultate- Infiintarea unei cantine sociale;- Crearea de servicii alternative de protecție a tuturor categoriilor defavorizate;- Colaborarea între instituțiile publice abilitate și O.N.G care activează în domeniu.- Proiect de asistare sociala a mamelor singure- Infiintare post de psiholog si personal specializat, pe langa primarie, in vederea consilierii persoanelor cu probleme (copiii abandonati/lasati in grija unor terte persoane, mame singure-familii monoparentale; persoane care consuma alcool si alte persoane aflate in dificultate),- Dezvoltarea programelor de tip “A doua șansa” pentru creșterea șanselor de ocupare prin calificarea la un număr mai mare cursuri de formare profesională.- Participare la bursele de muncă speciale pentru romi.- Medierea cu angajatorii locali prin intermediul unui facilitator comunitar sau prin.- Atragerea inițiativelor de economie socială, inclusiv prin accesarea fondurilor europene și crearea de locuri de muncă pentru persoanele dezavantajate. Informarea angajatorilor despre beneficiile programelor de economie socială.

	- Parteneriat cu organizații neguvernamentale privind organizarea de cursuri de formare la nivel local și medierea în vederea angajării. Servicii de informare, orientare și consiliere în parteneriat cu ONG- Clarificarea situațiilor legale ale persoanelor dezavantajate. Încurajarea acțiunilor de voluntariat.- Program de socializare și suport educațional pentru copii, în vederea reducerii absenteismului și abandonului școlar în rândul grupurilor dezavantajate.- Înființarea unor noi servicii comunitare care să ofere la standarde europene servicii de asistență socială.- Delegarea administrării serviciilor sociale către alți actori locali (parohii, ONG-uri, etc.)
Domeniul – SERVICII DE SANATATE / PROTECTIA SANATATII	
Necesitati	- Infiintare punct medical Crucea Rosie in comuna- Infiintarea de cabinete medicale in fiecare sat;- Infiintarea unei secții de maternitate și asistență neonatologică;- Modernizarea bazei materiale existente și aducerea de noi tehnologii medicale.

	- Informatizarea sistemului medical pentru o evidență cât mai bună a bolnavilor cronici.- Crearea unui program de creștere a atractivității posturilor medicale din comună prin oferirea de condiții avantajoase de stabilire în mediul rural (teren, locuințe de serviciu etc.). Încurajarea întoarcerii în comună a absolvenților de studii superioare- Dotarea cabinetului medical cu aparatura adecvată.- Crearea sau optimizarea activității mediatorului sanitar.- Clarificarea situației individuale a înscrierii la medicul de familie.- Campanii de informare și educație sanitară derulate de mediatorul sanitar și personalul medical. Servicii de informare derulate în parteneriat.- Campanii de vaccinare și control medical periodic derulate de medicul de familie.- Asigurarea de către Consiliul Local a transportului personalului medical la domiciliul persoanelor aflate în imposibilitatea de deplasare. Sprijinirea în parteneriat a programelor de asistent personal și îngrijire la domiciliu.

	- Crearea în parteneriat cu alte comune a unui serviciu de tip SMURD la nivel de microregiune. - Crearea în parteneriat cu alte comune a unui cabinet mobil de stomatologie la nivel de microregiune.
Domeniul – ORDINE SI SIGURANTA	
Necesitati	- Campanii de educatie a populatiei in spiritul respectarii legii - Lipsa unui serviciu modern pentru situatii de urgenta - Achiziționarea și implementarea unui sistem de supraveghere stradal în vederea creșterii siguranței cetățenilor și prevenirii criminalității
Domeniul – LOCUINTE	
Necesitati	- Întocmirea cadastrului general al comunei - Întocmirea studiilor topografice ale comunei - Dotarea serviciului de urbanism cu soft necesar pentru buna desfășurare a activităților de urbanism, aparat de măsurători cadastru, GPS, aparatură informatică performantă și sistem de imprimare A2 - Actiune educativa de constientizare a locuitorilor cu privire la exigentele conditiilor de locuit; - Promovarea unei politici de urbanism modern; - Constientizarea populatiei asupra respectarii disciplinei in constructii si respectarii reglementarilor impuse prin PUG;

	- Dotarea serviciului de urbanism in cadrul Primăriei. - Achiziționarea de tehnologie și logistică specifică domeniului - Întocmirea unui sistem unitar în ceea ce privește sistematizarea comunei, la nivelul fiecărui sat component ce va avea în vedere punerea în valoare a resurselor naturale peisagistice.
Domeniul – AGRICULTURA / CRESTEREA ANIMALELOR	
Necesitati	- Modernizarea fermelor prin retehnologizare; - Creșterea calității terenurilor agricole; - Dezvoltarea managementului fermelor; - Acordarea de servicii de consultanță - Încurajarea dezvoltării microfermelor (Crearea și îmbunătățirea infrastructurii fermelor) - Realizarea de căi de acces la fermele agricole, alimentarea cu energie electrică și asigurarea unui sistem de management al apei la nivelul fermei. - Retehnologizarea echipamentelor în vederea atingerii standardelor impuse de U.E. - Crearea în parteneriat a unor cursuri de marketing al afacerilor mici și intrarea în rețelele de distribuție regională și națională a produselor traditionale ale comunei pentru un număr de 10 persoane. - Informare și consultanță privind accesarea programelor de dezvoltare rurală și a

	fondurilor gestionate de Ministerul Agriculturii. Crearea unui birou de informare și consultanță agricolă. - Crearea unui centru de depozitare și comercializare en gros a produselor agricole.- Crearea sau extinderea târgului sau pieței de comercializare a produselor agricole și/sau animale- Înființarea prin asociere de ferme vegetale, animale sau mixte, cu accent pe dimensiunea ecologică- Crearea în colaborare cu ANCA a unor sesiuni de informare privind noile tehnologii de exploatare agricolă.- Construirea unui centru de colectare, sortare și prelucrare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale.- Construirea unui centru de prelucrare a laptelui si achizitia de containere pentru lapte.- Încurajarea folosirii de semințe selecționate și de materiale seminal, calitativ superioare și omologate în C.E., în cadrul microfermelor.- Dezvoltarea de programe de calificare a persoanelor în managementul și marketingul fermelor mici, tehnologiilor agricole etc..- Activități de instruire profesională în agricultură și acordarea de servicii de consultanță.- Stimularea și sprijinirea constituirii și funcționării grupurilor de producători.

	- Promovarea unei politici adecvate in domeniul resurselor umane care lucreaza in agricultura si zootehnie;- Infiintarea de exploataii agricole pentru culturi performante.- Necesitatea îmbunătățirii performanței exploatațiilor agricole și atingerea performanțelor de producție.- Nevoia de încurajare a exploatațiilor agricole in domeniul creșterii animalelor, a bovinelor in special, in corelare cu capacitatea pășunilor și fânețelor.- Necesitatea dezvoltării agriculturii și accesul la suprafețele agricole pentru consolidarea și ameliorarea infrastructurii de drumuri interioare- Necesitatea intrării în sectorul agricol pentru reînnoirea generațiilor de manageri în exploatațiile agricole în scopul stimulării nivelului investițiilor și a procesului de inovare, cu efect direct asupra veniturilor locuitorilor comunei.- Nevoia de cercetare – dezvoltare - inovare și mediu de noi produse, procese tehnologice, practici, utilaje și echipamente managerial etc- Nevoia de dezvoltare și modernizare a unor capacități de procesare și comercializare a produselor agricole, care să respecte standardele comunitare- Nevoia de investiții în active fizice pentru dezvoltarea unor lanțuri scurte de aprovizionare și a infrastructurii aferente și stabilirea de acțiuni de cooperare inclusiv pentru stabilirea de lanțuri agro-alimentare scurte în vederea valorificării

	și comercializării mai eficiente a produselor pe piețele agroalimentare - Necesitatea folosirii capacităților inovatoare ale fermelor mari, în folosul micilor operatori prin forme demonstrative, acțiuni de cooperare etc.- Necesitatea inovării din perspectiva integralistă, al ireductibilității lanțului agroalimentar, nu numai de componența agricolă- Accesul fermierilor și deținătorilor de păduri la fondurile care să compenseze parțial pierderile de dezvoltare- Nevoia de gestionare și prevenire a riscurilor la nivelul exploatațiilor determinate de dezastrele naturale sau alte fenomene nefavorabile și asigurarea pierderilor cauzate de bolile animalelor și plantelor, infestarea cu dăunători etc- Nevoia realizării de sistem de irigații pentru ferme agricole.- Nevoia aducerii în circuitul productiv a terenurilor degradate, ameliorarea și creșterea fertilității acestora. Extinderea suprafețelor împădurite care au un rol de cea mai mare importanță în îmbunătățirea calității apelor și aerului.- Necesitatea acordării de sprijin tinerilor fermieri pentru înființarea de ferme agricole și activități neagricole în scopul diversificării serviciilor și creșterii eficienței- Necesitatea existenței pe plan local a unui Grup Operațional, a unei rețele de dezvoltare rurală și a unui ONG etc., în scopul dezvoltării unor acțiuni de

	cooperare în domeniul aplicării unitare a rezultatelor cercetării conform triunghiului: cercetare- cooperare-inovare.
Domeniul – INDUSTRIE	
Necesitati	- Înființarea unui birou de asistență pentru mediul de afaceri prin intermediul caruia să se realizeze o mai bună informare a acestora- Publicarea tuturor informațiilor referitoare la dezvoltarea afacerilor în ziarul local- Actualizarea permanentă a site-ului Primăriei comunei Brusturi pentru informare și consultanță on-line- Fabrică de prelucrare a cărnii- Atragerea de fonduri de investiții la nivelul comunei pentru înființarea de noi IMM-uri și microintreprinderi în domeniul micului mobilier și al obiectelor tradiționale.- Atragerea de investitori straini pentru înființarea de noi IMM-uri în domeniul micilor meșteșuguri tradiționale.- Crearea de parteneriate public-private pentru exploatarea eficientă a resurselor naturale ale comunei.- Retehnologizarea unităților economice existente prin informarea mediului de afaceri referitor la posibilitățile de accesare a unor surse de finanțare externe.- Sensibilizarea mediului de afaceri în scopul creșterii productivității muncii prin calificarea la locul de muncă a personalului angajat .

	- Ferme de ovine, bovine- Inființarea unui centru de primire-predare a produselor din carne și lapte- Inființarea unui centru de primire-predare cereale- Construcție secție de mecanizare a utilajelor agricole- Dezvoltarea activităților nonagricole, a meșteșugurilor tradiționale și artizanatului (țesături, cusături, croitorii, tricotaje, sculptură în lemn, sculptură în os, pictură etc.)- Proiect de investiții în active fizice pentru înființarea de ateliere de meșteșuguri tradiționale locale- Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activitati de productie pentru valorificarea resurselor locale- Proiect de susținere a cooperării între diferiți actori din lanțul agroalimentar, precum și realizarea de proiecte pilot inovative- Proiect de sprijin pentru acordarea unui ajutor pregătitor de inițiere LEADER în scopul realizării unui parteneriat public-privat pentru înființarea și elaborarea/implementarea strategiei GAL în perioada 2021-2027- Atragerea de investitori privati dispusi sa investeasca in activitati industriale- Fixarea prin PUZ a unei zone de intravilan destinate amplasamentelor industriale; asigurarea cu utilitati si cai de acces

	- Proiect pentru dezvoltarea capacității de procesare, creșterea valorii adăugate pentru produsele agricole și îmbunătățirea organizării pieței de desfacere prin promovarea în cadrul piețelor locale a lanțurilor scurte de aprovizionare- Proiecte de investiții pentru tehnologii moderne, dezvoltare de produse noi, facilități pentru creșterea eficienței și productivității întreprinderilor, dezvoltarea produselor alimentare inovatoare și a mărcilor locale, diversificarea gamei de produse- Necesitatea abordării de cooperare între actorii din lanțul agroalimentar, în special între micii producători, precum și realizarea de proiecte pilot
Domeniul – AFACERI / SERVICII	
Necesitati	- Proiectul INVESTEȘTE ÎN COMUNA Brusturi, prin care se urmărește atragerea unui număr de 10 investitori în sectorul non-agricol.- Refacerea PUG și punerea la dispoziția investitorilor a 10 ha de terenuri pentru parcuri industriale.- Derularea în parteneriat a unor cursuri de dezvoltare a afacerilor, management și marketing al afacerilor mici pentru un număr de 10 persoane. Crearea în parteneriat a unui birou de informare și consultare în antreprenariat.- Proiectul BIROU DE INFORMARE ȘI CONSULTANȚĂ PENTRU AFACERI. Informare și consultanță privind accesarea programelor de dezvoltare a IMM.- Acordarea de facilități fiscale și terenuri pentru întreprinzători.

	- Stimularea inițiativelor locale de creare de locuri de muncă prin facilități, burse, cursuri de antreprenariat pentru cetățeni.- Participarea la bursele AJOFM organizate la nivelul județului. Organizarea de cursuri de calificare în domenii non agricole, prin AJOFM și inițiativele ONG.- Dezvoltarea de programe de calificare a persoanelor în raport de nevoile angajatorilor locali sau regionali. Dezvoltarea în parteneriat a unor programe de recunoaștere a competentelor.- Cabinet servicii juridice si notariale;- Infiintare diverse puncte locale absolut necesare: reparatii electrocasnice, croitorie, sectie tesatorie, sectie tricotaje, etc.;- Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana.- încurajarea liberei inițiative;- crearea spațiului propice afacerilor (activități private, specific zonale);- creșterea flexibilității pieței forței de muncă;- promovarea unei politici echilibrate și susținute de dezvoltare locală;- piață internă (locală) fiabilă.- Atragerea de fonduri de investiții la nivelul comunei pentru înființarea de noi IMM-uri și microintreprinderi în domeniul micului mobilier și al obiectelor tradiționale.

	- Atragerea de investitori straini pentru înființarea de noi IMM-uri în domeniul micilor meșteșuguri tradiționale.- Crearea de parteneriate public-private pentru exploatarea eficientă a resurselor naturale ale comunei.- Retehnologizarea unităților economice existente prin informarea mediului de afaceri referitor la posibilitățile de accesare a unor surse de finanțare externe.- Sensibilizarea mediului de afaceri în scopul creșterii productivității muncii prin calificarea la locul de muncă a personalului angajat- Înființarea unui birou de consultață pentru operatorii economici din zonă în vederea unei mai bune informări a acestora.- Publicarea în ziarul local a tuturor informațiilor referitoare la dezvoltarea afacerilor.- Actualizarea permanenta a site-ului Primăriei Brusturi pentru accesarea mai ușoară a informațiilor de interes pentru mediul de afaceri și pentru populație.
Domeniul – TURISM / AGROTURISM	
Necesitati	- Atragerea de fonduri de investiții la nivelul comunei pentru înființarea de noi unități turistice- Atragere investitori străini în vederea dezvoltării unităților turistice existente- Construirea unei tabere pentru copii, incluzând și programe cu specific agricol si zootehnic

	- Modernizarea spațiilor de cazare existente și aducerea la standarde europene în vederea atragerii turiștilor străini- Construirea unui complex turistic cu utilizarea potențialului zonal cu un pregnant caracter rural și tradițional, prin utilizarea în special a pietrei și a lemnului- Crearea de parteneriate public-private cu scopul de creare de circuite turistice atât pentru adulți cât și pentru copii și postarea de indicatoare de orientare spre obiectivele turistice ale comunei. Amenajarea de pârtii de schi, tabere pentru copii, sprijinirea construirii de pensiuni turistice etc.- Crearea unui concept de promovare a potențialului turistic al comunei și derularea unei campanii de informare privind Statiunea Turistica de la Oglinzi cat si a lacaselor de cult existente.- Organizarea în parteneriat de cursuri de calificare în managementul pensiunilor agroturistice. Organizarea de schimburi de experiență cu alte comune în domeniul agroturismului.- Inițierea unei campanii de prezentare la nivel național și internațional a potențialului turistic al zonei- Atragerea în comună a operatorilor de turism prin inițierea unei campanii de promovare a resurselor naturale a zonei- Identificarea și mediatizarea zonelor naturale cu potențial turistic

	- Dezvoltarea turismului cu specific rural și a infrastructurii de agrement asociate fermelor de animale.- Crearea de parteneriate public-private pentru exploatarea eficientă a resurselor turistice ale comunei, prin înființarea unor circuite turistice pentru adulți și copiii.- Înființarea unei tabere școlare tematice – creșterea animalelor – și crearea unor condiții optime pentru desfășurarea de activități educative specifice, în vederea introducerii taberei în circuitul național.- Dezvoltarea și diversificarea unei infrastructuri fizice de agrement necesare pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber, pentru atragerea turiștilor și stoparea fenomenului „turismului de tranzit”.- Amenajarea obiectivelor turistice naturale, prin construirea de drumuri de acces, trasee turistice marcate, amenajări specifice zonei, etc.- Reabilitarea obiectivelor turistice ce aparțin patrimoniului cultural, ecumenic, artistic, etc;- Reabilitarea spațiilor de cazare existente;- Dezvoltarea infrastructurii de agrement;- Promovarea unei politici de susținere a întreprinzătorilor din domeniul turistic- Potentarea turistica a zonei prin crearea unor zone de agrement si organizarea de activitati de agrement, crearea de unitati de primire turistica;

	- Revitalizarea traditiilor si artei populare;- Organizarea de târguri, expoziții muzeale etnografice și manifestări culturale tradiționale, care să conducă la promovarea integrată a produsului turistic local.- Editarea de publicații promoționale și materiale audio-video și distribuirea acestora în media turistică, inclusiv pe plan internațional.- Promovarea turismului ecologic- Identificarea potentialilor investitori in turism/agroturism si atragerea lor in comuna;- Informare permanenta, asistenta si accesarea fondurilor interne si externe disponibile;- Implicarea in amenajarea unei zone de agrement prin construirea unui parteneriat public-privat;- Organizarea lucrătorilor independenți sau organizați în asociații sau cooperative meșteșugărești.- Infiintarea de structuri de primire turistice locale.- Infiintarea unor forme de organizare pentru prezentare și comercializarea de suveniruri , artă populară specifică zonei.- Necesitatea amenajării camerelor de închiriat în locuințele familiale care să ofere servicii de cazare și posibilitatea valorificării produselor din gospodăriile proprii
Domeniul – TEHNICO - EDILITAR	

Necesitati	- Implementarea modulelor Smart Village- Înființarea unei publicații locale- Dezvoltarea serviciului pentru intervenții în situații de urgență și calamități.- Asigurarea sistemului integrat de alarmare și prevenire a dezastrelor.- Utilizarea serviciilor de voluntariat- Modernizarea bazei materiale a primăriei- Înființarea unei societăți de gospodarie comunală în parteneriat public-privat- Înființarea unui centru de comunicare și informare dotat cu aparatura și logistica necesară, pentru facilitarea accesului la informații, atât individual în săli de lectură și documentare, cât și organizat în sala de conferințe special amenajată- Înființarea unui centru de colectare și sortare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale în parteneriat public-privat și înființarea unui sistem centralizat de colectare a laptelui în colaborare cu Asociația crescătorilor de animale- Construirea unei fabrici de prelucrare a laptelui și a fructelor de pădure în sistem de parteneriat public-privat- Dotarea cu o autospecială pentru stingerea incendiilor- Achiziționarea și implementarea unui sistem de supraveghere stradal în vederea creșterii siguranței cetățenilor și prevenirii criminalității

	- Achiziționarea de utilaje pentru întreținerea și dezapezirea drumurilor comunale și satești- Întocmirea cadastrului general al comunei- Întocmirea studiilor topografice ale comunei- Dotarea serviciului de urbanism cu soft necesar pentru buna desfășurare a activităților de urbanism, aparat de măsurători cadastru, GPS, aparatură informatică performantă și sistem de imprimare A2- Infrastructura fizică rutieră precară, cea mai mare parte a drumurilor comunale fiind nemodernizate;- Numărul redus al gospodăriilor conectate la rețelele de apă potabilă, canalizare și gaz metan;- Lipsa unor sisteme de colectare selectivă a deșeurilor, de transport și depozitare a acestora;- Prezența fenomenelor de eroziune a solului (alunecări de teren, compactări, acumulări aluvionare, deficit de elemente nutritive, exces de umiditate, etc.);- Apariția unor zone critice sub aspectul deteriorării ecosistemelor cursurilor de apă, prin depozite de deșeuri menajere și industriale.- Program de constientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni

	- Programe de educatie pentru consumuri energetice - Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetica a produselor agricole. - Extinderea de spații verzi în comună
Domeniul – ENERGETIC	
Necesitati	- Înlocuirea posturilor TRFO existente subdimensionate - Înlocuirea rețelelor electrice învechite și uzate - Înlocuirea stâlpilor din lemn cu stâlpi din beton - Instalarea statiilor de incarcare auto electrice - Extindere rețea iluminat public stradal - Racordarea la rețeaua electrică a gospodăriilor neracordate - Alimentarea cu gaze naturale a comunei - Utilizarea energiilor alternative - Centrală pe energie solară pentru asigurarea agentului termic în centrul comunei - Centrală eoliană în zonele cu potențial
Domeniul –TRANSPORT	
Necesitati	- Asfaltare drumuri comunale și sătești - Amenajare parcuri - Reabilitarea drumurilor agricole - Reabilitarea infrastructurii de transport pentru cresterea sigurantei in circulatia

	publica si asigurarea liberei deplasari a cetatenilor - Promovarea transportului de persoane si de marfa din zona in randul transportatorilor locali - Reabilitarea infrastructurii de transport pentru cresterea sigurantei in circulatia publica si asigurarea liberei deplasari a cetatenilor - Promovarea transportului de persoane si de marfa din zona in randul transportatorilor locali si evaluari periodice
Domeniul – MANAGEMENTUL TERITORIULUI	
Necesitati	- Crearea unei mentalitati de abordare a vietii sociale si economice locale in care teritoriul constituie o resursa; - Completare si finalizare studii si cercetari privind zonarea teritoriului pe criterii de potential economic, social, ecologic, tehnologic si crearea parghiilor necesare de valorificare a acestui potential - Definitivarea reconstituirii proprietatii asupra terenurilor si cladirilor; - Adoptarea unui concept european de organizare teritoriala pentru imbunatatirea conditiilor de dezvoltare regionala;
Domeniul – AMENAJAREA TERITORIULUI	
Necesitati	- Reabilitarea zonelor afectate de alunecari de teren; - Regularizari cursuri de apa - Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare si

	asigurare acces; - Intocmirea si actualizarea permanenta a unei baze de date privind situatia teritoriului;- Necesitatea amenajării pâraielor care produc inundații și pagube asupra zonelor populate și solului.- Necesitatea înființării de perdele de protecție a solului, căilor de transport și așezărilor umane
Domeniul – MEDIU	
Necesitati	- Extindere rețea canalizare menajera.- Impadurirea zonelor degradate- Amenajarea torenților- Crearea unei gropi ecologice la nivelul comunei.- Inițierea unui program de evaluare permanentă a calității apei. Crearea sau extinderea rețelei de apă a comunei.- Derularea de acțiuni de ecologizare a spațiilor publice și private de pe teritoriul comunei prin programe colective de voluntariat. Aplicarea de sancțiuni legale privind încălcarea legislației de mediu.- Informarea și sprijinirea producătorilor agricoli pentru utilizarea metodelor nepoluante, de combatere a eroziunii solului și de refacere a pășunilor, terenurilor agricole și sivice.

	- Decolmatări ale șanțurilor de scurgere. Executarea de lucrări de terasamente și amenajare a digurilor.- Plasarea de parazăpezi și plantarea de vegetație de protecție la marginea drumurilor și a zonelor locuibile vulnerabile.- Executarea de lucrări de terasamente. Realizarea programului de reîmpădurire.- Derularea de acțiuni de informare și educare privind necesitatea unui mediu curat în școli și în adunări publice.- Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor- Dotarea comunei cu autospeciale pentru colectarea deșeurilor și cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor- Colectarea centralizată a rumegușului și deșeurilor industriale- Identificarea surselor de poluare și a stadiului de afectare a mediului înconjurător;- Necesitatea prevenirii infiltrării în sol a mîștii cu conținut în nutriți din gunoierul de grajd- Monitorizarea calitatii, luarea unor măsuri de protecție care vizează starea de confort și sănătatea populației;- Implementarea unor ore de educație ecologică în grădinițe și școli pentru formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu;- Monitorizarea gradului de poluare a aerului, solului și apei (proiect privind

	identificarea duritatii apei care prezinta nitriti si nitrati in cantitati considerabile); - Solutii de stopare a poluarii si proiecte de restaurare ecologica; - Program de ecologizare a activitatilor gospodaresti pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei si solului; - Program de constientizare a populatiei comunei asupra riscurilor de expunere la poluare si a masurilor de evitare a poluarii mediului inconjurator; - Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor ecologice
Domeniul – UTILIZAREA RESURSELOR NATURALE	
Necesitati	- Dezvoltarea unei campanii de constientizare a populatiei cu privire la gestionarea durabila a resurselor locale; - Program educatie consumuri energetice prin schimburi de experienta cu alte state - Promovarea unei politici de incurajare a activitatilor de exploatare a resurselor regenerabile; - Proiect de educare si transfer de cunostinte cu privire la conceptul de dezvoltare durabila si a raportului nevoi/ resurse; - Schimbările climatice manifestate prin secetă cu impact negative asupra resurselor de apă existente în comuna Brusturi, ceea ce impune eficientizarea utilizării apei în agricultură. - Necesitatea conceperii unor scheme de agro-mediul climă, care să conducă la economisirea apei, crescând retenția apei în subsol.

	- Necesitatea asocierii și adaptării de bune practici, prin cooperare a utilizatorilor de apă - Consumul de energie în agricultură și silvicultură a înregistrat un trend crescător. În contextul obiectivului de creștere cu 20% a eficienței energiei prevăzut de Strategia europeană 2020 în vederea atenuării schimbărilor climatice vor fi susținute investițiile în acest domeniu. - Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din depozitarea și aplicarea în teren a gunoiului de grajd, sunt ridicate din cauza facilităților neadecvate de depozitare și a echipamentelor învechite. - În comuna Brusturi există o gamă variabilă de resurse de energie regenerabilă provenită din agricultură și din silvicultură, dar aceste resurse nu sunt valorificate la nivelul posibilităților.
Domeniul – MANAGEMENTUL INTEGRAT AL DESEURILOR	
Necesitati	- Platforme ecologice pentru colectare gunoi de grajd la nivelul comunei Brusturi - Educarea populatiei cu privire la necesitatea si modul de gestionare a deseurilor menajere solide - Crearea infrastructurii locale de colectare si depozitare intermediara a deseurilor solide - Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor moderne de

	gestionare a deseurilor - Educatia ecologica trebuie promovata la toate nivelurile - Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deseurilor - Educatia ecologica trebuie promovata la toate nivelurile
Domeniul – SPATII VERZI	
Necesitati	- Reabilitarea spatiilor de joaca pentru copii, in special la gradinite; - Amenajarea de trotuare/ alei pietonale in fata locuintelor de-a lungul drumurilor de acces; - Realizarea de parcuri prin delimitarea clara a locatia prin PUZ; - Program de constientizare si educare a populatiei la toate nivelurile de varsta.
Domeniul – ADMINISTRATIE	
Necesitati	- Construire garaj parc auto - Reabilitare, modernizare si dotare sediu primarie; - Infiintarea sistemului de paza a tarinelor; - Achizitia unei autospeciale noi pentru serviciul de pompieri, asigurarea de rezervoare de apă și modernizare integrala a sediului SVSU; organizarea de remize PSI. - Participarea la Programe de instruire privind angajații administrației publice locale, în special pe aspecte care țin de accesarea și managementul proiectelor

	europene. Crearea unei unități de proiecte la nivelul primăriei, în parteneriat cu investitori și ONG-uri, în vederea acoperirii a 75% din necesarul pentru finanțarea proiectelor. Participare la unele programe naționale și internaționale pentru dezvoltarea capacității administrației publice locale și a serviciilor publice. - Simplificarea procedurilor la nivelul primăriei din perspectiva birocrăției actuale a serviciilor oferite cetățenilor.- Crearea unui birou de informare și consultanță privind fondurile europene, în parteneriat cu ONG.- Extinderea parteneriatului cu alte comune și în microregiuni în cadrul programului LEADER și a altor formule.- Extinderea parteneriatelor cu ONG pentru servicii specializate sau integrate asigurate cetățenilor.- Organizarea trimestrială de întâlniri de informare și dezbateri publice. Atragerea cetățenilor în procesul de decizie de la nivel local. Încurajarea programelor de acces la informații, transparență, consultare și implicare în deciziile locale. Informarea, consultarea și dezbateri proiectelor strategice.- Activarea grupurilor de acțiune locală sau a comisiilor locale mixte ca forumuri de dezbateri publice.

	- Aplicarea la nivel local a prevederilor Strategiei naționale pentru incluziunea socială a romilor. Derularea de proiecte prin liniile de finanțare derulate de Agenția Națională pentru Romi și alte instituții.- Aplicarea regulilor transparenței și publicare pe site-ul comunei a tuturor anunțurilor de licitații publice și a modului de utilizare a bugetului. Organizarea de dezbateri publice la nivel local despre combaterea corupției. Respectarea prevederilor legislației anti-corupție. Descurajarea corupției la nivel local prin crearea unei cutii de sesizări și reclamații și publicarea numerelor de telefon anticorupție.- Necesar personal pentru următoarele posturi/domenii: Expert fonduri UE, Intretinere spatiu verde, Programe de dotare si intarire institutionala a administratiei publice;- Dotare la standarde corespunzatoare pentru imbunatatirea calitatii serviciilor oferite populatiei, inclusiv cu echipamente IT de ultima generatie care sa permita mentinerea inregistrarilor (de taxe si impozite, de terenuri, etc.) in conditii corespunzatoare si care sa contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar;- Dotari IT;- Programe de perfectionare IT a personalului propriu pentru mentinerea

	inregistrarilor (cadastru, taxe si impozite, etc.); - Crearea de parteneriate cu furnizori autorizati de FPC, pentru organizarea cursuri de formare profesionala in urmatoarele ocupatii: ✓ IT✓ Agricultori/fermieri✓ Apicultori✓ Lucrator in agroturism✓ Administrator pensiune turistica✓ Ghid turistic- Incheierea de parteneriate public private pentru exploatarea /valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public- Organizarea si desfasurarea de schimburi de experienta intre Romania si alte state;- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite implicarea acestora in luarea deciziilor la nivel comunitar;- Nevoia de cooperare pe verticală: județ, Regiunea Nord-Est, Guvernul României, cu programele de finanțare specifice, Comisia UE, privind Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Brusturi- Nevoia de cooperare pe orizontală: cu actorii din cadrul comunității locale, locale învecinate, Gal-uri, ONG-uri, Organizații de consiliere, precum și cu actori din alte țări membre UE și Non-membre

CAPITOLUL VIII

ANALIZA PUNCTELOR TARI, A PUNCTELOR SLABE, OPORTUNITATI SI AMENINTARI LA NIVELUL COMUNEI BRUSTURI

– ANALIZA SWOT –

ASPECTE GENERALE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Resurse naturale importante exista pe raza comunei (terenuri agricole, suprafete intinse de pasune, conditii bune de crestere a animalelor, potential fotovoltaic, soluri foarte propice pentru agricultura); ✓ forta de munca ieftina; ✓ grad de poluare redus datorita inexistentei agentilor economici poluatori (cu exceptia poluarii rezultate in urma activitatilor gospodaresti si a cresterii animalelor) ✓ comuna este electrificata (racord gospodarii si iluminat public stradal) ✓ comuna este racordata la reseaua de apa ✓ Infrastructura de educatie modernizata; ✓ efectiv crescut de animale in gospodarii; ✓ zona favorabila activitatilor	✓ Insuficienta dezvoltare a infrastructurii de utilitati: canalizare, apa, lipsa retelei de gaz metan, etc ✓ Necesitatea imbunatatirii domeniului asistentei sociale si al sanatatii; ✓ Fenomenul migratiei este semnificativ motiv pentru care populatia este imbatranita; ✓ Unii membrii ai comunitatii locuiesc in conditii necorespunzatoare; ✓ Buget redus al Primariei; ✓ activitati economice si industriale derulate la viteza mult prea redusa fata de nivelul regional, national ori cel desirabil la nivel de Uniune; ✓ servicii insuficient dezvoltate pentru populatie; ✓ Necesitatea existentei unor actori locali care sa preia unele din sarcinile administratiei;

economice, in special celor de tip industrial; ✓ gradul de interventie al omului in mediul inconjurator este redusa ✓ accesarea de fonduri cu finantare europeana, destinate zonelor rurale.	✓ Saracia naste probleme sociale semnificative; ✓ absenta fondurilor de start pentru demararea afacerilor; ✓ acces redus la reseaua de telefonie fixa, telefonie mobila si internet; ✓ Trendul demografic negativ
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ sansa de dezvoltare echilibrata a regiunilor; ✓ resursele naturale bogate dau potential de crestere activitatii economice; ✓ potentiale surse de finantare externe, fonduri diverse de restructurare a administratiei, de dezvoltare rurala, de coeziune), etc. ✓ existenta fortei de munca pe plan local ofera posibilitati de atragere a investitorilor; ✓ asezarea geografica favorizeaza dezvoltarea anumitor ramuri economice (ex. industrie, cresterea animalelor, agricultura, turism, etc.) ✓ posibilitatea accesarii pietei europene	✓ necesitatea investitiilor financiare mari in proiecte care vizeaza cresterea animalelor, turism, industrie, agricultura; ✓ fenomenul migratiei populatiei tinere catre alte zone; ✓ absenta personalului calificat in domeniul atragerii finantarilor nerambursabile; ✓ buget redus care pune primaria in imposibilitatea asigurarii cofinantarii.
DOMENIUL – CULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE

✓ Infrastructura: - Caminul Cultural Brusturi; - 1 Biblioteca comunala dotata corespunzator; ✓ Existenta unui nivel moderat al activitatilor culturale pe raza comunei: datinile si obiceiurile traditionale cu ocazia marilor sarbatori de peste an, arta si mestesug local; ✓ Pastrarea traditiilor si a ocupatiilor traditionale: arta prelucrarii lemnului, a lanii; ✓ implicarea activa a populatiei comunei in activitatile culturale; ✓ Existența unei baze sportive (sală de sport, teren de fotbal) ✓ Existența unor vestigii istorice, mănăstiri și a altor obiective de interes turistic ✓ Zilele comunei, festivaluri și alte evenimente de interes local și regional.	✓ discrepante serioase intre cerintele europene si starea efectiva a infrastructurii fizice; necesitatea investitiilor pentru a corespunde standardelor; ✓ nu exista un punct de informare in cadrul Caminului Cultural; ✓ buget insuficient pentru a raspunde nevoilor culturale; ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul culturii si artei; ✓ Dezinteresul local, absența resurselor pentru promovarea identității locale prin sport și evenimente culturale ✓ Absența unei identități locale puternice ✓ Numărul mic al manifestărilor cu scop caritabil; ✓ Lipsa in apropierea comunei a teatrelor (cel mai apropiat fiind in Piatra Neamt sau in Iasi) iar muzeele cele mai apropiate sunt in orasul Tg. Neamt; ✓ Cea mai apropiata gradina botanica este in orasul Iasi; ✓ Lipsa unei baze sportive multifunctionale la nivelul comunei.
OPORTUNITATI	AMENINTARI

✓ Existenta fondurilor care asigura finantari pentru cultura si arta in mediul rural (program de reabilitare a caminelor culturale prin Ministerul Culturii);✓ fondurile pentru cultura vor trece in administrarea comunitatilor locale;✓ existenta unor spatii care ar putea fi folosite pentru activitati culturale;✓ reactivarea a valorilor de cultura si arta populara prin organizarea de evenimente si manifestari culturale;✓ activitatile traditionale au potential economic ce ar putea fi valorificat;✓ mentionarea in PUG a masurilor ce trebuie intreprinse;✓ Valorificarea la maxim a tradițiilor și culturii;✓ Promovarea internațională a tradițiilor locale;✓ Promovarea de la vârste fragede a valorilor și tradițiilor;✓ Organizarea de spectacole cu scop caritabil;✓ Construirea unui centru sportiv in asociatie cu comunele limitrofe;✓ Acordarea unor facilități fiscale celor ce sponsorizează activitățile sportive,	✓ fenomenul migrației tinerilor ori a persoanelor cu grad de scolarizare ridicat catre zone si slujbe mai bine platite;✓ globalizarea si modernismul asociat influenteaza negativ modul de viata al populatiei rurale;✓ activitatile cu specific local ar putea fi alterate de evolutia tehnologica;✓ talentele locale migreaza catre centrele culturale consacrate;✓ Pierderea interesului pentru obiceiurile și evenimentele tradiționale✓ Bugetul scăzut pentru susținerea evenimentelor culturale și sportive✓ Insuficientă susținere a vieții culturale de către societatea civilă;✓ Slaba implicare a autorităților locale în sprijinirea activităților cultural-artistice și sportive;✓ Diminuarea în și mai mare măsură a interesului tinerilor pentru cultură, artă, tradiții și sport.

și cultural-artistice; ✓ Încurajarea tinerilor pentru sportul de performanță.	
DOMENIUL - EDUCATIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existenta infrastructurii fizice pentru invatamant: ✓ Învățământul se desfășoară în 6 unități: 3 scoli pentru învățământul primar si gimnazial si 3 grădinițe pentru copii . In una din unitatile de invatamant exista o Scoala de Arte si Meserii (SAM) ✓ Existenta a 1030 elevi, a 76 cadre didactice, a 42 sali de clasa si cabinete scolare, a 3 laboratoare, a unui atelierier scoala, a 257 copii la gradinita si a 58 de persoane cuprinse in cursuri de formare profesionala si ucenicie postgimnaziale (SAM); ✓ Rata alfabetizării adulților este 98 %; ✓ Încurajarea învățământului în limbi străine și promovarea lui la toate nivelurile începând de la gradiniță; ✓ Buna pregătire a cadrelor didactice din învățământ; ✓ Existența în comuna a unei biblioteci comunale	✓ Nu exista cabinet de consiliere psiho-pedagogica ✓ Infrastructura de învățământ preșcolar și școlar insuficient dimensionată. ✓ Lipsa dotărilor utilitare la toate unitățile de învățământ. ✓ fenomenul abandonului scolar; ✓ lipsa conditiilor necesare care sa atraga si sa mentina personalul calificat pe raza comunei; ✓ fondurile insuficiente pentru a acoperi toata plaja de necesitati.

✓ Echivalarea studiilor făcute în România de către universitățile din străinătate; ✓ Scolile sunt dotate cu rețea de calculatoare performante si sunt conectate la Internet partial	
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ posibilitatea modernizarii infrastructurii si a bazei materiale prin finantari guvernamentale pentru invatamant in mediul rural (program de reabilitare a scolilor prin Ministerul Educatiei); ✓ fondurile pentru invatamant vor trece in administrarea comunitatilor locale; ✓ programe specific existente pentru dezvoltarea resurselor umane; ✓ piata moderna a muncii aflata in continua schimbare ✓ finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural; ✓ fonduri comunitare alocate sprijinirii educației și formării profesionale, pentru perioada 2021-2027 ✓ Modernizarea sălilor de sport existente și construirea altora noi;	✓ lipsa unei armonizari a nivelului de educatie si a procesului in care aceasta se face fata de alte comunitati europene similare; ✓ fenomenul migratiei tinerilor ori a persoanelor cu grad de scolarizare ridicat catre zone si slujbe mai bine platite; ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul educatiei; ✓ sistemul educational are un cadru legal instabil ✓ lipsa surselor necesare privind asigurarea cofinanțării pentru proiectele de infrastructură în învățământ și cultură; ✓ lipsa fondului locativ pentru stabilizarea personalului didactic în

✓ Continuarea proceselor de dotare a școlilor din comuna; ✓ Preocuparea tot mai accentuată pentru colaborarea cu școli și licee din străinătate în vederea organizării de acțiuni comune; ✓ Programe de finanțare în domeniul educational ✓ Programe de educație a adulților și de formare profesională ✓ Dezvoltarea de programe de tip “Șansa a doua” și “ Școală după școală” ✓ Existența programelor afirmative pentru romi	comună; ✓ continuarea procesului de scădere a populației școlare din învățământul primar și gimnazial ca efect direct a reducerii sporului natural; ✓ creșterea numărului de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate. ✓ Atractivitatea scăzută a mediului rural pentru cadrele didactice ✓ Migrația personalului didactic de la sat la oraș ✓ Perspectiva reducerii sau desființării unor unități școlare ca urmare a unui spor demografic negative. Pe fondul scăderii natalității și al îmbătrânirii populației, scade continuu numărul de elevi; ✓ Scăderea interesului adolescenților fata de studiile universitare; ✓ Subestimarea problemelor sistemului educațional preuniversitar duce la demotivarea personalului didactic.
DOMENIUL – ASISTENTA SOCIALA SI OCUPAREA FORTEI DE MUNCA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Numarul ridicat al unitatilor de invatamant si al elevilor (2 scoli si 3 gradinite); ✓ Existenta unor forme organizate de	✓ Neindeplinirea efectivului necesar de personal calificat in servicii sociale; ✓ lipsa actorilor locali capabili sa presteze sau sa preia responsabilitatea

pregatire postgimnaziale in orasul apropiat comunei, respectiv Tg. Neamt; ✓ Existenta unei forte de munca calificata (preponderent pentru agricultura, confectii textile, prelucrarea lemnului, dulgheri, tamplari, industrie alimentara, etc);✓ Existenta centrelor universitare Iasi, Bacau si Suceava in care functioneaza nuclee de cercetare ce cuprind 75.399 studenti reprezentand 12.64% din totalul existent la nivel national (anul scolar 2005-2006);✓ Existenta la nivelul judetului Neamt a Centrului de Consiliere pentru femei si copii supusi violentei domestice;✓ Există un echilibru aproximativ între numărul de femei și bărbați conform recensământului 2004 (50% femei, respectiv 50% bărbați);	unor servicii sociale; ✓ absentă programelor de susținere și încurajarea reintegrării active pe piața muncii;✓ buget redus la nivel local pentru servicii sociale;✓ Nivel ridicat al sărăciei în regiunea Nord-Est în comparație cu celelalte regiuni de dezvoltare din România, respectiv 40,7%;✓ Grad ridicat al populației ocupate în agricultură: 70 %;✓ Rata ridicată a somajului în regiunea Nord-Est , respectiv 10.8% în raport cu media națională de 8.4%;✓ Rata somajului la nivelul tinerilor (15-24 ani) este de 2,25 ori mai mare decât rata totală, iar segmentul 15-34 ani deține cea mai mare pondere a somerilor;✓ Absența unei redistribuiri a populației ocupate dinspre agricultură spre servicii și industrie;✓ Lipsa pe teritoriul comunei a unor centre de consiliere și de ajutorare a femeilor și copiilor supuși violentei domestice;✓ Lipsa unor centre de servicii integrate

✓ Existența Programelor de formare continuă și de învățământ la distanță; ✓ Existența programelor de formare și reconversie profesională; ✓ Inexistenta unor diferențe majore între tendințele ocupaționale pentru bărbați și femei; ✓ Creșterea interesului populației din comuna BRUSTURI și a autorităților publice locale pentru formare profesională continuă;	de consultanță pentru persoane ce se auto-întrețin; ✓ Număr mic de persoane angrenate în cursuri de calificare/recalificare, respectiv 58 persoane. ✓ Insuficienta armonizare a sistemului educațional postgimnazial cu cerințele pieței muncii și dezvoltării viitoare a comunei; ✓ Decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii; ✓ Migrarea, în ultimii ani a tinerilor în orașe din țară, care le oferă mai multe oportunități; ✓ Incapacitatea reținerii în comuna a forței de muncă înalt calificată ; ✓ Nu predomină forța de muncă tânără; ✓ Inexistenta unui camin social în comuna.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ infrastructura existentă să servească ca spații pentru furnizarea de servicii sociale în urma lucrărilor de reabilitare și modernizare absolut necesare; ✓ existența de spații excedentare la nivel de comuna; ✓ politici sociale de susținere din partea UE;	✓ neindeplinirea standardelor în domeniul asistenței sociale ✓ scopul serviciilor de asistență socială este greșit interpretat; ✓ buget insuficient pentru activități sociale și pentru cofinanțarea proiectelor sociale potențiale a fi finanțate cu fonduri UE;

✓ oportunitati de finantare nerambursabila prin fonduri guvernamentale si prin fonduri structurale POSDRU, PO Regional si PO Dezvoltare Rurala ✓ Programe Operationale Sectoriale pe Resurse Umane; ✓ Programe guvernamentale sprijin pentru încadrarea șomerilor; ✓ Orientarea programelor spre specializări în domeniile cerute de piața forței de muncă; ✓ Fonduri alocate de către UE pentru dezvoltarea Resurselor Umane.	✓ Migratia fortei de munca calificate spre alte regiuni sau in alte state; ✓ Numarul mare de salariatii din intreprinderile mari care prin restructurare ar putea exercita presiuni pe piata muncii; ✓ Slaba capacitate a firmelor de consultanta din regiune, cu efecte negative asupra cheltuirii fondurilor comunitare; ✓ Cresterea infractionalitatii din cauza nepregatirii si neutilizarii corespunzatoare a fortei de munca prin programe de integrare pe piata muncii.
DOMENIUL - SANATATE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ 1 Dispensar cu cabinet de medicina generala de familie; ✓ 2 puncte farmaceutice; ✓ existenta personalului calificat pentru furnizarea de servicii in domeniul sanatatii ✓ acces direct la informatii datorita liniilor de comunicatii existente; ✓ Dezvoltarea sectorului privat în domeniul sănătății; ✓ Existenta in cel mai apropiat oras (Tg	✓ necesitatile populatiei la nivelul intregii comune nu pot fi acoperite de actuala infrastructura de sanatate; ✓ dotari materiale vechi si insuficiente; ✓ personalului medical insuficient; ✓ mediului rural este ocolit de specialistii in domeniu; ✓ nu exista un program de monitorizare si control a factorilor de risc pentru sanatatea populatiei locale; ✓ populatia trateaza cu indiferenta adoptarea unui mod de viata sanatos;

Neamt) a unui spital orasenesc; ✓ Existenta in municipiul Piatra Neamt a unui spital de primiri urgente;	✓ fonduri insuficiente ✓ Nevoia de mediator sanitar ✓ Costul mediu al spitalizării ridicat în sectorul public; ✓ Existența în sectorul public din orasele din apropierea comunei a unităților de sănătate vechi, modernizate doar parțial; ✓ Starea precară din punct de vedere tehnic și material din unele spitale aflate in orasele din apropierea comunei; ✓ Slaba profilaxie ✓ Insuficienta preocupare pentru procurarea de fonduri extrabugetare. ✓ Inexistenta unui cabinet stomatologic
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Programe de finanțare în domeniul medierii sanitare ✓ Programe de educație sanitară la nivel național ✓ Crearea unui centru de sănătate privat sau in parteneriat public-privat; ✓ Dezvoltarea sistemului de asigurări private de sanatate; ✓ Continuarea procesului de modernizare și re tehnologizarea unităților de profil existente in orasele din apropierea comunei;	✓ standard neindeplinite in domeniul sanatatii; ✓ folosirea ineficienta a dotarilor; ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul sanatatii; ✓ absentia fondurilor pentru cofinantarea proiectelor potentiale a fi finantate cu fonduri UE ✓ Grad redus de autonomie privind politica de sănătate la nivel local

✓ Distribuirea mai eficientă a banilor proveniți de la CAS. ✓ modernizarea si dotarea la standarde UE a infrastructurii de sanatate; ✓ informarea si constientizarea populatiei cu privire la adoptarea unui mod de viata sanatos prin promovarea principiilor naturiste; ✓ oportunitati de finantare nerambursabila prin fonduri guvernamentale si prin fonduri structurale POS DRU, PO Regional si PO Dezvoltare Rurala	✓ Migrația medicilor spre oraș ✓ Costul ridicat al serviciilor medicale ✓ Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populației; ✓ Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate degradării factorilor de mediu
DOMENIUL – LOCUINTE SI DOTARI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Starea fizica a constructiilor este buna in proportie de 70% si medie in procent de 27%; ✓ Accesul populatiei la informatii privind la codul constructiilor si la exigentele conditiilor de locuit; ✓ specialist tehnic in cadrul primariei, in acest domeniu; ✓ acces la telefonie fixa, mobila, TV, internet, WI-FI ;	✓ Condițiile de locuit neconforme exigentelor actuale; ✓ Locuitorii nu au banii necesari pentru aplicarea noilor standarde si utilizarea facilitatilor actuale de locuit; ✓ Discrepante mari intre diversele categorii sociale; ✓ politicile moderne de urbanism sunt insuficient promovate; ✓ lipsa spatiilor de tip ANL care sa ofere conditiile necesare pentru atragerea si mentinerea personalului calificat in comuna;

	✓ insuficienta dotarilor IT in contextul evolutiei tehnologice actuale
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ posibilitatea cresterii standardului de viata prin imbunatatirea conditiilor de locuit; ✓ existenta materialelor si tehnologiilor noi pentru constructii; ✓ oportunitati de finantare prin fonduri guvernamentale privind investitii imobiliare	✓ Renuntarea la arhitectura traditionala; ✓ Utilizarea neadecvata si ineficienta a materialelor moderne de constructie; ✓ Lipsa experientei in gestionarea fondurilor pentru constructii
DOMENIUL – AGRICULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ suprafața agricolă importanta ✓ Solul prezintă condiții pedoclimatice favorabile cultivării plantelor tehnice și creșterii animalelor; ✓ procentul mare din suprafața agricolă îl dețin cele 1865 gospodării ale populației respectiv fermele de subzistență; ✓ suprafața cultivată se estimează la 1709,64 ha teren arabil; ✓ suprafața de pășunat este de 1162 ha ; terenul arabil fiind favorabil pentru agricultură, se cultivă grâu, secară, porumb, floarea soarelui, cartofi, legume, etc.	✓ moștenire rurală săracă privind patrimoniul natural, cultural, material și imaterial. Nu există lucrători independenți sau organizate în asociații și/sau cooperatii meșteșugărești; ✓ inexistența unor unități de procesare modernizate la nivelul standardelor europene ✓ gradul de mecanizare foarte scăzut nu permite o agricultură performantă; ✓ majoritatea suprafețelor de teren sunt prelucrate prin practici agricole tradiționale cu eficiență redusă; ✓ numărul mare de exploatații agricole

✓ există potențial de înființare de ferme de bovine și ovine în sistemul de asociere;✓ solul este favorabil pentru înființarea de livezi cu pomi fructiferi;✓ există potențial de prelucrare primară și avansată a cărnii prin abator, prelucrarea laptelui, legumelor și sfecele de zahăr;✓ tradiție în creșterea animalelor;✓ sectorul zootehnic în continuă creștere;✓ existența unui punct de însămânțare artificială precum și un medic veterinar, care asigură sănătatea animalelor, pe teritoriul comunei.✓ Grad ridicat de accesare a fondurilor nerambursabile in domeniul zootehniei;✓ In conditiile unei mecanizari corespunzatoare si a existentei conditiilor climaterice si de sol favorabile, agricultura poate deveni un domeniu competitiv;✓ Existenta conditiilor prielnice pentru infiintarea de ferme de ovine, bovine,	de mici dimensiuni, cu terenuri fărâmițate în ferme mici deținute de cele 1865 gospodării ale populației care practică agricultura de subzistență; ✓ sistem de irigații neadaptat cerințelor agriculturii;✓ sistemul de colectare, depozitare și valorificare a produselor agricole insuficient dezvoltate și acces neorganizat al fermierilor mici pe piață;✓ nivelul scăzut al educației și al formării profesionale în agricultură;✓ nivelul scăzut al productivității și eficienței în agricultură;✓ numărul mare de agricultori vârstnici;✓ sistem de consultanță insuficient dezvoltat și neadaptat cerințelor pieței și micilor fermieri sau tinerilor fermieri;✓ dotarea tehnică scăzută și de slabă calitate în domeniile agricol, forestier și al industriei alimentare;✓ nivelul scăzut al forței de muncă angajată în activitate non-agricolă (sector terțiar);✓ inexistența unui centru de primire-

pasari si fabrici de nutreturi combinate; ✓ potentialul de prelucrare primara si avansata a produselor agricole si animale	predare a produselor din carne și lactate; ✓ inexistența unui centru de primire-predare a cerealelor; ✓ lipsa existenței unei brutării; ✓ necesitatea înființării unei fabrici de prelucrare a produselor lactate; ✓ activități non-agricole slab dezvoltate în special meșteșugurile tradiționale și artisanale; ✓ amenajarea a două heleștee pentru piscicultură; ✓ capacități de producție insuficiente pentru procesarea materiilor prime din agricultură. ✓ Competitivitate scazuta a produselor agroalimentare; ✓ Agricultura este slab mecanizata si implicit productivitatea este scazuta; ✓ Investitii insuficiente in agricultura; ✓ Abandonul unor suprafete agricole, in special al pasunilor; ✓ Lipsa unui sistem centralizat de desfacere a produselor agricole; ✓ Forta de munca imbatranita pentru agricultura; ✓ Lipsa specialistilor in agricultura si zootehnie;

	✓ Gradul redus de competitivitate al fermelor de pe raza comunei ✓ Număr mare de exploatații agricole mici, de terenuri fărâmițate în ferme de subzistență. ✓ Sistem de irigații neadaptat cerințelor agricultorilor. ✓ Sistem de colectare, depozitare și valorificare a produselor agricole insuficient dezvoltat. ✓ Nivelul scăzut al educației și formării profesionale în agricultură și silvicultură. ✓ Dotarea tehnică foarte scăzută în domeniul agricol, forestier și al industriei alimentare. ✓ Nivel scăzut al forței de muncă angajați în activități non-agricole.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Existenta unor fonduri guvernamentale pentru dezvoltare rurala; ✓ Existenta fondurilor structurale: Programul National de Dezvoltare Rurala; Planul National Strategic pentru Dezvoltare Rurala; ✓ Posibilitatea obtinerii de credite pentru agricultura si zootehnie; ✓ Conditii favorabile pentru cresterea	✓ degradarea suprafetelor agricole; ✓ aspectele schimbărilor climatice în special secete extreme; ✓ scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor; ✓ competiția producătorilor; ✓ alterarea și pierderea patrimoniului și tradițiilor rurale; ✓ prelungirea crizei economice

animalelor si implicit cresterea veniturilor populatiei din activitati zootehnice; ✓ Acces la tehnologii moderne si performante; ✓ Conditii favorabile pentru dezvoltarea unei agriculturii competitive; ✓ Crearea de noi locuri de munca; ✓ Existenta unor asociatii profesionale pentru sprijinirea producatorilor in agricultura; ✓ Existenta unor institutii specializate: Oficiul Judetean pentru Consultanta Agricola Neamt	financiare; ✓ posibilitatea alunecărilor de teren și inundații pe unele suprafețe; ✓ menținerea suprafețelor agricole fărâmițate. ✓ Utilizarea neadecvata a tehnologiilor moderne; ✓ Riscuri de mediu (ploi, inundatii, alunecari de teren, seceta, etc.); ✓ Resurse financiare scazute ale populatiei pentru a putea investi in agricultura si zootehnie; ✓ conditiilor pentru creditare mult prea drastice; ✓ Lipsa informarii cu privire la normele europene pentru agricultura si fondurile disponibile in domeniu; ✓ Cadrul legislativ instabil
DOMENIUL - INDUSTRIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ 21 firme avand ca profil comerț și alimentație publică; ✓ 2 firme de comert industrial; ✓ 2 firme de comert mixt; ✓ forta de munca calificata si ieftina; ✓ dezvoltarea activitatilor industriale este favorizata de prezenta resurselor naturale bogate;	✓ serviciile de sprijin si consultanta pentru afaceri lipsesc; ✓ parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; ✓ lipsa informatiei in domeniu: oportunitati de finantare, juridic, etc.; ✓ nesiguranta mediului de afaceri; ✓ alinierea la normele europene implica

✓ cadru natural propice pentru dezvoltarea unor activitati industriale competitive.	costuri suplimentare si va conduce unele firme spre faliment; ✓ promovare insuficienta a potentialului zonei
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ posibilitatea atragerii de investitori datorita existentei fortei de munca ieftine; ✓ existenta fondurilor structurale: POS Cresterea Competitivitatii Economice si Dezvoltare Rurala ✓ posibilitatea dezvoltarii mediului de afaceri; ✓ crearea de locuri de munca si cresterea gradului de ocupare in activitati non-agricole; ✓ cresterea valorii economice a localitatii	✓ insuficienta dezvoltare a infrastructurii fizice; ✓ activitatile industriale pot avea efecte negative asupra mediului si populatiei; ✓ activitatile industriale locale sunt slab competitive; ✓ nu exista fonduri minime pentru dezvoltarea de activitati industriale; ✓ pregatire manageriala redusa; ✓ dese modificari legislative in domeniul fiscal; ✓ acces redus la credite; ✓ neatractivitate economica a zonei datorita izolarii si a infrastructurii precare
DOMENIUL - COMERT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existenta a 20 unitati economice in domeniul comert si alimentatie publica; ✓ piata de consum este in dezvoltare; ✓ diversitatea activitatilor economice comerciale favorizate de cadrul socio –	✓ inexistentia serviciilor de consultanta pentru afaceri; ✓ mediul de afaceri nesigur; ✓ efortul alinierii la normele europene implica costuri suplimentare si va falimenta unele firme;

economic;	✓ potentialul zonei este promovat insuficient; ✓ relativa izolare geografica fata de orasele mari si infrastructura rutiera precara; ✓ absenta fondurilor de start pentru pornirea afacerilor;
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ cresterii nivelului de trai ar atrage dupa sine si cresterea calitatii produselor comercializate; ✓ aplicarea tehnologiilor noi, moderne in activitatile comerciale; ✓ dezvoltarea pietei de produse ecologice; ✓ existenta fondurilor structurale: POS Cresterea Competitivitatii Economice si Dezvoltare Rurala posibilitatea dezvoltarii mediului de afaceri	✓ agentii economici locali dezvolta intre ei o slaba competitivitate; ✓ lipsa fondurilor minime pentru demararea unor afaceri; ✓ pregatire manageriala redusa; ✓ domeniul fiscal sufera dese modificari legislative; ✓ acces redus la credite; ✓ zonei nu este atractiva economic datorita izolarii si a infrastructurii precare
DOMENIUL - SERVICII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existenta pe teritoriul comunei a resurselor naturale 1709,64 ha teren arabil, 1162 ha pasuni, 60 ha fanete; ✓ Existenta agentilor economici (persoane juridice sau persoane fizice): numărul întreprinzătorilor autorizati la	✓ populație imbatranita; ✓ plaja serviciilor nu raspunde nevoilor populatiei; ✓ Puterea financiara relativ scazuta a păturii mijlocii existente la nivelul comunei;

✓ Existenta fermelor vegetale pentru productia de cereale (grau, porumb, ovaz, secara, culturi de in)✓ Existenta fermelor zootehnice✓ Existenta unei mici industrii reprezentata de : ateliere individuale pentru Confectii, Tricotaje, Ciorapi, Morarit, Prelucrat metale, Prelucrarea lemnului, Prelucrarea laptelui)✓ Existenta unui potential turistic in arealul comunei BRUSTURI.✓ Asigurarea unei părți importante din producția de carne și produse din carne de către fermele si gospodariile din comuna;✓ Asigurarea unei game de produse lactate de catre fermele si gospodariile de pe teritoriul comunei;✓ Existenta accesului la rețeaua internet;✓ Sectorul IT&C în expansiune.✓ Existenta unor servicii pentru populatie (posta, TV, internet, telefonie fixa si mobila, servicii medicale, service uilaje agricole, etc.)✓ personal calificat pentru serviciile	domeniul industriei prelucrătoare realizata de IMM-uri este mica; ✓ Inexistenta microintreprinderilor si IMM-urilor care sa produca si sa exporte ;✓ Parteneriatul public-privat nu este suficient de dezvoltat;✓ Lipsa informațiilor de piață;✓ Lipsa unei culturi manageriale în sectorul privat;✓ Investiții scăzute în resursele umane ale IMM-urilor existente;✓ Structurile și mecanismele administrație publice nu sunt preocupate suficient de dezvoltarea comunei;✓ Lipsa unui management calitativ, la nivelul afacerilor mici;✓ Proprietate agricolă fărâmițată;✓ Salarii mici în comparație cu costul vieții;✓ Inexistenta unui supermarket care sa deserveasca populația comunei;✓ Lipsa in apropierea comunei a unei centru de cercetari agricole cu specialisti care pot fi consultati pe probleme agricole;✓ Lipsa unei infrastructuri pentru turism.

prestate; ✓ existenta cererii de servicii pentru populatie; ✓ cadrul socio – economic permite diversificarea activitatilor economice individuale.	✓ Lipsa unui abator pentru sacrificarea animalelor. ✓ Lipsa unei pietee agroalimentare in localitatea Brusturi, necesitate absoluta pentru desfacerea in conditii de siguranta sanitara a produselor obtinute din activitatile economice desfasurate pe raza comunei.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ oportunitatea dezvoltarii si cresterii calitatii serviciilor prestate catre populatie; ✓ diversificarea ariei de servicii pentru populatie; ✓ folosirea tehnologiilor noi, moderne in prestarea serviciilor; ✓ Crearea de facilități pentru investitori; ✓ Incurajarea exportului de produse cu valoare adăugată mare; ✓ Accesul la fondurile post-aderare la UE: Programele Operationale Sectoriale si Programul Operational Sectorial pentru Agricultura , Dezvoltare Rurala si Pescuit; ✓ Facilitarea parteneriatelor dintre întreprinzătorii locali și cei străini; ✓ Accesarea programelor cu finanțare internațională;	✓ Cadru legislativ insuficient pentru sprijinul IMM-urilor la start-up; ✓ Instabilitatea legislativă; ✓ Lipsa credibilității mediului de afaceri; ✓ Lipsa comunicării; ✓ Corupția; ✓ Creșterea prețurilor la serviciile de telecomunicații și transport; ✓ Interesul scăzut pentru introducerea de noi tehnologii; ✓ Adâncirea dezechilibrului pe piața muncii între cerere și oferta; ✓ Migrarea forței de muncă catre orase sau strainatate; ✓ Desele modificari legislative in domeniu in domeniul fiscal; ✓ Infrastructura fizica din comuna insuficient dezvoltata din punct de vedere cantitativ si calitativ;

✓ Construirea unui „incubator de afaceri”; ✓ Dezvoltarea antreprenoriatului; ✓ Cooperarea cu alte comune UE sau organizatii în domeniul educației și formării; ✓ Existența materiilor prime: materiale de construcții și lemn capabile să atragă investitori străini; ✓ Valorificarea potențialului turistic al zonei; ✓ existența fondurilor structurale: POS Creșterea Competitivității Economice și Dezvoltare Rurală; ✓ existența politicilor de dezvoltare a serviciilor în mediul rural; ✓ posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri; ✓ creșterea gradului de ocupare și a valorii economice a localității.	✓ Pregătire managerială redusă.
DOMENIUL – TURISM / AGROTURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Cadrul natural favorabil (peisaje incantatoare, calitatea aerului și a apei foarte bune); ✓ Tradiții și obiceiuri populare, mesesuguri tradiționale; ✓ Inițiative ale APL pentru valorificarea	✓ Fonduri insuficiente pentru investiții în turism/agroturism; ✓ Lipsa promovării turistice a zonei; ✓ Exigențele impuse de cadrul legislativ în vigoare; ✓ Exigențele tot mai ridicate ale

turismului si agroturismului ✓ Infrastructura la standard europene (pensiuni turistice foarte moderne)	clientilor; ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul turismului
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Proiecte in derulare pentru modernizarea infrastructurii; ✓ Posibilitatea valorificarii potentialului de dezvoltare a turismului/ agroturismului; ✓ Posibilitatea dezvoltarii turismului ecologic; ✓ Crearea de locuri de munca; ✓ Construirea unui parteneriat public-privat pentru valorificarea potentialului turistic/ agroturistic; ✓ Existenta Fondurilor structurale – Fondul de Dezvoltare Regionala si Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala.	✓ Pierderea specificului traditional al zonei, disiparea valorilor si traditiilor locale
DOMENIUL – TRANSPORT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existenta urmatoarelor cai de comunicatie terestre : Soseaua națională 15 C ce face legătura între orașul Tîrgu Neamț și municipiul Fălticeni.	✓ Nu sunt intretinute rigolele pentru scurgerea apelor pluviale. ✓ Lipsesc trotuarele pentru circulatia pietonala in lungul drumurilor principale.

Localitățile comunei dispun și de o rețea de 60 km străzi și ulițe. ✓ Alimentarea cu energie electrica a comunei BRUSTURI este asigurata in totalitate.✓ Comuna BRUSTURI este traversata de cablu cablu telefonic cu fibra optica.✓ Aria larga de acoperire a teritoriului comunei oferita de telefonie mobila;✓ Rata ridicata a numărului de abonați la serviciul de telefonie fixă;✓ Existenta pe teritoriul comunei BRUSTURI a 2 agentii PTTR cu 2 postasi angajati permanent.	✓ Podetele pentru traversarea cursurilor de apa care strabat comuna sunt insuficiente, iar cele existente sunt intr-o stare avansata de degradare.✓ Drumurile si strazile din intravilanul comunei sunt partial balastate , o parte sunt realizate din pamant batut, degradat, greu practicabile in anotimpurile umede.✓ Inexistenta unei retele de distributie a apei potabile pe tot teritoriul comunei. Inexistenta unui sistem de canalizare pentru teritoriul comunei;✓ Inexistenta unei statii de epurare a apelor uzate pe teritoriul comunei;✓ Inexistenta unei retele de distributie a gazelor naturale pe teritoriul comunei;✓ Locuintele particulare sunt realizate din materiale cu durabilitate scazuta✓ Cursurile apelor care strabat comuna (raul Moldova, paraul Sarata, paraul Rasca, paraul Morii, paraul Brustura , paraul Toplita) nu sunt regularizate si prezinta risc de inundabilitate.✓ Incalzirea locuintelor particulare se efectueaza cu combustibili solizi arsi in sobe✓ Cimitirele din comuna nu au zona cu

OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Cresterea calitatii vietii populatiei locale; ✓ oportunitatea utilizarii tehnologiilor noi pentru modernizarea infrastructurii de drumuri; ✓ existenta unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; ✓ existenta fondurilor structurale: Programul Operational Sectorial Mediu, POS Transport, si Programul National de Dezvoltare Rurala; ✓ posibilitatea de a apela la specialisti si firme din Piatra Neamt, Targu Neamt, Bicaz in domeniul dezvoltarii infrastructurii; ✓ posibilitatea crearii unor firme de transport locale; ✓ posibilitatea obtinerii de credite pentru infrastructura. ✓ • Dezvoltarea concurenței în telecomunicații prin extinderea ariei de oferire a serviciilor de cablu TV si televiziuni digitale , telefonie fixa din partea unor companii cu filiale in	perimetru de protectie sanitara. ✓ incapacitatea autoritatilor locale de a finanta investitii mari in infrastructura sau de a asigura cofinantarea la proiecte mari de infrastructura; ✓ cresterea gradului de poluare; ✓ insuficienta colaborare cu unitati administrativ teritoriale invecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional. ✓ Puterea de cumparare scazuta a populatiei pentru serviciile de telefonie, apa-canal , energie electrica, gaze naturale, televiziune prin cablu; ✓ Locuintele particulare sunt din materiale cu durabilitate scazuta si astfel sunt expuse la riscuri in cazul unor calamitati. ✓ Insuficienta colaborare între Consiliul Local al comunei BRUSTURI si Consiliul judetean Neamt pentru promovarea unor mari proiecte de interes regional; ✓ Cadru legislativ care mentine monopolul de stat pentru furnizarea anumitor tipuri de servicii.

orasul Tg Neamt (Digi TV; Telekom; UPC) ✓ Extinderea gamei de activități curier pentru țară și străinătate – post mesager, prioripost, ultrapost, express mail service, postfax, case de expediții;✓ Introducerea fibrei optice pe liniile de 110 V, va permite folosirea lor și pentru telecomunicații.✓ Modernizarea stațiilor, releelor și transformatoarelor de curent electric (ABB Siemens), pentru a se situa la același nivel tehnologic cu cele din UE;✓ Executia pe tot teritoriul comunei a sistemului centralizat de alimentare cu apa potabila , a sistemului de canalizare cu statie de epurarea a apelor uzate;✓ Executia la nivelul comunei a unei retele de distributie a gazelor naturale;✓ Constructia in cadrul programului OG7/2006 a “Podurilor in comuna Brusturi, judetul Neamt”.✓ Refacerea retelei stradale si a drumurilor din intravilan si din extravilanul comunei conform	

standardelor europene. ✓ Extindetea zonei de locuit prin marirea perimetrului constructibil. ✓ Asigurarea alimentarii cu caldura in solutii moderne cu randamente termice maxime.	
DOMENIUL – MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Interesul autorităților locale pentru aplicarea riguroasa a legislației privind protecția mediului ✓ Existența unor servicii de salubritate sau colectare a gunoiului menajer ✓ Existența unui serviciu de urgență pentru calamități. ✓ Existenta unor resurse pentru alimentare cu apa potabila in sistem centralizat pentru toti locuitorii comunei. ✓ Ape de suprafata de calitate superioara ✓ Utilizarea la scara redusa a pesticidelor si ingrasamintelor; ✓ Existenta la nivelul judetului Neamt a tehnicii performante de monitorizare a calitatii mediului; ✓ Poluare atmosferica scazuta datorita traficului rutier scazut. ✓ Existenta unui interes comunitar	✓ Poluarea apelor de suprafata si subterane ca urmare a inexistentei unui management al deseurilor la nivelul comunei precum si datorita lipsei infrastructurii de canalizare si epurare; ✓ Inexistenta unui sistem centralizat de alimentare cu apa potabila pentru toti locuitorii comunei; ✓ Starea necorespunzătoare a unor drumurilor comunale si a strazilor din intravilanul comunei; ✓ Existenta unor zone cu risc de inundabilitate: pe paraul Sarata in localitatea UNGHENI. ✓ Existenta unor zone de teren supuse eroziunii solului. ✓ Inexistenta unei importante suprafețe forestiere in arealul comunei; ✓ Cimitirele din comuna nu au asigurate zone de protectie sanitara.

pentru problemele legate de protectia mediului. ✓ Existenta unei structuri la nivelul comunei pentru protective civila, dezastre, etc. ✓ Colectiv preocupat de problemele de mediu ✓ Tineri și părinți conștienți că la nivelul comunității există serioase probleme de mediu ✓ utilizarea ingrasamantului natural in agricultura si mai putin a pesticidelor si ingrasamintelor chimice; ✓ relativa departare de platformele industriale poluante; ✓ existenta personalului medical specializat care deserveste dispensarul din comuna; ✓ monitorizarea expunerii la riscuri de imbolnavire de catre Directia de Sanatate Publica; ✓ informarea populatiei cu privire la riscurile de imbolnavire; ✓ existenta resurselor naturale locale ✓ Ponderea mica a terenurilor amenintate in raport cu suprafata comunei; ✓ Efectuarea de lucrari de regularizare a cursurilor de apa cu probleme si de	✓ Cetățeni cu o educație ecologică precară; ✓ Insuficiente materiale educative pe teme de mediu care să se adreseze copiilor; ✓ Eficiența redusă a structurilor cu atribuții în educarea cetățeanului din punct de vedere al protecției mediului; ✓ Derularea activităților de conștientizare într-un număr limitat de instituții din județul Neamt. ✓ Nu exista un sistem de monitorizare al poluarii apei si solului; ✓ Populatia nu constientieaza riscurile de imbolnavire desi au posibilitati financiare reduse pentru ingrijirea adecvata a sanatatii; ✓ populatia rurala nu este informata suficient; ✓ panza freatica este aproape de suprafata solului, ceea ce poate polua apa ca urmare a activitatilor gospodaresti; ✓ dejectiile animale afecteaza calitatea mediului; ✓ preocuparea redusa pentru protectia mediului; ✓ solutii insuficiente pentru valorificarea

stabilizare a terenurilor inundabile;	resurselor naturale locale; ✓ lipsa fondurilor locale pentru valorificarea resurselor naturale; ✓ Insuficienta fondurilor locale pentru stabilizarea terenurilor; ✓ inexistenta unor actori locali interesati de parteneriate pentru protectia mediului; ✓ absenta fondurilor locale pentru proiecte de mediu; ✓ Pânza freatică apropiată de suprafața solului favorizează poluarea apei prin activitățile gospodărești. ✓ Inexistența stației de epurare a apelor reziduale. ✓ Lipsa rampelor de depozitare a gunoiului. ✓ Existența fenomenului de eroziune a solului prin alunecări de teren, inundații, defrișări. ✓ Colectarea gunoiului menajer nu se efectueaza selectiv
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Imbunatatirea starii de sanatate a populatiei locale; ✓ Dotarea cu echipamente medicale noi, performante; ✓ Abordarea tehnologiilor noi de	✓ Rezistenta fata de schimbarea modului de viata; ✓ extractia gazului metan poate induce poluarea mediului natural;

valorificare a resurselor natural locale; ✓ Dezvoltarea durabila a localitatii;✓ existenta unor programe cu finantare internationala orientate direct spre protectia mediului si a naturii;✓ cresterea interesului autoritatii locale in promovarea de parteneriate pentru protectia mediului;✓ posibilitatea dezvoltarii de colaborari in domeniul protectiei mediului;✓ existenta POS Mediu.✓ Existenta unor programe cu cofinantare internationala orientate direct pentru protectia mediului si a naturii (LIFE, ECOLINKS, REC);✓ Existenta fondurilor structurale pentru cofinantarea urmatoarelor obiective de investitii : Realizarea sursei de apa potabila proprie pentru retea existenta; Refacere retea veche de alimentare cu apa potabila in sistem centralizat; Extindere retea alimentare cu apa pentru localitatea Tarzia ;	✓ fenomene de aciditate a terenului, eroziune;✓ existenta unor zone predispuse la dezastre naturale;✓ supraexploatarea resurselor naturale;✓ insuficienta fondurilor destinate protectiei mediului;✓ depozitarea necontrolata a deseurilor de catre populatie;✓ costurile proiectelor de mediu finantate prin fonduri UE implica cofinantari mari de care administratia publica locala nu dispune✓ Cresterea poluarii atmosferice in conditiile modernizarii infrastructurii de transport si a cresterii traficului rutier;✓ Existenta unor zone predispuse la dezastre naturale (eroziuni ale solului, inundatii);✓ Insuficienta fondurilor destinate protectiei mediului;✓ Depozitarea necontrolata a deseurilor pe teritoriul comunei;✓ Lipsa impermeabilizarii solului pentru protectia apelor subterane;✓ Implementarea dificilă a legislației datorită situației economice de

✓ Creșterea interesului autoritatilor locale în promovarea de parteneriate în vederea protecției mediului;✓ Existența unor colaborări în domeniul protecției mediului cu ministerele de profil din Olanda și Danemarca;✓ Crearea la nivel național a Fondului de Mediu pentru susținerea și realizarea cu prioritate a proiectelor cuprinse în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului;✓ Existența Planurilor Locale de Acțiune pentru Protecția Mediului;✓ Atragerea investitorilor care folosesc tehnologii nepoluante;✓ Aplicarea principiului poluatorul plătește;✓ Existența în sistemul de învățământ a specializărilor în domeniul mediului, ecologiei, turismului;✓ Posibilitatea implementării unui sistem de management al deșeurilor la nivelul comunei BRUSTURI;✓ Posibilitatea accesării fondurilor structurale și de coeziune UE și a fondurilor bugetare pentru protecția mediului;	tranziție; ✓ Lipsa unei strategii și a unor proiecte concrete pentru ameliorarea prin împăduriri a terenurilor degradate în urma fenomenelor de eroziune;✓ Posibilitatea ca nivelul de efort necesar activităților ecologice practice să depășească puterea de muncă a tinerilor implicați în proiecte de educație ecologică - lucrările practice propuse nu vor implica eforturi fizice deosebite, însă dacă vor fi eventuale excepții de elevi scutiți de sport, etc., aceștia vor asista doar pasiv la anumite activități fizice, compensând prin implicarea în activități lipsite de efort;✓ Condiții climatice nefavorabile activităților practice de cunoaștere și protecția mediului;✓ Creșterea activităților economice generatoare de deșuri.

✓ Suport legislativ și financiar guvernamental si UE;✓ Implicarea autorităților locale în realizarea unor proiecte: rețele de apă / canal; reabilitarea unor drumuri, etc;✓ Transpunerea și implementarea Directivelor U.E. în legislația națională.✓ Cadru legislativ adecvat pentru desfășurarea unor activități de ecologizare✓ Lansarea la nivel național a finanțărilor pentru proiecte de mediu✓ Număr crescut de locuitori care pot fi conștientizați în privința educației ecologice și a protecției mediului;✓ Posibilitatea unui impact mediatic crescut, datorită numărului mare de mijloace de informare;✓ Posibilitate crescută a influențării și a altor organizații în direcția derulării de activități de natură ecologică;✓ Orientarea specialiștilor antrenați în implementarea proiectului în derularea unor activități ulterioare privind educația ecologică și protecția mediului.	
DOMENIUL – ADMINISTRATIE PUBLICA	

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existenta infrastructurii fizice pentru desfasurarea activitatilor administrative – sediu propriu; ✓ Implicarea activa a conducerii in procesul de reforma a administratiei; ✓ Existenta unor proceduri organizationale care faciliteaza desfasurarea raporturilor de munca in institutie si asigura un flux informational si al documentelor adecvat; ✓ Actualizarea periodica a organigramei institutiei; ✓ Aplicarea unui management financiar riguros bazat pe utilizarea rationala si eficienta a bugetului / fondurilor disponibile; ✓ Dotare cu echipamente IT; ✓ Dotari tehnice specifice; ✓ Existenta personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe; ✓ Asigurarea liberului acces la informatii de interes public si transparenta procesului administrativ pentru dezvoltare comunitara; ✓ Absorbția ridicată a fondurilor	✓ Salariile reduse si posibilitatile reduse de motivare financiara indeparteaza oamenii pregatiti de domeniul administratiei; ✓ Imposibilitatea promovarii salariatilor in cadrul institutiei; ✓ Personal insuficient si alocarea de sarcini suplimentare care depasesc fisa postului; ✓ Lipsa unor metodologii de raportare si evaluare lunara a activitatii desfasurate; ✓ Baza materiala precara; ✓ Patrimoniu restrans care nu permite desfasurarea de activitati; ✓ Lipsa parteneriatelor public- privat; ✓ Resurse financiare insuficiente pentru modernizarea si dezvoltarea Primariei; ✓ Constrangerile financiare restrang domeniile de interventie

structurale;	
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Oportunitati de finantari nerambursabile in domeniul pregatirii personalului administratiei POS DRU ✓ Oportunitati de modernizare a administratiei: PO Dezvoltarea Capacitatii Administrative.	✓ Fluctuatii de personal; ✓ Ciclurile electorale perturba uneori functionarea administratiei locale; ✓ Absenta resurselor financiare; ✓ Inexistenta parteneriatelor pentru dezvoltarea de programe; ✓ Imposibilitatea stimulării potentialilor parteneri; ✓ Absenta de personal calificat; ✓ Cadrul legislativ instabil.

CAPITOLUL IX

PLANUL LOCAL DE ACTIUNE

DOMENIUL CULTURA			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Infiintare complex sportive dotat cu sala de sport si stadion, precum si dotarea acestuia cu baza materiala necesara	Fonduri locale		Identificare actori locali care sa investeasca;
	Fonduri guvernamentale – Ministerul Culturii	Compartiment contabilitate, financiar, impozite si taxe	Identificare agenti economici interesati de parteneriate in domeniul cultural si cointeresarea acestora pentru investitii in infrastructura
Înființarea și accesibilizarea unui spațiu public de recreere în comuna Brusturi, județul Neamț	Imprumuturi		Pregatire documente specifice
	POS Dezvoltarea Resurselor Umane	Compartiment cultura	
Modernizare camin cultural in sat Brusturi	PNDR		Obtinere avize

Dotarea caminului cultural din satul Brusturi cu mobilier adecvat si aparatuta IT necesare comunicarii cu utilizatorii resurselor			Pregatire cerere de finantare si documentatii adiacente Organizare programe culturale
Extinderea retelei de internet WI-FI si la nivelul de comuna			
Actualizarea si completarea colectiilor de biblioteca, modernizarea incintei si a serviciilor oferite.			
Achizitionarea unui sistem electronic de management al documentelor pentru o mai buna organizare si comunicare atat la nivel intern cat si la nivel cu utilizatorii serviciilor de biblioteca			
Club pentru petrecerea timpului liber pentru bătrâni și tineri			
Organizarea unui muzeu satesc sau a unei case taranesti pentru expunerea produselor traditionale manufacturate			
Infiintare punct de informare in cadrul Caminului Cultural			

Implementarea proiectului Smart Village Brusturi			
Program cultural diversificat de ziua comunei in care sa se aduca in prim plan obiceiurile si datinile locului, mestesugurile si arta populara specifica sa fie puse in lumina			
Realizarea de proiecte comune interculturale, campanii anti-discriminare in școala si la întâlniri publice.			
Identificarea de actori locali care sa faca investitii in domeniu, la nivelul comunei			
Proiectul „ TRADIȚII SI MEȘTEȘUGURI - mărturii ale identității sătești” pe stadionul din satul Brusturi			
Construirea unei biblioteci moderne			

DOMENIUL - EDUCATIE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Amenajare si dotare laboratoare scolare (fizica, chimie, biologie, informatica)	Fonduri locale Fonduri guvernamentale – Ministerul Educatiei si Cercetarii Imprumuturi POS Dezvoltarea Resurselor Umane PO Regional – axa 3 PNDR-masura 322	Compartiment contabilitate, financiar, impozite si taxe Compartiment administrativ	Realizare SF
Dotarea cu echipament din domeniul tehnologiei informatiei - IT mobile			Obtinere avize
Imbogatirea fondului de carte al bibliotecilor scolare			Analiza situatiei actuale si a necesarului privind dotarea (inclusiv IT)
Asigurarea agentului termic pentru încălzire în sistem centralizat			Efectuarea unui studiu cu privire la necesitatea spatiilor pentru sport, precum si a unei analize de cost
Asigurarea dotării materiale și de laborator			Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe
Înființarea unui centru de formare profesională inițială și continuă pentru meseriile de tâmplar, țesător, cioplitor în piatră			Programe/campanii educaționale privind protecția mediului
Organizarea unor cursuri privind managementul fermelor			

Organizarea unor cursuri de perfecționare în domeniul educației și pedagogiei Amenajare terenuri de sport în satele comunei Organizarea de cursuri de formare profesională pentru creșterea calificării personalului angajat, cursuri ce vor fi organizate de Primăria Brusturi în colaborare cu alte instituții ale statului cu reprezentare în domeniu Orientarea și instruirea elevilor pentru calificări cerute pe piața muncii Dezvoltarea parteneriatului școală-familie Organizarea de cursuri de calificare la locul de muncă Îmbunătățirea calității resurselor umane din învățământ - Înființarea unui centru de formare profesională			

Desfasurarea de programe de protectia mediului in gradinite si scoli vizand formarea comportamentului si a deprinderilor unui trai ecologic Constientizarea cadrelor didactice in ceea ce priveste influenta si rolul de formator Organizarea de cursuri de pregătire profesională, pentru cetățenii comunei, specifice pentru unitățile economice ce urmează a se înființa Gradinita cu program prelungit Dotarea scolilor cu mobilier Proiect de investiții bază sportivă comuna Reabilitarea si modernizarea grădiniței din satul Poiana Reabilitarea si modernizarea școlilor din satele comunei			

Asigurarea agentului termic pentru încălzire în sistem centralizat. -Posibilitatea efectuării unei educații rutiere în școli și nu numai Reorientarea facilă spre noi meserii Organizarea unor cursuri privind managementul fermelor Organizarea unor cursuri de perfecționare în domeniul educației și pedagogiei Îmbunătățirea calității sistemului educațional din învățământul gimnazial; Intținerea unui număr de 2 Microbuze pentru transportul elevilor la și de la școală Construcția sau renovarea și dotarea unităților școlare (grupuri sanitare, apă curentă, dotarea laboratoarelor, achiziția de calculatoare, acces la Internet)			

Sprijinirea programelor de pregătire “Școală după școală” în parteneriat cu ONG în vederea creșterii gradului de pregătire a elevilor Crearea unui program de creștere a atractivității posturilor didactice din comună prin oferirea de condiții avantajoase de stabilire în mediul rural (teren, locuințe de serviciu etc.). Încurajarea întoarcerii în comună a absolvenților de studii superioare Crearea postului de mediator școlar sau optimizarea activității acestuia în vederea creșterii accesului la educație a comunităților dezavantajate. Program de informare în rândul comunității de romi despre importanța educației în rândul copiilor în contextul tradiției rome. Reducerea absenteismului și abandonului școlar Copiii din familii defavorizate prin achiziția de manuale, materiale didactice etc.			

Sprijinirea programelor de pregătire “A doua șansă” în parteneriat cu școala și cu organizații neguvernamentale, în vederea reducerii numărului de persoane analfabete. Program de informare a cadrelor didactice și a elevilor despre legislația anti-discriminare. Încurajarea proiectelor interculturale.			
Desfasurarea de programe de protectia mediului in gradinite si scoli vizand formarea comportamentului si a deprinderilor unui trai ecologic			
Constientizarea cadrelor didactice in ceea ce priveste influenta si rolul de formator			
Organizarea de cursuri de pregătire profesională, pentru cetățenii comunei, specifice pentru unitățile economice ce urmează a se înființa			

DOMENIUL – ASISTENTA SOCIALA			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Crearea de servicii specializate pentru îngrijire la domiciliu	Fonduri locale Fonduri guvernamentale	Compartiment autoritate tutelara	Efectuare analiza sociala Elaborarea unui plan de
Stabilirea unei colaborări între autoritățile publice locale și ONG-uri de profil	– Ministerul Muncii Solidaritatii Sociale si familiei	Protectie sociala	servicii sociale Realizare expertiza tehnica
Înființarea serviciului de asistență socială în cadrul Primăriei Brusturi	Imprumuturi		Elaborare Studiu de Fezabilitate
Dotarea cu baza materială necesară și asigurarea fondurilor necesare funcționării acestuia	POS Dezvoltarea Resurselor Umane PNDR – masura 322		Obtinere avize Pregatire cerere de finantare
Înființarea unui centru de zi pentru persoanele aflate în dificultate			
Asigurarea spațiului necesar, a bazei materiale și a personalului calificat			
Asigurarea fondurilor necesare funcționării în bune condiții			

Înființarea unui centru de formare profesională și calificare pentru persoanele aflate în dificultate			
Club pentru batrani si tineri			
Iniintarea unui centru de zi permanent pentru copii			
Iniintarea unui centru de zi pentru batrani			
Iniintarea unei cantine sociale;			
Proiect de asistare sociala a mamelor singure			
Iniintare post de psiholog si personal specializat pe langa primarie in vederea consilierii persoanelor cu probleme (copiii abandonati/lasati in grija unor terte persoane, mame singure-familii monoparentale; persoane care consuma alcool si alte persoane aflate in dificultate)			
Dotare cabinet pentru asistenta comunitara			

Necesitatea organizarii unor intreprinderi sociale pentru persoane vulnerabile și pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă Campanii de constientizare a populatiei cu privire la necesitatea serviciilor de asistenta sociala			
Delegarea administrarii serviciilor sociale catre alti actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) Îmbunătățirea serviciului de asistență socială din cadrul primăriei cu asigurarea bazei materiale și a unui spațiu conform standardelor europene Centru de formare profesională în vederea reintegrării în societate a persoanelor dezavantajate. Inființarea unui centru de zi pentru copii cu dizabilitati si pentru copii de etnie rroma Înfiiințarea unui centru de zi și de noapte pentru bătrâni; Atragerea persoanelor fără locuri de muncă la			

cursuri de inițiere și perfecționare în domeniul asistenței sociale și îngrijirii persoanelor aflate în dificultate Infiintarea unei cantine sociale; Crearea de servicii alternative de protecție a			
tuturor categoriilor defavorizate; Proiect de asistare sociala a mamelor singure Dezvoltarea programelor de tip “A doua șansa” pentru creșterea șanselor de ocupare prin calificarea la un număr mai mare cursuri de formare profesională. Înființarea unor noi servicii comunitare care să ofere la standarde europene servicii de asistență socială.			

DOMENIUL – SERVICII DE SANATATE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Construirea unui centru medical care să asigure asistența medicală, precum și construirea de locuințe de serviciu pentru personalul medical angajat în vederea fidelizării acestuia și evitării migrației Infiintare punct medical Crucea Rosie in comuna	Fonduri locale Fonduri guvernamentale – Ministerul Sanatatii Imprumuturi PNDR	Compartiment autoritate tutelara Protectie sociala	Efectuarea unui studiu local pentru identificarea directiilor de dezvoltare a asistentei medicale la nivel de comuna Pregatire studiu de fezabilitate
Infiintarea de cabinete medicale in fiecare sat Infiintarea unei secții de maternitate și asistență neonatologică Modernizarea bazei materiale existente și aducerea de noi tehnologii medicale			Obtinere avize Pregatire cerere de finantare

Crearea unui program de creștere a atractivității posturilor medicale din comună prin oferirea de condiții avantajoase de stabilire în mediul rural (teren, locuințe de serviciu etc.). Încurajarea întoarcerii în comună a absolvenților de studii superioare Dotarea cabinetului medical cu aparatura adecvată. Crearea sau optimizarea activității mediatorului sanitar.			
Campanii de informare și educație sanitară derulate de mediatorul sanitar și personalul medical. Servicii de informare derulate în parteneriat. Campanii de vaccinare și control medical periodic derulate de medicul de familie. Asigurarea de către Consiliul Local a transportului personalului medical la domiciliul persoanelor aflate în imposibilitatea de deplasare. Sprijinirea în parteneriat a programelor de asistent personal și îngrijire la domiciliu.			

Campanii de informare și educație sanitară derulate de mediatorul sanitar și personalul medical. Servicii de informare derulate în parteneriat. Campanii de vaccinare și control medical periodic derulate de medicul de familie. Asigurarea de către Consiliul Local a transportului personalului medical la domiciliul persoanelor aflate în imposibilitatea de deplasare. Sprijinirea în parteneriat a programelor de asistent personal și îngrijire la domiciliu.			
Crearea în fiecare sat apartinator comunei de puncte farmaceutice			

Crearea în parteneriat cu alte comune a unui serviciu de tip SMURD la nivel de microregiune.			
Crearea în parteneriat cu alte comune a unui cabinet mobil de stomatologie la nivel de microregiune.			
DOMENIUL – TRANSPORT			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Asfaltare drumuri comunale și sătești			
Amenajare parcuri			
Reabilitarea drumurilor agricole	Fonduri locale		Elaborare studiu de fezabilitate
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor	Fonduri guvernamentale	Compartiment Urbanism și amenajarea teritoriului	Obținere avize
Promovarea transportului de persoane și de marfă din zonă în rândul transportatorilor locali	Împrumuturi		Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor	POS Mediu		
	PNDR		

Promovarea transportului de persoane si de marfa din zona in randul transportatorilor locali si evaluari periodice			
DOMENIUL – TEHNICO – EDILITAR SI ENERGETIC			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Înființare de sisteme centralizate de alimentare cu apă Extindere retea de canalizare menajera si apa potabila Realizare rețea canalizare Realizare statie de epurare Infiintare retea inteligenta de distributie a gazelor naturale Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor Dotarea comunei cu autovehicole pentru colectarea deșeurilor	Fonduri locale Fonduri guvernamentale Împrumuturi POS Mediu POIM PNDR	Compartimentul Urbanism si amenajarea teritoriului	Elaborare studiu de fezabilitate Obtinere avize Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe

Dotarea comunei cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor			
Construirea de platforme pentru depozitarea deșeurilor			
Înlocuirea posturilor TRAFU subdimensionate			
Înlocuirea rețelelor electrice învechite și uzate			
Înlocuirea stâlpilor din lemn cu stâlpi din beton			
Extinderea rețelei de energie electrică			
Extindere rețea iluminat public stradal			
Racordarea la rețeaua de energie electrică a gospodăriilor neracordate			
Construirea unei centrale bazată pe energie solară pentru asigurarea agentului termic în centrul comunei			
Construirea de centrale eoliene în punctele ce urmează a fi stabilite în baza studiilor de specialitate			

Construire parc fotovoltaic Alimentarea cu gaze naturale a comunei Construire statie incarcare auto electrica			
Program de constientizare a cetatenilor cu privire la necesitatea racordarii la reseaua edilitara pentru eliminarea expunerii la poluare si agenti patogeni			
Programe de educatie pentru consumuri energetice			
Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetica a produselor agricole.			
Extinderea de spații verzi în comună			
DOMENIUL – MANAGEMENTUL INTEGRAT AL DESEURILOR			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Înființare de sisteme centralizate de alimentare cu apă Realizare rețea canalizare	Fonduri locale Fonduri guvernamentale	Compartimentul Urbanism si amenajarea teritoriului	Elaborare studiu de fezabilitate Obtinere avize

Realizare statie de epurare Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor Dotarea comunei cu autovehicole pentru colectarea deșeurilor Dotarea comunei cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor Colectarea centralizată a rumegușului în vederea valorificării	POS Mediu		Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe
Construirea de platforme pentru depozitarea deșeurilor			
Educarea populatiei cu privire la necesitatea si modul de gestionare a deseurilor menajere solide			
Crearea infrastructurii locale de colectare si depozitare intermediara a deseurilor solide			

Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deseurilor			
Educatia ecologica trebuie promovata la toate nivelurile			
Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deseurilor			
Educatia ecologica trebuie promovata la toate nivelurile			
DOMENIUL – AGRICULTURA / CRESTEREA ANIMALELOR			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Infiintare centru de colectare a produselor din carne si lapte – domeniul zootehnie Realizarea de programe de finanțarea pentru dotarea crescătorilor de animale cu tehnologie de colectare și procesare a produselor animaliere Utilizarea la maxim a resurselor naturale ale comunei, respectiv fructe de pădure, ciuperci comestibile și plante medicinale	Fonduri locale Fonduri guvernamentale – ANIMMC Fonduri private Imprumuturi PNDR	Registrul agricol	Asigurarea de consultanta agricola de specialitate Organizarea de întâlniri de informare Sprrijinirea persoanelor fizice si juridice care pregatesc proiecte sa obtina avizele necesare Obtinere avize

Infiintare ferme de ovine, bovine si pasari	Programul Operațional Competitivitate		Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe
Constructie fabrica de prelucrare a laptelui			
Reabilitare pasuni si fanete			
Infiintare ateliere de reparatii masini agricole	Programul Operațional Infrastructura Mare		
Proiect de investiții pentru platforme de depozitare a îngrășămintelor organice în fermele de subzistență			
Aplicarea unei politici agricole care sa conduca la performanta si la valorificarea biomasei (nealimentar)			
Promovarea unei politici adecvate in domeniul resurselor umane care lucreaza in agricultura si zootehnie			
Infiintarea de exploataii agricole pentru culturi performante			
Proiect de investiții pentru înființare a unei ferme legumicole			
Cresterea competitivității sectorului agricol prin îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor agricole			
Modernizarea și adaptarea căilor de acces			
Asigurarea unei bune aprovizionare și un acces mai facil către consumatori și piețele de desfacere			

Proiect de investiții de modernizare a construcțiilor fermelor agricole, modernizare echipamentelor și utilajelor tehnice, îmbunătățirea calității activelor fixe. Continuarea procesului de modernizare și adaptare a fermierilor la cerințele pieței și ale sustenabilității exploatației agricole. În mod complementar vor fi asigurate acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare			
Proiect de investiții pentru sistem de irigații a fermelor agricole			
Proiect de investiții pentru încurajarea exploatațiilor agricole de creștere a animalelor corelate cu capacitatea pășunilor și fânețelor			
Proiect de investiții pentru infrastructura agricolă în scopul creșterii performanței generale a fermelor agricole			

Proiect de încurajare a tinerilor prin ajutor start-up pentru tinerii fermieri cu efect direct asupra dezvoltării exploatațiilor, a întreprinderilor și asupra veniturilor locuitorilor. În mod complementar vor fi asigurate acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare			
Proiect de sprijin a tinerilor fermieri pentru înființarea: • secții de prestări servicii în domeniul lucrărilor agricole;• silozuri de depozitare a cerealelor;• un punct de achiziție și desfacere a îngrășămintelor chimice, pesticide, semințelor;• sprijin pentru înființarea de activități neagricole pentru tinerii fermieri (conserve și• preparate de casă din produse ecologice);			
Proiect de investiții pentru susținerea activității de cercetare, dezvoltare, inovare și mediu, de noi practici, utilaje, echipamente, metode manageriale, de marketing etc.			

Proiect pentru acordarea de sprijin pentru activitatea triunghiului informare- cooperare- inovare, cunoscând faptul că este un proces ce rezultă din interacțiunile de grup care presupune cooperare prin intermediul Grupurilor Operaționale			
Proiect de investiții în active fizice pentru extinderea sistemului de irigații și investiții în infrastructură necesară pentru adaptarea agriculturii la cerințele economiei apei în fermele agricole, în asociații, grupuri de producători, etc			
Practicile agricole sprijinite cu investiții prin schemele de agro-mediul-climă, care completează cerințele privind eco-condiționalitatea contribuie la economisirea apei, crescând retenția apei în sol			
Proiecte privind eficientizarea consumului de apă prin cooperarea utilizatorilor de apă în agricultură și a comunităților de fermieri prin asociere și adaptarea în comun de bune practici			

Proiect de investiții pentru active fizice necesare pentru modernizarea fermelor și a unităților de procesare prin achiziționarea de echipamente performante, realizarea de construcții care să contribuie la reducerea consumului de energie, inclusiv pentru reducerea emisiilor cu efect de seră			
DOMENIUL – COMERT			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Alinierea activitatilor comerciale la standardele aprobate;	Fonduri locale		
Infiintarea de spatii comerciale de alimentatie publica de tip SUPERMARKET	Fonduri guvernamentale– ANIMMC Fonduri private Imprumuturi POS DRU – axa 5, DMI 5.2 PNDR – masura 312	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Consultanta de specialitate Organizare sesiuni de informare Obtinere avize Pregatire cerere de finantare

DOMENIUL – INDUSTRIE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Fabrică de prelucrare a cărnii	Fonduri locale Fonduri guvernamentale– ANIMMC Fonduri private Imprumuturi PNDR Masura 312	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Consultanta de specialitate Organizare sesiuni de informare Obtinere avize
Proiect de investiții în active fizice pentru înființarea unei întreprinderi - abator pentru tăierea animalelor și procesarea cărnii			
Ferme de ovine, bovine			
Înființarea unui centru de primire-predare a produselor din carne și lapte			
Înființarea unui centru de primire-predare cereale			
Construcție secție de mecanizare a utilajelor agricole			
Fabrici de cherestea sau mobilă			
Dezvoltarea activităților nonagricole, a meșteșugurilor tradiționale și artizanatului (țesături, cusături, croitorii, tricotaje, sculptură în lemn, sculptură în os, pictură etc.)			
Proiect de investiții în active fizice pentru înființarea de ateliere de meșteșuguri tradiționale locale			
Construirea de fabrici cu diverse sectoare de activitate			

Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activitati de productie pentru valorificarea resurselor locale			
Proiect de susținere a cooperării între diferiți actori din lanțul agroalimentar, precum și realizarea de proiecte pilot inovative			
Proiect de sprijin pentru acordarea unui ajutor pregătitor de inițiere LEADER în scopul realizării unui parteneriat public-privat pentru înființarea și elaborarea/implementarea strategiei GAL în perioada 2021-2027			
Atragerea de investitori privati dispusi sa investeasca in activitati industriale			
Fixarea prin PUZ a unei zone de intravilan destinate amplasamentelor industriale; asigurarea cu utilitati si cai de acces.			
Proiect pentru dezvoltarea capacității de procesare, creșterea valorii adăugate pentru produsele agricole și îmbunătățirea organizării pieței de desfacere prin promovarea în cadrul piețelor locale a lanțurilor scurte de aprovizionare			

Proiecte de investiții pentru tehnologii moderne, dezvoltare de produse noi, facilități pentru creșterea eficienței și productivității întreprinderilor, dezvoltarea produselor alimentare inovatoare și a mărcilor locale, diversificarea gamei de produse			
DOMENIUL – SERVICII			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Cabinet servicii juridice si notariale	Fonduri locale		
Bancomat			
Infintare diverse puncte locale absolut necesare: reparatii electrocasnice, croitorie, frizerie, sectie tesatorie, sectie tricotate, etc.	Fonduri guvernamentale–ANIMMC		Servicii de consultanta în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene
Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana	Fonduri private		
	Imprumuturi	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Organizarea de întâlniri de informare
Proiect de sprijin pentru promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale prin intermediul Grupurilor Operaționale	POS DRU– axa 5, DMI 5.2		Obținere avize
	PNDR – masura 312		Pregătire cerere de finanțare
	Programul Operațional Competitivitate		

DOMENIUL –TURISM			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Atragerea de fonduri de investiții la nivelul comunei pentru înființarea de noi unități turistice			
Atragerea de investitori străini în vederea dezvoltării unităților turistice existente	Fonduri locale		Servicii de consultanta în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene
Crearea de parteneriate public-private cu scopul de creare de circuite turistice atât pentru adulți cât și pentru copii	Fonduri guvernamentale	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Organizarea de întâlniri de informare
	Fonduri private		
Construirea unui complex turistic cu utilizarea potențialului zonal (relief, fond forestier, fond cinegetic și ape) cu un pregnant caracter rural și tradițional, prin utilizarea în special a pietrei și a lemnului	Imprumuturi		
	PNDR – masura 313		Sprijinirea întreprinzătorilor privati în deschiderea de afaceri în domeniu– pensiuni turistice, etc.
Proiect de investiții pentru sprijinirea unui numar de gospodării în vederea dezvoltării agroturismului, și obținerea de venituri suplimentare			

Proiect de investiții în active fizice pentru construirea de pensiuni agroturistice			
Potentarea turistica a zonei prin crearea unor zone de agrement si organizarea de activitati de agrement, crearea de unitati de primire turistica			
Revitalizarea traditiilor si artei populare			
Infiintarea unui muzeu satesc			
Implicarea in amenajarea unei zone de agrement prin construirea unui parteneriat public-privat			
Identificarea potentialilor investitori in turism/agroturism si atragerea lor in comuna;			
Informare permanenta, asistenta si accesarea fondurilor interne si externe disponibile			
Organizarea lucrătorilor independenți sau organizați în asociații sau cooperative meșteșugărești			
Infiintarea de structuri de primire turistice locale			

Infiintarea unor forme de organizare pentru prezentare și comercializarea de suveniruri, artă populară specifică zonei			
DOMENIUL –SPATII VERZI			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Amenajare parcuri	Fonduri locale Fonduri guvernamentale Fonduri private Imprumuturi POS Mediu	Compartiment Urbanism si amenajarea teritoriului Compartiment Consultanta agricola – cadastru Gospodarie comunală	Sondarea populatiei cu privire la locatiile spatiilor de joaca si de agreement Campanii de educare a populatiei Analize si studii privind solutiile tehnice de realizare a investitiei Elaborare Studiu de Fezabilitate și analize de cost Obtinere avize Pregatire cerere de finantare
Reabilitarea spatiilor de joaca pentru copii, in special la gradinita			
Amenajarea de trotuare/ alei pietonale in fata locuintelor de-a lungul drumurilor de acces;			
Realizarea de parcuri prin delimitarea clara a locatiei prin PUZ			
Program de constientizare si educare a populatiei la toate nivelurile			
Amenajare spatii de joaca in satele componente ale Comunei			
Proiect de investiții pentru crearea de spații verzi care să cuprindă și vegetația forestieră ornamentală pe terenuri proprietate publică			

DOMENIUL –MEDIU			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Extindere rețea apă potabilă			
Realizare rețea canalizare	Fonduri locale		Analize si studii privind solutiile tehnice de realizare a investitiei
Realizare stație de epurare	Fonduri guvernamentale		Realizare SF și analize de cost
Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor	Imprumuturi	Compartiment Urbanism si amenajarea teritoriului	Obtinere avize
Dotarea comunei cu autospeciale pentru colectarea deșeurilor și cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor	POS Mediu	Compartiment Consultanta agricola - cadastru	Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe
Colectarea centralizată a rumegușului și deșeurilor industriale	PNDR – masura 3221		Activitati de informare si de educare a populatiei
Identificarea surselor de poluare si a stadiului de afectare a mediului inconjurator	Programul Operațional de Mediu		
Monitorizarea calitatii, luarea unor masuri de protectie care vizeaza starea de confort si sanatate a populatiei			

Implementarea unor ore de educatie ecologica in gradinite si scoli pentru formarea comportamentului si a deprinderilor fata de mediu			
Monitorizarea gradului de poluare a aerului, solului si apei (proiect privind identificarea duritatii apei care prezinta nitriti si nitrati in cantitati considerabile)			
Solutii de stopare a poluarii si proiecte de restaurare ecologica			
Program de ecologizare a activitatilor gospodaresti pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei si solului			
Program de constientizare a populatiei comunei asupra riscurilor de expunere la poluare si a masurilor de evitare a poluarii mediului inconjurator			
Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor ecologice			

Proiect de sprijinire cu investiții pentru uzul individuale și al comunității în facilități și echipamente adecvate pentru depozitarea și aplicarea gunoiului de grajd și în echipamente folosite în agricultură, precum și în tehnologii care contribuie cu susținere unei economii cu un nivel scăzut de carbon			
Sprijinirea prin investiții pentru încurajarea creșterii producției și a utilizării energiei din surse regenerabile			
Proiect de investiții de înființarea de culturi cu specii forestiere cu ciclu scurt de producție, cât și cu achiziționarea de tehnologii de producere și transport de energie obținute în scopul dezvoltării bioeconomiei și cooperării celor implicați			
DOMENIUL –MANAGEMENTUL ADMINISTRATIEI /RESURSE UMANE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapile proiectului
Înființarea unui birou de asistență pentru mediul de afaceri prin intermediul caruia să se realizeze o mai bună informare a acestora	Fonduri locale Fonduri guvernamentale	Compartiment juridic, secretariat, administrative Compartiment juridic, resurse umane	Analiza nevoilor de formare ale angajaților Pregătire cerere de finanțare

Publicarea tuturor informațiilor referitoare la dezvoltarea afacerilor în publicația locală Actualizarea site-ului Primăriei comunei Brusturi pentru informare și consultanță on-line Organizarea de târguri și expoziții la nivel de comună pentru prezentarea de tehnologie performantă în domeniile productive predominante Achiziționarea de către micii producători de tehnologie avansată în vederea optimizării și creșterii productivității Organizarea de târguri și expoziții la nivel de comună pentru prezentarea de tehnologie performantă în domeniile productive predominante Achiziționarea de către micii producători de tehnologie avansată în vederea optimizării și creșterii productivității Informatizarea stării civile	Imprumuturi PNDR – masura 322 PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1 Programul Operațional Competitivitate		și documentație conexas Elaborare Studiu de Fezabilitate Obținere avize Pregătire cerere de finanțare

Înființarea serviciului de evidență a persoanelor cu asigurarea spațiului, bazei materiale, a dotărilor tehnice și a personalului calificat și a fondurilor necesare Înființarea unei publicații locale Dezvoltarea serviciului pentru intervenții în situații de urgență și calamități Asigurarea sistemului integrat de alarmare și prevenire a dezastrelor Utilizarea serviciilor de voluntariat Achiziționarea de utilaje pentru întreținerea și dezapezirea drumurilor comunale și sătești Achiziționarea și implementarea unui sistem de supraveghere stradal în vederea creșterii siguranței cetățenilor și prevenirii criminalității Necesitatea reînnoirii bazei materiale existente Dotarea cu aparatură informatică performantă, precum și baza materială necesară pentru buna			

desfășurare a activității de deservire a populației			
Construire garaj parc auto			
Înființarea unei societăți de gospodărire comunală în parteneriat public-privat			
Înființarea unui centru de colectare și sortare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale în vederea valorificării acestora, în sistem de parteneriat public-privat			
Înființarea unui sistem centralizat de colectare a laptelui, în colaborare cu Asociația crescătorilor de animale din comună			
Construirea unei Fabrici de prelucrare a laptelui și a fructelor de pădure în parteneriat public-privat și în asociere cu Asociația crescătorilor de animale din comună			
Achiziționarea de calculatoare noi pentru toate serviciile			
Organizarea unui muzeu satesc sau a unei case taranesti			
Sistem electronic integral pentru digitalizarea			

administrativa			
Achizitionarea unei autospeciale noi de stins incendii cu apa si spuma pentru serviciul SVSU			
Modernizarea integral a sediului SVSU			
Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban			
Organizarea sistemului de paza comunal			
Infiiintarea sistemului de paza a tarinelor			
Achizitia unei autospeciale pentru serviciul de pompieri, asigurarea de rezervoare de apă și organizarea de remize PSI.			
Necesar personal pentru urmatoarele posturi/domenii: Director de Camin Cultural + personal auxiliar, Auditor financiar intern, Expert fonduri UE, Intretinere spatiu verde, Contabilitate			
Programe de dotare si intarire institutionala a administratiei publice			

Dotare la standarde corespunzatoare pentru imbunatatirea calitatii serviciilor oferite populatiei, inclusiv cu echipamente IT de ultima generatie care sa permita mentinerea inregistrarilor (de taxe si impozite, de terenuri, etc.) in conditii optime			
Proiecte de sprijin în investiții realizate în cooperare/ parteneriat în domeniul cercetării, dezvoltării și PEI ¹ , inovării, al ecologizării, al infrastructurii de drumuri, energie, dezvoltare durabilă a forței de muncă și al economiei rurale, crearea de noi locuri de muncă. Inovare prin intermediul Grupurilor Operaționale corespunzatoare si care sa contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar;			
Programe de perfectionare IT a personalului propriu pentru mentinerea inregistrarilor (stare civila, cadastru, taxe si impozite, etc.)			

Crearea de parteneriate cu furnizori autorizati de FPC, pentru organizarea cursuri de formare profesionala in urmatoarele ocupatii: ✓ IT ✓ Agricultori/fermieri ✓ Apicultori ✓ Lucrator in agroturism ✓ Administrator pensiune turistica ✓ Ghid turistic			
Incheierea de parteneriate public private pentru exploatarea / valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public			
Organizarea si desfasurarea de schimburi de experienta intre Romania si alte state			
Programe de perfectionare pentru accesarea fondurilor europene si pentru pregatirea cetatenilor comunei, potentiali solicitanti de fonduri pentru dezvoltare comunitara			
Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite implicarea acestora in luarea deciziilor la nivel comunitar;			

Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt

* 2021 – 2027 *

BIBLIOGRAFIE

“România în cifre - breviar statistic”, Institutul National de Statistica, 2020

“Situatia salariatilor din Romania”, Studiu anual Syndex, Editia a VII-a, 2018 – 2019,
document in format PDF

Planul Regional de actiune pentru invatamant, 2016 – 2025, actualizat 2017, Infraed, document
in format PDF

*„Servicii sociale inovative pentru comunitățile rurale izolate din Regiunea Nord-Est”
(RO2013_C4_13)/ “Nevoile de servicii sociale și securitate comunitară Studiul- diagnostic în
mediul rural din Regiunea Nord-Est”*, Iasi, 2015, document in format PDF

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020, document in
format PDF

Introducere în Politica de coeziune a UE 2014-2020, iunie 2014, document in format PDF

Raport strategic privind monitorizarea Planului de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2014-2020,
actualizat 2017, Agentia de Dezvoltare Regionala Nord - Est

Anuarul statistic al judetului Neamt 2019, Institutul Național de Statistică, Direcția Regională
de Statistică Neamț, web: www.neamt.insse.ro

“Raport de mediu pentru plan urbanistic general - COMUNA BRUSTURI, JUDEȚUL NEAMȚ”,
2017, document in format PDF

**Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt**

*** 2021 – 2027 ***

“Activitatile privind utilitatea publica de interes local, in anul 2017”, Institutul National de Statistica, 2018

“Studiu de impact asupra furnizorilor și serviciilor sociale care au îndeplinit criteriile de eligibilitate la data de 31 decembrie 2016”, Bucuresti, 2017

Plan general regional de servicii sanitare 2021-2027, REGIUNEA NORD EST, www.ms.ro

Plan Local de Actiune pentru Dezvoltarea Invatamantului Profesional si Tehnic al Judetului Neamt, 2018, POSDRU

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020, Ministerul Muncii, Familie, Protecției Sociale și Persoanelor Varstnice

Site-uri web

Articol: “Eurostat: Rata șomajului în UE a scăzut la 6,3% în iunie, cel mai redus nivel din ultimii 19 ani”

<https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/eurostat-rata-somajului-in-ue-a-scazut-la-63-in-iunie-cel-mai-redus-nivel-din-ultimii-19-ani-a5185/>

Pagina oficiala a Comunei Brusturi

<https://primariaBrusturi.ro/despre-comuna/>

Pagina oficiala a Consiliului Judetean Neamt

<https://cjneamt.ro/ro/prezentarea-judetului/populatie/>

Romania in cifre la zi

<https://www.worldometers.info/world-population/romania-population/>

**Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt**

*** 2021 – 2027 ***

Monografia judetului Neamt http://www.bg15mc.ro/wp-content/uploads/2011/01/Monografia_judetului_Neamt.pdf

Repere despre judetul Neamt <https://neamt.insse.ro/despre-noi/despre-judetul-neamt/>

Energia din surse regenerabile <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile>

Coeziunea economică, socială și teritorială

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/93/coeziunea-economica-sociala-si-teritoriala>

Politica de coeziune a Uniunii Europene <https://www.mae.ro/node/1623>

Analiza tendintelor economice ale Regiunii Nord-Est, PROIECT RIS DISCOVER NORTH EAST ROMANIA,

[https://www.adrnordest.ro/user/file/innovation%20ris%20implementation/a\)%20Analiza%20socio-economica.pdf](https://www.adrnordest.ro/user/file/innovation%20ris%20implementation/a)%20Analiza%20socio-economica.pdf)

Ocupare, Mobilitate, Șomaj și Protecția Socială a Șomerilor

http://www.mmuncii.ro/j33/images/buletin_statistic/2018/ocupare_I_2018.pdf

Infografic - Rata șomajului 2014-2019

<https://www.consilium.europa.eu/ro/infographics/unemployment-rate-2014-2019/>

**Strategie de Dezvoltare Locala Durabila
COMUNA BRUSTURI
Judetul Neamt**

*** 2021 – 2027 ***

Statistici privind ocuparea forței de muncă

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics/ro

Articolul “Ocuparea forței de muncă”

<https://www.eesc.europa.eu/ro/policies/policy-areas/employment>

Articolul “Evoluția PIB-ului României la nivel județean și regional în 2019. Cele mai performante județe”, Dorin Timonea, 12 ianuarie 2020

[https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/evolutia-pib-ul-romaniei-nivel-judetean-regional-2019-
cele-mai-performante-judete-1_5e1b081a5163ec4271034285/index.html](https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/evolutia-pib-ul-romaniei-nivel-judetean-regional-2019-cele-mai-performante-judete-1_5e1b081a5163ec4271034285/index.html)

Statistici județene - INS - Direcția Regională de Statistică NEAMȚ

<https://neamt.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/>

Statistici regionale - INS - Direcția Regională de Statistică NEAMȚ

<https://neamt.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-regionale/>

Fisa informative - Dezvoltarea regională și politica de coeziune după 2020: Întrebări și răspunsuri, 29 mai 2018

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/MEMO_18_3866

Planul de Dezvoltare Regionala 2021 – 2027

https://www.adrnorddest.ro/index.php?page=REGIONAL_RDP_2021

Strategia Județeană de Dezvoltare a serviciilor sociale 2018 – 2022

<https://dgaspneamt.ro/wp-content/uploads/2019/02/strategie20182022.pdf>